

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE GİYİM EĞİTİMİ
SANATTA YÜKSEK LİSANS

117950

MUĞLA İLİ MİLAS İLÇESİ ÇOMAK DAĞ KÖYLERİ
GELENEKSEL KADIN GİYSİLERİ
VE
ÇAĞDAŞ TASARIMLARI

117950

SANATTA YÜKSEK LİSANS TEZİ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Hazırlayan
Beyhân PAMUK

Tez Danışmanı
Doç. Sevil KİŞOĞLU

Ankara - 2001

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

**Beyhan Pamuk'a ait Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri
Geleneksel Kadın Giysileri ve Çağdaş Tasarımları adlı çalışma, jürimiz
tarafından Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Sanatta YÜKSEK LİSANS TEZİ
olarak kabul edilmiştir.**

Başkan :

ye :

ye :

ÖNSÖZ

"Giyim bir yaşam biçimi göstergesidir". Onun değişmesi yaşam biçiminin değişmesi ile birlikte olur.

Üç kıtanın köprüsü halindeki Türkiye, çeşitli uygarlıkların beşiği konumundadır. Özellikle ticaret yollarının, geçiş bölgesi olması kültür kaynaşmalarına neden olmuştur. Orta Asya'dan dünyanın her yerine dağılmalarıyla Türkler, farklı kültürlerle kaynaşmış, Anadolu'ya tam anlamıyla yerleşmeleriyle kendilerine has kültür tarzlarını korumuşlardır.

Zaman akışı içerisinde değişen Anadolu şehirleri ile beraber, gelenek, görenek ve adetlerimiz, törelerimiz kültürel değerlerimiz de değişmektedir. Değişim sürecinden en çok etkilenenlerden biride giyim kültürümüzdür.

İnsan aklının sanatla olan ilişkisinin yansıması sonucu oluşmuş yöresel kumaşlar ve kıyafetler maddi olmaktan çok manevi değer taşımaktadır. Manevi değerler halkın değer yargıları olduğundan bu değer yargılarındaki özellikleri de bilmek gerekir.

Anadolu'da dış dünyanın getirilerinden uzakta toprakla uğraşan , hayvanları otlatan ve modayı takip etmeyen köylü kadınının geleneksel giyim tarzını muhafaza ettiği görülür. Oldukça canlı ve renkli giyiminde bir neşe hareketlilik göze çarpar. O renkli giysileri, farklı başlıkları, oyaları, giyimini tamamladığı takıları ve çorabındaki motiflerinde binbir mesajlar gizlidir.

Bütün bunlar suskun Anadolu kadının sessiz alfabesidir. Üzüntülerini, sevinçlerini, beklentilerini ya bağladığı bir yazma da, ya işlediği bir mendil de, ya da süslediği bir giyside anlatmaya çalışır.

Yeni nesil olarak modern hayatın gelişmelerinden yararlanarak, günün modasını da takip etmekteyiz. Fakat geçmişin anlamlı giyim tarzına olan hayranlığımız bu çalışmada görülmektedir. Amacımız "gölde damla" misali kaybolmaya yüz tutmuş yöresel giysilerimizi belgelendirmek ve yeni tasarımlar oluşturmaktır.

Bu çalışmada, Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri geleneksel kadın kıyafetleri araştırılmıştır. İnceleme için gidilen köylerde yöresel giysilere rastladıkça ve yöre halkının yakın ilgisiyle karşılaştıkça Anadolu halkının kültürel ve manevi değerlerini hala muhafaza ettikleri görülmüştür.

Yapmış olduğum bu tez çalışmalarında yol gösteren, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım ve manevi desteğini esirgemeyen tez danışmanım Doç. Sevil KİŞOĞLU'na, Yöre çalışmalarında yardımlarının esirgemeyen YELLİCE ailesine, çalışmalarım sırasında her türlü yardımını ve desteğini gördüğüm eşim Özer PAMUK' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ANKARA / 2000

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. Kavramsal Çerçeve.....	6
2.1.1. Muğla İli Tarihi ve Coğrafi Konumu.....	6
2.1.1.1. Muğla İli Coğrafi Konumu.....	6
2.1.1.2. Muğla İli Tarihi.....	8
2.1.1.3. Muğla İli'nin Sosyo-Ekonomik Durumu.....	10
2.1.2. Milas İlçesi Hakkında Genel Bilgiler.....	13
2.1.2.1. Milas İlçesi Tarihi.....	13
2.1.2.2. Milas İlçesi Coğrafi Konumu.....	15
2.1.2.3. Milas İlçesi Ekonomik Durumu.....	18
2.1.2.4. Milas İlçesi Sosyal ve Kültürel Yaşantısı.....	18
2.1.3. Yörükler.....	20
2.1.4. Çomak Dağ Köyleri.....	22
2.1.5. Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Giysileri.....	24
2.1.5.1. Yörede Bulunan Giysi Parçaları.....	29
2.1.5.1.1. Bedene Giyilen Kadın Giysileri.....	29

	<u>Sayfa No</u>
2.1.5.1.2. Bele Bağlanan Kadın Giysileri.....	32
2.1.5.1.3. Başa Bağlananlar.....	34
2.1.5.1.4. Ayağa Giyilenler.....	35
2.1.5.1.5. Kadın Takıları.....	35
2.1.6. Giysi Tasarımında Temel İşlemler.....	35
2.2. İlgili Araştırmalar.....	39
 3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	 42
3.1. Materyal.....	42
3.2. Yöntem.....	45
 4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUM.....	 47
4.1. Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Kadın Giysilerinin İncelemesi.....	 47
4.1.1. Giysilerin Kumaş ve Astar Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	47
4.1.2. Kumaş ve Astar Renklerine Göre İncelenmesi.....	48
4.1.3. Dikiş Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	49
4.1.4. Dikim Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	49
4.1.5. Biçim Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	50
4.1.6. Süslemede Malzemeleri İle İlgili Bilgilerin İncelenmesi.....	50
4.1.7. Süslemede Kullanılan Malzeme Renklerinin İncelenmesi.....	51
4.2. Tasarım Aşamaları.....	59
4.2.1. Araştırma.....	59
4.2.2. Özgün Model Geliştirme.....	60
4.2.2.1. Renk ve Hikaye Panosu.....	60
4.2.2.2. Özgün Model Geliştirme.....	60
4.2.2.3. Modele Karar Verme.....	118
4.2.3. Temel Kalıp Hazırlama.....	120
4.2.4. Deneme Kalıbı Hazırlama.....	120

	<u>Sayfa No</u>
4.2.5. Giysinin Kontrol Edilmesi.....	120
4.2.6. Üretim Kalıpları Hazırlama.....	121
4.2.7. Serileştirme.....	121
4.2.8. Yerleşim Planı Hazırlama.....	190
4.2.9. Biçim Tanımlaması ve Proses Analizi (Dikim Planı).....	190
4.2.10. Protatip Ürün Hazırlama.....	190
4.2.11. Maliyet Hesabı.....	190
4.2.12. Ürün Fotoğrafları.....	224
 5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	 229
5.1. Sonuç.....	229
5.2. Öneriler.....	231
 KAYNAKÇA.....	 233
EKLER.....	239
ÖZET	
ABSTRACT	

TABLolar LİSTESİ**Sayfa No**

Tablo 1 : Kaynak Kişilerine Göre Giysi Parçaları.....	44
Tablo 2 : Kumaş Ve Astar Çeşitleri	52
Tablo 3 : Kumaş Ve Astar Renkleri.....	53
Tablo 4 : Dikiş Özellikleri.....	54
Tablo 5 : Dikim Özellikleri.....	55
Tablo 6 : Biçim Özellikleri.....	56
Tablo 7 : Süslemede Kullanılan Malzemeler.....	57
Tablo 8 : Süslemede Kullanılan Malzemelerin Rengi.....	58
Tablo 9 : Standart Ölçü Tablosu.....	122
Tablo 10 : Model 1 Maliyet Hesabı.....	219
Tablo 11 : Model 2 Maliyet Hesabı.....	220
Tablo 12 : Model 3 Maliyet Hesabı.....	221
Tablo 13 : Model 4 Maliyet Hesabı.....	222
Tablo 14 : Model 5 Maliyet Hesabı.....	223

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 1 : Muğla İli Haritası.....	7
Şekil 2 : Yöresel Giysisi İle Milas Kadını.....	19
Şekil 3 : Çomak Dağı'ndan Bir Görünüm.....	22
Şekil 4 : Çomak Dağı'na Ait Bir Evden Görünüm.....	24
Şekil 5 : Yöresel Giysisi İle Çomaklı Bir Gelin.....	25
Şekil 6 : Gelin Başlığı.....	26
Şekil 7 : Dokuma Tezgahı	28
Şekil 8 : Dokunmuş İpekli Kumaş.....	28
Şekil 9 : Hikaye ve Renk Panosu.....	61
Şekil 10 : Model 1 Büstiyer Yerleşim Planı.....	191
Şekil 11 : Model 1 Büstiyer Astar Yerleşim Planı.....	192
Şekil 12 : Model 1 Pantolon Yerleşim Planı.....	193
Şekil 13 : Model 2 Üstlük Yerleşim Planı.....	194
Şekil 14 : Model 2 Üstlük Astarı Yerleşim Planı.....	195
Şekil 15 : Model 2 Pantolon Yerleşim Planı.....	196
Şekil 16 : Model 3 Bluz-Etek Yerleşim Planı.....	197
Şekil 17 : Model 4 Büstiyer ve Etek Yerleşim Planı.....	198
Şekil 18 : Model 4 Büstiyer Astarı Yerleşim Planı.....	199
Şekil 19 : Model 5 Bluz Yerleşim Planı.....	200
Şekil 20 : Model 5 Bluz Pervazı Yerleşim Planı.....	201
Şekil 21 : Model 5 Pantolon Yerleşim Planı.....	202
Şekil 22 : Model 1 Biçim Tanımlama Formu.....	203
Şekil 23 : Model 2 Biçim Tanımlama Formu.....	204
Şekil 24 : Model 3 Biçim Tanımlama Formu.....	205
Şekil 25 : Model 4 Biçim Tanımlama Formu.....	206

Sayfa No

Şekil 26 : Model 5 Biçim Tanımlama Formu.....	207
Şekil 27 : Model 1 Proses (Süreç) Analizi (Büstiyer).....	208
Şekil 28 : Model 1 Proses (Süreç) Analizi (Pantolon).....	209
Şekil 29 : Model 2 Proses (Süreç) Analizi (Üstlük).....	210
Şekil 30 : Model 2 Proses (Süreç) Analizi (Pantolon).....	211
Şekil 31 : Model 3 Proses (Süreç) Analizi (Bluz).....	212
Şekil 32 : Model 3 Proses (Süreç) Analizi (Etek).....	213
Şekil 33 : Model 4 Proses (Süreç) Analizi (Büstiyer).....	214
Şekil 34 : Model 4 Proses (Süreç) Analizi (Çanta).....	215
Şekil 35 : Model 4 Proses (Süreç) Analizi (Etek).....	216
Şekil 36 : Model 5 Proses (Süreç) Analizi (Bluz).....	217
Şekil 37 : Model 5 Proses (Süreç) Analizi (Pantolon).....	218
Şekil 38 : Model 1 Önden Görünümü.....	224
Şekil 39 : Model 1 Arkadan Görünümü.....	224
Şekil 40 : Model 2 Önden Görünümü.....	225
Şekil 41 : Model 2 Arkadan Görünümü.....	225
Şekil 42 : Model 3 Önden Görünümü.....	226
Şekil 43 : Model 3 Arkadan Görünümü.....	226
Şekil 44 : Model 4 Önden Görünümü.....	227
Şekil 45 : Model 4 Arkadan Görünümü.....	227
Şekil 46 : Model 5 Önden Görünümü.....	228
Şekil 47 : Model 5 Arkadan Görünümü.....	229

1. GİRİŞ

Giyim; Medeniyetin var olduğundan beri, milli kültürün, endüstrinin en etkili parçası olarak biçimlenen, her devirde sadece insanoğlu için, onun vücut yapısına özgü tasarlanan ve bu çerçevede şekil bulan en önemli ihtiyaçlardan biri olmuştur. İnsanı dış etkilerden koruması bir yana, süslenme arzusuna göre değişik eserlerin oluşmasına neden olan ve toplumsal beğenilerin sonuçlarını gösteren sanatsal temayı işlemektedir. Aynı zamanda giyim, kullananın kişiliği hakkında çevresine mesaj veren bir kişisel dışa vurum aracıdır. (Kişoğlu : 23)

Giyim, medeniyetlere öre farklılıklar sergilemektedir. Bir ulusun, bir halkın, bir yörenin hatta etnik bir gurubun bile kıyafetlerindeki farklılıklar ilk bakışta gözlenmektedir. Bu değişikliğin oluşmasının en önemli faktörlerinin, kişilerin yaşamlarını sürdürdükleri yörenin coğrafi konumu, iklimi, yaşam tarzları, sosyal yapıları, Dini inançları, adetleri, kültürel, ahlaki ve estetik değerleri oluşturmaktadır.

Kısacası giyim; giyenin sosyal durumunu, yaşını, kişilik ve karakterinin, ekonomik durumunu ve toplumdaki yerini belirlediği gibi, toplumsal ve ulusal özelliklerinin de gösteren bir olgudur. (Sürür, 1983: 6)

Tarihi süreç içerisinde her toplumun yaşayış biçimlerinin ve yaşam tarzlarının da etkisiyle giyimde birbirinden farklı özellikler meydana gelmiştir. Türk giyiminde farklı devirlerde, bazı etkilerle değişikliklere uğramıştır. Örneğin, göçebe hayatından yerleşik düzene geçmeleri, farklı kültürlerle karşılaşmaları, devletler kurmaları, gelişmeleri, kıtalar arası yayılmaları sonucu getirdiği zenginlik, gösteriş, sınıf farklılıkları zaman içerisinde giyimleri

de etkilemiştir. Dönemler içerisinde başka uyarlıkların giyimini de etkisi altına almıştır.

20. yüzyılda hemen her sahadan batı medeniyetlerinin etkisi altına giren dünyada, pek çok millet, milli kıyafetleri yerine, oluşan çağdaş giyim tarzını kabul etmiştir. Türkiye'de 1925 yılında ulu önder Atatürk'ün öncülüğünde çağın giyim tarzını kullanmayı tercih etmiştir. Bununla beraber kırsal kesimlerde ve küçük yerleşim merkezlerinde özellikle kadınlar geleneksel giyimlerini de yaşatarak günümüze kadar muhafaza etmişleridir.

Çağın gereklerini yakalamakla beraber; geçmişi araştırarak tespit etmek, bildirmek, sağlıklı ve uygar yarınlar için yapılacak en kutsal yatırım olduğu düşünülmektedir. (Araz, 1990. 32)

Giyimdeki değişikliğe neden olan en büyük sebeplerden biride "moda" olmuştur. Moda sözcüğü; her şeyden önce giyim ve davranış konularında ağır basan görüşlerin yanı sıra estetik, etik ve toplumsal kuralları, din (inanç) alanındaki anlayış ve değişikliklerini belirtir. (Sürür, 1983: 8)

Modanın oluşumunda önemli etkenlerden biri, insanların yeni çizgiler oluşturma isteğidir. Tekdüzelikten sıyrılıp farklılaşma, yaşamı kolaylaştırmadır. Belirli zaman aralığında, belirli bir kesim tarafından kabul gören ve izlenen giysi modellerindeki değişimin devamlı bir süreci olarak bilinir. Moda oluşum süreci; renk, desen ve dokuların tespitinden lifleri üretilmesi, iplik ve kumaşa dönüştürülmesi, konfeksiyon firmalarında üretilmesine ve yeni modellerin hem ticarete hem de tüketici tarafından kabul görmesine kadarki tüm basamakları içerir. (Konfeksiyon Teknik, 2000: 110)

Giyim modası ile birlikte teknolojinin ve çağdaşlaşmanın üst düzeyde olduğu günümüzde her alanda gözleendiği gibi, giysi alanında da "tasarlama" önemli bir faktördür. (Kişoğlu: 24)

Giyim modasının temelini oluşturan, tasarım doğrudan yaratıcılığa dayalıdır. Giyim - moda tasarımının oluşumunda haya gücü, sezgi, beceri öğelerinin oluşması gerekmektedir. Aynı zamanda giysinin, tasarım niteliği taşıması için bir amaç doğrultusunda özgün bir çalışmayı ve belli bir düşünceyi yansıtarak yaratıcılık değeri elde etmesi gerekmektedir.

Giysi tasarımında moda ile sanatın etkileri, tasarımcının yaratıcılığı ve birikimini önemli ölçüde etkileyen bir özellik taşımaktadır. (Tansoy 1994: 15)

Giysi tasarımında en önemli faktör insandır. Bu nedenle moda tasarımları insan vücudunun fiziki yapısını iyi kavramalıdır. Yapılacak kreasyonlarda teknik yönlerin yanı sıra giyimin artistlik ve sanatsal yönlerini de bilmelidir.

Zaman içerisinde moda akımlarına kişi ve kişiler öncülük etmişlerdir. Dönemine ve oluşumuna göre modanın uygulaması farklılıklar göstermiştir. Bunları gruplayacak olursak,

- 1- Haute - couture, 1950'li yıllara kadar en parlak dönemi olmuştur. Genellikle haute - couture giysiler kişiye özel dikilir. Giysinin görünümü, vücuda ve modaya uygunluğu ön plandadır. Giysi eşi benzeri olmayan oldukça lüks giysi gurubuna girer.

- 2- Bağımsız moda tasarımcılarının ürünleri, kişiye özel üretilmezken, ayrıcalık sağlamak amacıyla belli bir miktarda üretilirler. Designer markaları denilen ve oldukça yüksek fiyata satılan giysilerin, kumaş, süsleme, kesimlerinde büyük özen gösterilir.
- 3- Hazır giyim ürünleri, müşteriye hitap eden giyim mağazalarının ve konfeksiyon firmalarının kendilerinin oluşturduğu ürünlerdir. Bu satıcılar oldukça yüksek miktarlarda üretilip, pazarlayan firmalardır. Koleksiyonlarının adeti, kalitesi ve fiyatı seçilen hedef kitlelerin alım gücüne göre belirlenmektedir.

Haute - Couture ve bağımsız moda tasarımcıları, güncel moda eğilimlerinin belirlenmesi işlevini üstlenerek giyim modası için büyük önem taşırlar. Söz konusu tasarımcının modelleri konfeksiyon firmalarının tasarımcılarına kendi koleksiyonlarını hazırlamalarında yeni fikirler ve ilhamlar vermektedir. (Mete, 2000: 112)

Bir moda tasarımcısının en çok zorlandığı konuların başında moda eğilimlerinin doğru tahmin edilmesi gelmektedir. Bu nedenle tasarımcı sürekli olarak gözlemci konumundadır. Bir önceki moda eğilimlerinin takip eder, rakiplerinin neler yaptıklarını gözler, moda sektöründeki gelişmeleri izler, fuarları , basılı yayınları takip altına alır. Bunun yanında hitap ettiği kesimin sesini dinlemelidir. Bu bilgiler doğrultusunda tasarımcıların yeni bir ürünün oluşturulmasına yönelik alacağı kararlar oldukça önemlidir. Bütün bunların yanında bugün bir çok tasarımcı yeni fikirlere ulaşmada yaptığı trend araştırmalarının yanında kendi yaratıcılık gücünü de kullanmalıdır.

Bir tasarımcının oluşturduğu koleksiyonun arkasındaki etkilenme olarak bilinen tema, belirli bir tarihsel boyut, yabancı bir yer, bir çeşit kumaş

v.b. güçlü görsel bir etki bırakan herhangi bir şey olabilir. Orijinal tasarımlar oluşturulurken çoğu soyut olan pek çok kaynak ve etkileşimlerden ilham alınır. (Mete, 2000; 113)

Bu tez çalışmasında Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Kadın Giysileri ele alınmıştır. Ulaşılabilen giysilerden yola çıkılarak özgün tasarımları hazırlanmış ve tasarım aşamaları izlenerek ürünler elde edilmiştir. Oldukça hızla ilerleyen ve çok çekişmeli geçen moda - giyim sektöründen Türkiye piyasası da nasibini almaktadır. Piyasa içerisindeki firmaların ürünlerinin adaptasyonu veya ürünlerinin kopyalanması yerine tarihi geçmişimize uzanarak yeni keşifler yapabilmeliyiz. Bir zamanlar dünya modasını oluşturan geçmişimizi, yeni hayata aktarmak için yapılan çalışmaların desteklenmesi ve yeni nesillere ilham kaynağı oluşturacağı düşünülmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

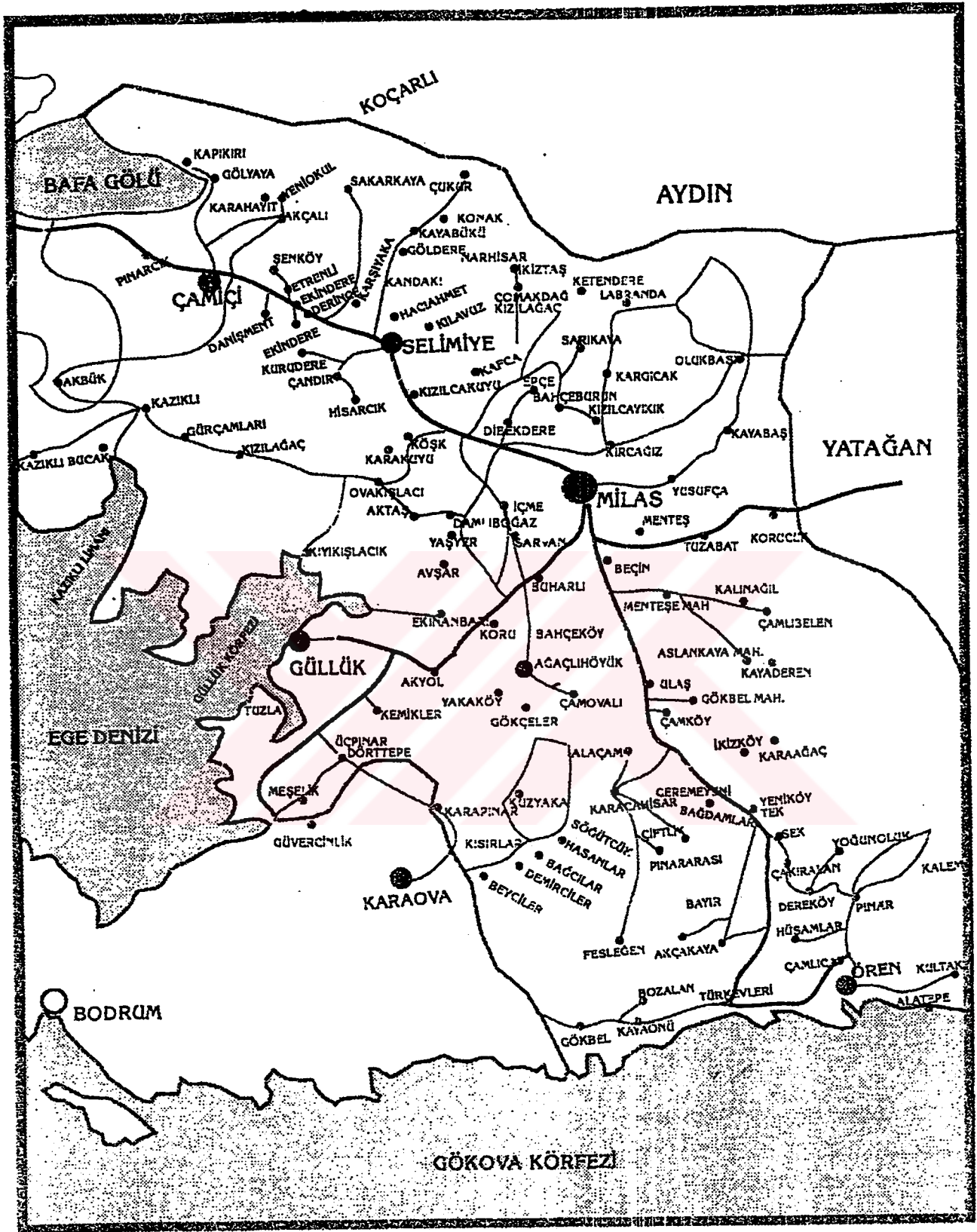
2.1. Kavramsal Çerçeve

Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak Dağ Köylerinde yapılan araştırma sonucu yörenin geleneksel kadın giysileri incelenmiş olup, bulunabilen giysiler göz önüne alınarak çağdaş tasarımların oluşturulması, bu araştırmanın kavramsal çerçevesini belirlemektedir. Bu amaçla Muğla ili, Milas ilçesi ile ilgili; tarihi, coğrafyası, sosyo ekonomik konular hakkında genel bilgiler; Çomak Dağ Köyleri ve yöreye ait geleneksel kadın giysilerini tanıtıcı bilgiler ve Yörükler ve Yörüklerin yaşam tarzları ile ilgili literatür bilgilerine bu bölüm içerisinde yer verilecektir. Bu bilgiler doğrultusunda hazırlanacak olan giysi tasarımlarında, öncelikle çağdaş tasarım aşamalarında izlenmesi gereken temel işlemlerin, sırasıyla açıklamaları yapılacaktır.

2.1.1. Muğla İli Tarihi Ve Coğrafi Konumu

2.1.1.1. Muğla İli Coğrafi Konumu

Muğla ili 36° - 37° kuzey paralelleri ile 27° - 29° doğu meridyenleri arasında yer almaktadır. Deniz kıyısı uzunluğu, kara sınırı uzunluğundan fazladır. Genel yüz ölçümü 13.338 Km² dir. Muğla ili, Anadolu'nun güney - batısında yer alıp, güney batı; Fethiye körfezinden başlayıp Mandalya körfezine kadar olan sahilleri kapsamaktadır. (Muğla il yıllığı ,1976: 41)

Şekil 1 : Muğla İli Haritası

2.1.1.2. Muğla İli Tarihi

Muğla; Karia bölgesinin en eski şehirlerinden biridir. 1889 yılı Salnamesinde ilin eski adı "Mobella" olarak geçmektedir. Daha sonraları "Mobolia" ve bölgedeki Helenistik bir kazının kitabesinde de "Moalla" olarak geçmektedir. Daha sonra ilin adı Muğla olarak kalmıştır.

Muğla ve bölgesine öncelikle Leleklerle birlikte Sesif'in torunu Karisa Avr başkanlığında bir kavim gelmiştir. Bu kavimlere "Karisa" denilmektedir (MÖ 3400). Arros'tan hakim Foroneus'un yerine geçen oğlu Kar vardır. Böylece Kar'ın adından dolayı Muğla bölgesine Karia denilmiştir.⁽¹⁾

Muğla bölgesini de içine alan Karia'da Persler, İskender ve Bergama krallığı zaman süresince hüküm sürmüşlerdir. M.Ö 188 tarihinde Muğla Roma'nın bir eyaleti durumuna gelmiştir. Roma imparatorluğu bölününce Bizanslıların eline geçmiştir.

1284 yılında Türk beyliklerinden Menteşe beyliği bu bölgede hüküm sürmüştür. Menteşe beyliği zamanında bölge, en parlak dönemlerinden birini yaşamıştır. Beylik, bölgede güçlü bir kara ve deniz donanması oluşturmuş bu sayede sınırlarını genişletmiştir.

Menteşe ili, XIV. yüzyılın sonlarında, Beyazıt tarafından 1394 yılında ele geçirilmiş ve Timur istilasından sonra XV. Yüzyılın ilk yarısında tamamen

1. "Karia" hakkındaki ayrıntılı bilgiler "Milas İlçesi Tarihi Konumu" başlıklı konuda verilecektir.

Osmanlı egemenliği altına girmiştir. Bu egemenlik 1424'te kesin şeklini almıştır. Menteşe, Anadolu eyaletine bir sancak olarak bağlanmıştır. (2)

Osmanlı zamanında Rodos savaşları hariç fazla bir etkinlik görülmemektedir.

I. Dünya savaşından sonra imzalanan Sevr antlaşmasına dayanarak İtalyanlar, Muğla ve Antalya bölgesine girmişlerdir. Muğla Ege'deki Yunan işgaline karşı örgütlenmiş, toplanan kuvvetler Aydın'a gönderilmiştir. İtalyanlar, Muğla ve Antalya'dan Lozan antlaşmasından önce çekilmişlerdir. Cumhuriyetin ilanından sonra Muğla il olmuştur (1923). (Muğla İl Yıllığı 1976:21)

Kurtuluş savaşında büyük başarı gösteren Muğla, Kurtuluş Savaşının ilk halk hareketleri olarak bilinen Sultanhisar, Malgaç, Erbeyli ve Tellidede baskınlarının desteklenmesinde etkin bir rol oynayarak, ayrı bir değer ve önem kazanmaktadır.

Bu nedenlerle diyebiliriz ki; Muğla gerek Milli Mücadelede, gerekse Cumhuriyetin ilk yıllarında ulusal cepheye son derece katkıda bulunmuş, Türk tarih sahnesinde önemli bir zincir olmayı başarmıştır.

2. Bu bölüm "Milas ilçesi Tarihi Konumu" başlıklı konuda ayrıntılı olarak incelenmiştir.

2.1.1.3. Muğla İli'nin Sosyo-Ekonomik Durumu

Anadolu'nun güneybatı ucunda, Ege ve Akdeniz bölgelerinin iç içe geçtiği, çok dağlık bir bölgede yer alan Muğla, çok engebeli ve geçit vermeyen doğal yapısı ile nüfusun gelişimini, nüfus hareketlerini, yerleşme düzenini, il ekonomisinin yapısını ve gelişme biçimini büyük ölçüde belirleyen etmen olmuştur. Ulaşımın güçlüğü ve ulaşım bağlantılarının uzun yıllar tam olarak kurulamayışı, Muğla'nın ulusal pazarlarla bütünleşmesinin oldukça geç ve yavaş olmasına yol açmış, nüfusun hareketliliğini önemli ölçüde azaltmıştır.

Muğla'nın, sosyo-ekonomik gelişmesindeki ilk dönüm noktası 1950'li yıllardır. Bu yıllarda, kurulmaya başlayan karayolu bağlantıları, ilin ülke pazarı ile bütünleşmesini sağlayan ilk adım olmuş, ama bu bütünleşme tam olarak 1970'lerde gerçekleşmiştir. Bu nedenle, pazarla geç ilişkiye geçen, yerel sermaye birikimi düşük ve sanayiinin gelişmesini sağlayabilecek kaynakları hayli kısıtlı olan ilde, ekonomide tarım kesiminin egemenliği sürmüştür. 1970'lerde turizm kesiminde bir patlama biçiminde yaşanan gelişmeye, ticaret ve hizmetler kesimindeki canlanmaya, özellikle madencilik, enerji ve imalat sanayii alanlarında yapılan yatırımlara karşın, Muğla ili yine de, tarımsal niteliği ağır basan bir ildir.

İl tarımda ilginç bir gelişim süreci yaşamıştır. Sürüme elverişli toprakların azlığına karşın, ilde, bitkisel üretim, hem çeşitlenmiş hem de yoğunlaşmıştır. Bitkisel üretim çeşitlenmiş ve teknik düzeyi yükselmiş ise de, bu nitelik daha çok kıyı kesimine özgüdür. Dağlık iç kesimlerde, ürün deseni kısırlaşırken, geleneksel tarım teknikleri ağır basmıştır.

Ürün deseninde pazara egemen olan ürünler tütün ve pamuk gibi sanayii bitkileriyle, zeytin ve turunçgiller gibi yüksek gelir getiren ana ürünlerdir. Bu arada, özellikle turizmin gelişmesi ile, sebzecilikte hızla gelişmeye başlamıştır. Yetiştirilen ürünlerin ekonomik değeri yüksek olduğundan, üreticilerin birikim ve yatırım yapabilmeleri kolaylaşmıştır. Bu nedenle, ildeki mülkiyet yapısına küçük işletmeler egemen olmakla birlikte, bu işletmelerin çoğu Pazar koşullarına ayak uydurabilmiştir.

Hem çayır ve meraların azlığı, hem de bitkisel üretimdeki gelişme karşısında, zaten ikincil iş niteliğinde olan hayvancılık daha da gerilemiştir. Yalnızca arıcılık ve tavukçuluk, gelişen turizm ve iç talep nedeniyle umut verici bir gelişme içerisine girmiştir.

Muğla, ülkenin orman varlığı açısından en zengin illerinden biridir. Bu zenginliğin, ormancılık yanında, turizmin ve imalat sanayiinin gelişmesine de katkısı olmuştur. Bodrum da tekne yapımının gelişmesi ve SEKA'nın Dalamanda bir kağıt fabrikası kurmasının ana nedeni, ormanlardan bol miktarda hammadde sağlanabilmesidir.⁽³⁾

1971'de açılan SEKA Dalaman kağıt fabrikası, işletmeye açılan Yatağan Termik Santrali, yine 1970'lerde açılan yem ve tereyağı fabrikaları, yapılan başlıca kamu yatırımlarıdır. Bu kuruluşların dışında, zeytinyağı, sabun, çimento, kireç, çeşitli tarım ve sanayii makineleri üreten, tesislerde kurulmuştur. Ancak, il imalat sanayiinde henüz tam anlamıyla yapısal bir dönüşüm gerçekleşmiş değildir.

Muğla denince, turizmden "Mavi yolculuk"tan söz edilmemesi olanaksızdır. Doğal güzellikleri ve tarihsel zenginlikleri açısından bir turizm cenneti olarak nitelendirilen il, karayolu, denizyolu ve havayolu bağlantılarının gelişmesiyle, tam bir turizm ve dinlence merkezi niteliği kazanmıştır. Yazın nüfusu birkaç kat artan ve büyük bir canlılık yaşayan Muğla, Türkiye nin en çok yerli ve yabancı turist çeken illerinden biridir.

İldeki yerleşim düzenini il topraklarının dağlık ve güç geçit veren doğal yapısı belirlemiştir. Yerleşmeler, kıyı kesiminde ve tarım yapılabilen ovalarda toplanmıştır. İç kesimlerdeki yerleşmeler ise genellikle çok küçük ve dağınık birimlerdir.

Ekonomisinin tarıma dayalı oluşu, ilde nüfusun kırsal niteliğinin ağır basmasının temel nedenidir.⁽⁴⁾

Kentleşmenin bu denli yavaş olmasının temel nedeni, tarımsal yapının ağır basması, doğal nüfus artışının düşüklüğü ve ulaşım bağlantılarının geç kurulmasıdır.

4. Yurt Ansiklopedisi; 5884.

2.1.2.Milas İlçesi Hakkında Genel Bilgiler

2.1.2.1. Milas İlçesi Tarihi

Milas, Ege bölgesinin güneyinde Muğla iline bağlı bir ilçe merkezidir. Milas'ın kuzeyini Söke, Koçarlı, Çine ilçeleri, doğusunu Yatağan ilçesi ve Muğla ili, güneyini Kerme körfezi ve batısını ise Bodrum ilçesi çevrelemektedir.

Şehir kendi adıyla tanınan ovanın batısında yükselen Sadra dağının doğu eteklerinden ayrılan dört tepe ile bu tepeler arasındaki alüvyal dolgular üzerinde kurulmuştur.

Milas ilçesi konumu itibarıyla bir çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. İlçe ismini bir efsaneden almıştır. Efsaneye göre şehir kurucusu olarak Akdeniz'de Aiolia adasında oturan ve rüzgarlara hakim olan Aiolos'un neslinden gelen Mylassos'u göstermektedir. İsmi de Mylassos'tan almıştır (Akarca 1957:76).

Şehrin adı eski kaynaklarda Mylasa, Milaso, Melase, Melaso, Melassa, Milaxo olarak geçmektedir. Halkın söyleyiş şekliyle Meles, Melas, Milas olarak biçimlenmiş ve son şeklini almıştır (Uykucu; 1968:189).

Anadolu'nun güneybatı köşesini kaplayan bu sahaya Eski çağda Karya denilmektedir. Karya'nın kapladığı saha Fethiye dışta kalmak üzere bugünkü Muğla ili ile Aydın ilinin güneyini, Denizli ilinin güneybatısını kaplamaktaydı. Milas ise bu alanın batısında yer almaktadır. Karya'da Finikeliler, Lelekler, Mısırlılar, İskitler, Asurlular, Persler hakimiyet kurmuştur.

M.Ö 188 yılında Karya'ya Bergama krallığı hakim olmuştur. Bergama kralının vasiyeti üzerine Karya Roma'nın bir eyaleti olmuştur.

M.S 395 yılında Roma imparatorluğunun ikiye ayrılmasından sonra Karya Bizanslıların elinde kalmıştır (Berber:51,52).

Bizanslıların zayıflaması üzerine Abbasi halifeleri Harunur Reşit Karya'yı eline geçirmiştir. Karya M.S 862 yılına kadar Abbasi'lerin elinde kalmıştır. Bu tarihten sonra Karya tekrar Bizanslıların eline geçmiştir. M.S 1092 yılına kadar Bizanslıların elinde kalan Karya sonra Selçukluların himayesine katılmıştır.

1291'de Milas'ta Selçuklu sultanı II. Mesud adına bastırılmış bir sikkenin bulunması Selçuklu devletinin buradaki hakimiyetini göstermektedir. Selçuklular zamanında bu bölgede deniz hakimiyeti güçlenmiştir fakat Selçuklu devletinin yıkılmasıyla bölge hakimiyeti beyliklere kalmıştır.

Menteşe beyliği Selçuklulara bağlı Muğla dolaylarında bir uç beyliği iken devletin zayıflamasıyla diğer beyliklerde olduğu gibi bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Mentese bey bağımsızlığını ilan ettiği zaman başkent Muğla olmak üzere Milas, Beçin, Balat ve Meğri'ye ye sahip bulunuyordu. Mentese Beyliği zamanında güçlü bir deniz donanması oluşturulmuş Ege denizinin hakimiyeti sağlanmıştır. Karada ise güçlü süvari birliği Milas'ta oluşturulmuştur.

Menteşe beyliği Ege ve Akdeniz'de güçlü bir beyliktir. Beyliğin merkezi olan, bugün Milas'a bağlı bulunan Beçin ve Milas'ta önemli eserler yapılmıştır. Bunlardan bazıları Ulu Cami, Ahmet Gazi Cami, Hacı İlyas Cami

gibi örnekleri verebiliriz. Menteşe beyliğinde kardeşler arasında çıkan taht kavgaları beyliği zayıflatmıştır. Bu sırada Anadolu'da gittikçe güçlenen Osmanlı devleti, 1394 yılında Yıldırım Beyazıt zamanında, beyliği kendi topraklarına katmıştır. İlk Osmanlı hakimiyeti on iki yıla yakın bir zaman sürdükten sonra yaklaşık yirmi yıl kadar bir kesintiye uğramıştır. Bu zaman aralığında Osmanlı devleti, Timur ordularına karşı mücadele vermiş Yıldırım Beyazıt'ın esir düşmesiyle diğer beyliklerde olduğu gibi Menteşe beyliği ile Timur vasıtasıyla yeniden bağımsızlığını ilan etmiştir. Beylik Osmanlı'nın bu karışık döneminden yararlanarak Muğla çevresinde yaşamını sürdürmüştür. Menteşe beyliği son olarak 1424 yılında Osmanlı hakimiyetine tekrar girmiştir.

Milas ilçesi Osmanlılar zamanında, stratejik önemini kaybetmiştir. Sadece 1522 yılında yapılan Rodos seferleri sırasında tekrar canlanmıştır. Sonraları Muğla merkez olmak üzere uzun yıllar sancak merkezi olarak idare edilmiştir. Muğla'nın başkente uzak olması ve ulaşımının zorluğu nedeniyle buranın idare şekli derebeylik idaresinden ileri gidememiştir.

Cumhuriyetin kuruluşu ile beraber Aydın, İzmir ve Muğla ayrı birer il haline getirilmiştir. Milas'ta Muğla ilinin en büyük ve önemli ilçesinden biri olmuştur.

2.1.2.2. Milas İlçesi Coğrafi Konumu

Türkiye'nin şeklini bir dikdörtgene benzetecek olursak, Milas bu dikdörtgenin güney batısında yer alan Muğla ilinin batısında geniş bir alan içerisinde. Milas'ın uzun yıllar başkentliğini yaptığı Karya'nın bir mermer

şehri oluşu ve Ege'nin diğer kentlerine bağlantısı onu Muğla ilinin en önemli ilçesi yapmıştır.

Milas 27°, 30° ve 28° 30 doğu meridyenleri ile 37° ve 37°-38° kuzey paralelleri arasındadır. Milas'ın yüzölçümü 1926 Km²'dir.

İlçe sınırları içerisinde yer alan Sodra dağı Milas'ta volkanik dağ tipine verilebilecek en iyi örneklerdendir. Sodra dağından güneye gittikçe daha yumuşak kütlelere geçilir ki burası tektonik menşeli çökme havzaları olup tabanları alüvyonlarla dolmuştur.

Jeolojik bir olay olan III. zamana kadar bugünkü Ege denizinin bulunduğu yer Egeit kıtası olarak bilinmektedir. Üçüncü zamanda Egeit kıtasının çökmesi ve Anadolu'nun yükselmesi ile birtakım çöküntüler meydana gelmiştir. Bu çöküntüler akarsular tarafından taşınan alüvyonlarla dolmuş ve bugünkü Ege ovalarını meydana getirmiştir.

Milas'ın dağları, pek yüksek olmamakla beraber, birbirine çoğu zamanda yumuşak bir eşikle bağlanır. Birbirine bağlı ve çoğu Milas ilçesinin doğu ve kuzey bölümünde bulunan dağların arasında meydana gelen ovalar Milas'ın yüzey şekillerine dalgalı bir görünüm kazandırmaktadır. Milas ilçesinin doğusunda bir duvar gibi sıralanan ve aynı zamanda Milas ilçesinin tabii bir sınırını meydana getiren, Çomak dağı, Kurukümes, Akdağ ve Marçal dağlarının deniz seviyesinden yükseklikleri bin metrenin üzerindedir.

Bölgenin akar suları kısa olup akışları düzensizdir. Kışın oldukça coşkun akan sular yazın tamamen yataklarına çekilirler, yağışlı günlerde

kabararak içinde bol alüvyonlu olarak denize ulaşırlar. Bölgenin en önemli akar suyu Güllük körfezine dökülen Acıçay, Hamzabay, Sarıçay ve Dereçay sularıdır.

Milas sınırları içerisinde biri büyük, ikisi küçük olmak üzere üç adet göl vardır. Bunlar sırasıyla Bafa gölü, Ocak ve Denizcik gölleridir.

Milas ılıman bir iklime sahip olup, Akdeniz iklimi hüküm sürmektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve yağışlı geçmektedir. Yağmurlar en çok aralık, ocak ve şubat aylarında düşer. Temmuz, ağustos ve eylül ayları hemen hemen hiç yağmur görülmeyen en kurak aylarındandır. Kışın yüksek dağların zirveleri dışında, sayılı yıllar haricinde, hiçbir zaman kar düşmemiştir. En soğuk ayları yağış alan aylardır.

Milas'ta deniz seviyesinden 500 m'ye kadar olan yerlerde zeytin ağaçları bulunmaktadır. Çam örtüsüne ise deniz seviyesinden Milas sınırları içerisinde bulunan dağların en yüksek seviyesine kadar rastlanır. Orman örtüsü hemen deniz seviyesinden başlar, deniz ile orman çoğu kıyılarda iç içedir. Bitki örtüsü içerisinde sayabileceğimiz, sık sık görülen Akdeniz iklim tipine has kekik, mersin, fıstık çamı, sandal, defne v.s'dir. Deniz seviyesine yakın kuytu ve ovalık yerlerde ise narenciye türünden portakal, mandalina, limon ve turunç, badem, incir, yenidünya, dut v.b ağaç türleri bakımlı şekilde kendini göstermektedir.

2.1.2.3. Milas İlçesi Ekonomik Durumu

Türkiye genelinde olduğu gibi, ilçe ekonomisi de tarıma dayanmaktadır. Halkın büyük çoğunluğunun tarımsal etkinlikte bulunduğu ilçede, tarıma dayalı sanayii ve ticaret önemli bir yer kaplamaktadır. Zeytincilik bu bölgede en büyük payı almaktadır. Fakat günümüz şartlarında zeytin alanlarında daralmalar görülmektedir.

İlçe zengin mermer yataklarının merkezidir. Mermer yatakları, mermerle ilgili ticareti büyük ölçüde etkilemiştir. İş alanları gelişme göstermiştir. İlçenin sanayi alanları geniş olmamakla birlikte sanayii alanlarının ilçe merkezi içerisinde kalması gelişmesini engellemektedir.

İlçe özellikle son zamanlarda turizm bakımından önemli bir merkezi teşkil eden Bodrum yarımadasının, Anadolu ile bağlantısının sağlandığı kara yolu üzerinde bulunmakta ve ulaşım bakımından eski önemini korumaktadır.

2.1.2.4. Milas İlçesi Sosyal Ve Kültürel Yaşantısı

Milas ilçesinin mahalli oyunu Ege bölgesinde görülen zeybek oyunlarıdır. Bu oyunlara Sabah namazı, Cavur Asarın yolları, Soğuk kuyu, Baylan yarım, İnce hava gibi isimler verilmiştir.

İlçede her kış mevsiminde bir veya bir kaç defa Türkiye çapında ünlü develerin katıldığı, büyük organizasyon gerektiren deve güreşleri yapılmaktadır.

Şekil 2 : Yöresel Giysisi İle Milas Kadını

Yine Milas ilçesinde tarihi çok eskilere dayanan ve genellikle düğünlerde yapılan yağlı güreşler, bölgenin en ünlü güreşçilerinin katılmasıyla yapılır. Günümüzde de merkezde ve Çomak dağ yöresi köylerinde yağlı güreşler yapılmaktadır.

Milas ilçesinde düğün, sünnet gibi özel günler zengin ve gösterişliliği ile göze çarpmaktadır. Gelinler, önceleri yörenin kıyafetlerini giyerken günümüzde modanın etkisine uymuşlardır. Fakat bazı köylerde halen gelin başına damat tarafından alınan tenhel dalı ve çiçek takılmaktadır.

2.1.3. Yörükler

11. yüzyıl sonlarından başlayarak ,özellikle Malazgirt savaşından sonra doğudan Anadolu'ya birçok göçebe topluluk geldi. Toplumsal yaşamlarını aşiret biçiminde sürdüren bu topluluklar eski kaynaklarda "Göçer Türkmen ve Tatar", "Göçer Evli Türk" ve "Yörük" olarak geçer.⁽⁵⁾

13. yüzyılda başlayarak Anadolu'nun çeşitli kesimlerine yayılan bu göçebe aşiretinden köy ve kasabalara yerleşmeyi seçenlere "Türkmen" , geleneksel göçebe yaşamı sürdürenlere ise "Yörük" denildiği sanılmaktadır. Aynı yerde durmayıp sürekli yer değiştiren bu aşirete eskiden konuşulan Türkçe deki "yörümek" (bugün yürümek) sözcüğünden türetilen "Yörük" adı verilmiştir.⁽⁶⁾

5-6. Meydan Larousse; 194.

Yörükler hakkında ilk bilgilere Fatih ve Sultan Süleyman Kanunnamelerindeki hükümlerde rastlıyoruz.

Yörüklerden, Anadolu beyliklerinin yönetiminde küçük askeri birlikler halinde sınırların korunmasında ve savaşlarda yararlanılmıştır. Osmanlı döneminde öncü asgeri birlikte 1355'te Rumeliye geçerek Trakya'nın fethedilmesi için savaşan Yörükler, Osmanlı devletinin Balkanlarda fethedilen yeni topraklarda yürüttüğü Türkleştirme siyasetinde önemli rol oynamıştır. Osmanlı döneminde 19.yy ortalarına kadar asgeri düzen içinde yaşamak zorunda bırakılan Yörükler, Avrupa topraklarında Sırbistan, Romanya ve Ukrayna'ya kadar yayılmışlardır.

Geleneklerini koruma konusunda özenli olan Yörükler, geçimi tamamen hayvancılığa bağlı, kışı sahil veya ılıman iklimde yazı yaylada geçiren kenar göçer topluluklardır (Dulkadir 1993; 1).

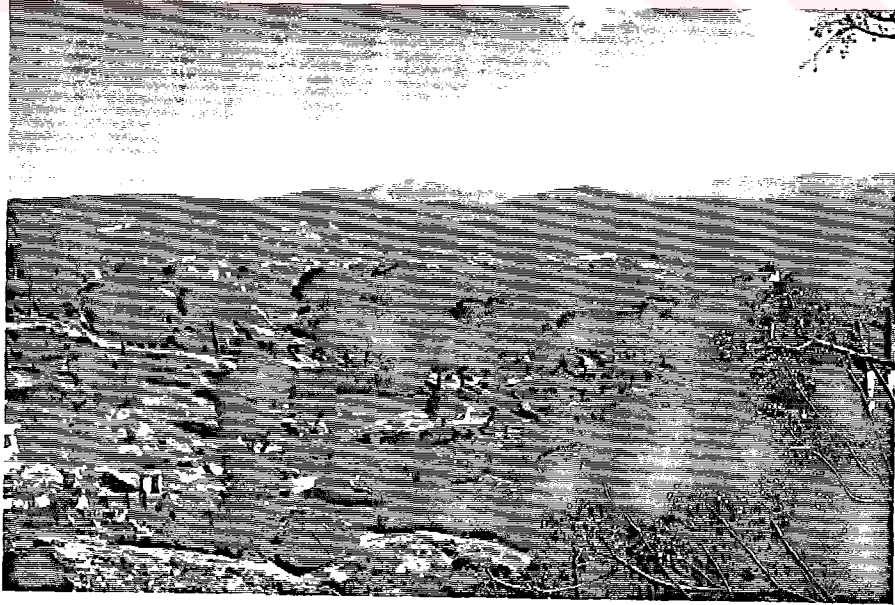
Günümüzde Anadolu ve Rumeli'de çok az göçer Yörük aşiretine rastlanır. Büyük bölümü yerleşik düzene geçmiş olan Yörüklerin büyük bölümü alevidir. Kendine özgü Türkçe konuşan, çadırlarda yaşayan küçük baş hayvancılıkla uğraşan Yörüklere, günümüzde daha çok Anadolu'nun güney ve batı kesimlerinde rastlamak mümkündür. Anadolu'da Yörüklere en çok Toroslar da rastlanır. Yazın dağlarda sürülerini otlatan Yörükler, kışı Toroslar'ın kuytu kesimlerindeki köylerde geçirirler. Türkmen geleneklerini de koruyan Yörükler Ege ve Marmara bölgelerinde çoğunluktadırlar.

Yörükler geçimlerini büyük ölçüde kıl keçisi ve koyunlardan elde ettikleri yünleri değerlendirerek kilim ve halı dokur, tereyağı ve peynir üretirler.

2.1.4. Çomak Dağ Köyleri

Milas ilçesinin doğusunda sıralanan dağlar arasında yer alan Çomak Dağı ilçe merkezine 15 km uzaklıktadır. Oldukça geniş bir alanı kaplayan Çomak dağını, 1280 m yüksekliğindeki Teke dağı Beşparmak dağlarına bağlamaktadır. Çomak dağlarının deniz seviyesinden yüksekliği bin metrenin üzerindedir. Çomak dağı üzerinde Koca yayla, Atalan yaylacığı, Ağacarası yaylacıkları bulunmaktadır.

Çomak dağ köyleri üzerinde yer alan Kızılağaç, İkiztaş ve Ketendere köyleri dağınık ve birbirine uzak yerleşim birimleridir. Köyler arası ulaşım taşlı dağ yolundan sağlanmaktadır. Araştırmanın yapıldığı Kızılağaç ve İkiztaş köylerinin birbirine uzaklığı yaklaşık 7 km'dir.

I Şekil 3 : Çomak Dağından Bir Görünüm

Kızılağaç ve İkiztaş köylerinde zeytin ağaçlarını sıklığı geçimin büyük ölçüde zeytinden sağlandığını göstermektedir. Dağlık bir bölge olmasından dolayı tarım alanları yok denecek kadar azdır, küçük baş hayvancılığı ise gelişme göstermemektedir. Bunların yanında ticaretle uğraşanların çoğalmakta olduğu kişilerce belirtilmiştir.

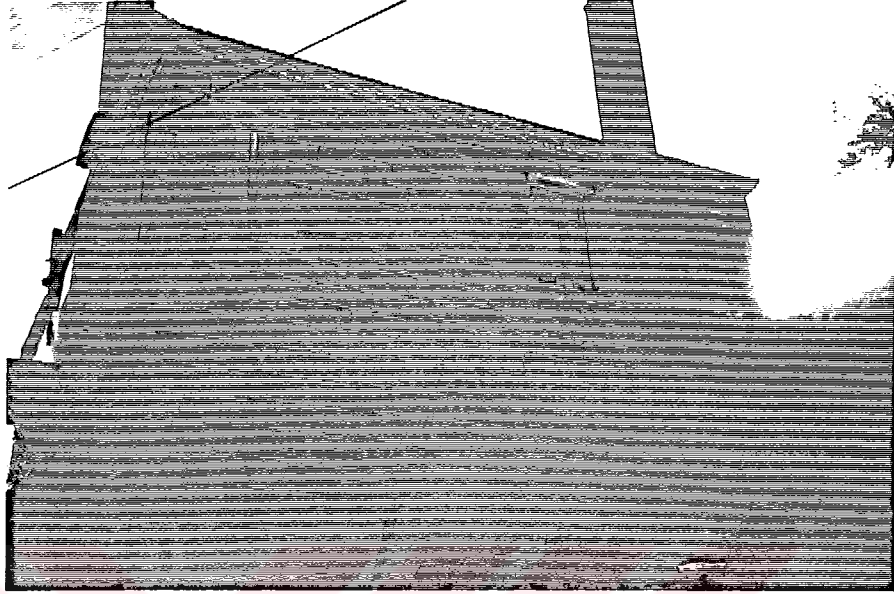
Köylerdeki nüfusun bir bölümü Milas ve çevresindeki ilçelere yerleşirken, bir bölümü de ilçe merkezlerine çalışmak amacıyla gidip gelmektedir. Özellikle yeni kuşakta bu durum etkin bir şekilde gözlenmektedir.

Kuşaklar arasındaki fark giyim tarzlarının da, farklılığını oluşturmaktadır. Halen yöresel giyimi günlük yaşantısında yaşlılar giymektedir. Yeni nesil çağdaş giyim tarzını kullanmaktadır.

Kızılağaç köyünde ilk göze çarpan özelliklerden biri mimari yapısıdır. Eski bir yapıya sahip olan evler taş ve ahşap işlemeciliğinin güzelliğini yansıtmaktadır. Dış görünümde balkon ve pencerelerde görülen ahşap işlemeciliği iç mekanda daha renkli boyalarla canlandırılmıştır.

Köylerde gelenek ve görenekler büyük ölçüde uygulanmaktadır. Özellikle düğünlerde gösterişlilik, zenginlik göze çarpmaktadır.

Köy merkezlerinin yüksekte olmasından dolayı, kış oldukça sert geçmektedir. Yazın havanın serinliğinin yanında temiz dağ havası hakimdir.

Şekil 4 : Çomak Dağına Ait Bir Evden Görünüm

2.1.5.Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Giysileri

Milas ilçesi, kuzeybatısında bulunan Çomak Dağı üzerinde Kızılağaç, İkiztaş, Ketendere köylerine sahiptir. Araştırma sırasında Kızılağaç, İkiztaş köylerine ulaşılmıştır. Köyler arası mesafenin uzak olması, köylerin dağınık yerleşmesi, köy insanlarının çoğunun ilçe merkezi ve farklı merkezlere dağılması araştırmanın bu iki köyde yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Milas ilçesi merkezinden uzaklaşıp, Çomak dağ yolu üzerinden köylere yaklaştıkça belirgin bir şekilde Milas ilçesindeki modern giyim tarzından farklı olarak, Çomak dağı insanının geleneksel kıyafetleri ile karşılaşılmaktadır.

Köy merkezlerine gelindiğinde yöre kadınlarının bu yöresel giysileriyle dolaştıkları gözlenmektedir.

Diğer birçok bölgelerimizde görüldüğü gibi modern yaşam tarzı geleneksel giysilerin değişikliğe uğramasına veya kaybolmasına neden olmuştur. Araştırma yapılan yöre bu durumdan etkilenmiştir. Fakat yöre; kısmen değişikliğe uğramasına rağmen kendilerine has giyim tarzını korumaya çalışmaktadır. Yörede yapılan incelemelerde, genç neslin, modern giyim tarzını benimsediği, orta yaş gurubunun eski ve yeni tarzı birleştirdiği, yaşlı kesimin ise yöresel giyimlerine bağlılığını sürdürmekte olduğu gözlenmiştir. Bu farklılıklar daha çok kadın giyiminde kendini göstermektedir.

Şekil 5 : Yöresel Giysisi ile Çomaklı Bir Gelin

Yörede, incelemeler sırasında kaynak kişilerden edilen bilgiye göre, yöre kadınları; düğünlerde, özel gün ve törenlerde "Yörük giysisi" adı verilen bu kıyafetleri giymektedirler. Düğünlerde gelin kızın kıyafetinin geleneklere uygun olarak hazırlandığı belirtilmiştir. Belirgin özellik olarak, gelin kıza geleneksel giysiler giydirildikten sonra başına, arkadan ve önden yerlere doğru uzanan kırmızı kumaş geçirilip, baş kısmına mevsim çiçeklerinden hazırlanmış çiçekler yerleştirilir. Gelin kızın altın takıları da baş bölgesinin arka tarafına sarkıtmak suretiyle yerleştirilir. Bu geleneğin bazı aileler tarafından devam ettirildiği kaynak kişiler tarafından söylenmektedir. Fakat birçok kişinin günümüz beyaz gelinliği tercih ettikleri belirtilmektedir.

Şekil 6 : Gelin Başlığı

İncelemeler sırasında Çomak dağında ulaşılabilen köylerde, girilen her evde yöresel giysi veya giysiye ait parçalar, takılar, aksesuarlar bulunmaktadır. En sık rastlanan giysiler; üç-beş etek, don, ipekli göynektir. Bu giysi parçalarının kalıp ve kumaş özellikleri arasında farklılık göstermediği görülmektedir. Bu nedenle, tez araştırmasında birkaç örnek ele alınmıştır.

Yöre kadınlarının takke, oyalı çempere, ipek çempereleri günümüzde de kullandıkları görülmektedir. İlçe merkezinde Çomak dağı köylerinden gelen kadınlar bu başlıklarla ayırt edilebilmektedir.

Yöredeki araştırmalar sırasında altın, karanfil, boncuk takılara sık sık rastlanılmıştır. Kaynak kişilerden alınan bilgilere göre özellikle altın para ve takılar aileler için önem taşımaktadır. Yaşlı kadınların halen evlendiklerinde takılan takıları büyük titizlikle sakladıkları görülmüştür. Yün ve kıl kuşağa, incelenen her evde rastlanılmıştır.

Yörede ayağa giyilen ve takılan parçalardan sadece patiğe rastlanmıştır. Bu konuda kaynak kişilerden fazla bilgi alınamamıştır.

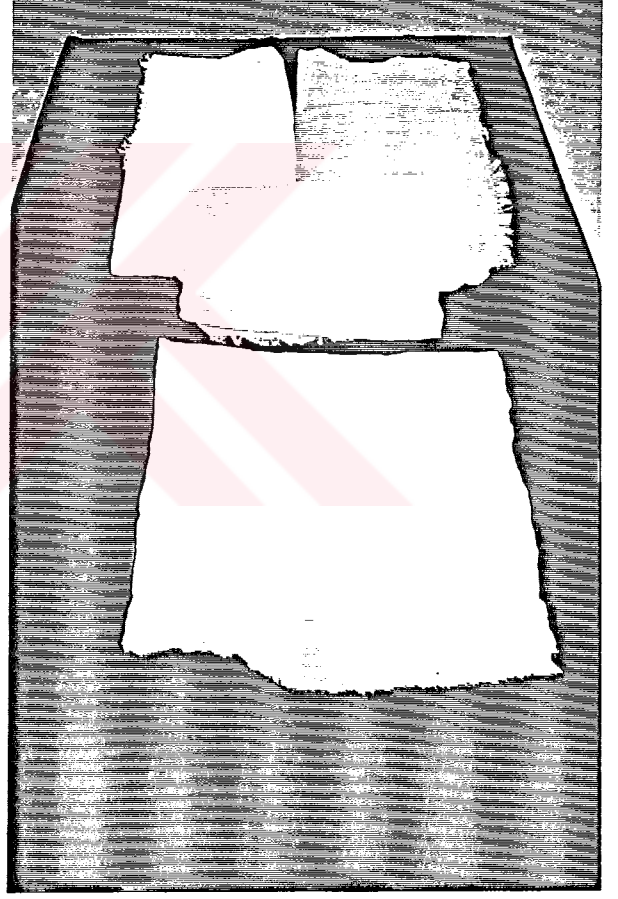
İncelemelerde erkek giysisine rastlanmamıştır. Kaynak kişilerden alınan bilgilere göre önceleri tezgahlarda dokunan pamuklu kumaşlardan erkek pantolonlarının hazırlandığı belirtilmektedir.

Yapılan araştırmalar sırasında Kızılağaç köyünde dokuma tezgahlarına rastlanmıştır. İpek ve pamuk iplikleri kullanılarak yapılan dokumalar yörede bulunan giysi parçalarının kumaşlarını oluşturmaktadır. Önceleri el tezgahlarında dokunan kumaşlar yerini hazır kumaşlara

bırakmıştır. Yörede bulunan el tezgahlarından birkaçı kullanılmaktadır. Bu tezgahlarda ticari olarak kullanılmaktadır.

Şekil 7 :
Dokuma Tezgahı

Şekil 8 :
Dokunmuş İpek Kumaşlar

2.1.5.1. Yörede Bulunan Giysi Parçaları

2.1.5.1.1. Bedene Giyilen Kadın Giysileri

- **İç Göynek (İpekli Göynek):** Giysi yörede bulunan el tezgahlarında dokunan ipek kumaşlardan hazırlanmaktadır. Tezgahlardan çıkan kumaşların dar olması nedeniyle, göynek birçok parçanın birleşmesinden oluşmaktadır. Günümüzde, giysinin gözükmeyen bölümleri amerikan bezinden hazırlanmaktadır, bu durum maliyetin düşmesine neden olmaktadır.

Giysi yuvarlak yakalıdır. Yaka çevresi 1 cm'den biye ile temizlenmiştir. Giyside yaka yırtmacı bulunmaktadır. Kolları uzundur ve kare kol şeklinde takılmıştır. Kol ağzı boncuk oyası ile temizlenmiştir. Giysinin boyu diz altına kadardır.

Yöredeki incelemeler sırasında birçok ipekli göynek bulunmuştur. Fakat kalıp ve kumaş özelliklerinde farklılık görülmemektedir. Bu nedenle çalışmada iki örnek kullanılmıştır.

- **Üç-Beş Etek :** Giysi ipekli göynek üzerine giyilmektedir. Günümüzde günlük kullanılmamakta olup sadece özel günlerde giyilmektedir. Üç-beş eteğin birçok örneğine rastlanmıştır. Halen giysinin dikimini yapan kişiler bulunmaktadır.

İncelemeler sırasında bulunabilen giysinin genel özellikleri şöyledir; Giysi "kutnu" adı verilen kumaştan hazırlanmış olup, yuvarlak veya "V" yaka şeklindedir. Ön ortası açıktır, bir düğme veya çengelle ön parçaları birleştirilmektedir. Omuzlar dikişsizdir, giysinin ön ortası ve yanlarında peşleri bulunmaktadır, koltuk altına ise üçgen parçalar yerleştirilmiştir. Kolları uzundur ve kare kol çalışılmıştır. Bulunabilen bazı örneklerde omuz pensi bulunmaktadır. Giysiye astar geçirilmiş olup, astar, kumaş kalıbına göre hazırlanmıştır. Giysinin boyu diz ile bilek arasında değişmektedir.

Üçbeş eteğin ön ortası ,yan kenarları, etek ucu ve kol ağzı siyah kordon ile zincir işi çalışılmıştır. Bazı örneklerde arka ortası etek ucunda ve kol ağzında kordon ip ile çiçek süslemeleri yapılmıştır.

İnceleme için gidilen her evde üç beş eteğe rastlanmıştır.

Göğüslük : Giysi tek parça şeklinde ve sadece göğüs kısmını kapatacak kadardır.Boyunda ve etek ucundaki kordon bağcıklar yardımıyla arka bedene bağlanmaktadır.boyun ve etek uçlarına pili veya büzgüler uygulanmıştır. Süsleme amacıyla giysi üzerine pililer çalışılmıştır.

Giysi üç beş eteğin üzerine bağlanmaktadır. Farklı kumaş ve kalıplarda örnekleri bulunmuştur.Bulunabilen örnekler çalışmada gösterilmiştir.

Don : Giysi kullanıldığı kumaş ve kumaşın rengine göre isim almaktadır. Örneğin ipekli don ,sarı don,pembe don gibi... Araştırma sırasında donun, kadınlar tarafından halen kullanılmakta olduğu görülmüştür.

Fakat günümüz şartlarında değişikliğe uğrayarak basma, pazen gibi kumaşlardan dikilmektedir.

Don, iç göynek , üç beş etek, elbise altına giyilmektedir. Bol ve dökümlü görünümü vardır. Yanları dikişsizdir.Bel kısmı önceleri uçkur ile toplanırken günümüzde lastik geçirilmektedir.Bel ve kalça arasına pazen veya basma kumaş yerleştirilir, geri kalan ve görünen kısmı ipek kumaştan hazırlanır. Giysinin ağ oyuntusu yok denecek kadar az ve kısadır.Giysinin boyu diz ile bilek arasında olup dökümlü gözükmesi için paçalarına yerleştirilen lastik hemen diz altına kadar çekilir.

İncelemeler sırasında sıkça örneklerine rastlanmıştır.Fakat kalıp özelliği farklı olmadığından, çalışmada birkaç örnek verilmiştir.

Yaneş Don :Yöredeki araştırmalarda bilir kişilerden alınan bilgilere göre giysinin yanlarında bulunan işlemelerden dolayı "yanı işlemeli (işli) don " anlamında "yaneş don" denilmektedir.giysi geniş,pamuklu kumaştan bol ve dökümlü hazırlanmıştır. Giysinin en önemli özelliği yan taraflarında bulunan işlemeli bölümüdür.

Yörede alınan bilgiye göre, bitki köklerinden yararlanılarak hazırlanan boylarla eğrilmiş yün veya pamuk iplikler kaynatılarak, işlemede kullanılan ipler oluşturulmaktadır.Yörede patiska olarak belirtilen kumaş üzerine ,kumaş zemini görülmeyecek şekilde kanaviçe tek iğne tekniği ile işlenmektedir. Hazırlanan bu parça yaneş donun yan kısmına elde baskı dikişi ile yerleştirilmiştir.

Önceleri yeni gelinlerin yaneş don kullanarak tanındıkları yöredeki kişilerce belirtilmiştir. İncelemeler sırasında bir örneğe ulaşılmıştır. Giysinin işleme parçasının oldukça zahmetli olması ve bu işi yapan sadece iki kişinin bulunması nedeniyle, giysi parçasının artık kullanılmamakta olduğu kaynak kişilerce belirtilmiştir. Yörede bu işi yapan kişilerin, sadece özel istek üzerine yaptıkları, maliyet ve emeğin yüksek olduğu belirtilmiştir.

Şifon Fisdon (Şifon fiston): Giysiye halk arasında "çiçekli fisdon" veya "kadife fisdon" da denilmektedir. Edinilen bilgiye göre düğünü olacak gelin kızlara erkek tarafından alınmaktadır. İncelemeler sırasında bulunabilen örnekler çalışmada sunulmuştur.

Giysi yuvarlak veya şömiziye yakalıdır. Bele oturmuş ve bel hizasından kesilerek ayrılmıştır. Üst bedeni dar, alt eteği ise geniş kesimlidir. Giysiler uzun kolludur, boyu diz ile ayak bileği arasında değişmektedir.

Kadife Manto : Giyside, sadece bir örneğe rastlanmıştır. Kadife kumaştan hazırlanmıştır. Erkek yakalıdır, önden düğmelidir. Kuplar ile bedene oturtulmuş olup etek ucuna doğru genişlemektedir. Uzun kolludur. Ön bedende iki adet aplike cep bulunmaktadır.

2.1.5.1.2. Bele Bağlanan Kadın Giysileri

Önlük : Dikdörtgen şeklinde, kareli kumaştan hazırlanmıştır. Bel kısmından uçkur geçirilir ve büzülerek toplandıktan sonra arka bedende bağlanmaktadır. Yün veya kıl kuşağın üzerine bağlanır.

Yün kuşak : Yün ipliği ile dokunarak elde edilen dikdörtgen şeklinde kuşaktır. Çeşitli renk ve desenlerden oluşur. İki kenarı püsküllüdür. Kuşak üçgen şeklinde katlanır. Üçgenin üst köşesi arka kalça üzerine gelecek şekilde yerleştirilir. İki ucu ön beden üzerinde iç içe geçecek şekilde bağlanır. Üç beş eteğin üzerine bağlanır. Yörede yün kuşağa sıkça rastlanmıştır.

Kıl Kuşak : Keçi kılından elde edilen ip ile el tezgahlarında dokunmuştur. Yün kuşaktan farkı renklerinin cansız olmasıdır. Çapraz iki ucunda bağlamada kullanılan kordon vardır. Bağlanışı yün kuşak ile aynıdır. Birçok örneği bulunmaktadır.

Mendil : Kare şeklinde olup dört köşesi balık sırtı tekniği ile işlemelidir. Mendil, kuşağın sol tarafına sıkıştırılarak sarkıtılır. Bilir kişiden alınan bilgilere göre önceleri her genç kızın çeyizinde bulunması gerekirmiş. İşlemelerin anlam ifade ettiği söylenmektedir.

Gümüş Kuşak : Yörede gümüş kuşağın bir örneğine ulaşılabilmektedir. Gümüş işlemeciliği ile başlıkları işlenerek renkli taşlarla süslenmiştir. Başlıkların alt kısımlarından gümüş zincirler sarkıtılmış ve zincirlerin uç kısımlarına şekilli gümüş parçalar geçirilmiştir. Bu şekilde hazırlanan gümüş başlıklar 15 cm eninde kumaşın kısa kenarlarına yerleştirilmiştir. Üç beş etek veya elbisenin üzerine takılmaktadır.

2.1.5.1.3. Başa Bağlananlar

Takke : Yöre kadını tarafından günümüzde kullanılmaktadır. Basma veya pamuklu kumaştan dikdörtgen şeklinde hazırlanır. İki kısa kenarı dikildikten sonra başın üst kısmına gelen yerden büzülerek toplanır. Çene altından geçen şeridi bulunmaktadır. En önemli özelliği alın kısmının altın paralar ve boncuklarla süslenmesidir. Çene şeridi de pullarla süslenen modelleri bulunmaktadır.

Oyalı Çembere : Kare şeklindeki tülbentin kenarlarına boncuk veya pul oyaşının geçirilmesiyle oluşturulmaktadır.farklı renk ve oya çeşitleri bulunmaktadır. Takkenin üzerine ,üçgen olarak katlandıktan sonra bağlanır.

İpek Çempere : El tezgahlarında dokunan ipek kumaşların birleştirilmesi ile elde edilen kare şeklindeki bir baş bağıdır. Yöre kadınları günlük yaşantılarında kullanmaktadırlar.Takke ve oyalı çemperenin üzerine üçgen şekilde katlanarak yerleştirilir .İki ucu başın arkasından geçirilip başın üzerinde bağlanır.

Boncuk Oyası : Yöre halkında edinilen bilgiye göre başı daha zengin göstermek amacıyla kullanılmaktadır. Pul ve boncuklardan örülen boncuk oyası, ipek çempere ve oyalı çemperenin arasına gözükecek şekilde yerleştirilir.

Çiçekler : Yöre kadınları tarafından mevsim çiçeklerinden oluşturulmuş demetler hazırlanarak başa takılmaktadır. Kadınların medeni durumlarına göre çiçeklerin seçildiği bilir kişilerce belirtilmiştir.

2.1.5.1.4. Ayağa Giyilenler

Patik : Kaynak kişilerden ayağa giyilenlerden patik dışında başka bilgiye ulaşılamamıştır.Yöre kadınları tarafından beş şişe veya iki şişe örülmektedir. Değişik renk ve desenlerde bulunmaktadır.

2.1.5.1.5. Takılanları

Altın Kolye : İnce kurdele veya kordon ip üzerine yerleştirilen farklı boyutlardaki altınlardan hazırlanmaktadır. Yörede oldukça eski yıllara ait altın parçalardan hazırlanmış kolyelere ulaşılmıştır.

Karanfil Kolye : Kurutulmuş karanfillerin ipe dizilmesinden meydana gelmiştir. Güzel koku vermesinden dolayı kadınlar tarafından kullanılmaktadır.

2.1.6. GİYSİ TASARIMINDA TEMEL İŞLEMLER

Tasarım terimi literatürde; "tasarımlama işi, tasarımlanan biçim", "tasarrur", "zihinde canlandırma - tasavvur etme", "tasarı", "dizayn - dizaynlamak", "meydana getirilecek bir ürünün çizimini, kalıbını ve planını yaparak geliştirme" anlamında kullanılmaktadır. (Kişoğlu; 24)

Tasarım; Amaç, bilinç, bütünlük ve kendine özgü bir tekniğe sahip özellikleri taşımaktadır. Giysi tasarımı; görsel yanı ağır basan düşünüş ve üretme sistemidir. Ürünün çizimini, kalıbını, planlarını hazırlama ve geliştirme süreci olan tasarımın, bir amacı olmalı ve yaratıcılık değeri içermelidir (Aydın 1993).

Tasarımcı, yaratıcı gücü, modern bakış açısı, çizim yetenekleri yanı sıra insan vücut ölçülerini ve fiziki özelliklerini iyi bilmelidir. Günün moda anlayışını, kullanacağı kumaş ve malzemeleri göz önüne alarak, zihninde geliştirdiği tasarımı özgürce aktarabilme yeteneğine sahip olmalıdır. Düşüncesini biçime dönüştürerek somutlaştırabilmelidir.

Tasarımın, düşünceden başlayarak, somut bir giysi haline geldiği süreç içerisinde, izlenmesi gereken birtakım aşamaları bulunmaktadır.

Bu süreci sıralayacak olursak;

Araştırma-İnceleme: Tasarımcı tarafından, esin kaynağı ile ilgili araştırmaların yapılarak verilerin kaydedilmesidir. Araştırmanın kapsamında uluslararası moda eğilimleri, tüketici ihtiyacı, ürünün işlevsel olması, üretim için gerekli teknik bilgiler, çevre koşulları, moda gösterileri, her türlü basın araçları, kültürel çalışma, malzeme ve materyal temin imkanları gibi konular yer almaktadır.

Hikaye ve Renk Panosu: Araştırma sonucu toplanan veriler arasından, tasarımcıyı etkileyen veriler seçilir. Hikaye ve renk panosu tasarımcının yaratıcı gücünü kullanarak, somut olarak oluşturduğu tablodur.

Hikaye ve renk panosunda, günün moda anlayışını yansıtan giysi formları, renk çeşitleri, konuya yönelik kumaş örnekleri, aksesuarlar, yardımcı malzeme çeşitleri, fotoğraf gibi her türlü obje kullanılarak tasarıma yardımcı olmasını sağlar.

Renk ve hikaye panosu bütün olarak veya ayrı ayrı hazırlanabilir. Ayrıca iki boyutlu veya üç boyutlu olabilir.

Model Geliştirme: Hikaye ve renk panosundan yararlanılarak hayal gücüne, esin kaynağına ve temaya bağlı modellerin çizilmesidir. Modeller, silüet üzerine bütün ayrıntıları gösterecek şekilde çizilmelidir. Tasarımcının, kalıp, teknik çizim, dikim tekniği ve ürün oluşturma aşamaları gibi konularda iyi bir bilgi birikim olmalıdır.

Giysi Modellerinin Çizimi. Oluşturulan modeller arasında işlevselliği, pazara uygunluğu, maliyeti, konuya uygunluğu gibi etmenler göz önüne alınarak giysi modelleri seçilmelidir. Modellerde, uygulanacak kumaş yardımcı malzeme seçimleri de yapılmalıdır.

Alternatif Model Çizimi: Seçilen modellerin alternatiflerinin oluşturulmasıdır. Modellerin form, süsleme, kumaş, renk, yardımcı malzeme değişimi şeklinde model araştırmalarının yapılmasıdır.

Modele Karar Verme : Giysinin pazara uygunluğu, tüketici eğilimleri, işlevselliği, üretim olanakları, moda eğilimleri, renk ve stil uygunluğu dikkate alınarak seçim yapılmalıdır.

Temel Kalıp Hazırlama: Uygulanacak modellerin temel kalıpları, standart ölçü tablosuna uygun olarak, belirlenen ölçülere göre hazırlanır.

Model Kalıbı Hazırlama: Seçilen giysilerin model ve kalıp analizleri yapılarak temel kalıp üzerine model uygulamaları yapılır. Kalıplar drapaj yolu ile de elde edilebilir.

Örnek Ürün Hazırlama (Giysi kontrolü): Tasarımı yapılan giysi, gerçek kumaş veya gerçeğe uygun bir malzemeye uygulanmalıdır. Bu aşamada, giysinin formu, ölçüleri, estetik görünüşü, modele uygunluğu değerlendirilmelidir.

Kontrol aşamasında dikiş teknikleri, dikiş çeşidi, payları ve süsleme tekniklerine karar verilir.

Üretim Kalıbı Hazırlama: Üretimde kullanılmak üzere şablon kalıplarının hazırlanmasıdır. Kalıpların üzerinde, dikiş payları, çıt yerleri, model numarası, beden numarası, parçanın ismi, kesilecek parça miktarı, tasarımcının adı, tarih gibi açıklayıcı bilgiler bulunmalıdır.

Serileştirme: Üretimde kullanılacak kalıpların, model özelliklerinin gerektirdiği şekilde, üretimi yapılacak bedenlere uygulanmasıdır. Farklı serileştirme yöntemleri kullanarak, kalıbın, büyük ve küçük bedenleri elde edilir.

Pastal Resmi (Yerleşim Planı): Üretilcek olan kalıpların, işletmenin kesim masasına uygunluğu, kumaşın desen ve tüy yönü, eni, boyu, dikkate alınarak en az döküntü verecek şekilde hazırlanan kesim planıdır.

Dikim Planı (Proses Analizi): İşletmenin üretim teknolojisi ve iş akışı göz önüne alınarak giysilerin kısa sürede ve istenilen niteliğe uygun üretilmesi için hazırlanan plandır.

Maliyet Hesabı: Üretimde kullanılacak olan; kumaş, astar, iplik, tela, düğme, süsleme malzemeleri gibi gereçlerin fiyatı, miktarı ve ilgili açıklamaların yer aldığı form hazırlanarak maliyet hesabı belirlenir.

Tasarımı yapılan ürünün, giysi ile tüm değerlendirmeler, grafiksel ve teknik detaylara girilerek silüet üzerinde çizimi yapılır.

Moda resmi; giysinin renk, biçim, oran, ton, doku, bütünlük gibi öğelerle tasarımcı tarafından yorumlanmasıdır. Giysi tasarımı tamamlandıktan sonraki aşamalar, giysinin işlevselliği, ilgili değerlendirme ve analizlerin yer aldığı tasarım raporu oluşturur.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yapılan literatür taramasında Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak dağ Köyleri Kadın Giysileri konulu herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Yüksek Lisans Tezinin, literatür taraması ve yazımı sırasında, Yüksek Öğretim Kurumu Kütüphanesi, Gazi Üniversitesi Kütüphanesi, Milli Kütüphane, İGEME Kütüphanesi, Milas İlçesi Merkez Kütüphanesi'nden yararlanılmıştır.

Yapılan taramalar sonucunda elde edilen kaynakların konu ile ilgili bölümleri incelenerek, ilgili konulardan çalışma sırasında yararlanılmıştır.

Çalışmalar sırasında yararlanılan kaynakların bir bölümü, yazarların soyadlarına ve alfabetik sıraya göre aşağıda verilmiştir.

AKTEPE,

Muğla ilinin coğrafyası, tarihi gelişimi, ziyaret yerleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

ALTINAY ve YÜCEER,

Modanın tanımı, modayı etkileyen faktörler ve giyimin alanındaki gelişmeler ve değişimler hakkında bilgiler verilmiştir.

ARICA,

Yörüklerin Tarihi gelişimlerini, yaşam tarzlarını, kültür yapısını incelemiştir.

AYDIN ve ÇAKAR

Giysi modaları ve giysi tasarımı ile ilgili bilgileri sunmaktadır. Giysi tasarımına etki eden faktörleri açıklayarak giysi tasarımını oluşturan öğeler hakkında bilgi verilmiştir.

DULKADİR,

Yörükler ile ilgili bilgiler verilmiştir. Yaşam tarzları, tarihi gelişimleri, kültürel yapıları, çoğunlukla oldukları bölgeler hakkında derinlemesine bilgi sunulmuştur.

MEYDAN LAROUSSE

Yörüklerin tanımını yapan ilgili cildinden Yörükleri genel olarak tanımlamış olup, tarihi, kültür ve yaşam tarzları verilmiştir.

MİLAS HALK EĞİTİM YAYINLARI,

Milas ilçesini tanıtarak, derinlemesine incelenmiştir. Tarihi ve coğrafi konumu yanında halkın geçim kaynağı, kültür ve yaşam tarzları hakkında geniş bilgi verilmiştir

SAVAŞ,

Milas ilçesinin, tarihi, coğrafyası, fiziki özellikleri, iklim ve bitki örtüsü ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Adı geçen bu kaynakların yanı sıra çalışmalarda kaynak olarak yararlanılan diğer yayınlar "kaynakça" bölümünde yer almaktadır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak Dağ köyleri geleneksel kadın giysilerini incelemek amacıyla adı geçen yörede araştırma yapılmıştır.

Çomak Dağı üzerinde bulunan Kızılağaç, İkiztaş ve Ketendere köyleri, dağınık birbirine olan mesafelerinin uzak olması köylere ulaşımı engellemiştir. Sadece Kızılağaç ve İkiztaş köyelerine ulaşılabilmiştir.

Bu köylerde yapılan araştırmada bulunabilen geleneksel kadın giysileri, kalıp, model, dikim tekniği, kullanılan süsleme, renk, desen, dikim özellikleri bir bütün şeklinde değerlendirilmiştir. Bu giysiler tasarımlara esin kaynağı oluşturmuştur, Oluşturulan tasarımlardan beş uygulama modeli tespit edilmiştir. Özgün tasarımlar 1/1 ölçülerde ve giysiye uygun gerçek kumaşlardan uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Bu, beş özgün tasarım aynı zamanda araştırmanın materyali içinde yer almaktadır.

Araştırmanın evreni Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak Dağ köyleri geleneksel kadın giysileridir. Yörede ulaşılabilen giysilerin kalıp, model, kumaş, dikim tekniği, kullanılan süsleme, renk, desen, dikim özellikleri ve giysiyi tamamlayan unsurlar (bele bağlananlar, başa bağlananlar, ayağa giyilenler, bedene takılanlar) araştırmanın evreni içinde bulunmaktadır.

Kızılağaç ve İkiztaş köylerinde yapılan araştırmalarda 43 adet giysi parçasına ulaşılmıştır. Ulaşılabilen giysi parçalarında, kalıp, model, renk, kumaş bakımından aynı özelliklere sahip olan parçalardan birer örnek seçilerek diğer parçalar örneklem içine alınmamıştır. 43 adet parçadan 30 adet giysi parçası örneklem kapsamına alınmıştır.

Örneklem içine alınan giysi parçaları ve kaynak kişiler ile ilgili bilgiler Tablo 1 de sunulmuştur.

Tez içerisinde yer alan 30 adet giysi parçası, "Yöresel Giysi İnceleme Formuna" uygun olarak incelenmiş olup, kalıp, model, kumaş, dikim tekniği, kullanılan süsleme, renk, desen özellikleri ile ilgili bilgiler formlara aktarılmıştır. Elde edilen sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur.

TABLO 1: KAYNAK KİŞİLERİNE GÖRE GİYİŞİ PARÇALARI

GİYİŞİ PARÇALARI	KAYNAK KİŞİLER	1/1 İğ Göynek	1/2 İpekli Şalvar	1/3 Üç Beş Etek	1/4 Kadife Göğüsük	1/5 Yün Kuşak	1/6 Önlük	1/7 Takke	1/8 İpekli Çempere	1/9 Altın Kolye	2/1 İğ Göynek	2/2 San Don	2/3 Üç Beş Etek	2/4 Kıl Kuşak	2/5 Oyallı Çempere	3/1 Yaneş Don	3/2 Üç Beş Etek	3/3 Güğüsük	3/4 Yün Kuşak	3/5 Mendil	3/6 Boncuk Oyası	3/7 Patik	4/1 Göğüsük	4/2 Takke	4/3 Karanfil kolye	5 Kadife Fısdon	6 Şifon Fısdon	7 Çiçekli Fısdon	8 Kadife Manto	9 Gümüş Kuşak	Toplam
		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																				
Aygün Yellice																															
Hatice Nalbantoğlu											X	X	X	X	X											X					
Hatice Ak																												X			
Gülsevrim Yavuz																										X					
Ahmet Zengin																													X		
İbrahim Yellice																	X		X	X	X	X									
Ayşegül Sayan																							X	X	X	X					
Toplam																															

3.2. Yöntem

Hazırlanan yüksek lisans tezinde araştırma konusuna en uygun model olarak survey (tarama) yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma sırasında ulaşılabilen kadın giysileri, hazırlanan inceleme formlarına uygun olarak, kalıp, model, kumaş, dikim tekniği, kullanılan süsleme, renk, desen, dikim özelliklerine göre incelenerek, gerekli bilgiler bu formlara aktarılmıştır. Ayrıca ayağa giyilenler, bele ve başa bağlananlar, bedene takılan giysi aksesuarlarından ulaşılabilen parçalar inceleme formlarına uygun olarak incelenip, gerekli bilgiler formlara yerleştirilmiştir.

Giysilerin, 1/10 ölçekli kalıp ve teknik çizimleri, orijinal ölçülerine bağlı kalınarak hazırlanmıştır. Hazırlanan kalıp ve teknik çizimler, oluşturulacak olan çağdaş tasarım modellerine esin kaynağı olması amacıyla inceleme formları ile birlikte tezin ekler bölümüne yerleştirilmiştir. Formlarda yer alan bilgiler yorumlanarak tablolar halinde sunulmuştur.

Hikaye panosu; araştırma bulguları içeriğini oluşturan inceleme formları, kalıp ve teknik çizimlerinden esinlenerek hazırlanmıştır. Hikaye panosundan yararlanılarak 30 adet modelin alternatif çizimleri hazırlanmıştır. Alternatif çizimlerden 5 adedi seçilerek uygulanacak modeller oluşturulmuştur.

Standart ölçü tablosundan yararlanılarak 38 beden ölçüsü kullanılmıştır. Giysilerin model analizleri yapılarak Müller Biçki sistemine göre kalıpları hazırlanmıştır.

Seçilen modellerin 1/1 ölçüde kalıpları hazırlanmıştır. Kalıplar, gerçek kumaş üzerine uygulanarak deneme modelleri oluşturulmuştur. Deneme modelleri manken üzerine yerleştirilmiş, ölçü, oran ve estetik görünümleri kontrol edilerek, kalıba son şekli verilmiştir.

Uygulanan modellerin, üretimde kullanılabilmesi için, kalıpların şablonları, pastal serim planı ve proses analizleri hazırlanmıştır. Her bir giysi için maliyet formu düzenlenmiştir.

Giysiler hazırlanırken yörede bulunabilen giysi parçalarının kumaş özelliklerine uygun olmaları göz önüne alınmıştır. Model 1 üzerinde orijinal yöresel kumaşlar kullanılmıştır.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUM

Tez çalışmasının bu bölümünde; yörede bulunabilen giysi parçalarının inceleme formlarından çıkan sonular değerlendirilerek, tablolar oluşturulmuştur. Tablolar; kumaş ve astar çeşitleri, kumaş ve astar renkleri, dikiş özellikleri, dikim özellikleri, süsleme malzemeleri, süslemede kullanılan malzemenin rengi, şeklinde ifade edilecektir.

Ayrıca, Çomak Dağ köyleri geleneksel kadın giysilerinin özelliklerinden yola çıkılarak beş adet özgün giysi gerçekleştirilmiştir. Günümüzde giyilebilecek şekilde hazırlanan giysiler, tasarım aşamaları uygun olarak hazırlanmıştır. Özgün giysi oluşturmada yapılan çalışmalar bu bölüm içinde sunulmuştur.

4.1. Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Kadın Giysilerinin İncelenmesi

4.1.1. Giysilerin Kumaş ve Astar Özelliklerine Göre İncelenmesi

Araştırma sırasında ulaşılabilen giysi parçalarından 25 adetinin kumaş özellikleri incelenmiştir. İncelenen geleneksel kadın giysilerinde kumaş türü olarak; 3 adet kutnu, 6 adet kadife, 3 adet yün dokuma, 3 adet iplik dokuma, 3 adet giyside pazen kumaş kullanıldığı tespit edilmiştir. (Tablo 2)

Giysi parçalarından 4 adedinde astara rastlanmıştır. Astar kumaşı olarak; 3 adedi pamuklu dokuma, 1 adedi naylon astarlık kumaş kullanıldığı belirlenmiştir.

Yörede üç beş eteğin, kutnu kumaştan, iç göyneğin ise yöresel ipek dokumalardan hazırlandığı görülmüştür. Yöre kadınlarının özel giysilerini kadife, saten ve ipek kumaşlardan hazırladıkları tespit edilmiştir. Giysilerin görünen bölümleri asıl kumaşlardan hazırlanırken, görünmeyen bölümlerinde ise pazen, basma gibi kumaşlar kullanılmıştır.

4.1.2. Kumaş ve Astar Renklerine Göre İncelenmesi

Giysi parçalarının kumaş renklerinde; 7 adet giysi parçasında yeşil, 6 adet giysi parçasında turuncu, 5 adet giysi parçasında kahverengi, 10 adet giysi parçasında beyaz, 9 adet giysi parçasında kırmızı, 6 adet giysi parçasında sarı, 3 adet giysi parçasında krem rengi kullanıldığı tespit edilmiştir. (Tablo 3)

Astar rengi; 1 adet krem, 1 adet siyah, 2 adet beyaz olarak belirlenmiştir.

Yörede özellikle, "üç beş etek" kahverengi, yeşil, beyaz renklerin bulunduğu kumaşlardan hazırlanmıştır. "İç göynek" yöresel dokumalardan hazırlandığı için açık kahve ve krem renklerindedir. "İpekli şalvar" canlı renklerden hazırlandığı görülmektedir.

4.1.3. Dikiş Özelliklerine Göre İncelemesi

Giysi parçalarını dikiş özelliklerine göre incelediğimizde; 15 adet giysi parçasında, makine düz dikiş, 2 adet giysi parçasında, makine (spor) dikişi, 5 adet giysi parçasında, elde makine dikişi, 10 adet giysi parçasında, elde baskı dikişi, 7 adet giysi parçasında, sürfile dikiş, 1 adet giysi parçasında, çırpma dikiş kullanıldığı tespit edilmiştir.(Tablo 4)

Astar kumaşının dikiş özelliklerinde; 2 adet makinede düz dikiş; 1 adet, elde baskı dikişi uygulandığı belirlenmiştir.

Yörede bulunabilen giysi parçalarının dikiminde, makinede düz dikiş ve elde baskı dikişinin daha çok kullanıldığı belirlenmiştir. Diğer giysi parçalarına göre daha eski olanların elde makine dikişi ve elde baskı dikişi ile dikildiği görülmüştür.

4.1.4. Dikim Özelliklerine Göre İncelenmesi

Giysi parçalarını dikim özelliklerine göre incelediğimizde; 2 adet giyside pat çalışması, 2 adet giyside hakim yaka, 2 adet giyside şömiziye yaka, 4 adet giyside pens çalışması, 3 adet giyside omuzları dikişsiz, 3 adet giyside etek uçları yırtmaçlı, 4 adet giysinin astarlı olduğu gözlenmiştir. (Tablo 5)

Giysi parçalarından; üç beş eteğin yakasız, kare kollu, etek ucu yırtmaçlı ve iç göyneklerin yuvarlak yaka, yaka yırtmaçlı olduğu belirlenmiştir.

Beli uçkur ile bağlamalı giysilerin olduğu gibi beli lastik ile toplanmış giysilerde bulunmaktadır. Göğüslükler, bedene kordon iplerle sabitlenmiştir.

4.1.5. Biçim Özelliklerine Göre İncelenmesi

Giysi parçalarının biçim özelliklerinde; 9 adet giyside etek uçları parçalı, 4 adet giyside ön bedende büzgü ve 5 adet giyside pile olduğu gözlenmiştir. Ön ve arka bedenin tek parça olduğu gibi iki veya çok parçalı olan giysilerde bulunmaktadır. Giysi boylarında 8 adet giyside diz ve bilek arası, 2 adet giyside dizin üstünde, 3 adet giyside omuz ile göğüs altına kadar olduğu belirlenmiştir.(Tablo 6)

İpekli şalvar ile yaneş donun boyları, diz ile bilek arasında değişmektedir. Paçaları ise lastik ile toplanmıştır. Üç beş eteklerde peş parçaları ön ve yan dikişlerde bulunmaktadır. Üç beş eteklerin boyları diz ile bilek arasında değişmektedir. Şifon ve kadife fisdonlarda yaka, pat çalışması ve takma kollu olanları belirlenmiştir.

4.1.6. Süsleme Malzemeleri İle İlgili Bilgilerin İncelenmesi

Araştırma kapsamına giren giysilerde süsleme malzemeleri incelendiğinde; 3 adet giyside kordon ip; 3 adet giyside yün iplik; 5 adet giyside pul boncuk; 2 adet giyside altın para kullanıldığı tespit edilmiştir. (Tablo 7)

Takke üzerinde altın paralar kullanılmıştır. Üç beş eteklerin kenarlarında zincir kordonlarla süslemeler yapılmıştır. İç göyneklerin, kol ağzlarında pul ve boncuk işleri bulunmaktadır. Gümüş kuşak üzerinde metal işlemeciliği uygulanarak gümüş zincirler kullanılmıştır.

4.1.7. Süslemede Kullanılan Malzeme Renklerinin İncelenmesi

Süslemede kullanılan malzeme renklerinde; 11 adet siyah, 10 adet kırmızı, 6 adet mavi, 4 adet beyaz, 2 adet metal rengi, 2 adet altın sarısı bulunduğu belirlenmiştir. (Tablo 8)

Araştırma kapsamı içine giren giysilerde; üç beş eteğin süslemesinde kullanılan kordon ipler siyah, yün ve kıl kuşak üzerindeki püsküllerde siyah, kırmızı, mavi, turuncu, fisdonlarda beyaz renkte süslemeler kullanılmıştır.

TABLO : 2 KUMAŞ VE ASTAR ÇEŞİTLERİ

KUMAŞ VE ASTAR ÇEŞİTLERİ		KUMAŞ												ASTAR		
		Kutnu	Kadife	Yün Dokuma	Pazen	İpek Dokuma	Saten	Basma	Kıl Dokuma	Tülbent	Kapit	Jarse	Patiska	Morfilin	Pamuklu Dokuma	Astarlık Kumaş
GLİYİSİ	TÜRÜ															
1 Nolu Örnek	1/1 İç Göynek					X										
	1/2 İpekli Şalvar						X						X			
	1/3 Üç Beş Etek	X												X		
	1/4 Kadife Göğüslük		X													
	1/5 Yün Kuşak			X												
	1/6 Önlük			X												
	1/7 Takke				X											
	1/8 İpek Çempere					X										
2 Nolu Örnek	2/1 İç Göynek					X										
	2/2 Sanı Don						X						X			
	2/3 Üç Beş Etek	X												X		
	2/4 Kıl Kuşak							X								
	2/5 Oyalı Çempere								X							
3 Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don									X						
	3/2 Üç Beş Etek	X												X		
	3/3 Göğüslük					X										
	3/4 Yün Kuşak			X												
	3/5 Mendil											X				
4 Nolu Örnek	4/1 Göğüslük										X					
	4/2 Takke				X											
5 No Ör.	5 Kadife Fısdon		X													
6 No Ör.	6 Şifon Fısdon		X													
7 No Ör.	7 Çiçekli Fısdon		X													
8 No Ör.	8 Kadife Manto		X													X
9 No Ör.	9 Gümüş Kuşak				X											
Toplam		3	5	3	3	3	1	2	1	1	1	1	1	2	3	1

TABLO 3: KUMAŞ VE ASTAR RENKLERİ

RENKLER GIYISI TÜRÜ		KUMAŞ																ASTAR	
		Turuncu	Kahverengi	Yeşil	Beyaz	Koyu Bordo	Kırmızı	Siyah	Sarı	Lacivert	Pembe	Açık Kahve	Krem	Gri	Mavi	Mor	Bordo	Beyaz	Siyah
1 Nolu Örnek	1/1 İç Göynek											X	X						
	1/2 İpekli Şalvar		X		X			X			X			X					
	1/3 Üç Beş Etek	X	X	X	X													X	
	1/4 Kadife Göğüslük					X													
	1/5 Yün Kuşak	X					X		X	X									
	1/6 Önlük			X			X	X	X										
	1/7 Takke				X		X		X	X	X								
	1/8 İpek Çempere				X				X										
2 Nolu Örnek	2/1 İç Göynek											X							
	2/2 Sarı Don				X				X		X				X				
	2/3 Üç Beş Etek	X	X	X	X													X	
	2/4 Kıl Kuşak	X	X	X	X		X	X								X			
	2/5 Oyali Çempere									X									
3 Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don				X		X			X									
	3/2 Üç Beş Etek	X		X	X			X										X	
	3/3 Göğüslük						X				X								
	3/4 Yün Kuşak	X	X	X				X	X	X					X				
	3/5 Mendil											X							
4 Nolu Örnek	4/1 Göğüslük				X		X												
	4/2 Takke			X			X	X				X							
5 No Ör.	5 Kadife Fisdon																X		
6 No Ör.	6 Şifon Fisdon														X				
7 No Ör.	7 Çiçekli Fisdon										X								
8 No Ör.	8 Kadife Manto							X											X
9 No Ör.	9 Gümüş Kuşak						X												
Toplam		6	5	7	10	1	9	7	6	5	5	1	3	2	3	1	2	3	1

TABLO 4: DİKİŞ ÖZELLİKLERİ

DİKİŞ ÖZELLİKLERİ GIYISI TÜRLERİ		KUMAŞ						ASTAR	
		Makine da Düz Dikiş	Üstten Makine Dikişi	Elde Makine Dikişi	Elde Baskı Dikişi	Sarfite Dikiş	Çırpma Dikiş	Makine da Düz Dikiş	Elde Baskı Dikişi
I Nolu Örnek	1/1 İç Göynek			X					
	1/2 İpekli Şalvar	X				X			
	1/3 Üç Beş Etek	X			X			X	
	1/4 Kadife Göğüslük	X							
	1/6 Önlük	X							
	1/7 Takke			X	X				
	1/8 İpek Çempere						X		
II Nolu Örnek	2/1 İç Göynek			X					
	2/2 Sanı Don	X				X			
	2/3 Üç Beş Etek	X			X				
	2/5 Oyali Çempere				X				
III Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don			X	X	X			
	3/2 Üç Beş Etek	X			X				
	3/3 Göğüslük	X	X						
	3/4 Mendil	X							
IV Nolu Örnek	4/1 Göğüslük	X							
	4/2 Takke			X	X				
V Nolu Ör.	5 Kadife Fisdon	X			X	X			
VI Nolu Ör.	6 Şifon Fisdon	X			X	X			
VII Nolu Ör.	7 Çiçekli Fisdon	X			X	X			
VIII Nolu Ör.	8 Kadife Manto	X	X			X		X	X
IX Nolu Ör.	9 Gümüş Kuşak	X							
Toplam		15	2	5	10	7	1	2	1

DİKİM ÖZELLİKLERİ		ÖN KAPAMA			YAKA						PENS				OMUZ			KOL BİÇİMİ			KOL AĞZI			K.B			YIRTMAÇ			BEL		PAÇA	YAN			BOY	İÇ		
		Kapamasız (Ön açık)	Pat Çalışması	Tek Sıra Düğmeli	Yuvarlak Yaka	V Yaka	Hakim Yaka	Şemsiye Yaka	Erkek Yaka	Kordon İp ile Bağlamalı	Omuz Pens	Beden Pens	Kol Pens	Kup	Dikşsiz	Dikşli	Kare Kol	Takma Kol	Kolsuz	Modeli	Boncuk Oyali	Manşetli	Manşetsiz	Uzun	Etek Ucu Yirtmaçlı	Yaka Ucu Yirtmaçlı	Uçkur ile Bağlamalı	Lastikli	Kesik	Lastikli	Dikşsiz	Dikşli	Uzun	Kısa	Astarlı	Astarsız			
GIYSI TÜRLERİ	1/1 İğ Göynek															X				X				X								X				X			
	1/2 İpekli Şalvar																																				X		
	1/3 Üç Beş Etek	X			X									X		X			X				X	X													X		
	1/4 Kadife Göğüslik								X										X																		X		
	1/6 Önlük																																				X		
	2/1 İğ Göynek						X								X	X				X				X													X		
	2/2 San Don																																					X	
	2/3 Üç Beş Etek	X				X									X		X			X				X	X												X		
III Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don																																					X	
	3/2 Üç Beş Etek	X			X										X		X			X				X	X												X		
	3/3 Göğüslik								X										X																			X	
IV Nolu Örnek	4/1 Göğüslik							X										X																				X	
V Nolu Örnek	5 Kadife Fladon		X	X			X					X			X		X																					X	
VI Nolu Örnek	6 Şifon Fladon											X						X																				X	
VII Nolu Örnek	7 Çiçekli Fladon		X	X			X					X			X		X																					X	
VIII Nolu Örnek	8 Kadife Manto		X					X					X		X		X																					X	
Toplam		3	2	3	3	1	2	2	1	3	1	2	1	1	3	6	5	4	3	3	2	1	3	9	3	2	2	3	2	3	5	7	12	3	4	12			

BİÇİM ÖZELLİKLERİ		ÜST BEDEN																				ALT BEDEN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
		ÖN BEDEN										ARKA BEDEN										YAKA		KOL		KOL BOYU	BEDEN BOYU	ÖN		ARKA		BEL	PAÇA	BOY																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
		On Beden Kum.Kat	Yaka Yırtmaçlı	Pensil	Küplü	Robalı	On Ortası Peşli	On Yan Peşli	Belden Kesik	Büzgütlü	Pileli	Tek Parçallı	İki Parçallı	İkiden Çok Parçallı	Etek Ucu Parçallı	Ar. Bed. Bağlamalı	Yuvarlak Yaka	"V" Yaka	Hakim Yaka	Gömleziye Yaka	Erkek Yaka	Kordon İpe Bağ.	Kare Kol	Takma Kol	Kuşlu kol	Kolsuz	Uzun	Diz İle Bilek Arası	Om. İle Göğ. Altı	Tek Parçallı	Üç Parçallı	Büzgütlü	Korseli	Tek Parçallı	Üç Parçallı	Korseli	Ar. Bed. Bağlamalı	Üç Kur	Lastik	Kesik	Büzgütlü	Lastikli	Diz İle Bilek Arası																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
GİYİŞİ TÜRLERİ	1/1 İç Göynek	X	X																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
	1/2 İpekli Şalvar																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				</

TABLO 7: SÜSLEMEDE KULLANILAN MALZEMELER

MALZEMELER GIYSİ TÜRLERİ		Kordon İp	Yün İplik	İpek İplik	Dikiş İplik	Pul Boncuk	Altın Para	Renkli Hazır Taş	Hazır Harçlar	Kumaş	Kumaş şerit	Gümüş Parçası	Metal Zincir
1 Nolu Örnek	1/1 İç Göynek					X							
	1/3 Üç Beş Etek	X											
	1/4 Kadife Göğüslük				X						X		
	1/5 Yün Kuşak		X										
	1/7 Takke					X	X						
2 Nolu Örnek	2/1 İç Göynek					X							
	2/3 Üç Beş Etek	X											
	2/5 Oyalı Çempere				X	X							
3 Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don		X										
	3/2 Üç Beş Etek	X											
	3/3 Göğüslük				X					X	X		
	3/4 Yün Kuşak		X										
	3/5 Mendil			X									
4 Nolu Örnek	4/1 Göğüslük				X					X	X		
	4/2 Takke						X						
5 Nolu Örnek	5 Kadife fisdon					X		X					
6 Nolu Örnek	6 Şifon Fisdon								X				
7 Nolu Örnek	7 Çiçekli fisdon								X				
8 Nolu Örnek	8 Kadife Manto				X					X			
9 Nolu Örnek	9 Gümüş Kuşak							X				X	
Toplam		3	3	1	5	5	2	2	2	3	3	1	1

TABLO 8: SÜSLEMEDE KULLANILAN MALZEMENİN RENKLERİ

RENKLER GİYİŞİ TÜRLERİ		Siyah	Kırmızı	Mavi	Turuncu	Yeşil	Sarı	Lacivert	Pembe	Beyaz	Metal Rengi	Altın Sarısı
1 Nolu Örnek	1/1 İç GöyneK	X	X	X		X						
	1/3 Üç Beş Etek	X										
	1/4 Kadife Göğüslük	X										
	1/5 Yün Kuşak	X	X	X	X							
	1/7 Takke		X	X	X	X				X		X
2 Nolu Örnek	2/1 İç GöyneK		X	X		X						
	2/3 Üç Beş Etek	X										X
	2/5 Oyalı Çempere	X						X				
3 Nolu Örnek	3/1 Yaneş Don		X					X				
	3/2 Üç Beş Etek	X										
	3/3 Göğüslük	X	X									
	3/4 Yün Kuşak	X	X	X	X		X					
	3/5 Mendil		X			X		X	X			
4 Nolu Örnek	4/1 Göğüslük	X	X	X								
	4/2 Takke											X
5 Nolu Örnek	5 Kadife fison									X	X	
6 Nolu Örnek	6 Şifon Fison									X		
7 Nolu Örnek	7 Çiçekli fison									X		
8 Nolu Örnek	8 Kadife Manto	X										
9 Nolu Örnek	9 Gümüş Kuşak		X			X					X	
Toplam		11	10	6	3	5	1	3	1	4	2	2

4.2. TASARIM AŞAMALARI

4.2.1. Araştırma

Günümüz çağı, sürekli yeniliklerle gelişmekte ve değişmektedir. Yenileşme ilerledikçe eskiler geride kalmaktadır. Sosyal hayatı etkileyen bu değişmelerden giyimde nasibini almıştır.

Günümüz giyim anlayışından, çok farklılık gösteren geleneksel giyimimizi, değişen sosyal ve kültür yaşantılarda, tamamen kaybetmemek gerekmektedir. Geleneksel giysileri yaşatmak, günümüzün çizgilerine yansıtarak, yeni tasarımlara esin kaynağı oluşturmak açısından Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ köyleri geleneksel kadın giysileri konu olarak seçilmiştir.

Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak Dağ Köylerine araştırma yapmak üzere gidilmiştir. Çomak Dağı üzerinde Kızılağaç ve İkiztaş köylerine ulaşılabilmıştır. Bu köylerde, kadınların geleneksel giysi parçalarını günlük olarak kullandıkları gözlenmiştir. Günlük giydikleri ve sandıklarında bulunan giysilerde çıkartılarak, giysiler üzerinden kalıp ölçüleri alınmıştır, teknik çizim üzerinde bu ölçüler gösterilmiştir. Giysilerin fotoğrafları çekilerek, inceleme formlarına uygun olarak giysi parçaları ile ilgili bilgiler aktarılmıştır.

Tasarımın bu aşamasında yöresel giysi parçalarının; kumaş, (kutnu, kadife, saten, yöresel dokuma), model (göğüslük, üç-beş etek, şalvar, göynek), renk (kırmızı, sarı, krem, kahverengi, yeşil, mavi, yeşil, mavi,

turuncu), desen (çizgili, kareli), süsleme özelliklerinden (kanaviçe nakış, biye, geometrik şekiller, makine dikişi) faydalanılmıştır.

Günün moda trendleri araştırılmıştır. Sezonun model, renk, desen, çizgi biçimi, kumaş gibi moda öğeleri hakkında bilgi toplamak amacıyla model, magazin, dergi, katalog gibi ilgili yayınlar incelenmiştir.

Yöresel giysi parçalarından yola çıkarak, günümüz moda anlayışına uygun, spor ve abiye giysi tarzında ürün oluşturulmasına karar verilmiştir.

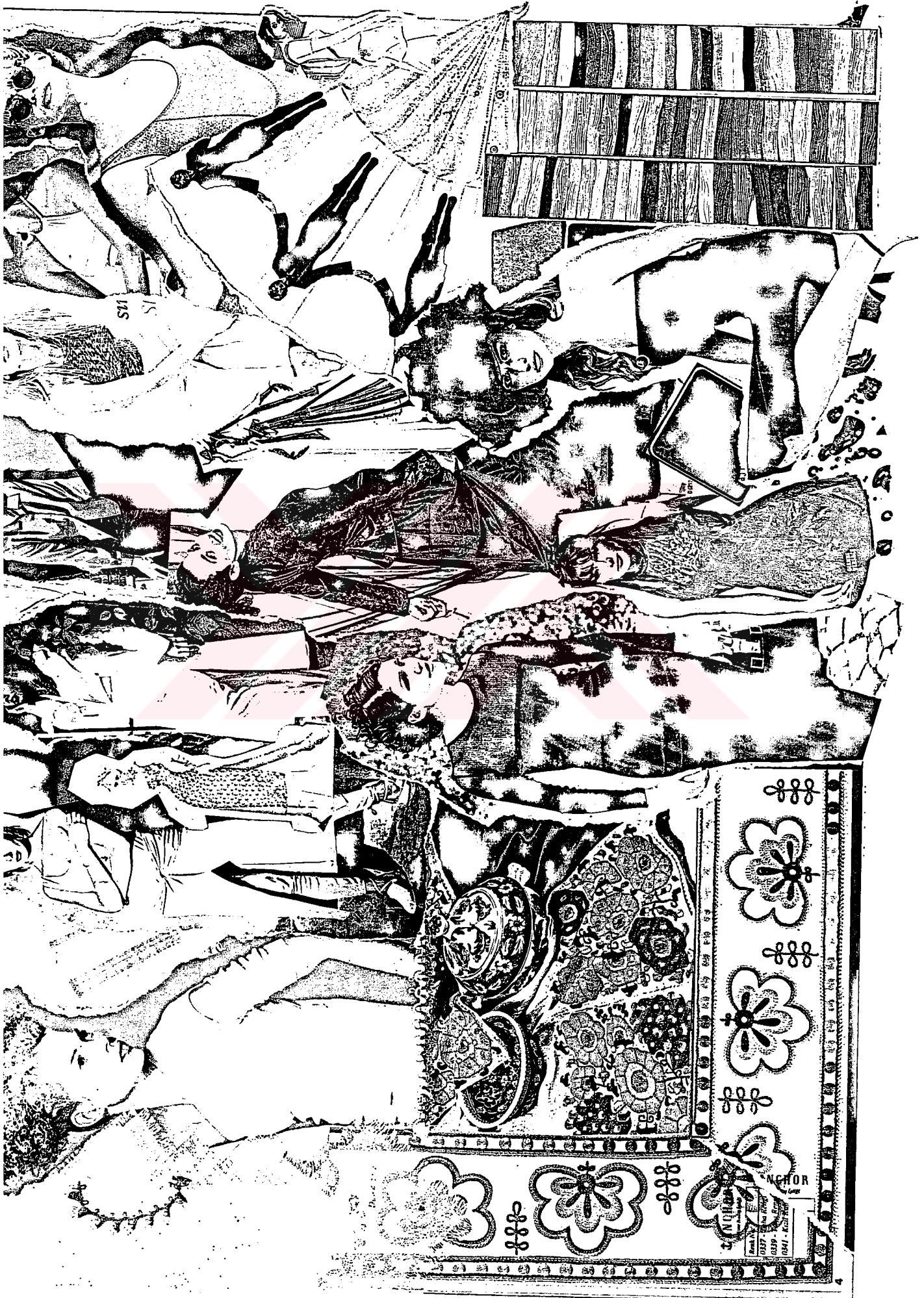
4.2.2. Özgün Model Geliştirme

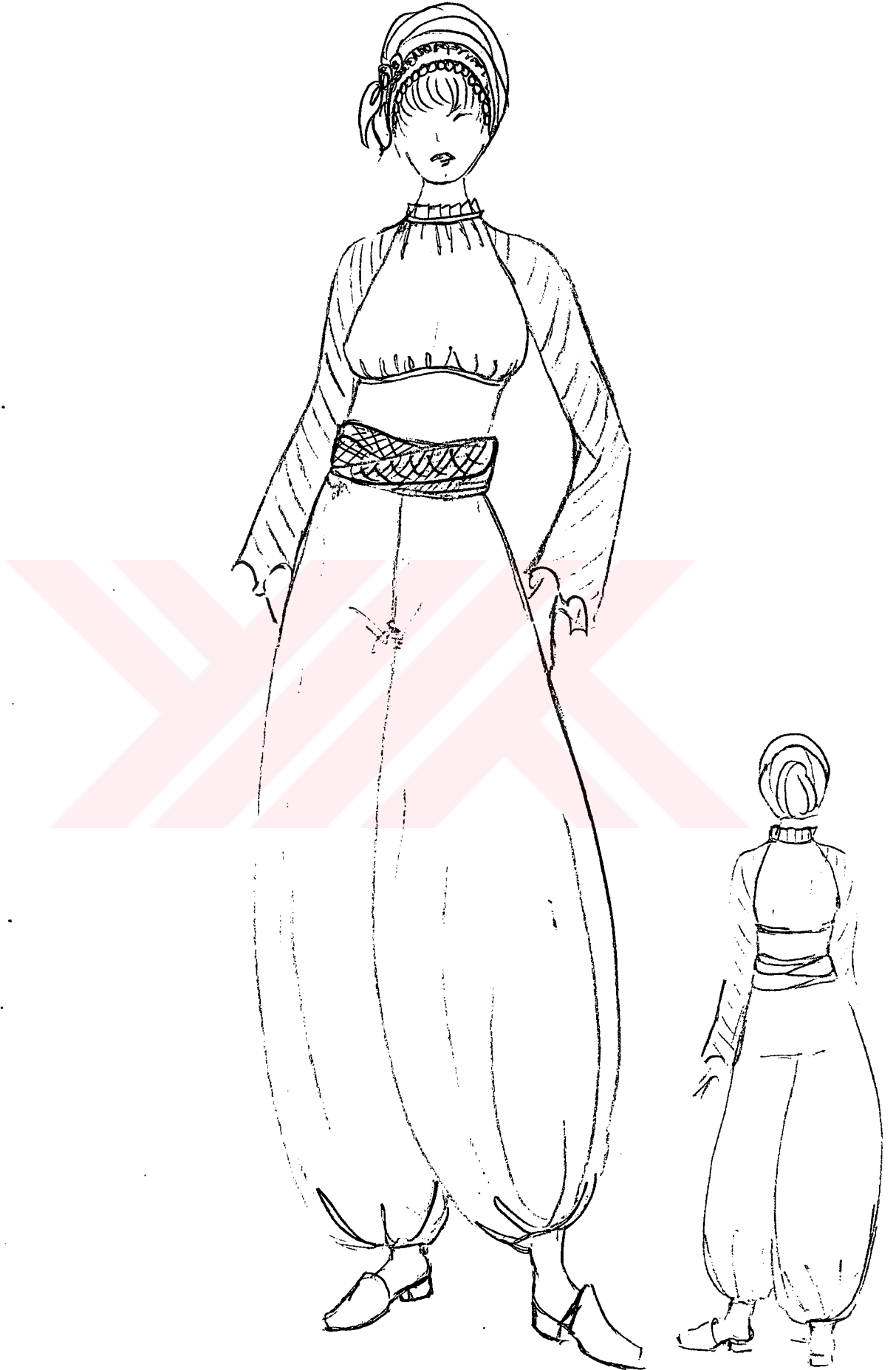
4.2.2.1. Renk ve Hikaye Panosu Hazırlama

Araştırma konusunu oluşturan Muğla ili, Milas ilçesi, Çomak Dağ Köyleri geleneksel kadın giysileri göz önüne alınarak; çağdaş giysi modellerinden, çeşitli aksesuarlardan , kumaş örneklerinden, süsleme malzemelerinden yararlanılarak renk ve hikaye panosu hazırlanmıştır. Renk ve hikaye panosu bir bütün şeklinde hazırlanmıştır.

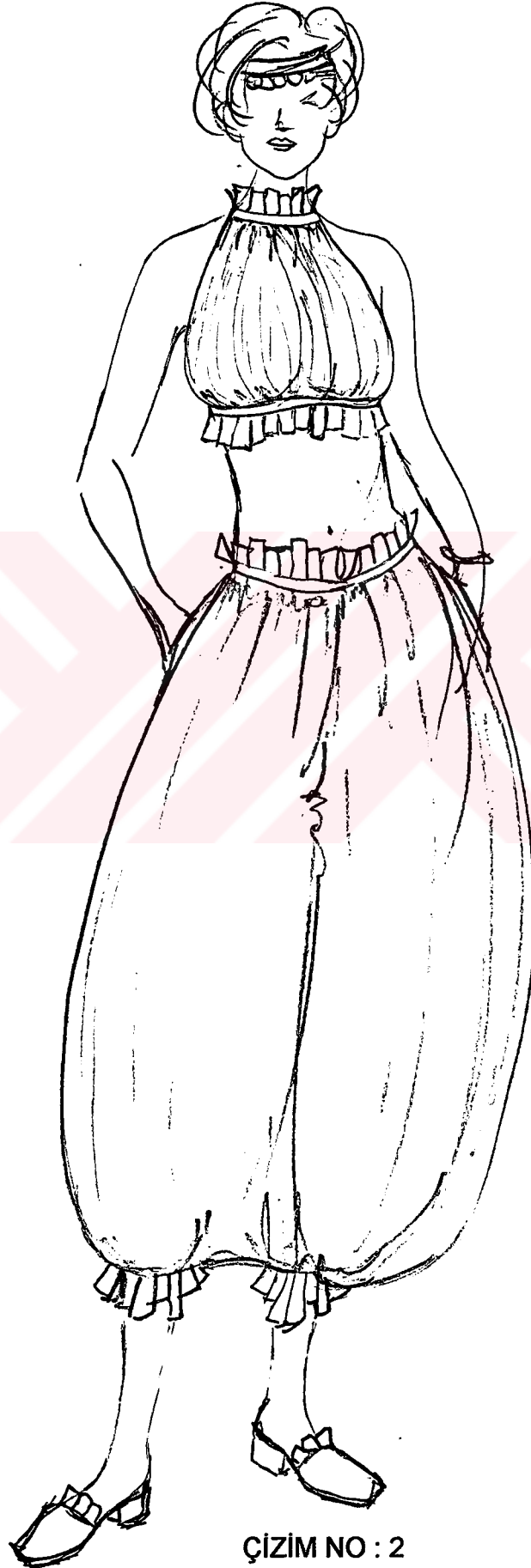
4.2.2.2. Özgün Model Geliştirme

Renk ve hikaye panosu yorumlanarak 30 adet model çizilmiştir. Bu çizimlerden beş ayrı model seçilmiştir.

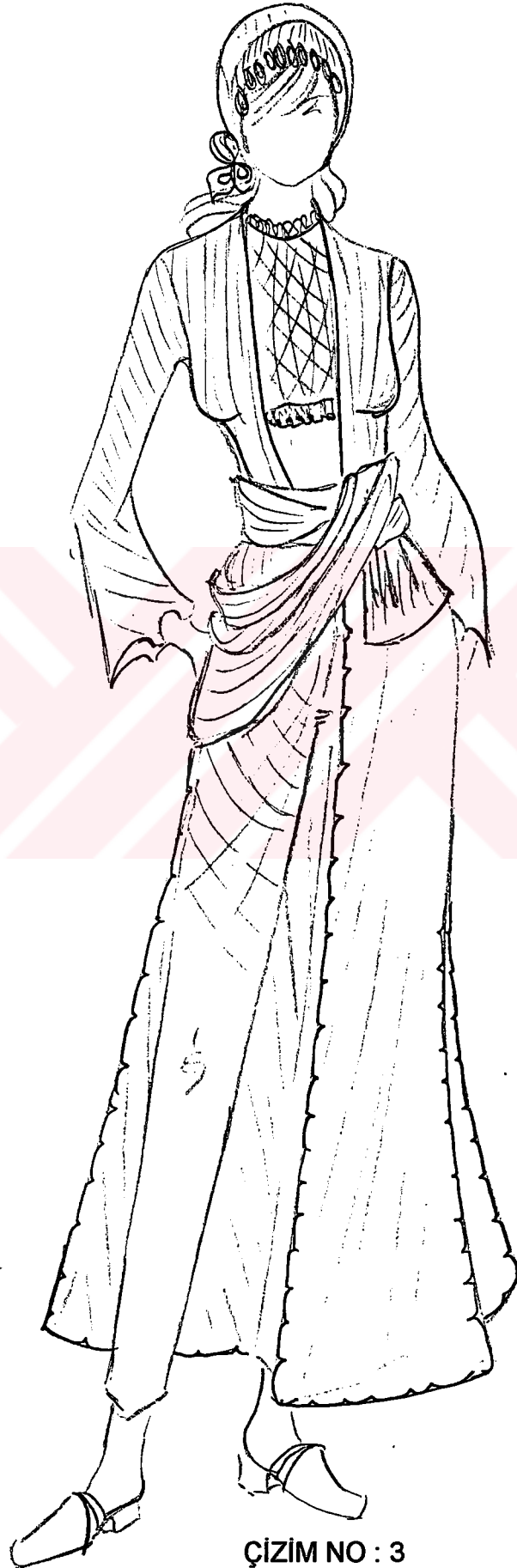

ÇİZİM NO : 1

ÇİZİM NO : 2

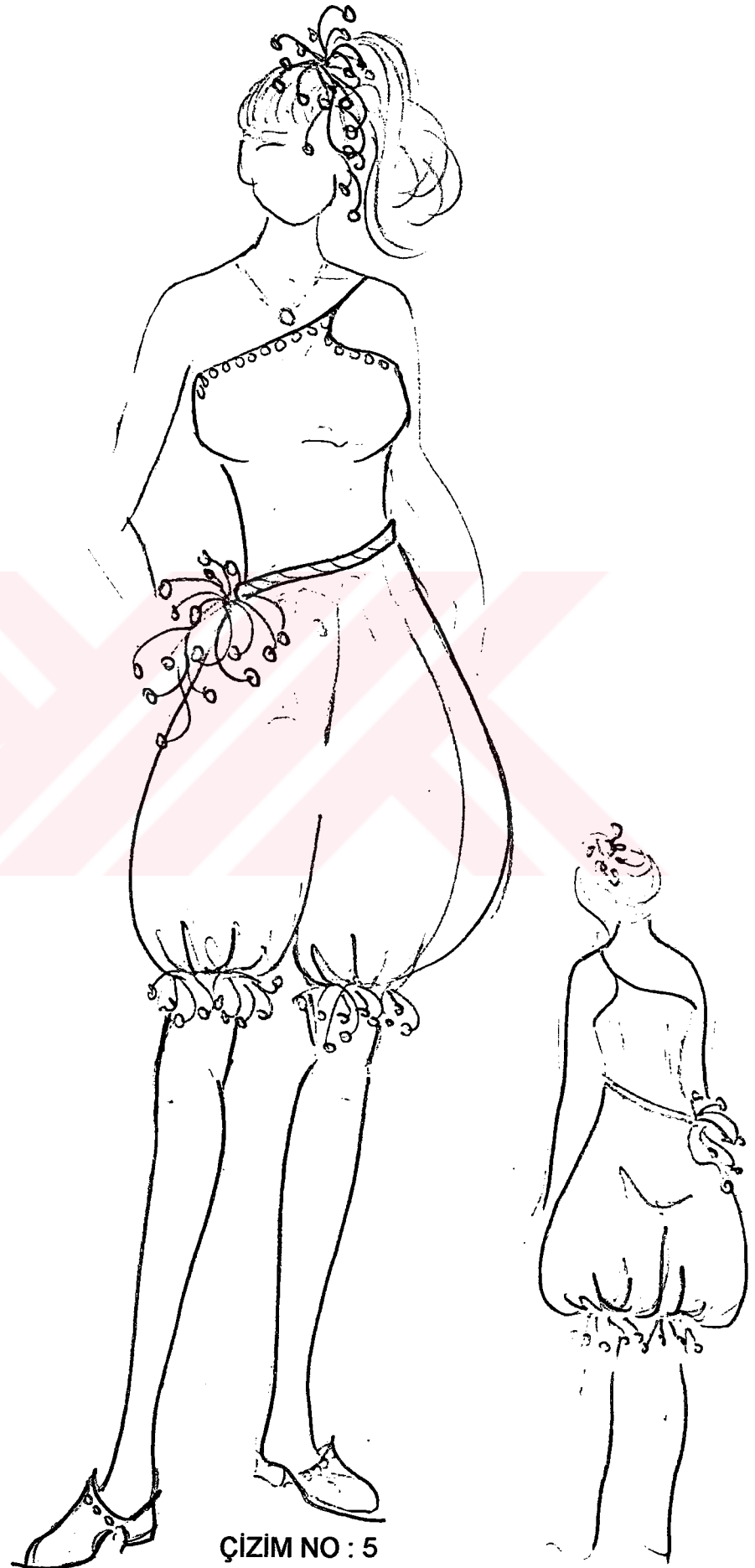

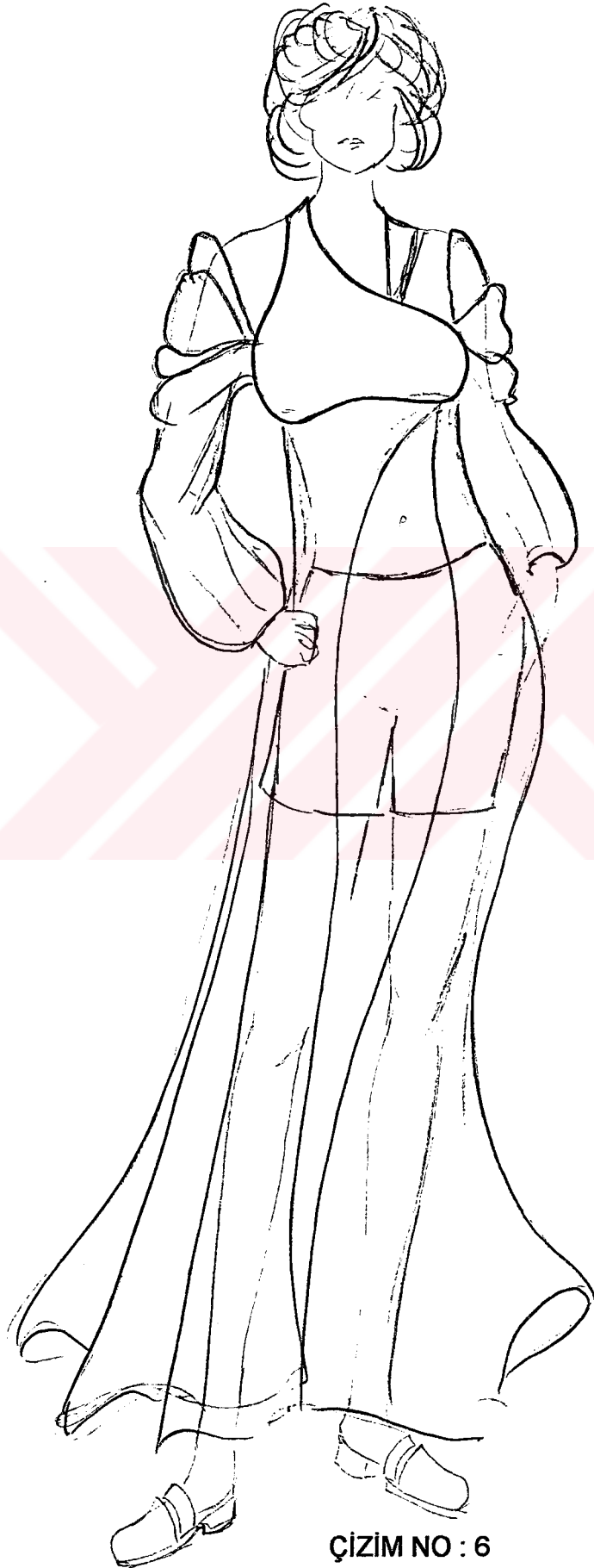
ÇİZİM NO : 3

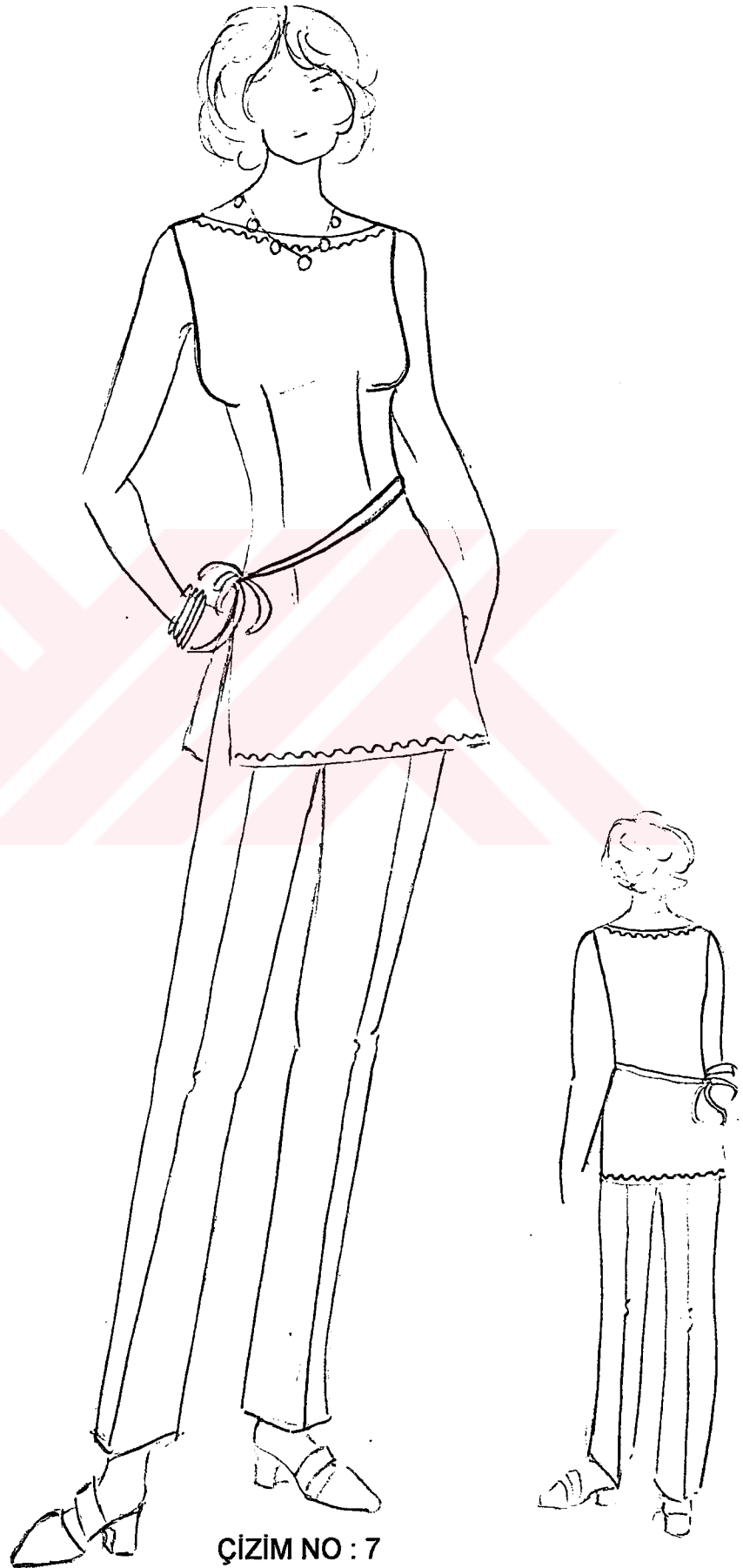

ÇİZİM NO : 4

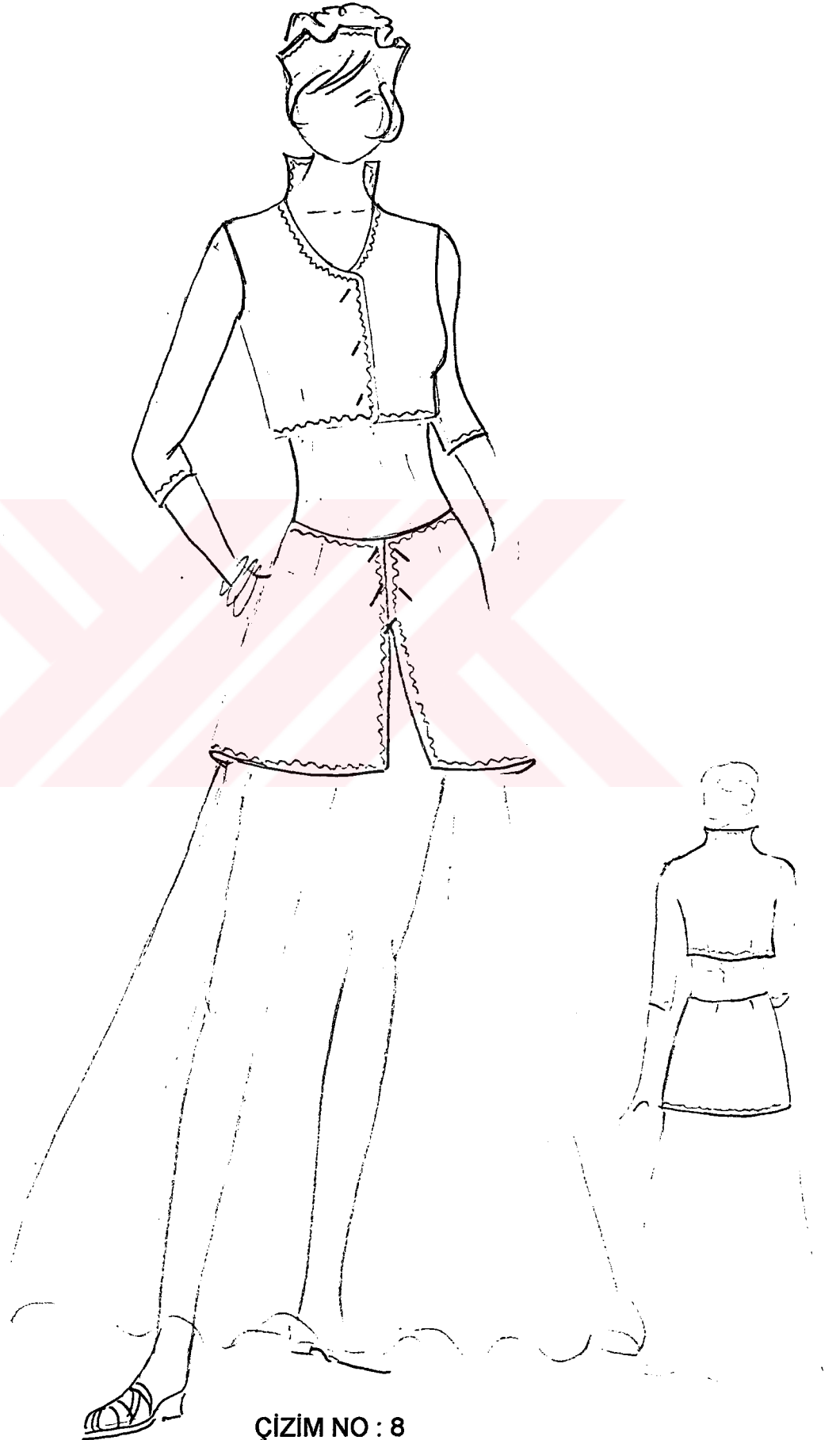

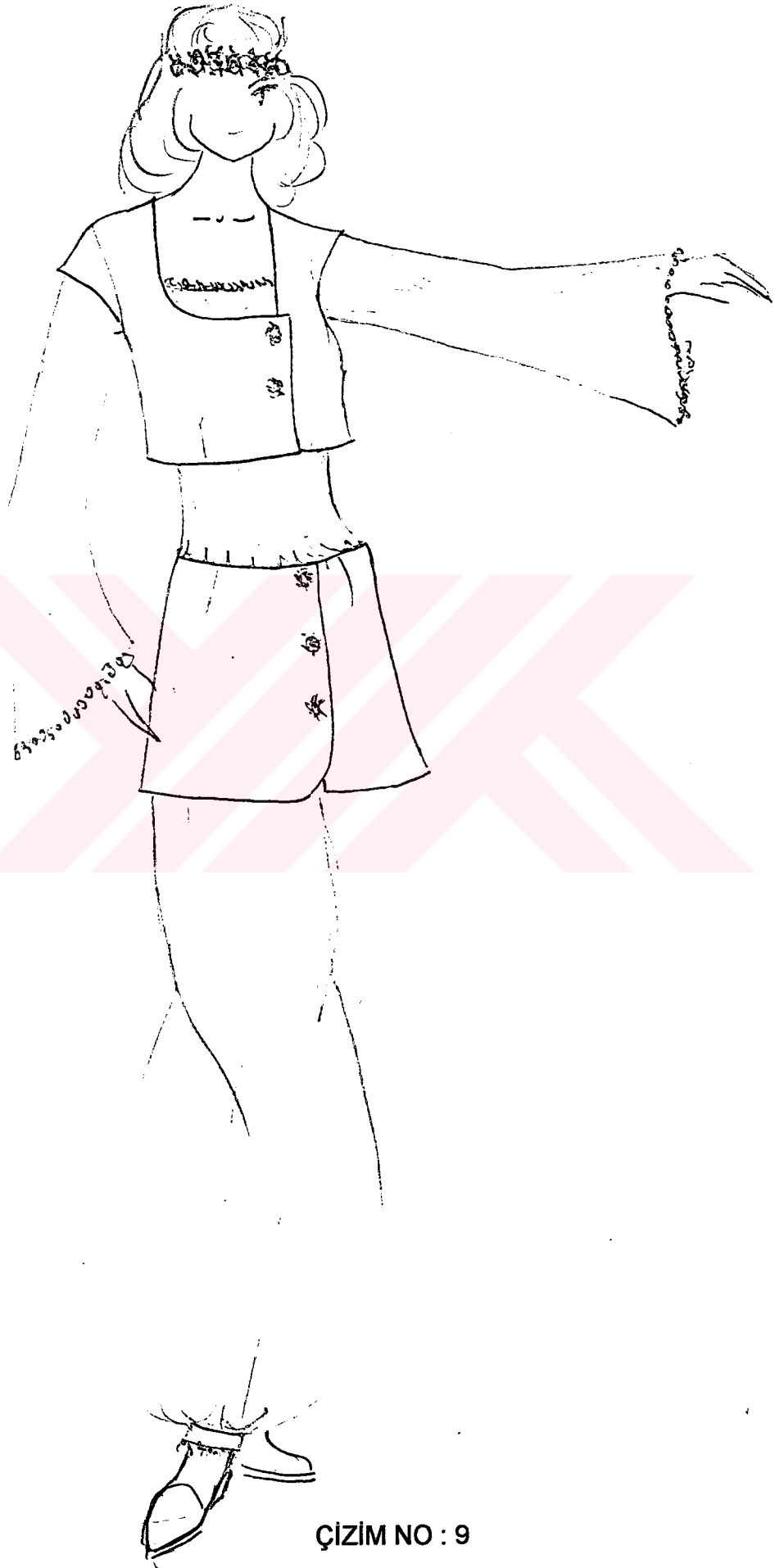
ÇİZİM NO : 6

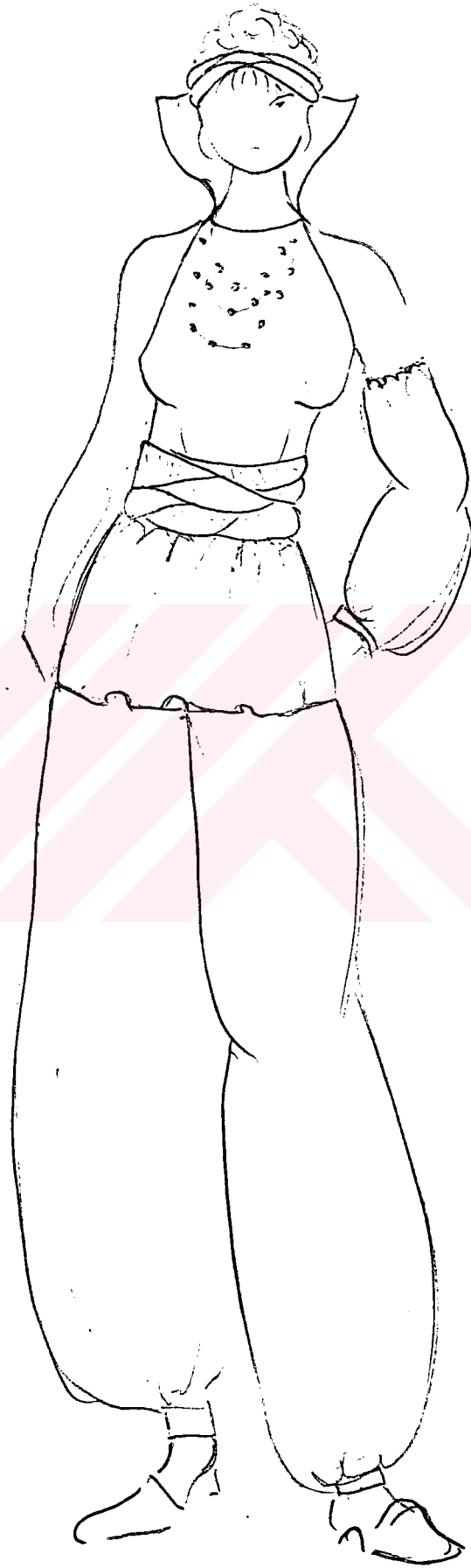

ÇİZİM NO : 7

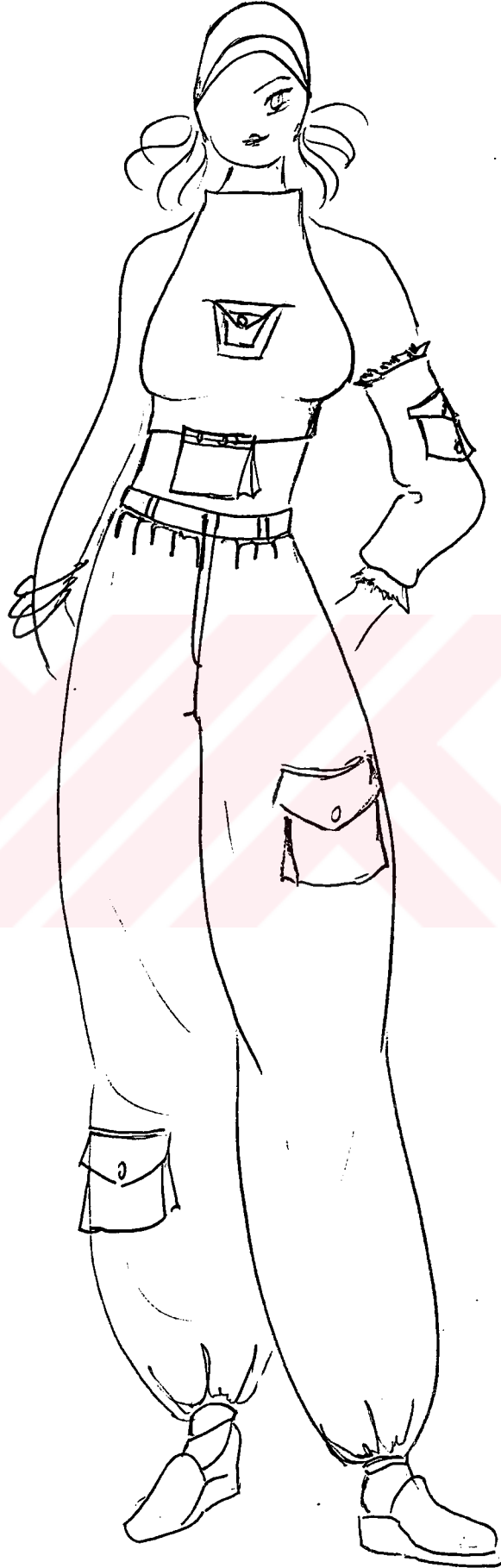

ÇİZİM NO : 8

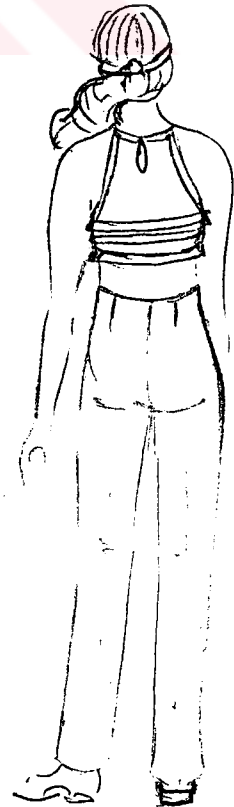
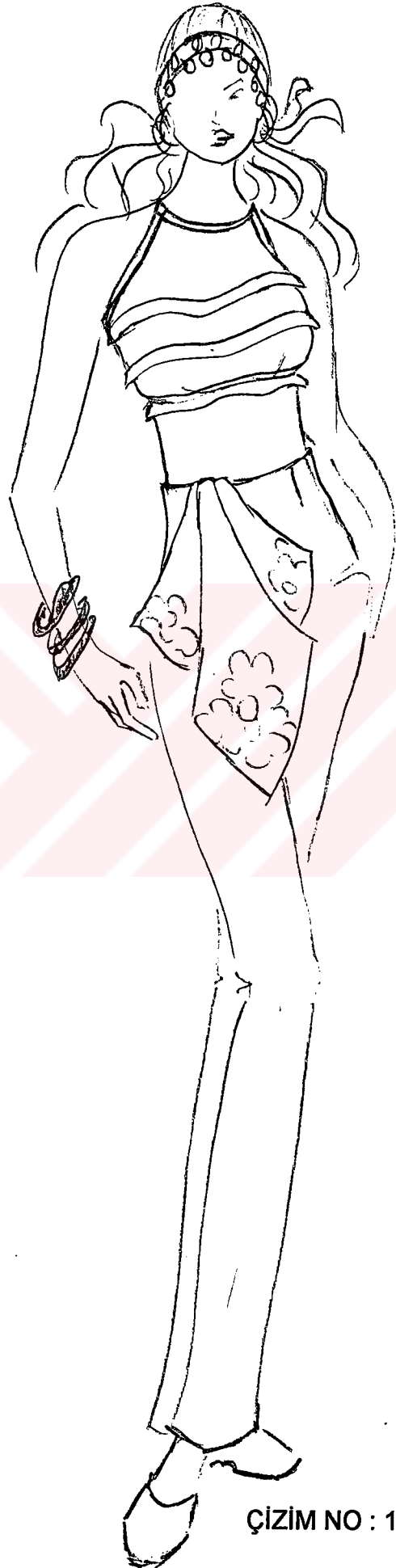
ÇİZİM NO : 10

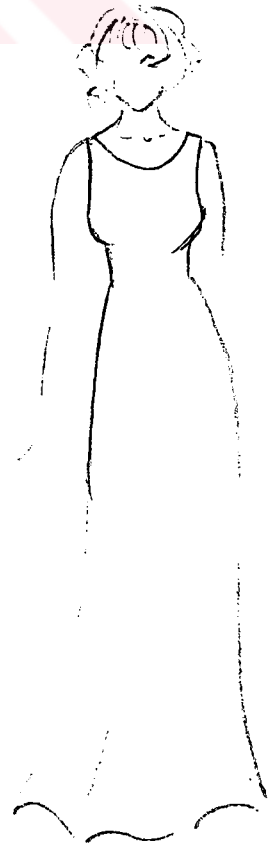
ÇİZİM NO : 11

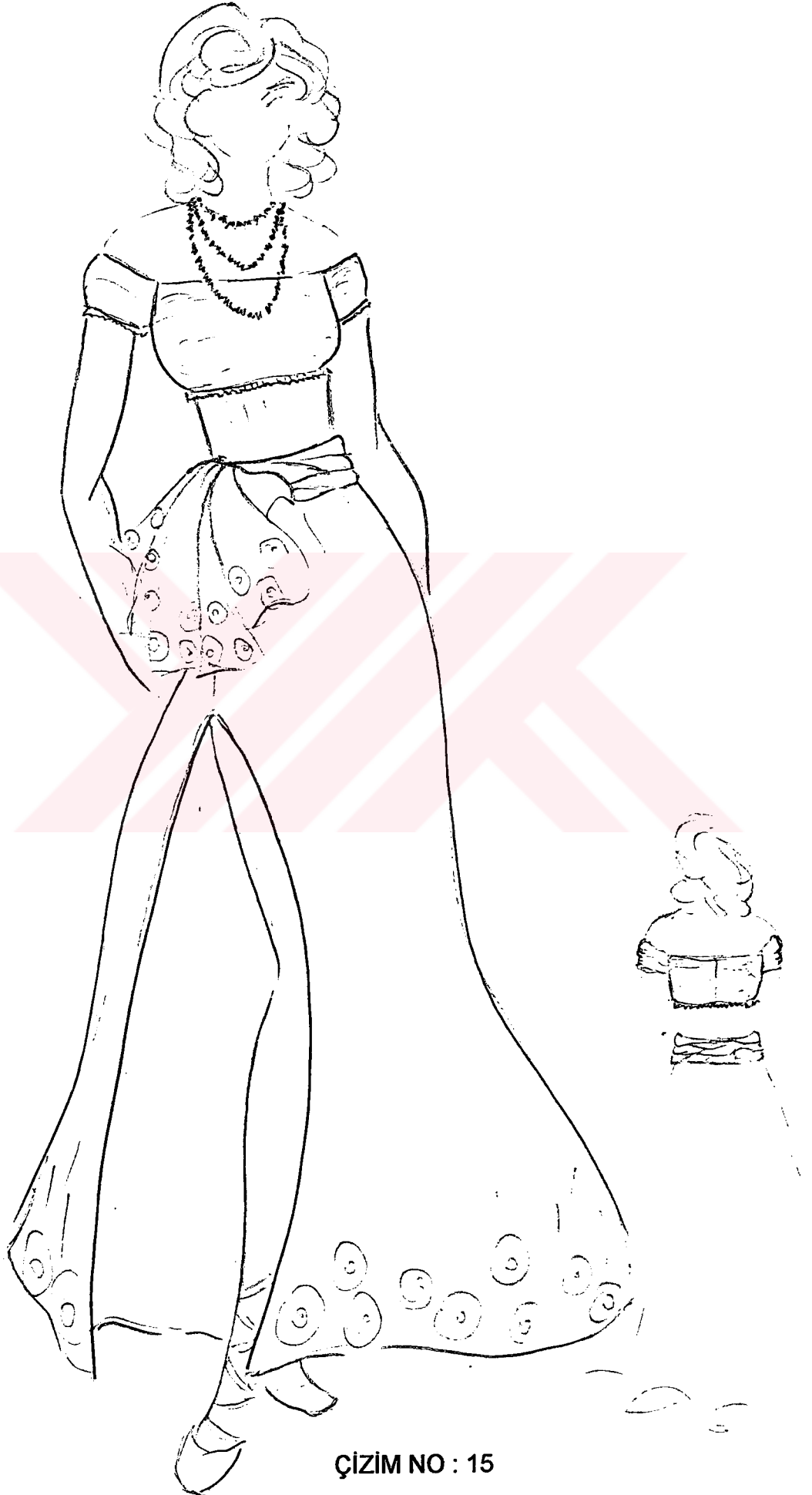
ÇİZİM NO : 12

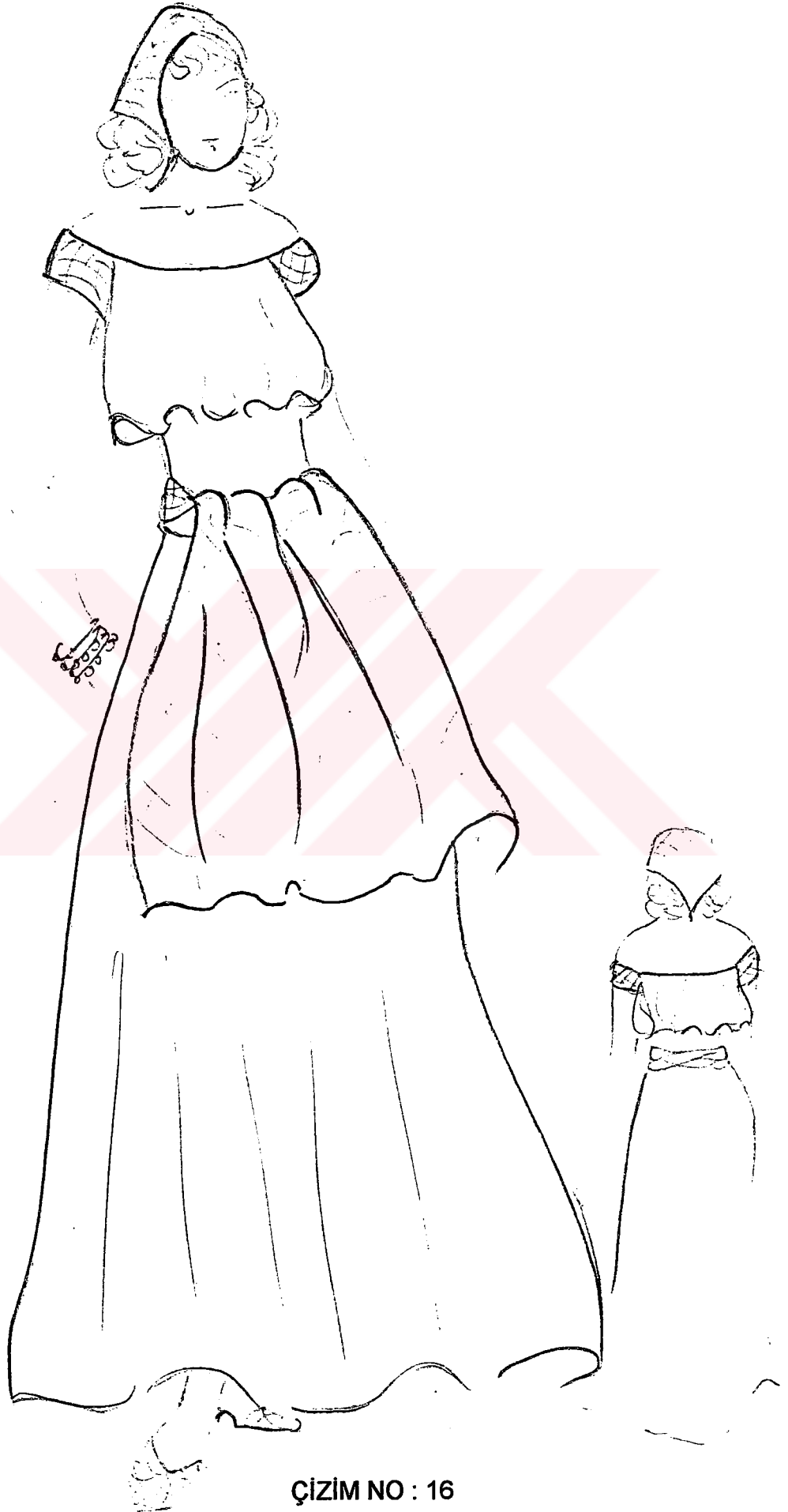
ÇİZİM NO : 13

ÇİZİM NO: 14

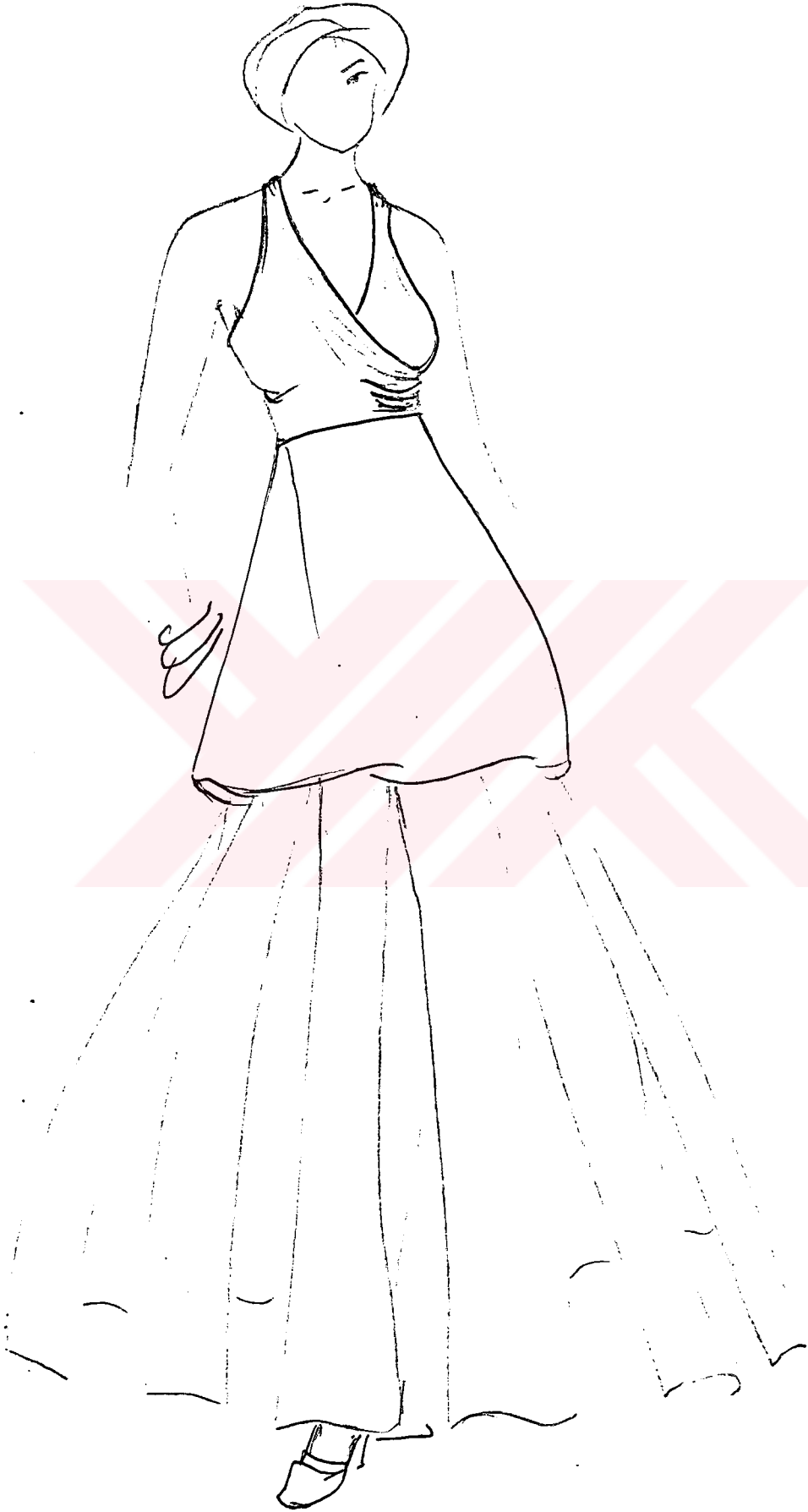
ÇİZİM NO : 15

ÇİZİM NO : 16

ÇİZİM NO : 17

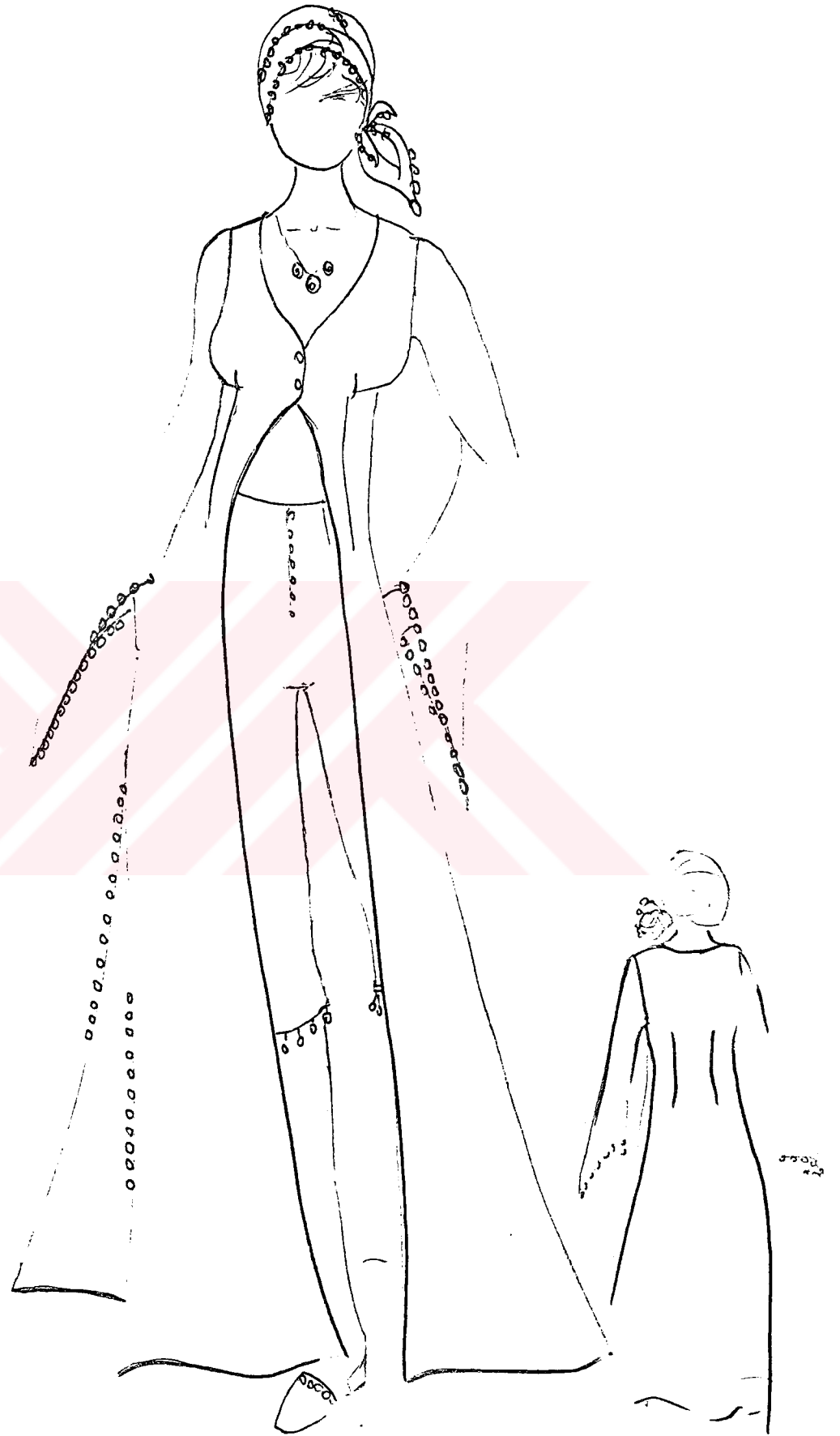

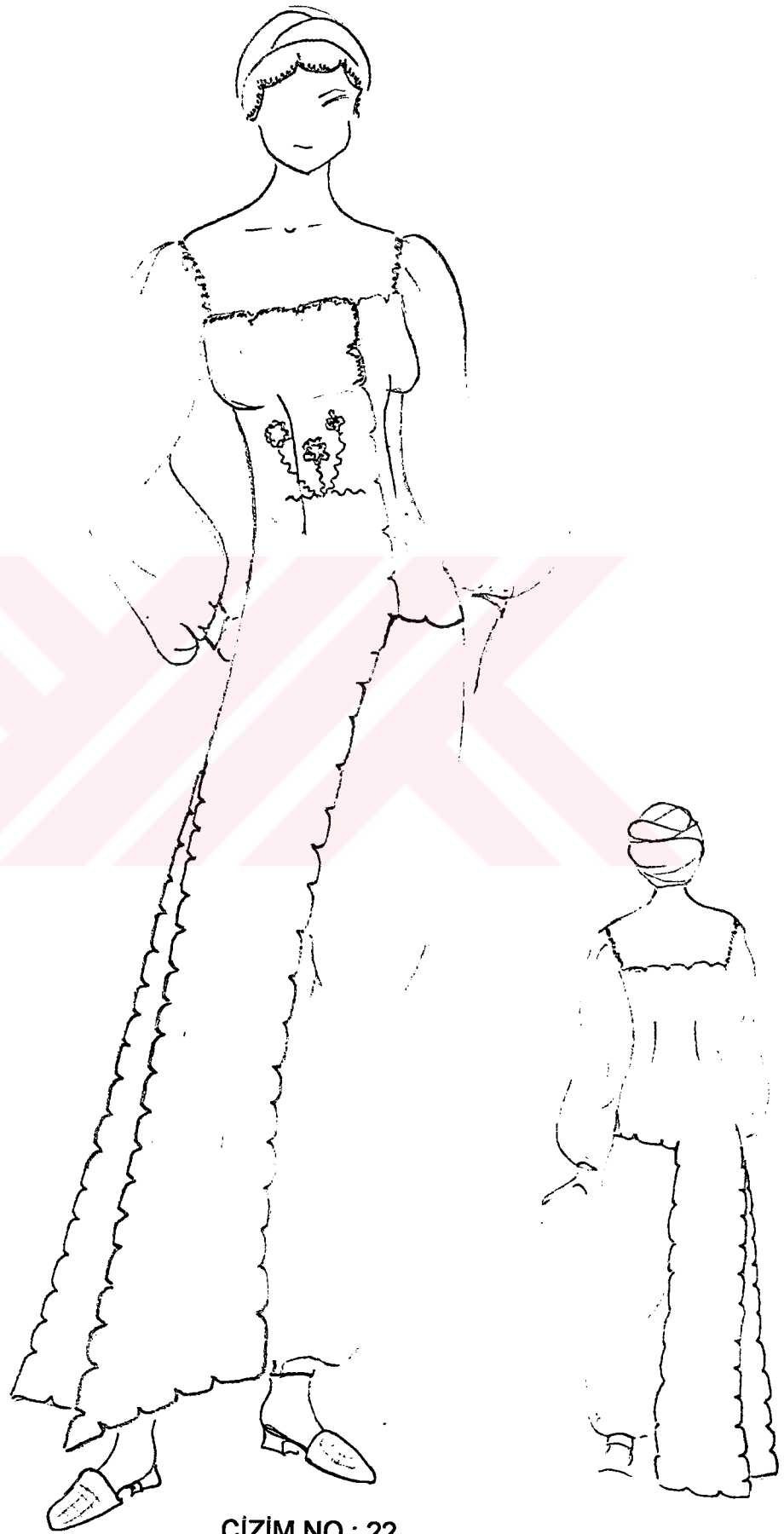
ÇİZİM NO : 19

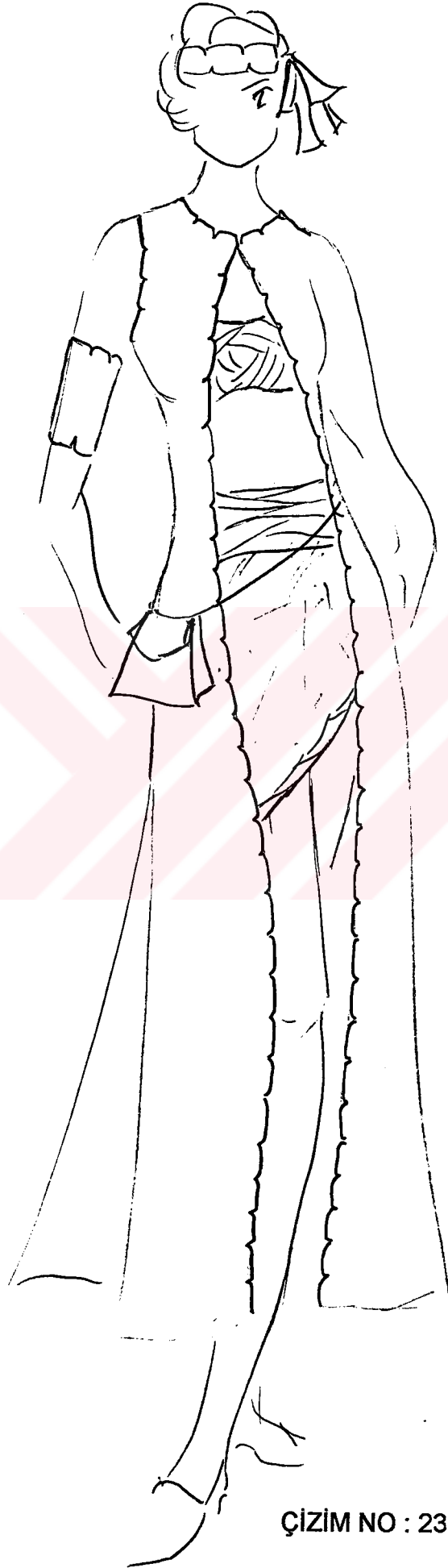
ÇİZİM NO : 20

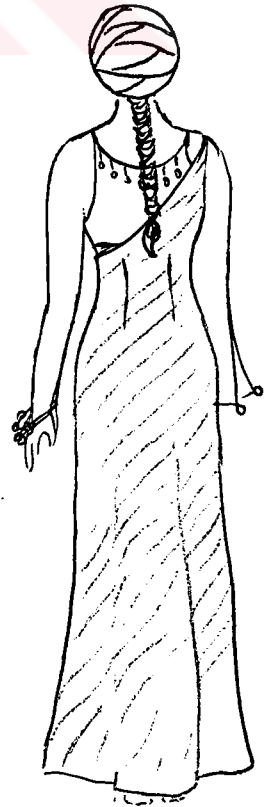
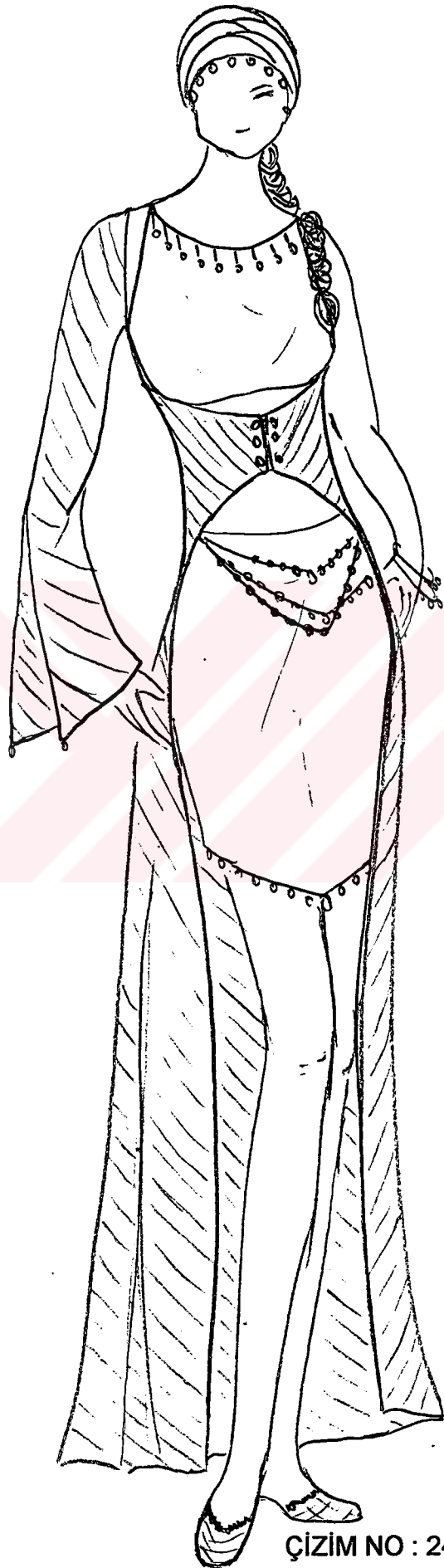
ÇİZİM NO : 21

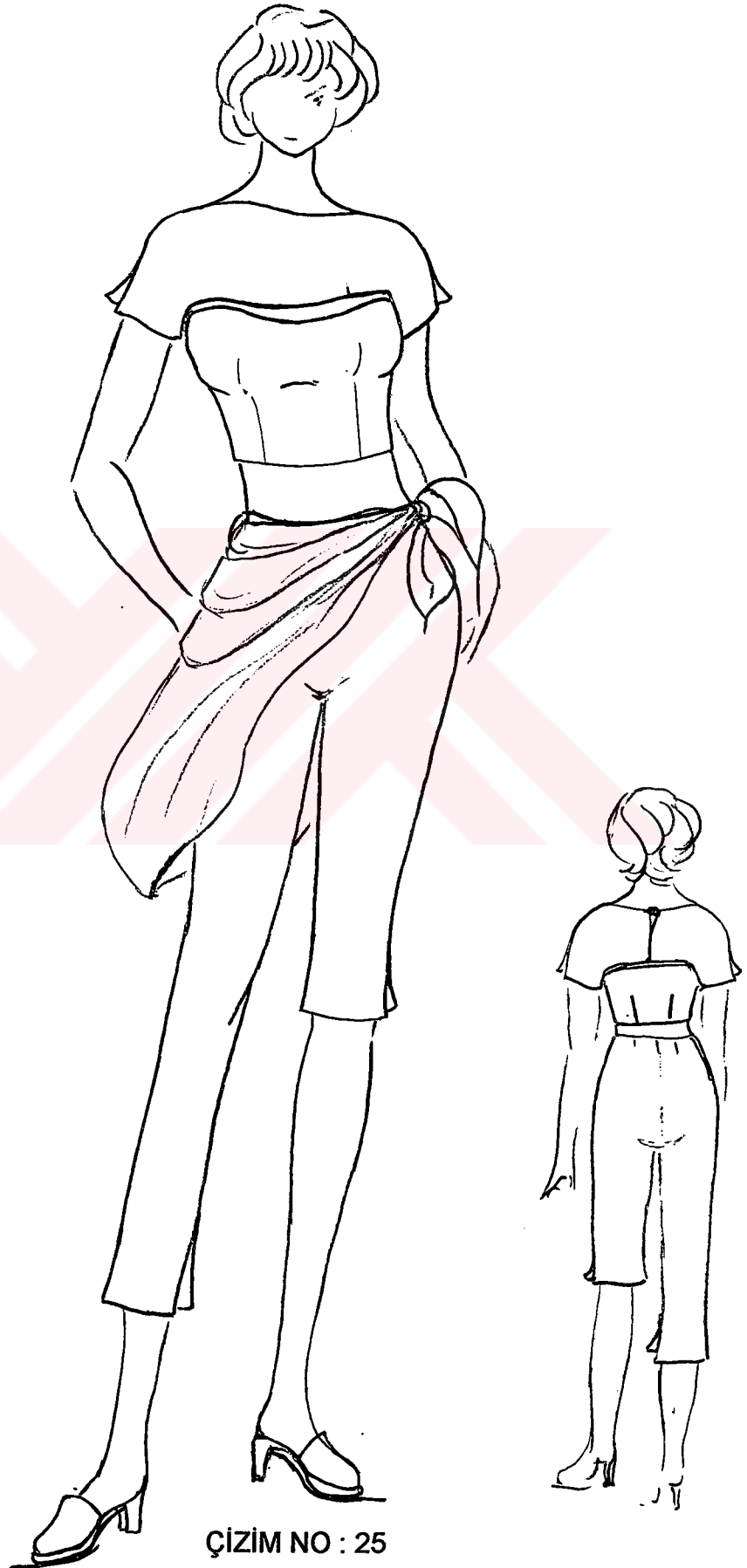
ÇİZİM NO : 22

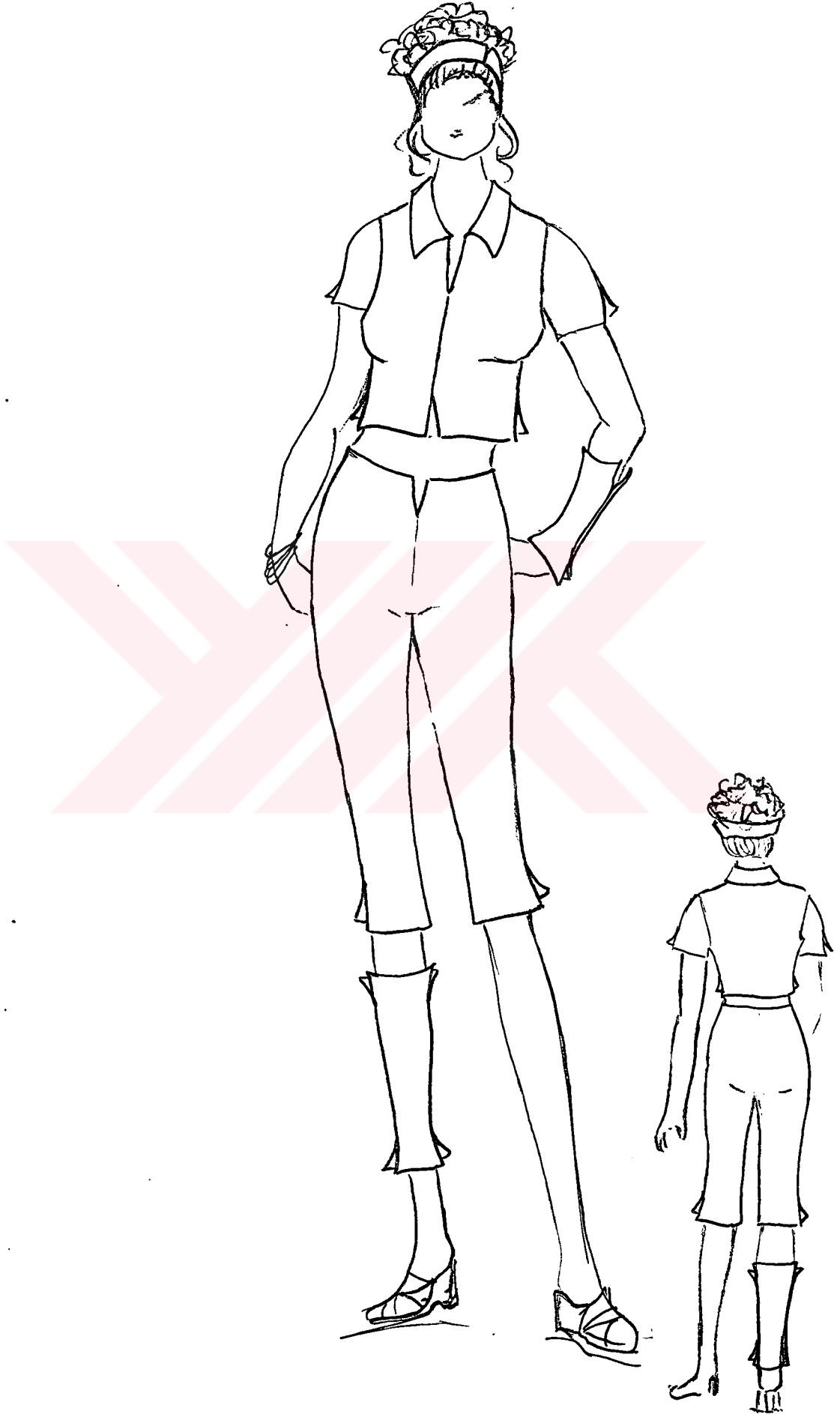
ÇİZİM NO : 23

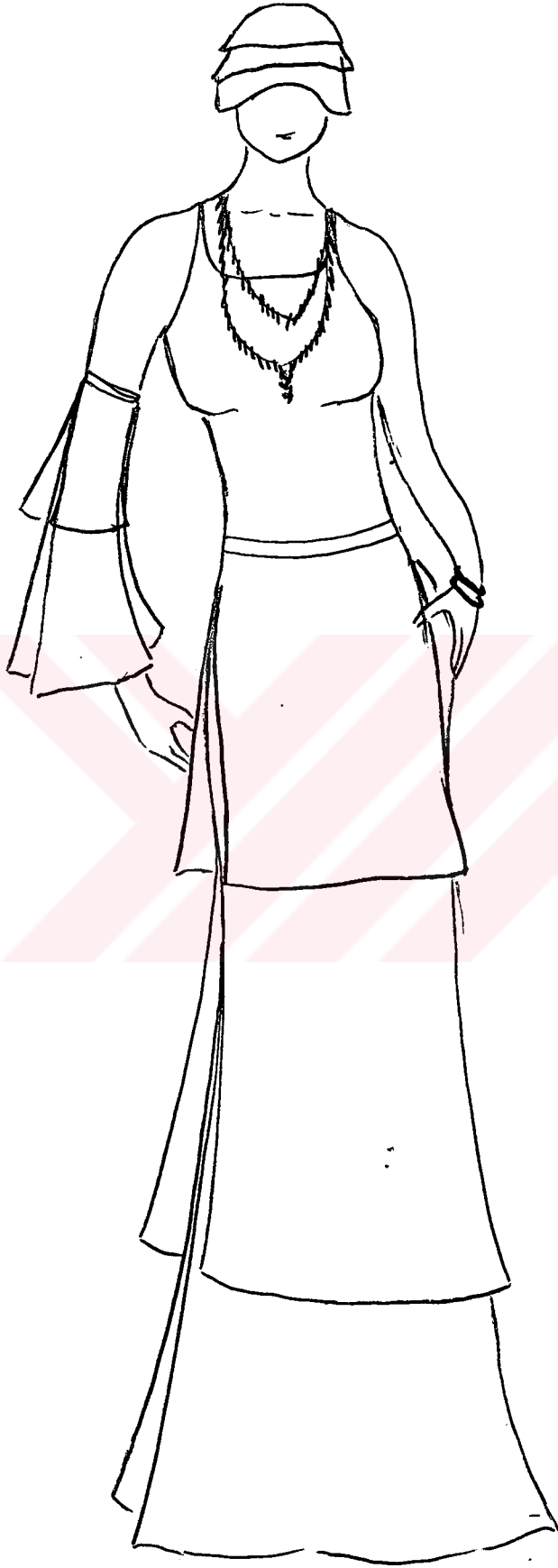
ÇİZİM NO : 24

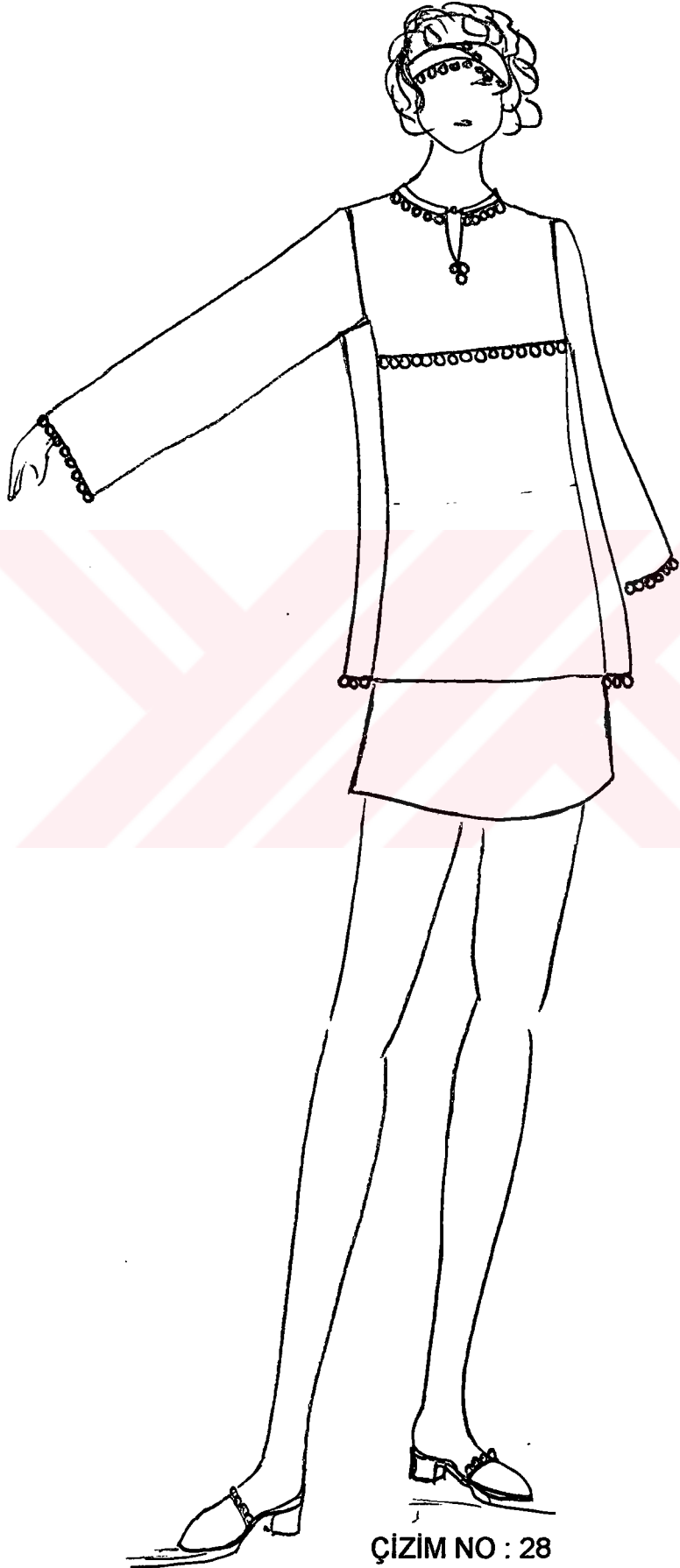

ÇİZİM NO : 25

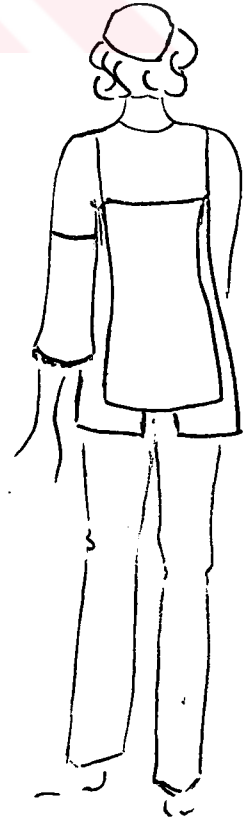

ÇİZİM NO : 26

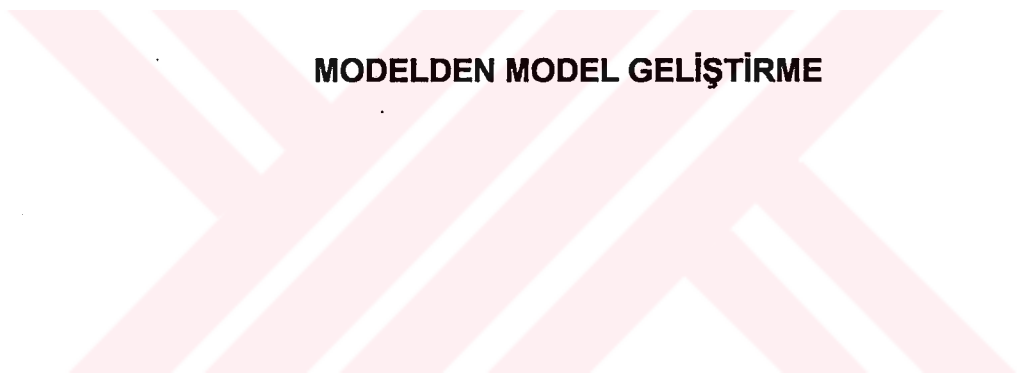
ÇİZİM NO : 28

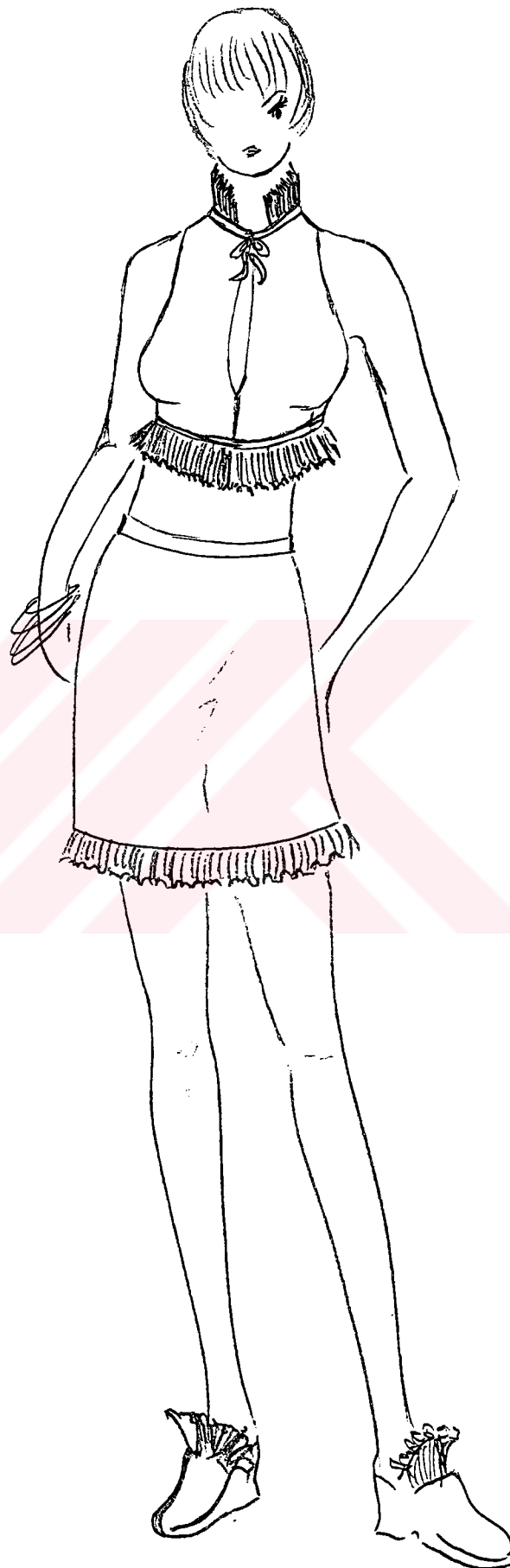
ÇİZİM NO : 29

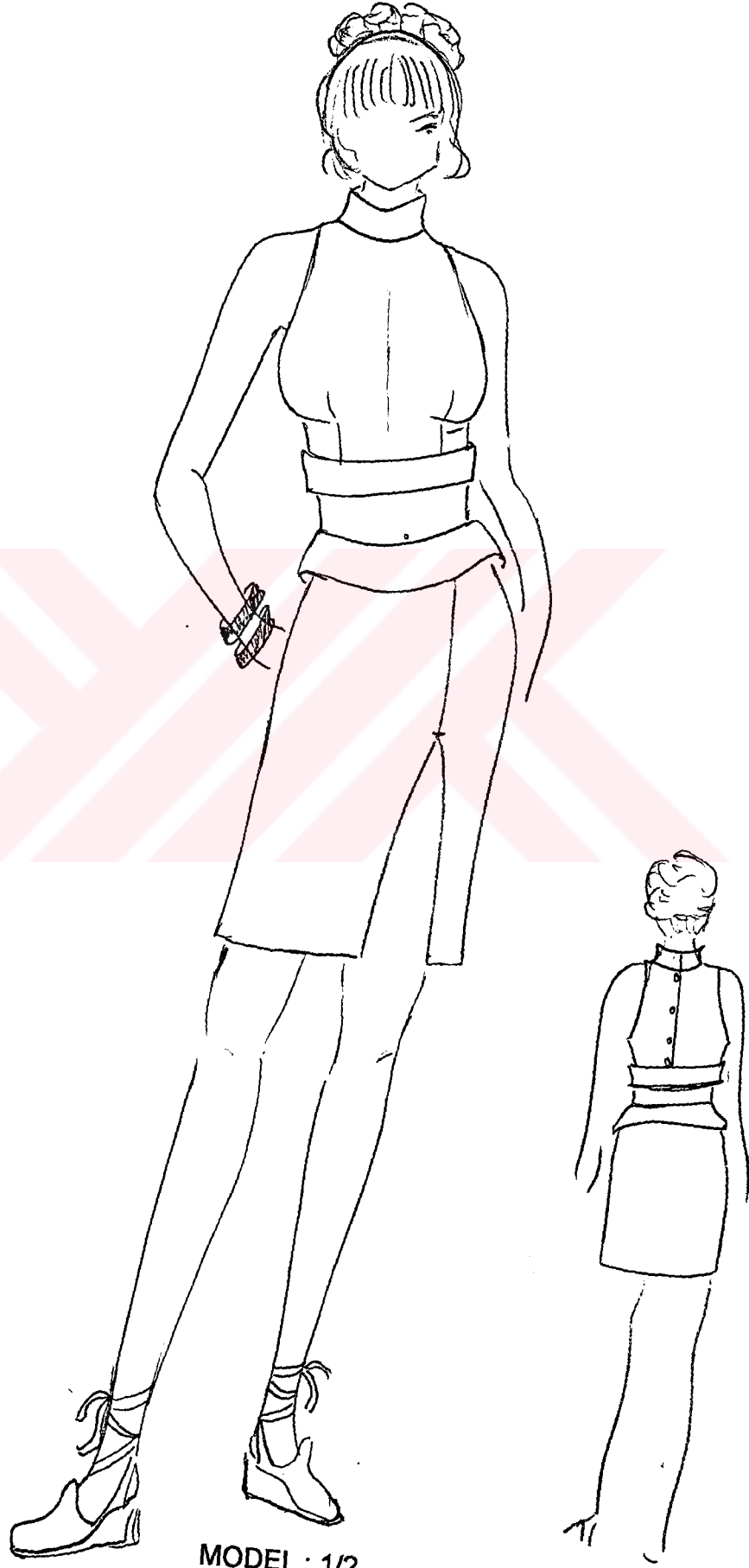
ÇİZİM NO : 30

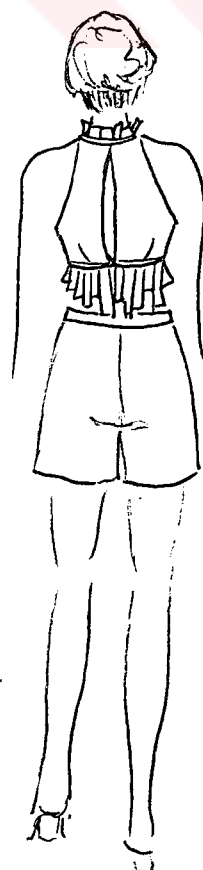
MODELDEN MODEL GELİŞTİRME

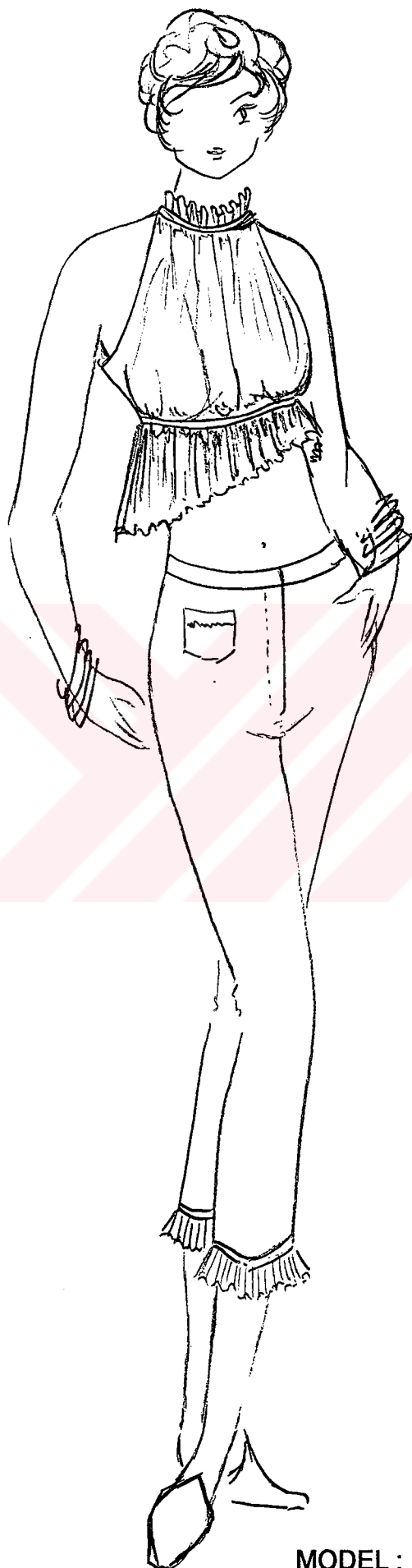
MODEL : 1/1

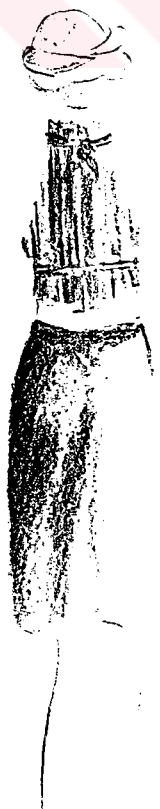
MODEL : 1/2

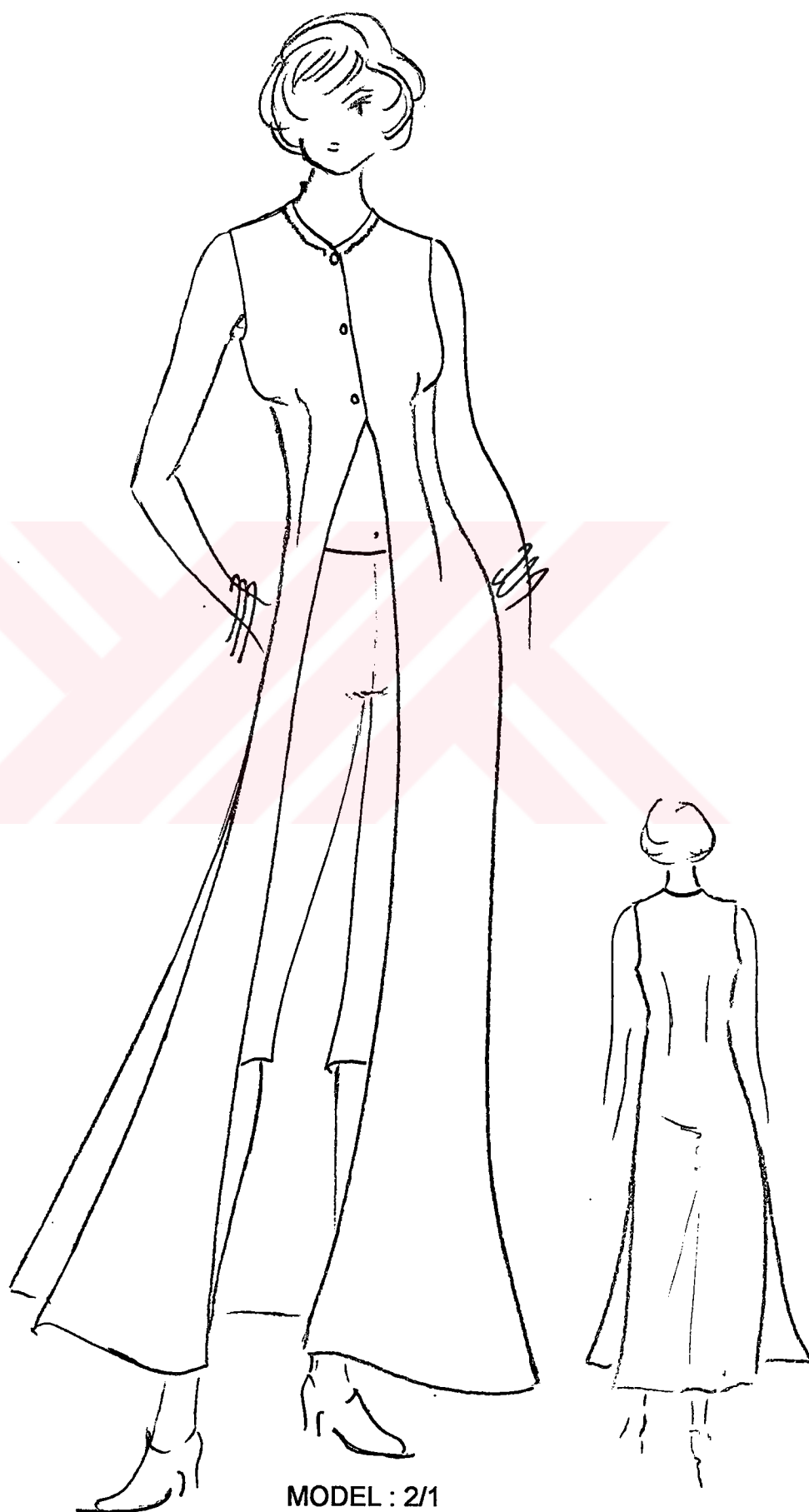
MODEL : 1/3

MODEL : 1/4

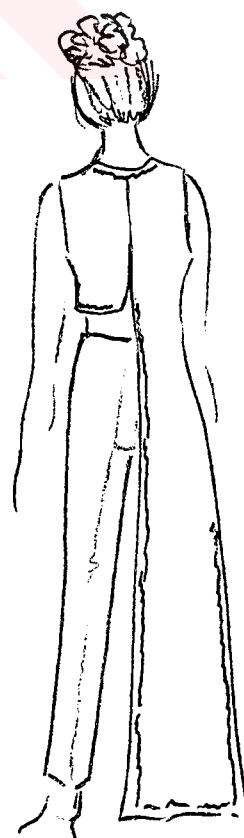
MODEL : 1/5

MODEL : 2/1

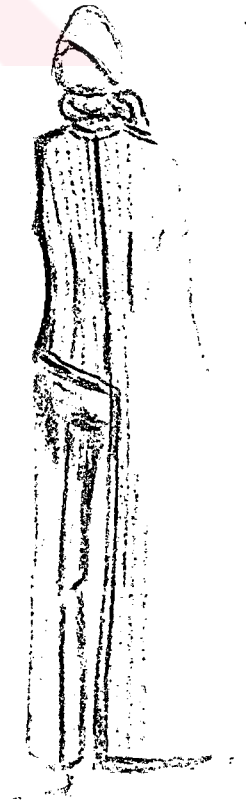
MODEL : 2/2

MODEL : 2/3

MODEL : 2/4

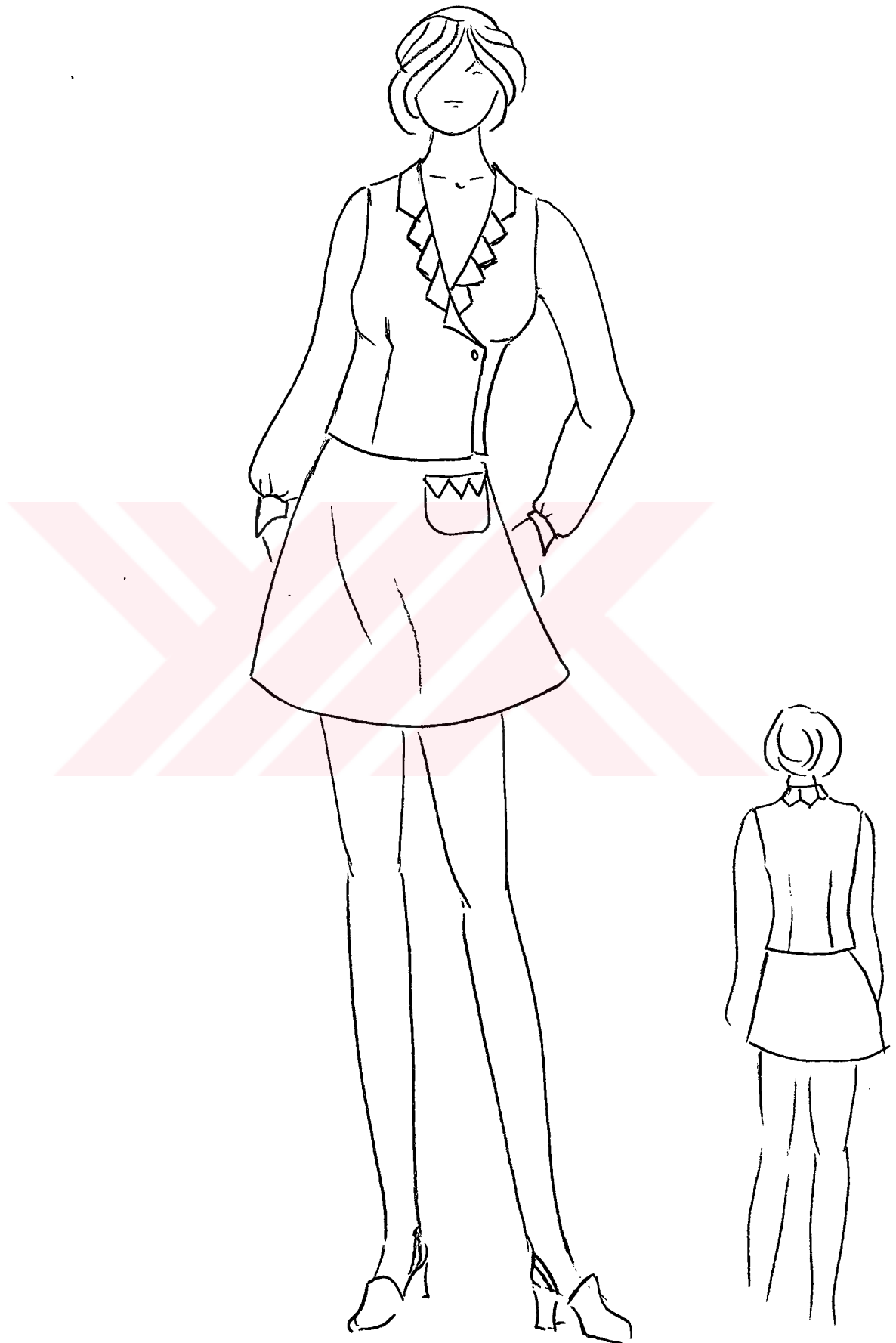
UYGULANACAK MODEL : 2/5

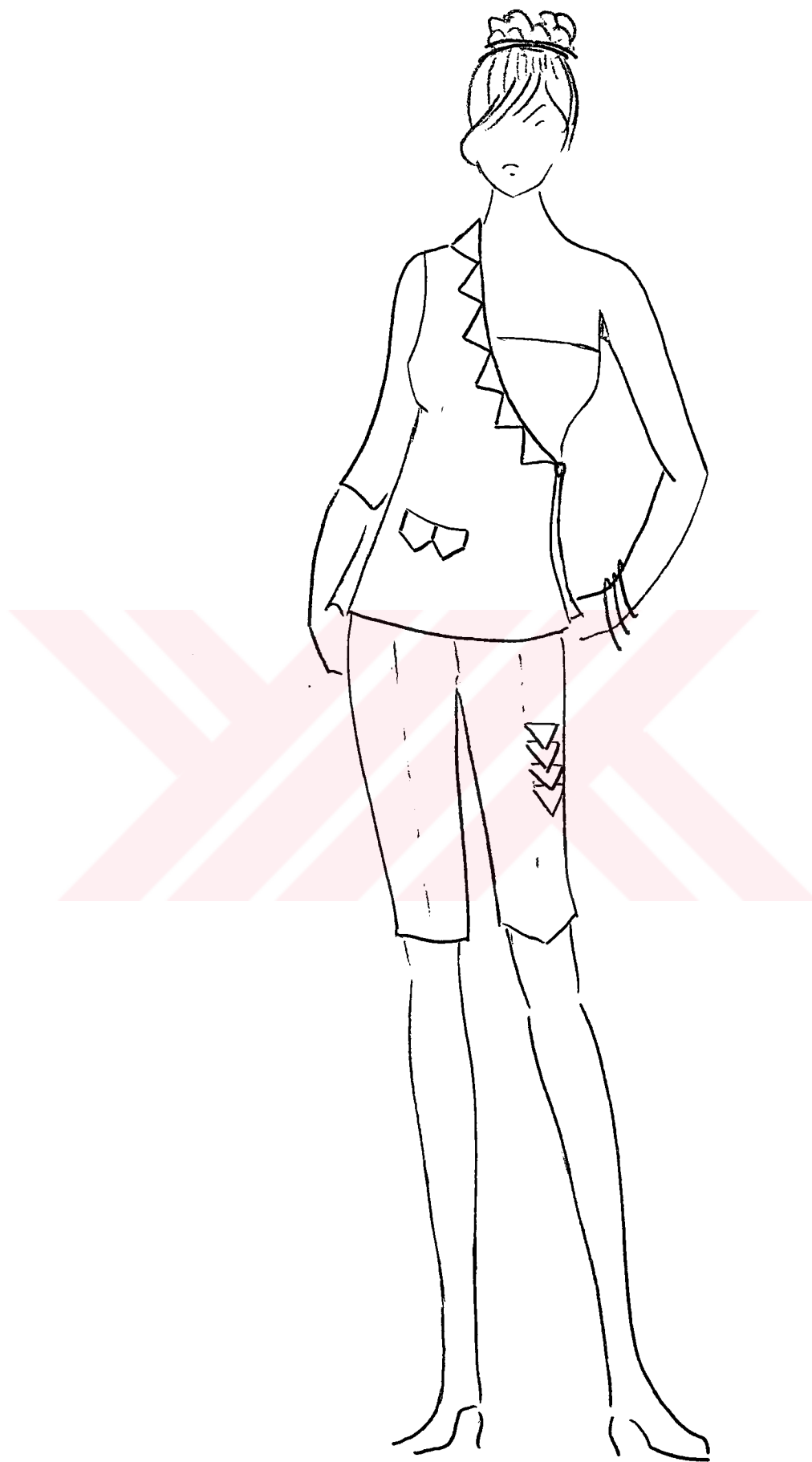
MODEL : 3/1

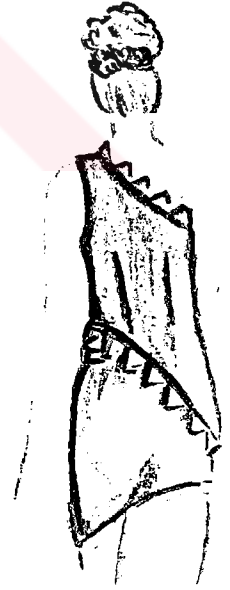
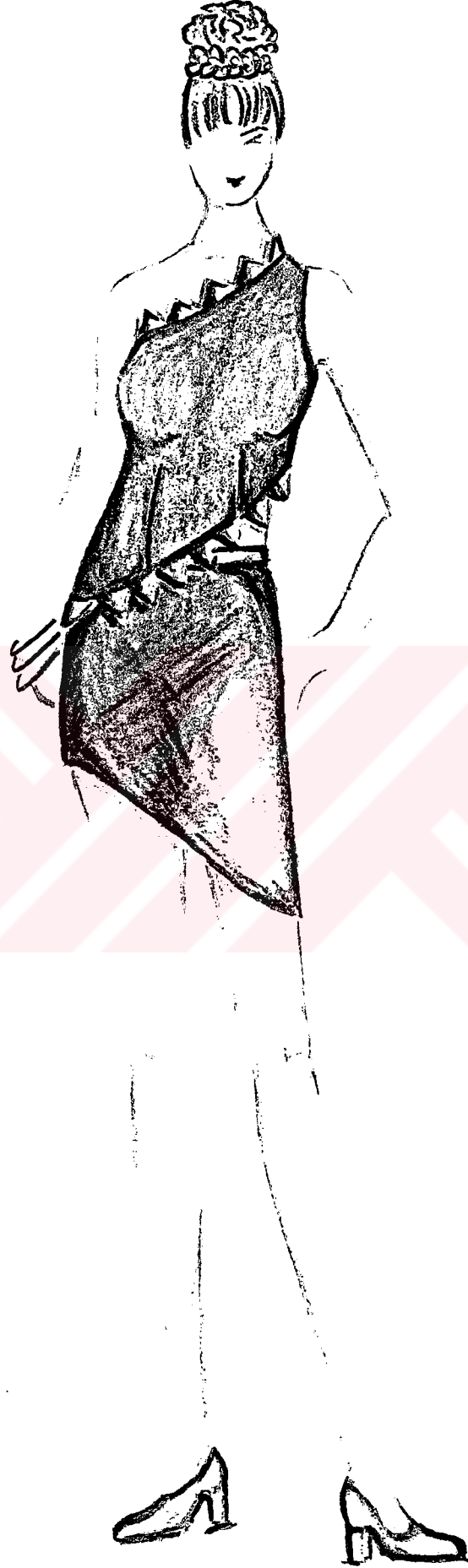
MODEL : 3/2

MODEL : 3/3

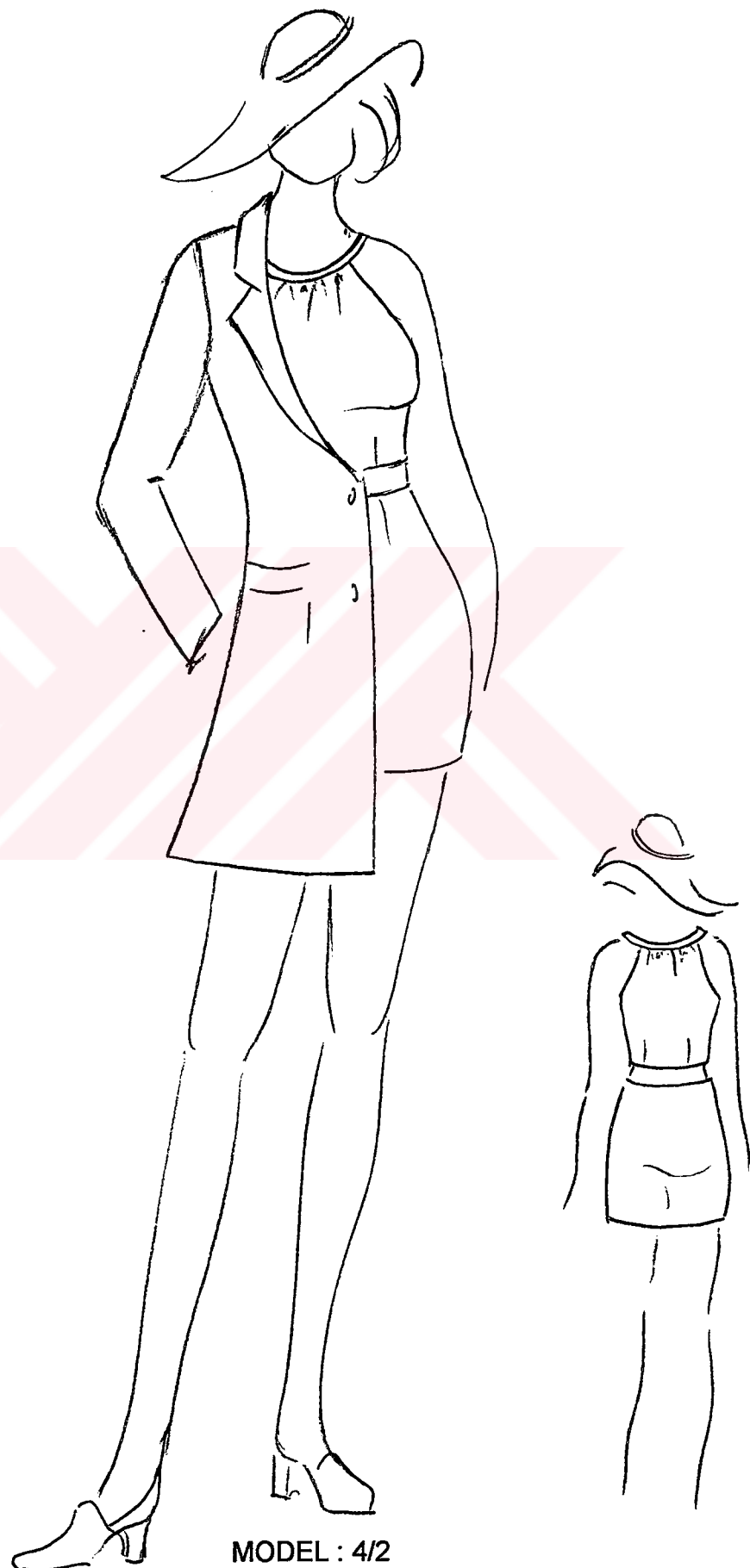
MODEL : 3/4

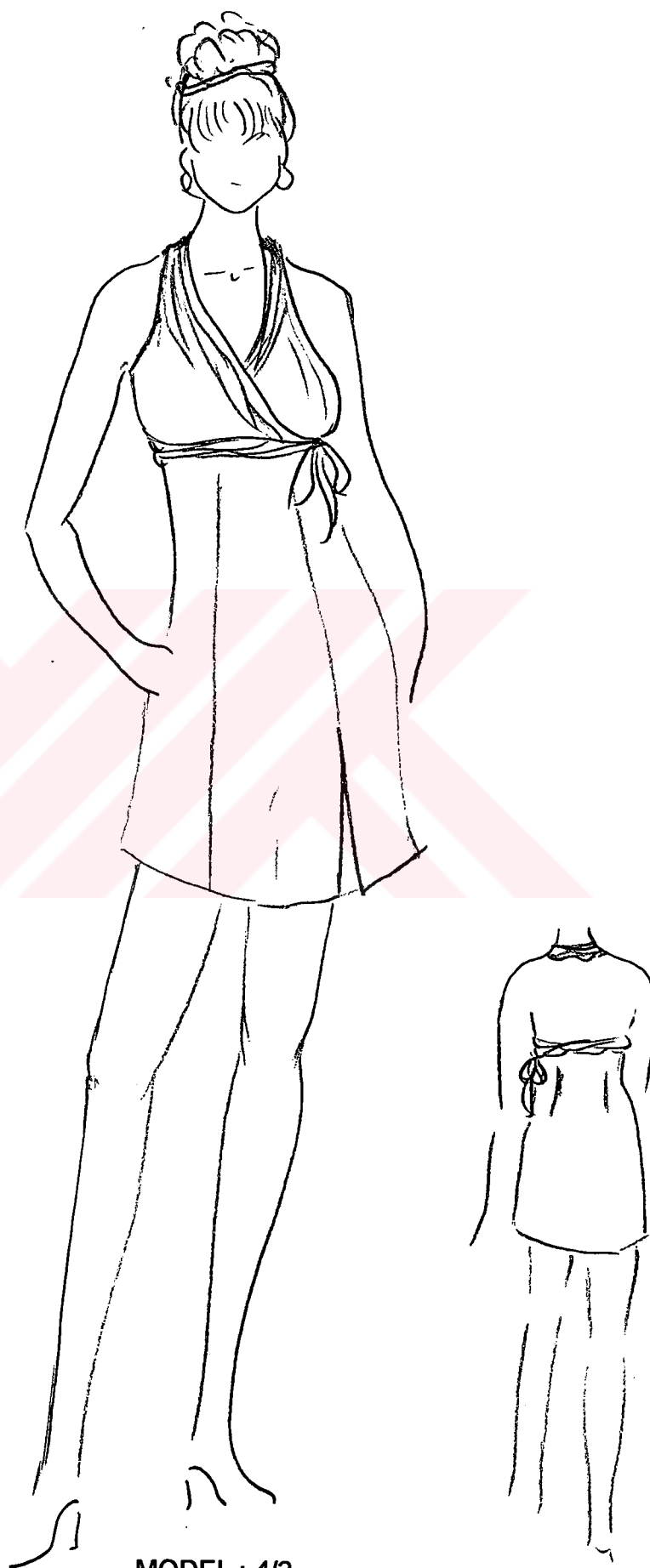
UYGULANACAK MODEL : 3/5

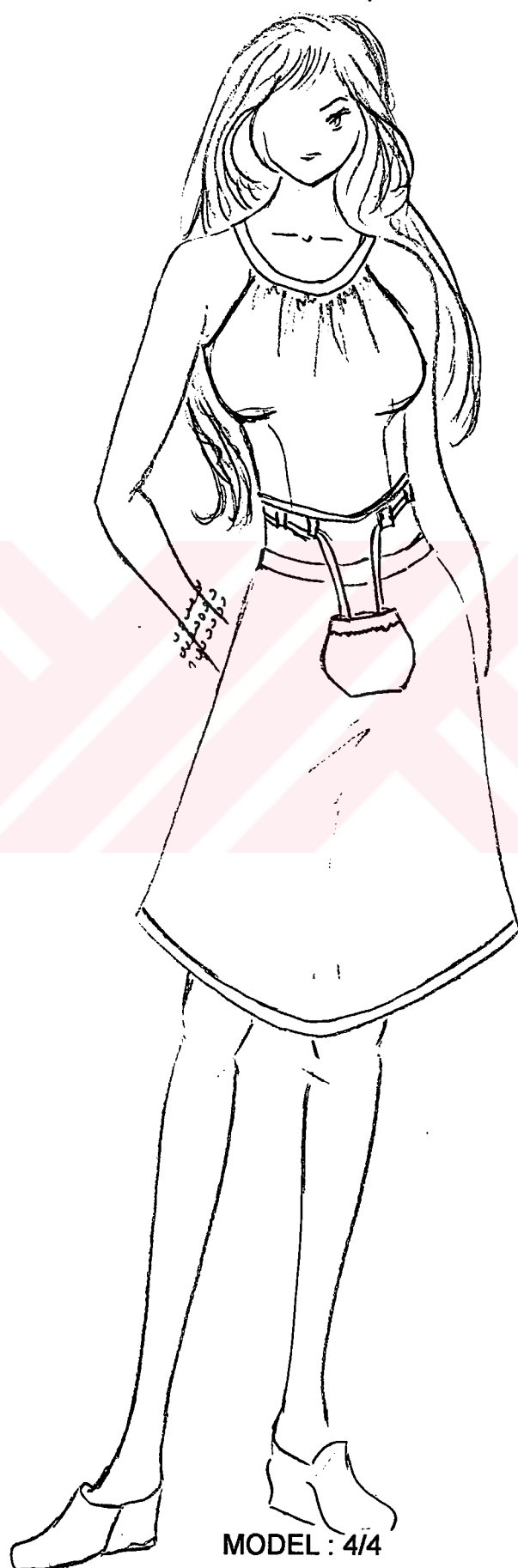
MODEL : 4/1

MODEL : 4/2

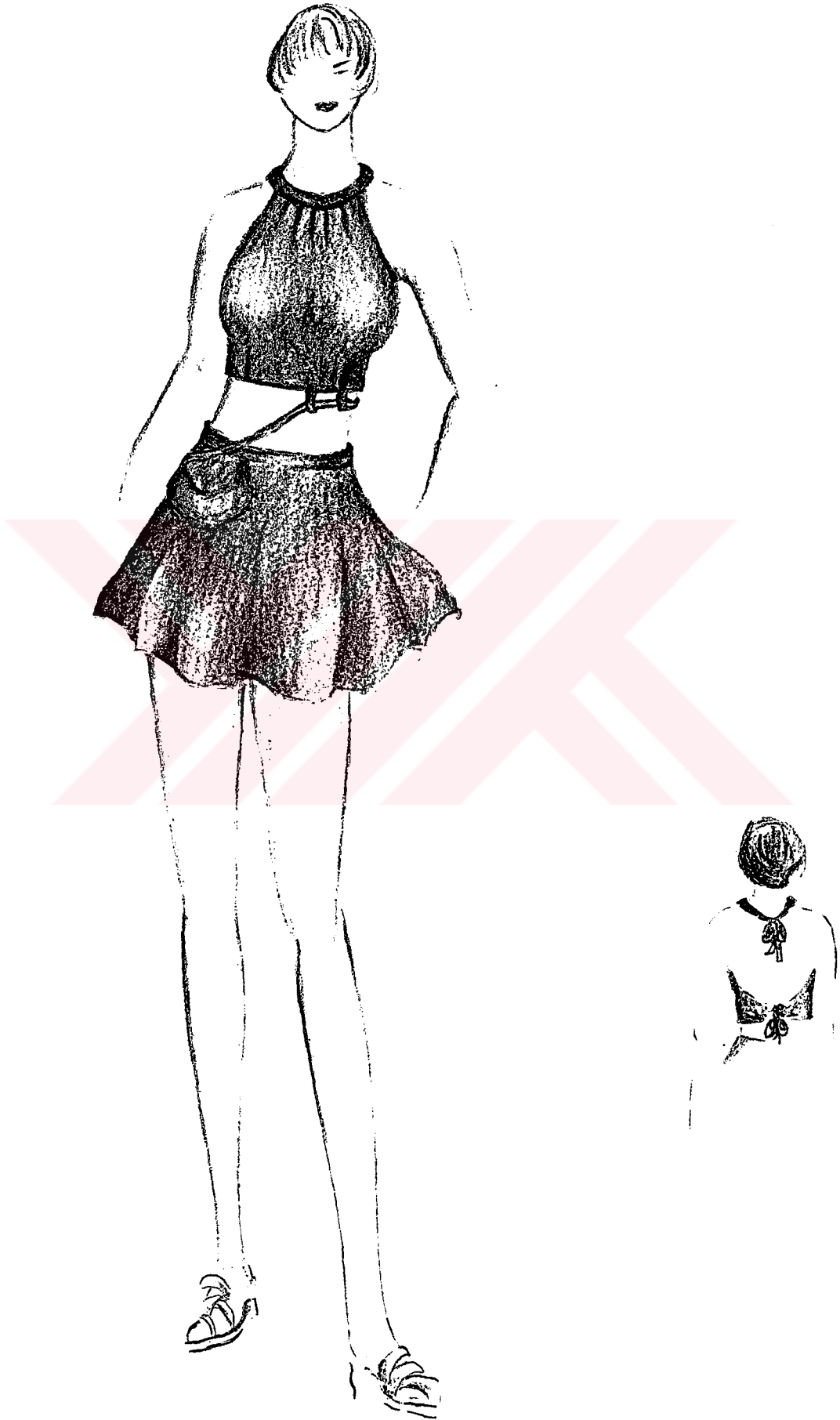

MODEL : 4/3

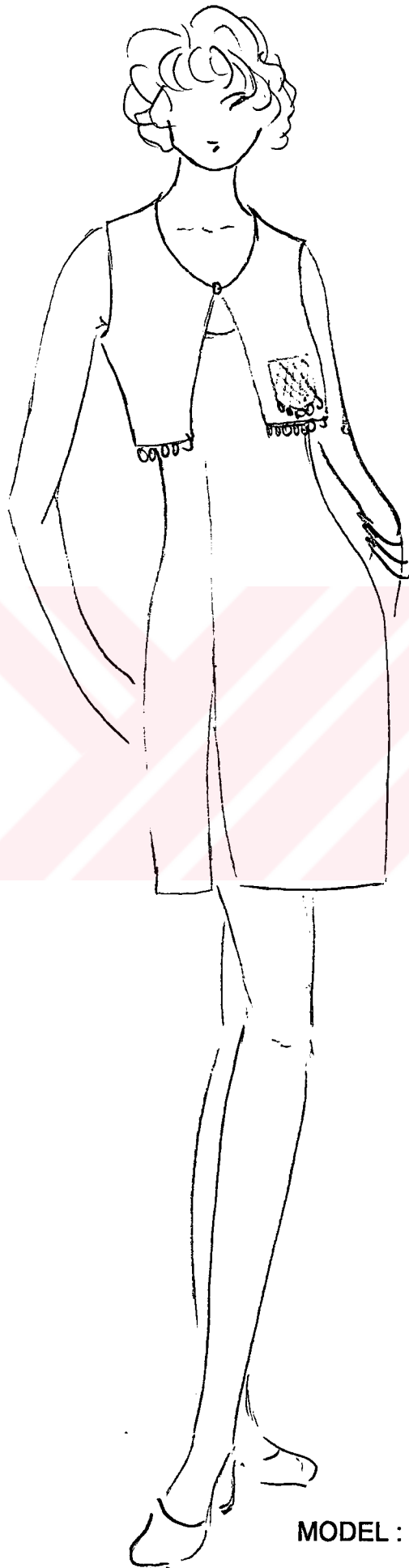

MODEL : 4/4

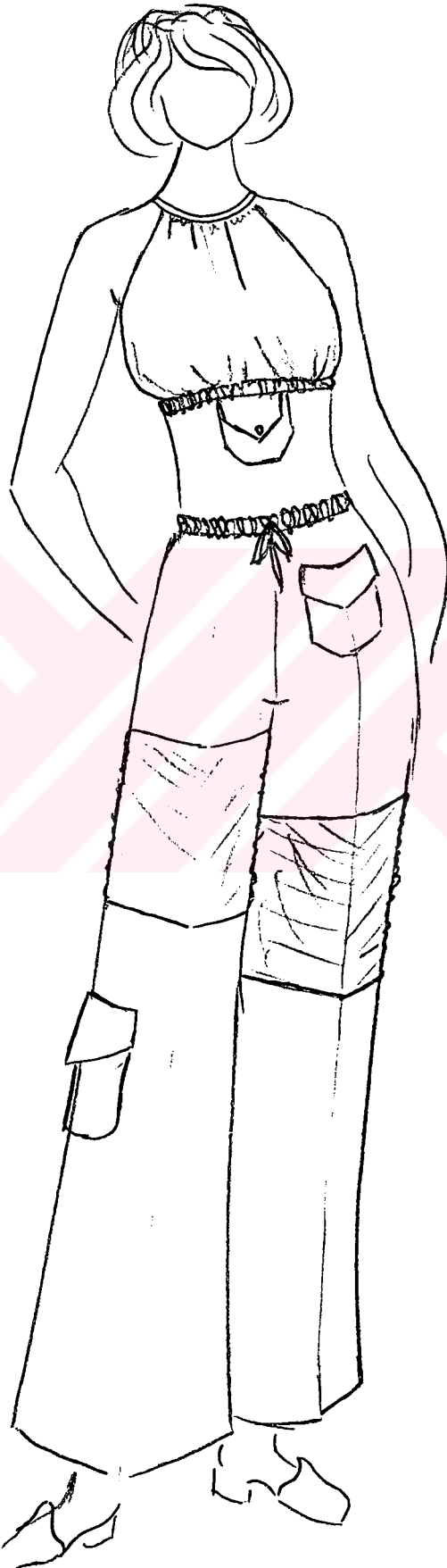
UYGULANACAK MODEL : 4/5

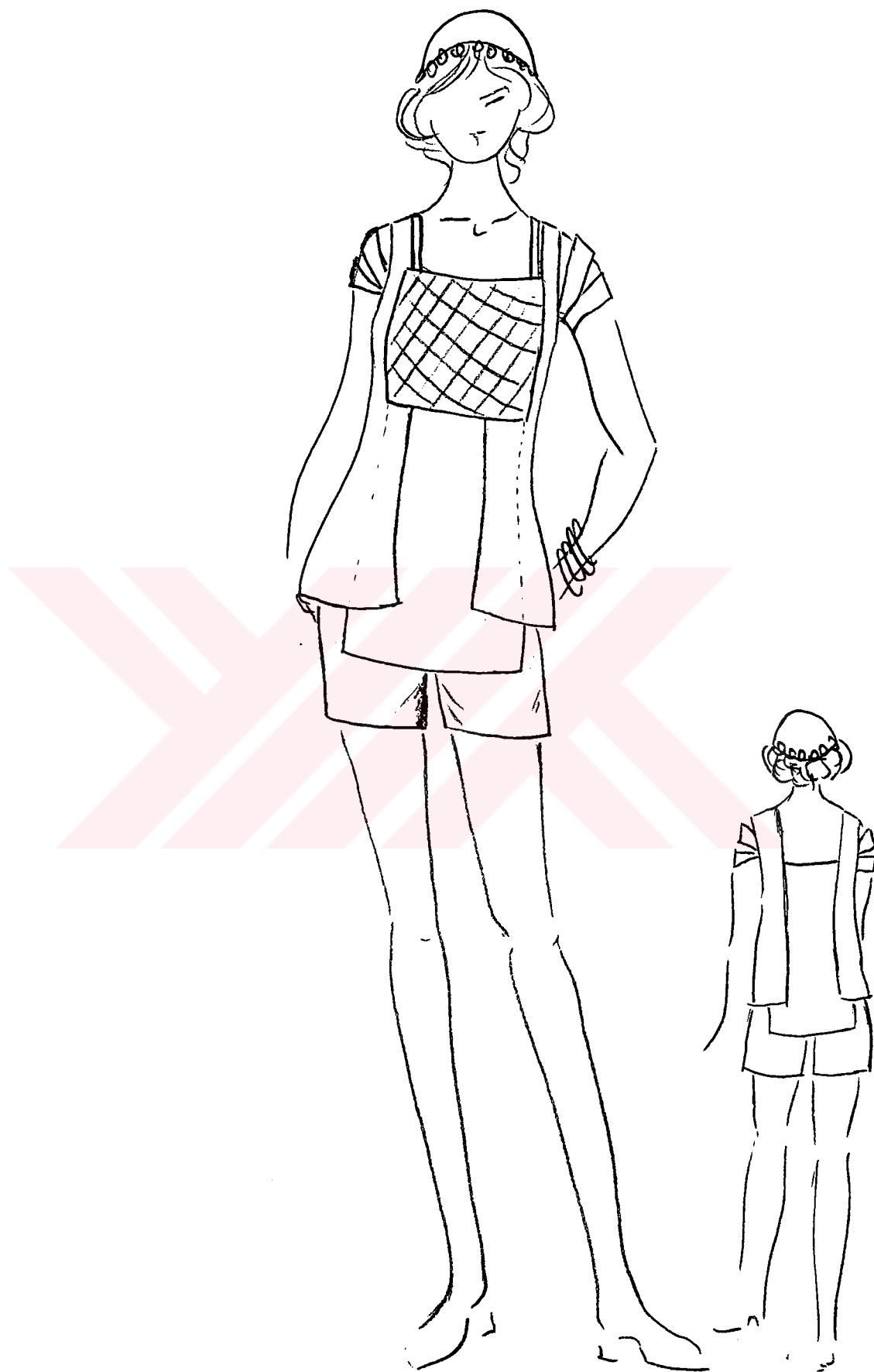
MODEL : 5/1

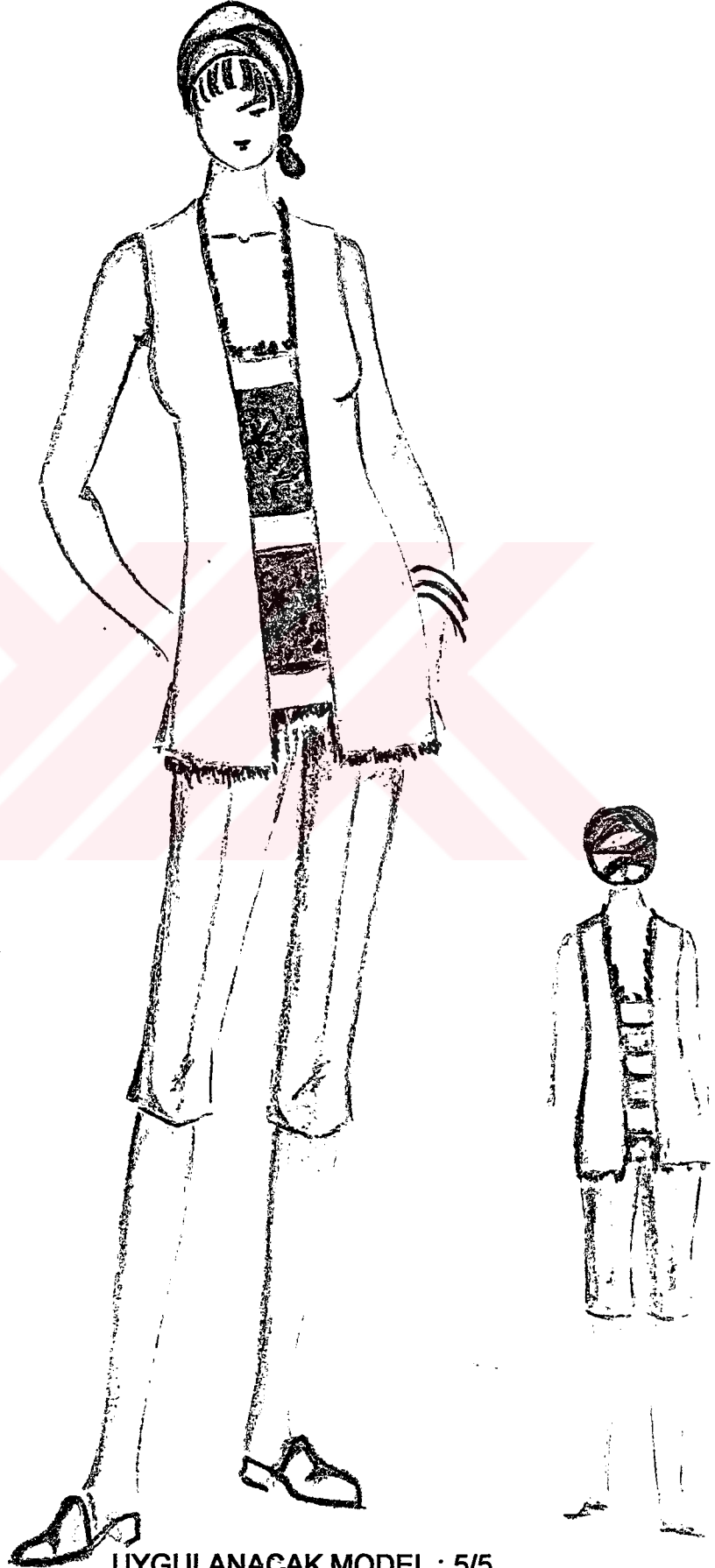
MODEL : 5/2

MODEL : 5/3

MODEL : 5/4

UYGULANACAK MODEL : 5/5

4.2.2.3. Modele Karar Verme

Hazırlanan özgün modeller arasından seçilen beş modelden yola çıkarak her bir model için beşer adet alternatif modeller çizilmiştir. Alternatif çizimlerdeki her gruptan bir adet uygulama modeli seçilmiştir. Modeller seçilirken işlevselliği, giyim tarzına uygunluğu, maliyeti dikkate alınmıştır.

Model 1: Giysi büstiyer ve pantolon olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır. Yörede bulunabilen göğüslüklerden esinlenerek büstiyer hazırlanmıştır. Giysinin ön ortası, yaka ve alt kısmına pililer çalışılmıştır. Boyun çevresi ve göğüs altından geçen kordon bağcıklar arak bedenden bağlanmaktadır. Giysi renkli çizgili kutnu kumaştan hazırlanmıştır.

Pantolonun boyu, ipekli şalvar, sarı don gibi giysiler göz önüne alınarak diz altına kadar hazırlanmıştır. Günümüz giyim tarzına uygun olarak dar kesimli çalışılmıştır.

Model 2 : Yörede buluna üç beş etekten esinlenerek üslük hazırlanmıştır. Asimetrik olan giyside sağ beden boyu ayak bileğine kadar inerken, sol beden boyu kalça hizasına kadardır. Yuvarlak yaka olup penslerle bedene oturtulmuştur. Üslük yeşil zemin üzerine krem renginde çizgili keten kumaştan hazırlanmıştır. Giysinin, yaka, ön ortası ve etek uçlarına krem renginde hazır harç (su taşı) yerleştirilmiş olup üç beş etekleri üzerinde bulunan süslemeler sol beden etek ucuna su taşından desenler hazırlanmıştır.

Giysinin diğer parçasının oluşturan pantolon boyu ayak bileğine kadardır. Üstlûğe uygun olarak yeşil keten kumaştan hazırlanmıştır.

Model 3 : Giysi bluz ve etek olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır. Asimetrik olarak hazırlanan giysi yörede bulunan kadife mantodan esinlenerek hazırlanmıştır. Kadife mantonun yakasında bulunan üçgen dilimler giysinin yaka ve etek ucuna yerleştirilerek model oluşturulmuştur. Giysinin boyu eğimli bir şekilde kalça hizasına kadardır. Göğüslük kumaşından yola çıkılarak kırmızı satenden hazırlanmıştır.

Günümüz giyim şarlarına göre hazırlanan dar etek yine asimetrik şekildedir. Kemer ve fermuar çalışması bulunan etek kırmızı satenden hazırlanmıştır.

Model 4 : Giysi, büstiyer, etek ve çanta olmak üzere üç parçadan oluşmaktadır. Göğüslükten yolla çıkılarak hazırlanan giysi arka bedende boyun ve sırtta bağlanmaktadır. Göğüs bölümüne pensler oluşturulan ön yaka üzerinde büzgüleri bulunmaktadır. Sırt dekoltesi olan giysinin boyu göğüs altına kadardır. Yörede bulunan şifon fisdon kumaşından esinlenerek mavi kadife kumaştan hazırlanmıştır. Bedene, kumaştan hazırlanmış biritlele sabitlenen çanta, yine mavi kumaştan çalışılmıştır.

Giysinin eteği kloş ve mini çeklindedir. Kemer ve fermuar çalışması bulunan etek büstiyer kumaşından hazırlanmıştır.

Model 5 : Yörede bulunan iç göynekten esinlenerek hazırlanan giysi iki parçadan oluşmaktadır. Yaka ve etek ucu köşeli çalışılan giysinin ön ve arka bedeninde şeritler bulunmaktadır. Ön beden üzerindeki şeritler arasına yörede bulunan yaneş donun işlemelerinden bir bölüm alınarak hazırlanan nakışlı parçalar yerleştirilmiştir. Nakışlar, orijinaline uygun olarak kırmızı ve lacivert ipliklerinden kanaviçe tekniğinde çalışılmıştır. Giysinin diğer parçaları

yörede dokunan ipek kumaşlardan hazırlanmıştır. Orijinal kumaş üzerinde bulunan püsküller etek ucuna yerleştirilmiştir. Kumaş krem rengindedir.

Giysinin pantolonu günümüzün giyim tarzına uygun olarak ve şalvarlar ile donların boyu göz önüne alınarak diz altına kadar çalışılmıştır. Pantolonda kemer ve fermuar çalışması bulunmaktadır.

4.2.3. Temel Kalıp Hazırlama

Müller biçki sistemine göre 38 beden standart ölçülerinden yararlanılarak temel beden kalıpları hazırlanmıştır. Temel etek, pantolon, beden ve pensiz beden kalıplarından faydalanılmıştır.

4.2.4. Deneme Kalıbı Hazırlama

Hazırlanan temel kalıp üzerine, uygulanacak modellerin analizleri yapılarak her bir parça için model uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

4.2.5. Giysinin Kontrol Edilmesi

Hazırlanan modellerin kalıpları, gerçek kumaş (Amerikan bezi) üzerine uygulanarak kesilmiştir. Birleştirilen giysi parçaları oran, biçim, estetik, çizime uygunluğuna göre kontrol edilerek, gerekli düzeltmeler kalıplar üzerine aktarılmıştır. Düzeltmeler sırasında her bir model için iş akışı, dikiş teknikleri, dikiş payları belirlenmeye çalışılmıştır.

4.2.6. Üretim Kalıpları Hazırlama

Kontrolü yapılarak gerekli düzeltmeleri yapılmış olan kalıplar üretimde kullanılmak üzere şablon haline getirilmiştir. Hazırlanan şablon kalıpların her parçasının üzerine model numarası, kalıp numarası, tasarımcının adı, dikiş payları, tarih gibi bilgiler yerleştirilmiştir.

4.2.7.Serileştirme

Hazırlanan giysi tasarımları örnek çalışma niteliğinde olup seri üretimde kullanılmayacağından serileştirme işlemi yapılmamıştır.

Beden Numaralarının Tespiti	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 %6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6	Bed.1/2 % 6
Beden Numarası	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60			
Bütün Boy	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160			
Beden	80	84	88	92	96	100	104	110	116	122	128	134	140	146			
Bel	64	66	68	71	75	79	83	90	97	104	111	118	125	132			
Kalça	87	90	94	98	102	106	110	114	120	126	132	138	144	150			
Boyun çevresi	33,7	34,5	35,3	36,1	36,9	37,7	38,5	39,5	40,1	41,5	42,5	43,5	44,5	45,5			
Arka yaka genişliği	6	6,2	6,4	6,6	6,8	7	7,2	7,5	7,8	8,1	8,4	8,7	9	9,3			
Koltuk derinliği	18,5	18,9	19,3	19,7	20,1	20,5	20,9	21,5	22,1	22,7	23,3	23,9	24,5	25,1			
Arka uzunluğu	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40			
Kalça düşüklüğü	58,5	58,9	59,3	59,7	60,1	60,5	60,9	61,5	62,1	62,7	63,3	63,9	64,5	65,1			
Model boyu																	
Göğüs düşüklüğü I	29,2	30,2	31,2	32,2	33,2	34,2	35,2	36,8	38,4	40	41,6	43,2	44,8	46,4			
Göğüs düşüklüğü II	23,2	24	24,8	25,6	26,4	27,2	28	29,3	30,6	31,9	33,2	34,5	35,8	37,1			
Ön uzunluğu I	48,7	49,7	50,2	50,7	51,2	51,7	52,2	53,3	54,4	55,5	56,6	57,7	58,8	59,9			
Ön uzunluğu II	42,7	43,5	43,8	44,1	44,4	44,7	45	45,8	46,6	47,4	48,2	49	49,8	50,6			
Arka genişliği	15,5	16	16,5	17	17,5	18	18,5	19,25	20	20,75	21,5	22,25	23	23,75			
Koltuk genişliği	8,5	9	9,5	10	10,5	11	11,5	12,25	13	13,75	14,5	15,25	16	16,75			
Ön genişlik	16	17	18	19	20	21	22	23,5	25	26,5	28	29,5	31	32,5			
Omuz genişliği	11,8	12	12,2	12,4	12,6	12,8	13	13,2	13,4	13,6	13,8	14	14,2	14,4			
Kol boyu	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5	56,5			
Bilek genişliği	15	15,5	16	16,5	17	17,5	18	19	20	21	22	23	24	25			
Pantolon Boyu	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98			
Omuz yüksekliği	25	25,5	26	26,5	27	27,5	28	28,7	29,4	30,1	30,8	31,5	32,2	32,9			
İç boy	73	72,5	72	71,5	71	70,5	70	69,3	68,6	67,9	67,2	66,5	65,8	65,1			
Paça genişliği	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	27	27,5	28	28,5	29	29,5	30			

ARKA UZUNLUK + ETEK BOYU

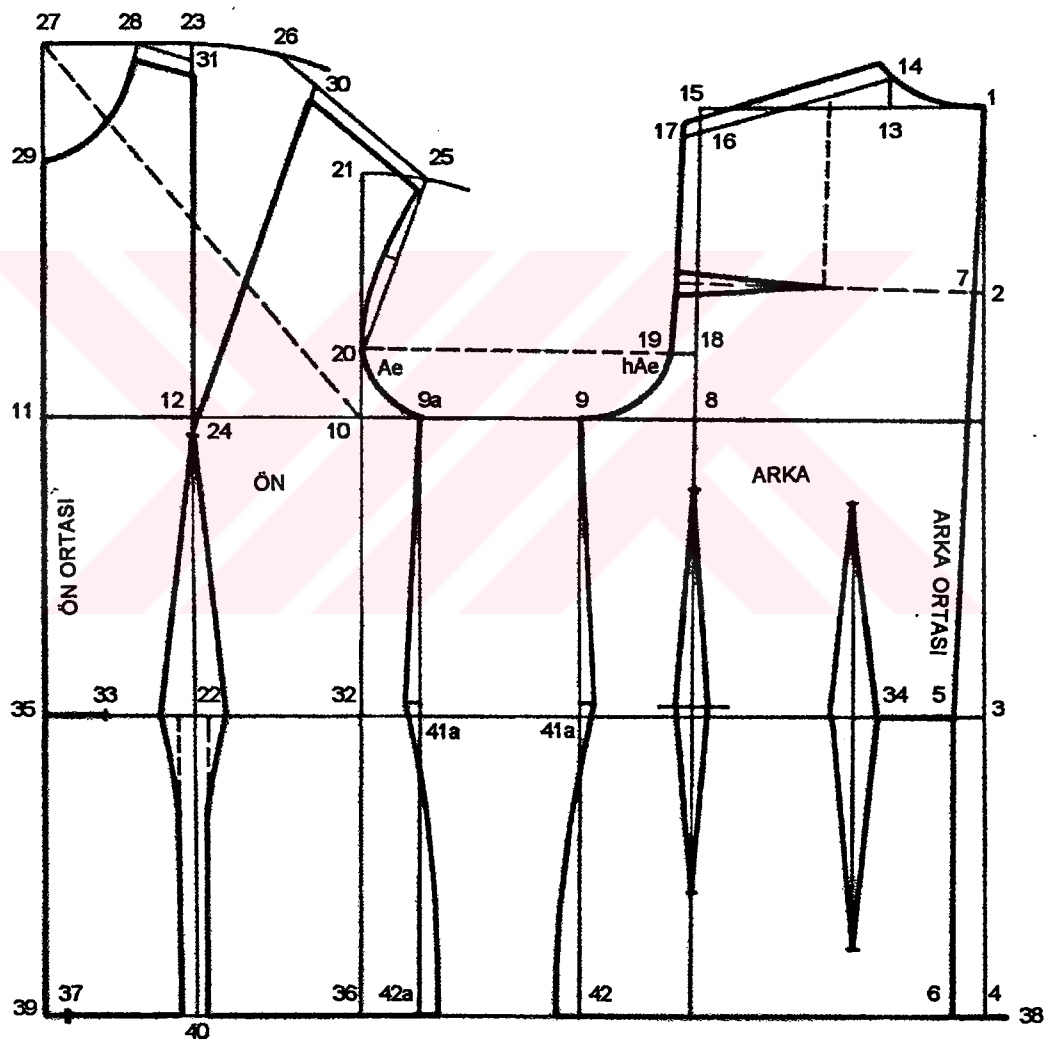
TEMEL BEDEN ÖLÇÜLERİ
38 BEDEN

ÖLÇÜLER :

Bütün Boy	: 160 cm
Beden	: 88 cm
Bel	: 68 cm
Kalça	: 94 cm
Boyun Çevresi	: 35,3 cm
Arka Yaka Genişliği	: 6,4 cm
Koltuk Derinliği	: 19,3 cm
Arka Uzunluğu	: 40 cm
Kalça Düşüklüğü	: 59,3 cm
Model Boyu	: Arka Uzunluğu + Etek Boyu
Göğüs Düşüklüğü I	: 31,2 cm
Göğüs Düşüklüğü II	: 24,8 cm
Ön Uzunluğu I	: 50,2 cm
Ön Uzunluğu II	: 43,8 cm
Arka Genişliği	: 16,5 cm
Koltuk Genişliği	: 9,5 cm
Ön Genişlik	: 18 cm
Omuz Genişliği	: 12,2 cm

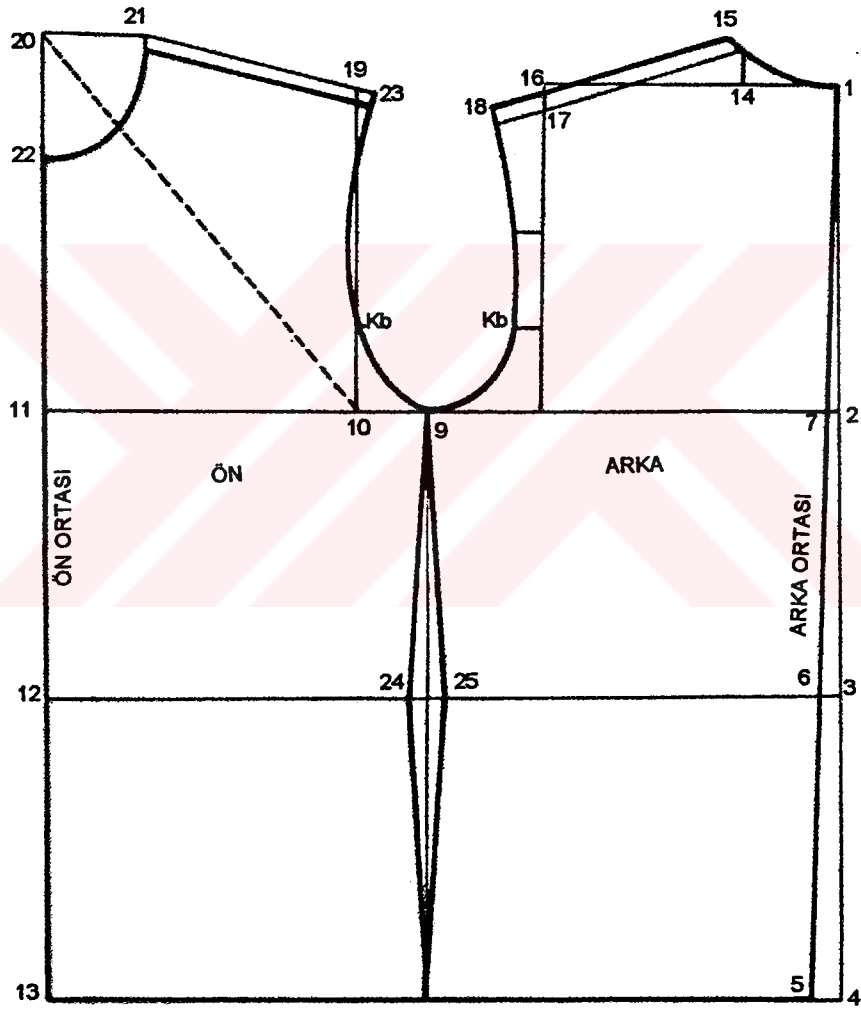
TEMEL BEDEN KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

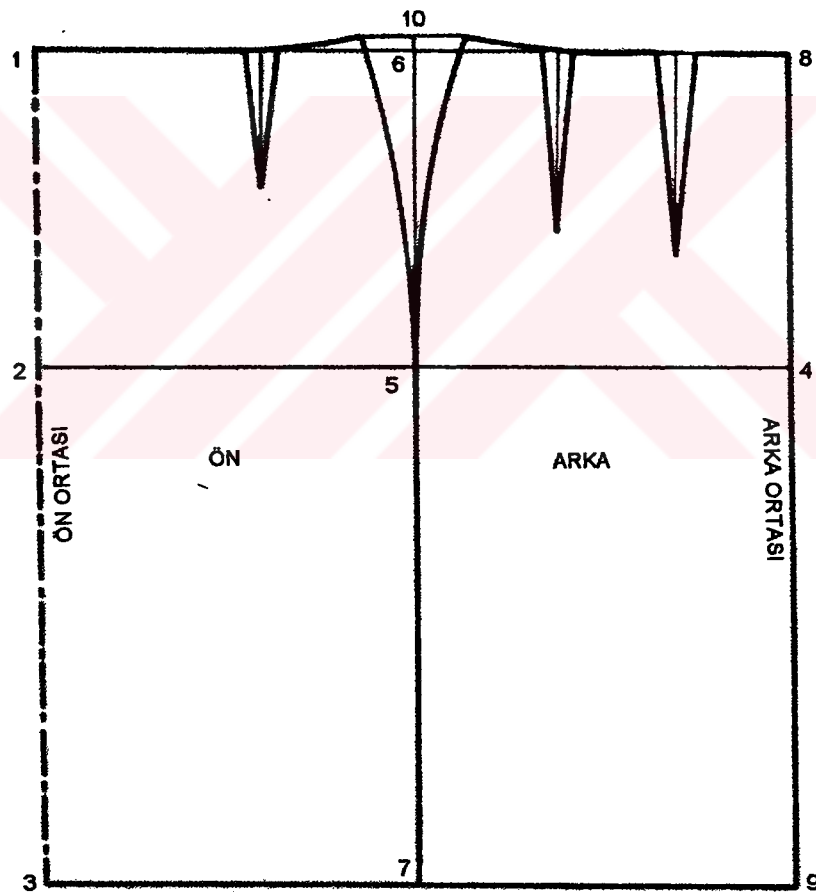
PENSSİZ TEMEL BEDEN
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

TEMEL ETEK KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

PANTOLON ÖLÇÜLERİ**38 BEDEN****ÖLÇÜLER :**

Bel : 68 cm

Kalça : 94 cm

Oturuş Yüksekliği : 26 cm

Pantolon Boyu : 98 cm

Paça Genişliği : 24,5 cm

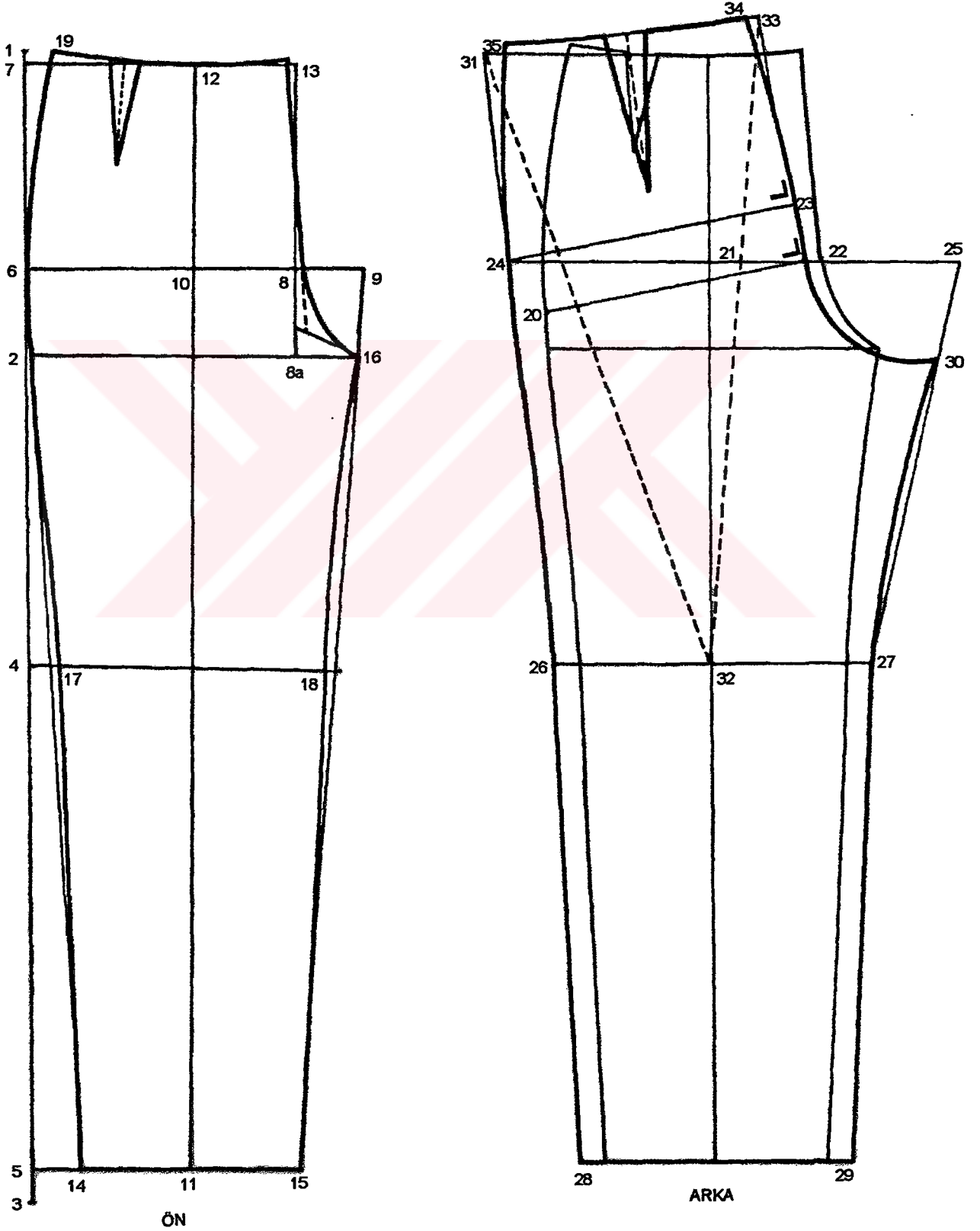
İç Boy : 72 cm

Yan Boyu : Pantolon Boyu Ölçüsü % Oturuş Yüksekliği Ölçüsü
98 cm % 26 cm = 72 cm

Diz Boyu : Yan Boy Ölçüsü 1/2 + Yan Boy Ölçüsü 1/10
36 cm + 7,2 cm = 43,8 cm

PANTOLON
TEMEL KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

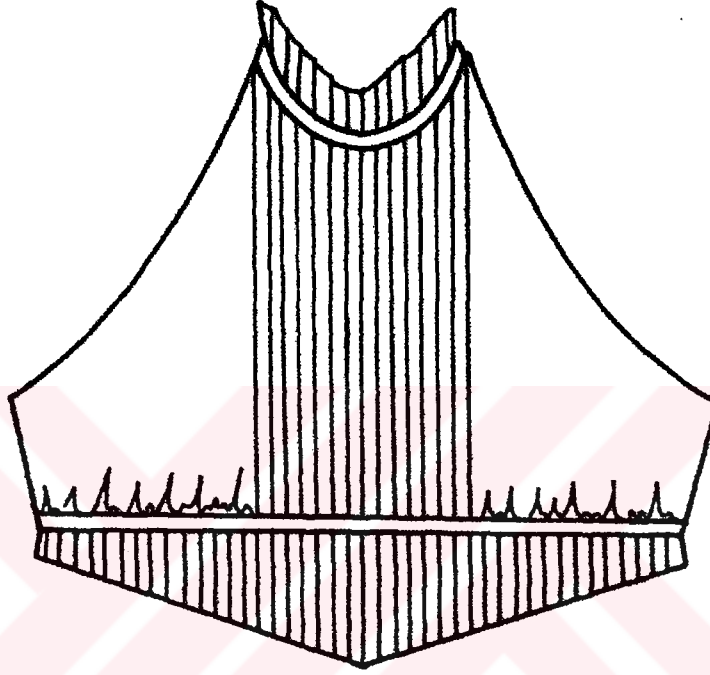

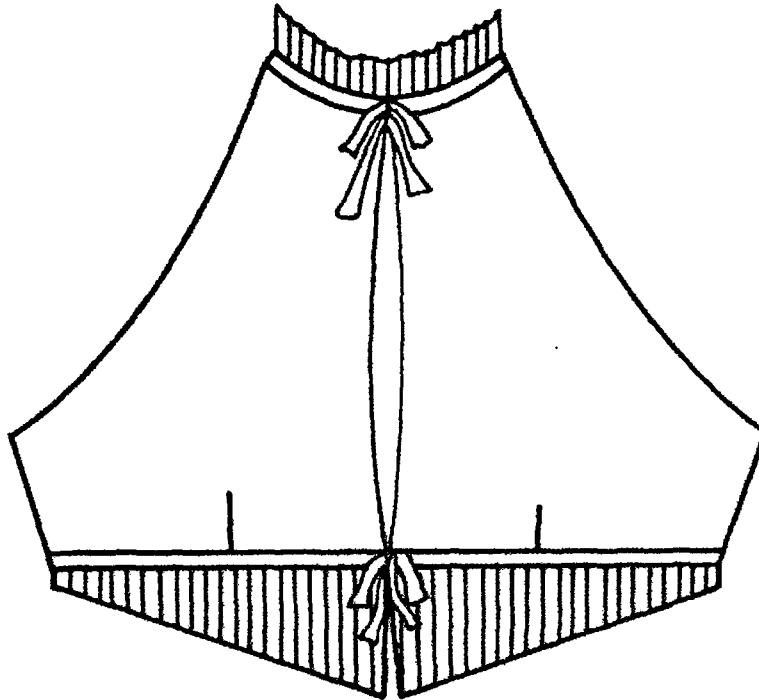
MODEL : 1

MODEL NO: 1
BÜSTİYER TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

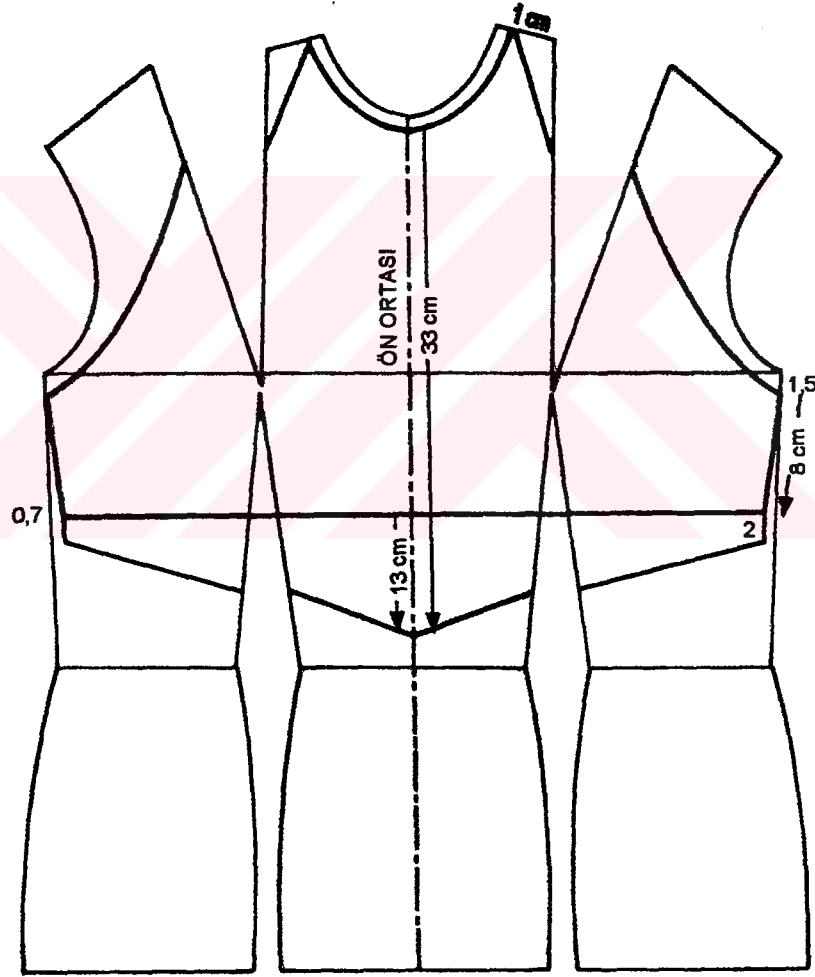
ÖN

ARKA

MODEL NO: 1
BÜSTİYER MODEL UYGULAMASI

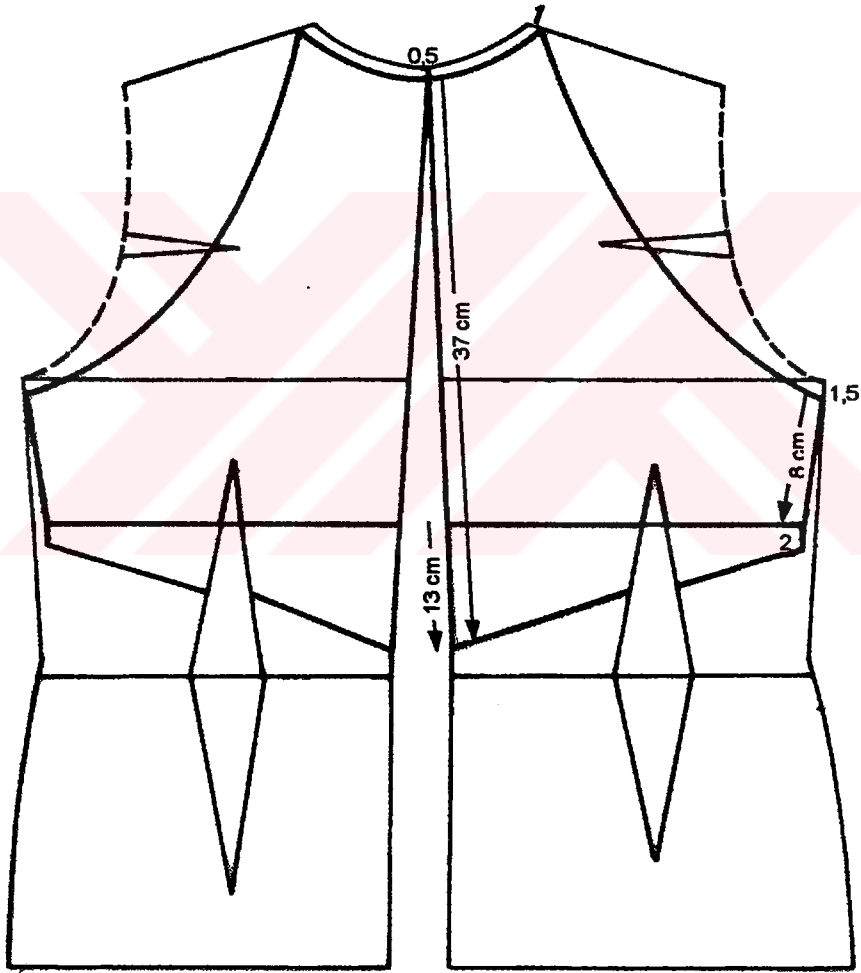
ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 1
BÜSTİYER MODEL UYGULAMASI

ÖLÇEK 1/20

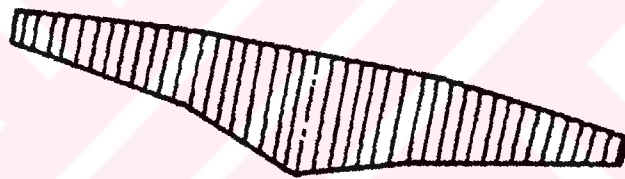
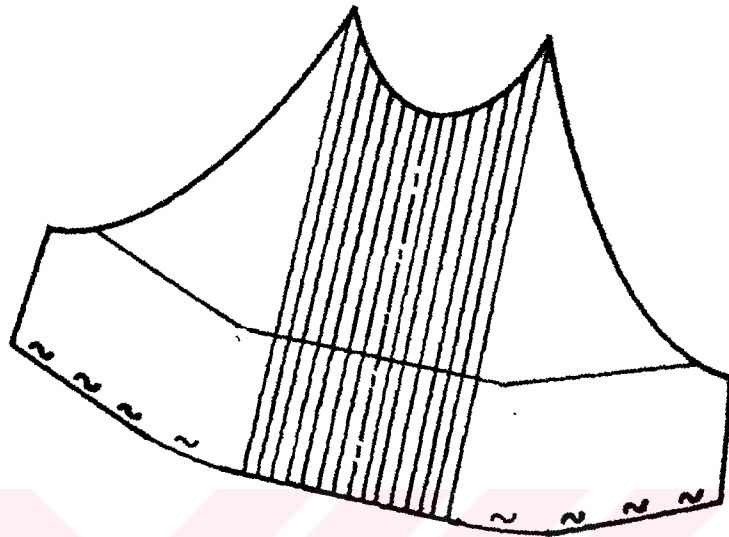

ARKA

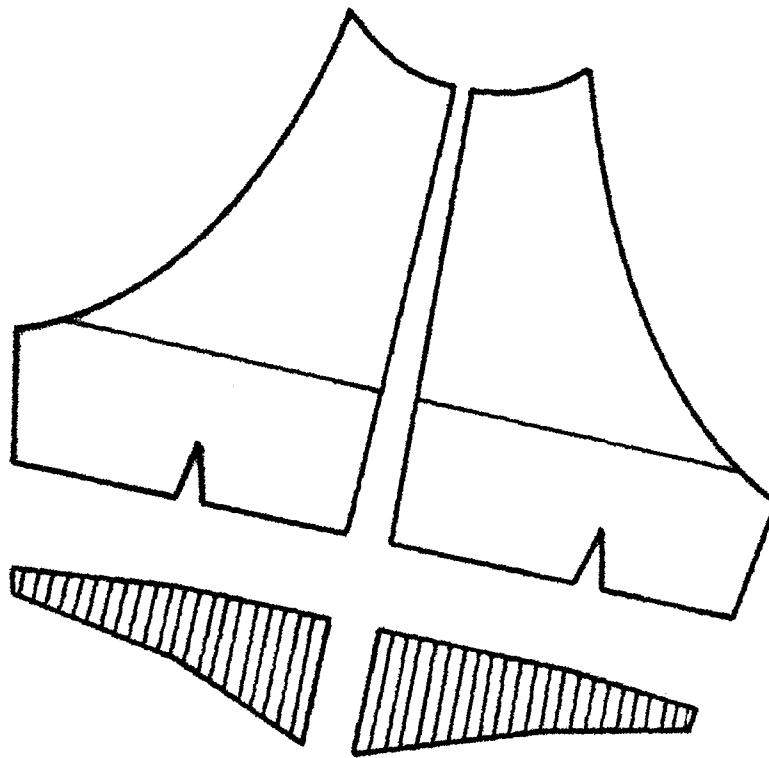
MODEL NO: 1
BUSTİYER MODEL UYGULAMASI

133

ÖLÇEK 1/20

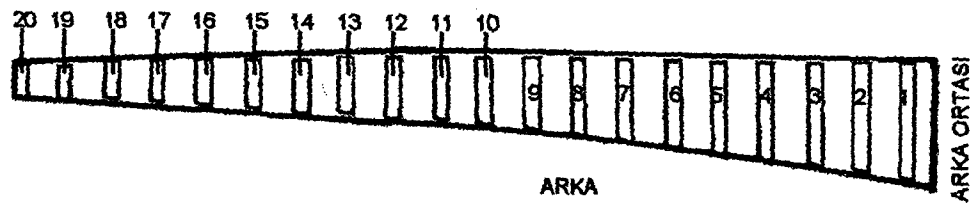
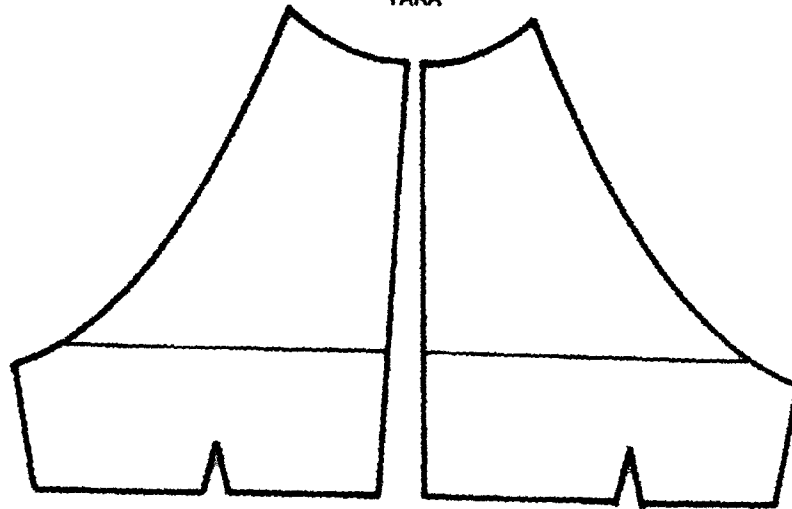
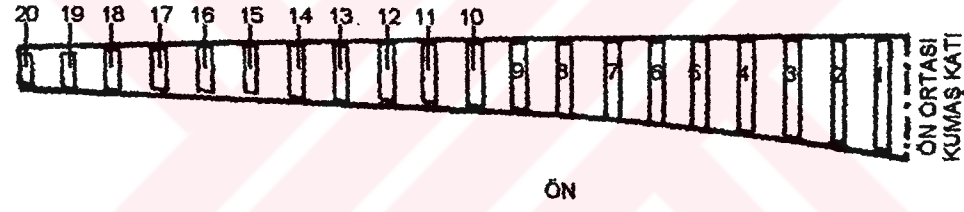
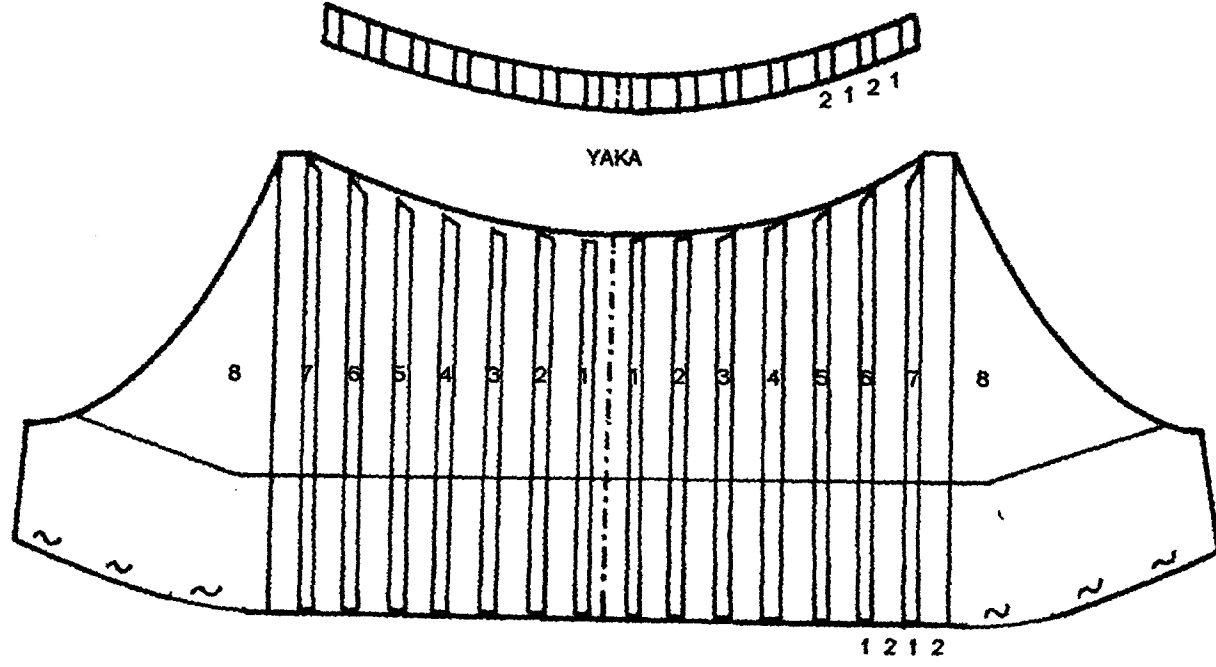
ÖN

ARKA

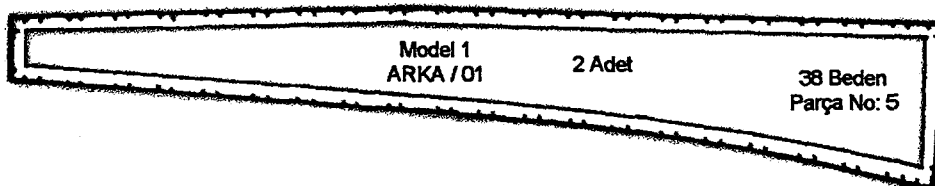
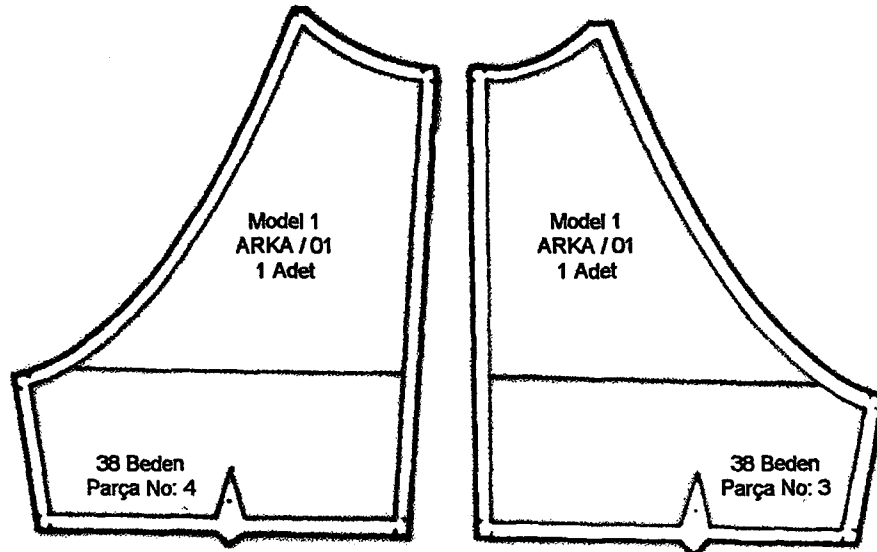
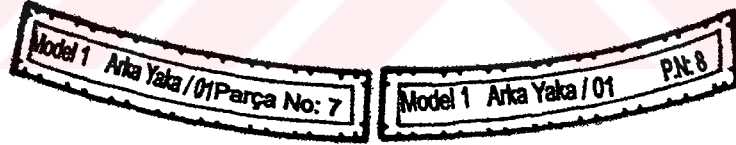
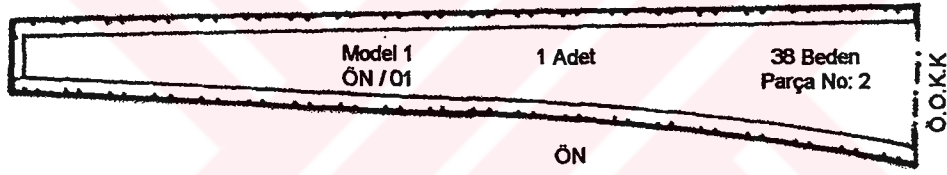
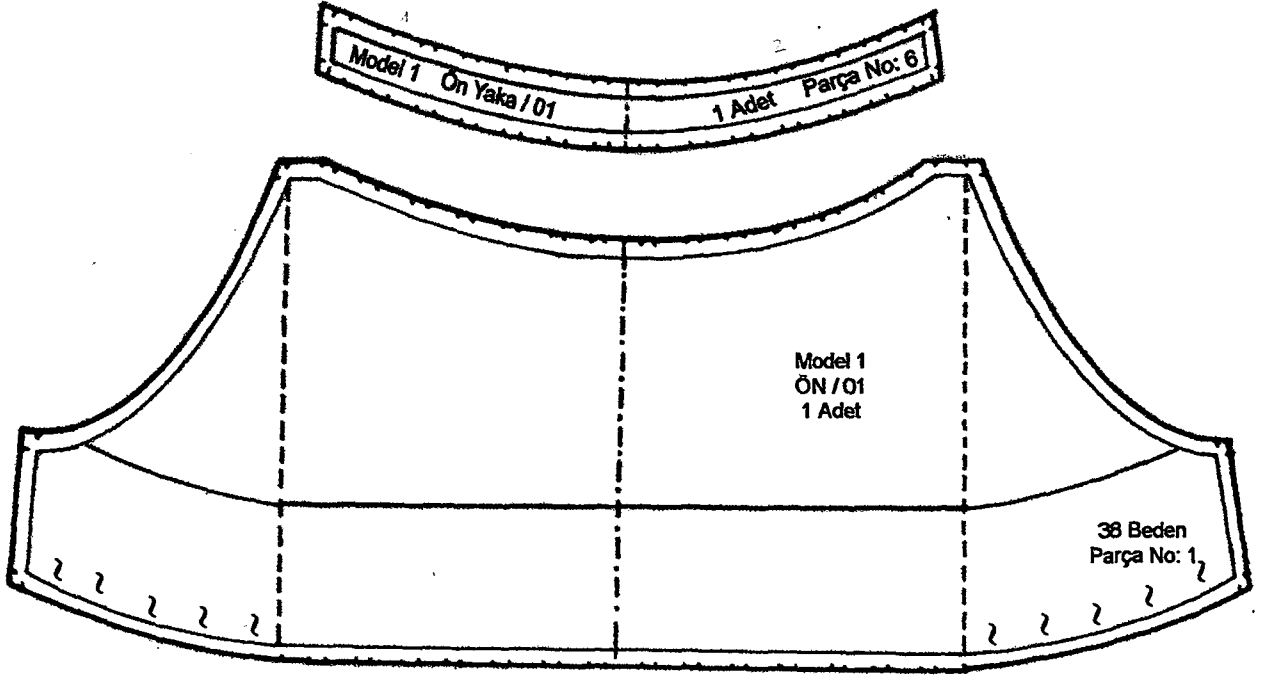
MODEL NO:1
KALIP AÇILIMI

134

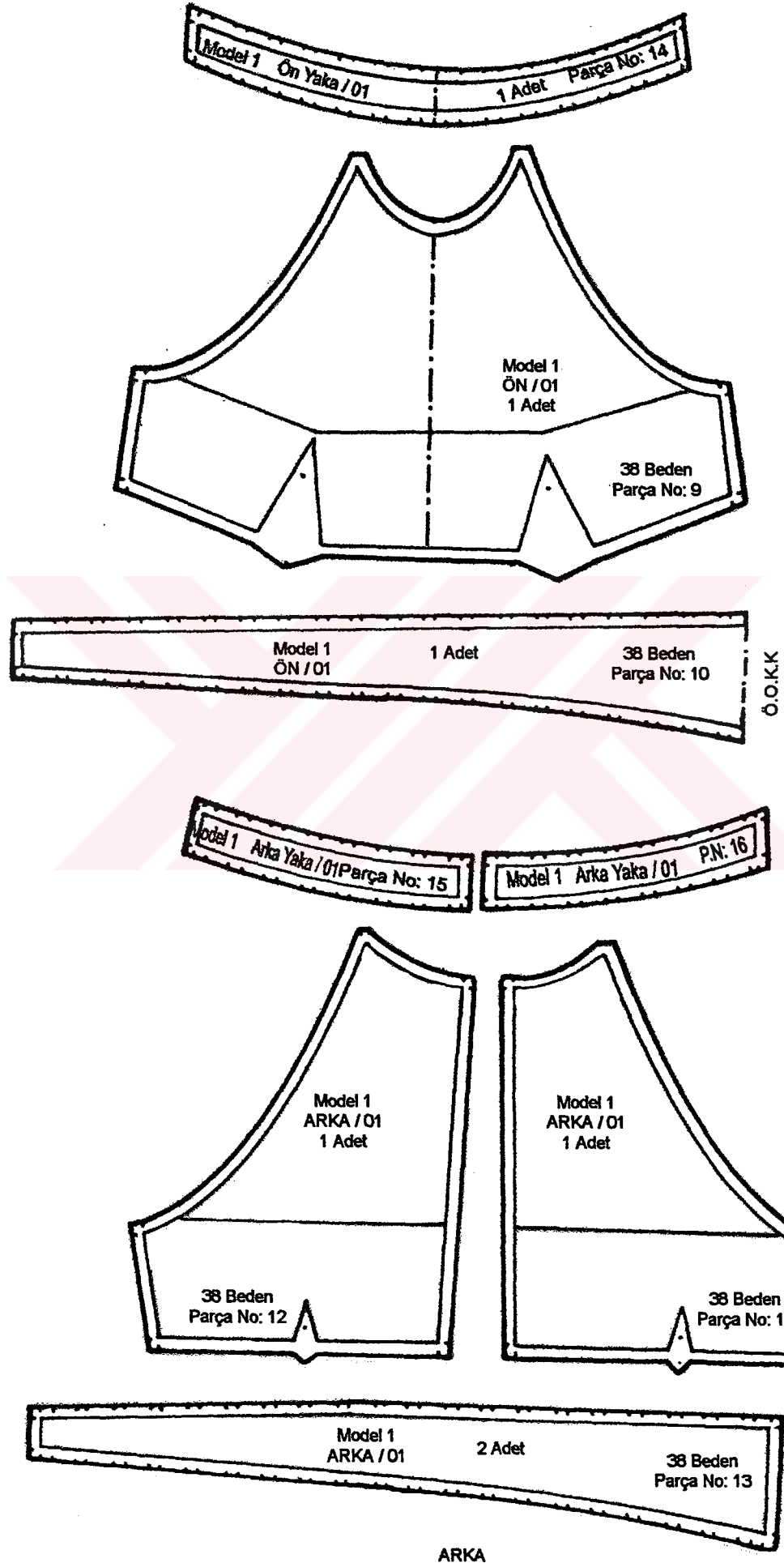
MODEL NO: 1
ŞABLON ÇİZİMİ

135

MODEL NO: 1
ASTAR ŞABLON ÇİZİMİ

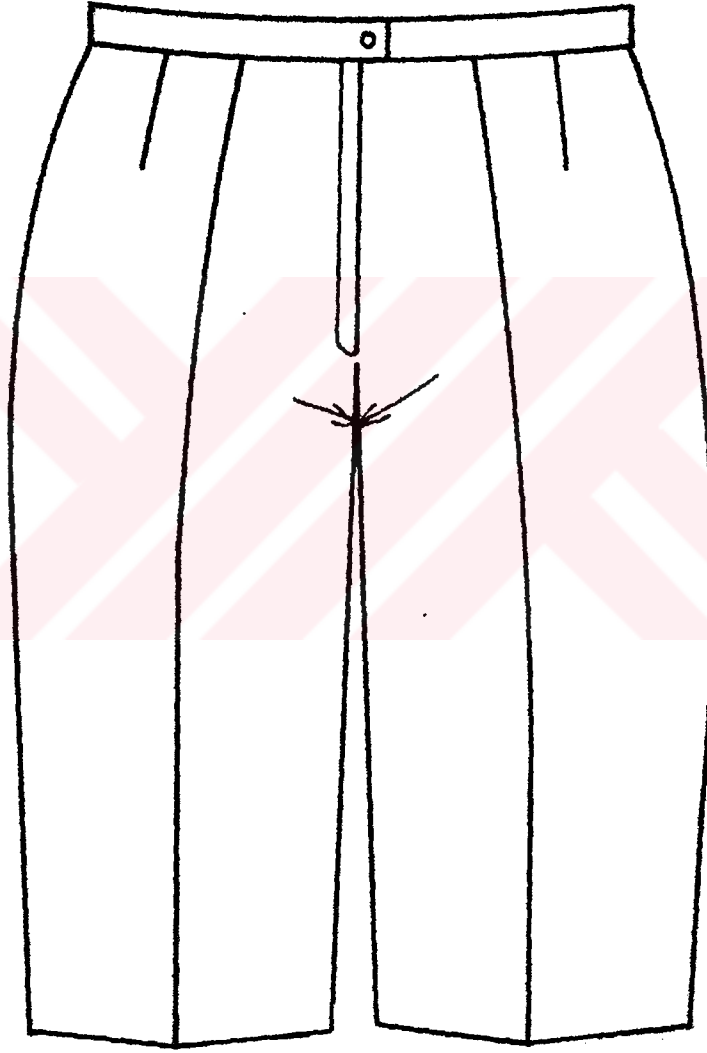
136

ARKA

MODEL NO: 1
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 1
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

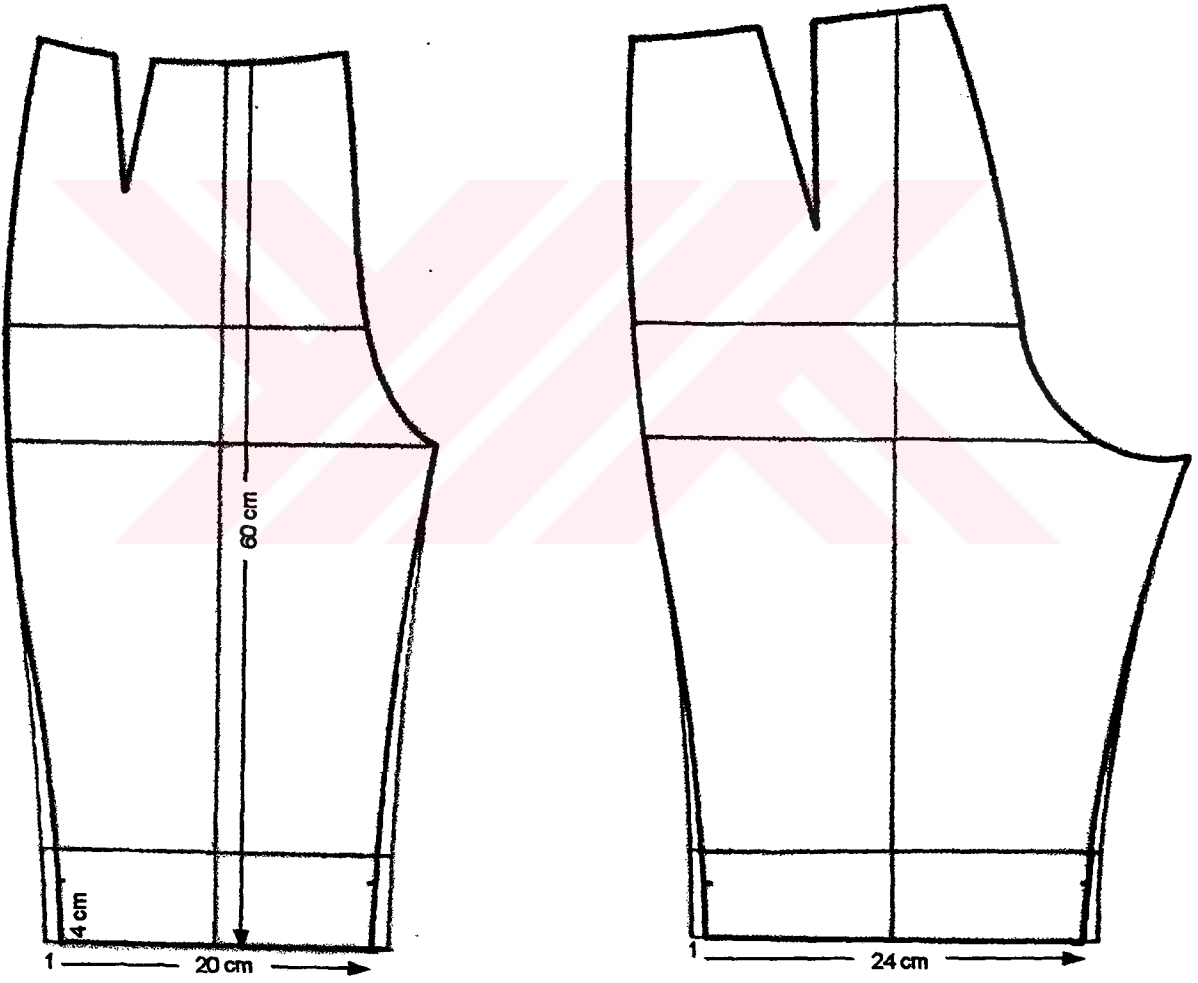
ÖLÇEK 1/20

ARKA

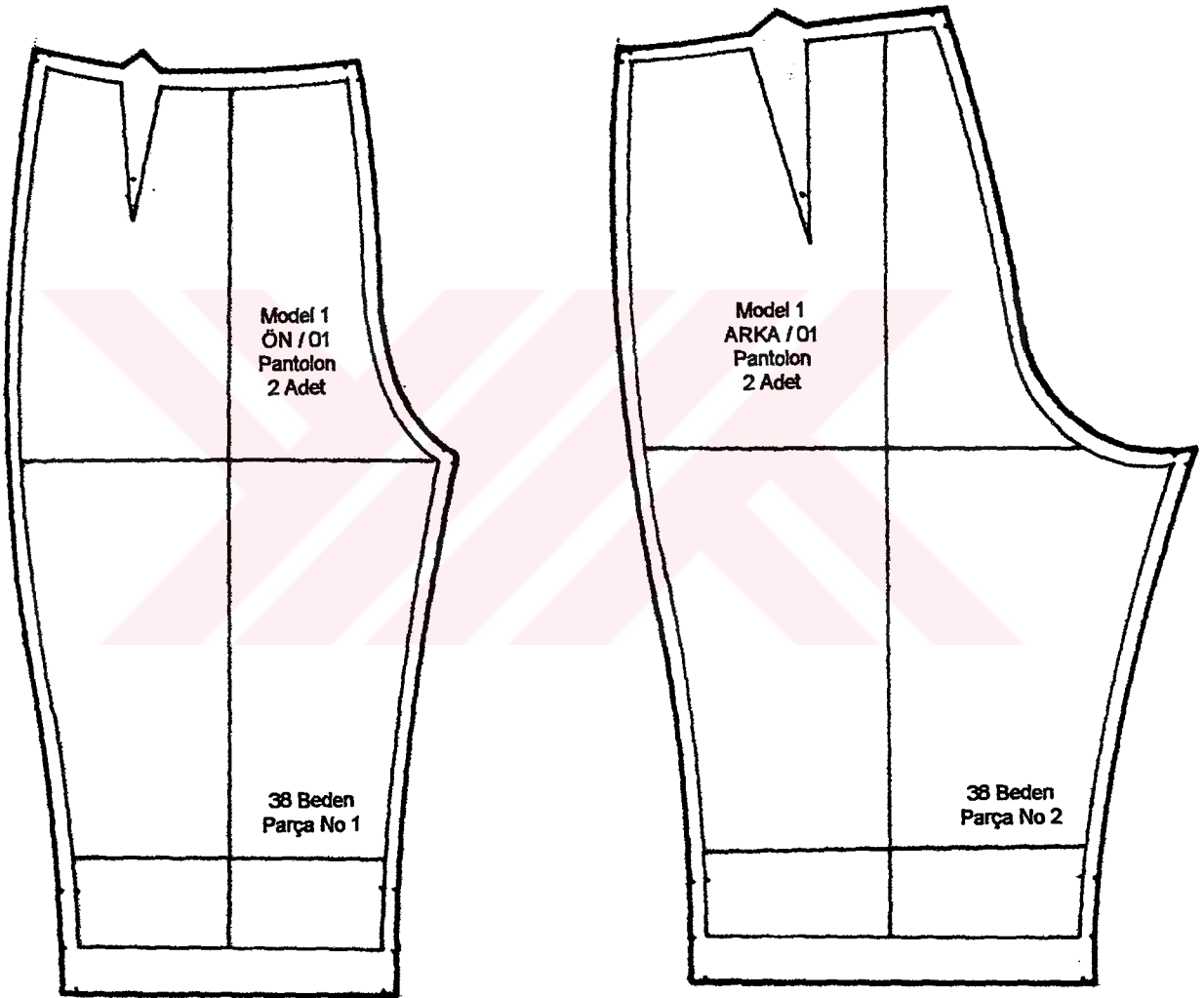
MODEL NO: 1
PANTOLON MODEL UYGULAMASI

ÖLÇEK 1/20

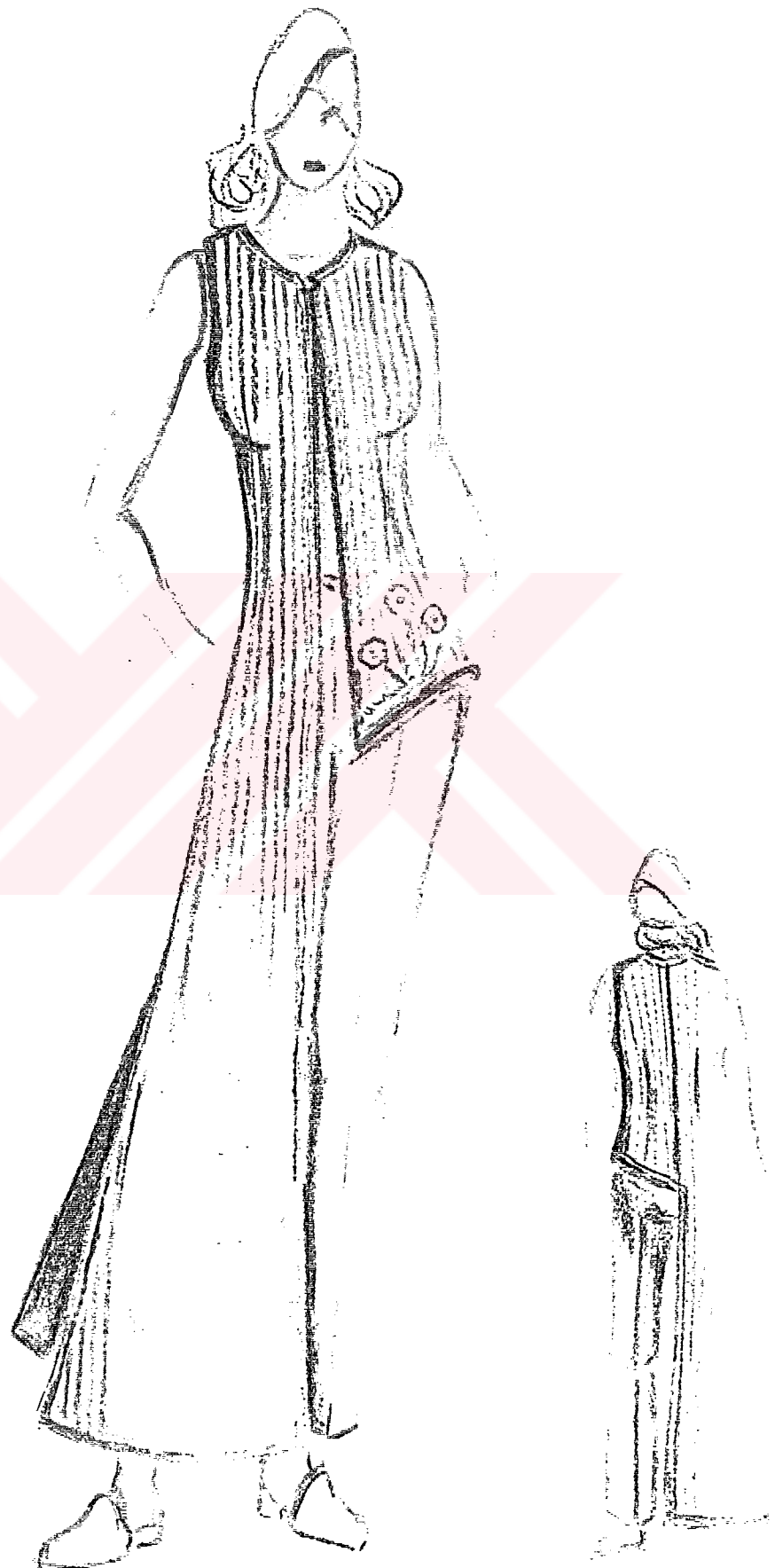
MODEL NO: 1
PANTOLON ŞABLON ÇİZİMİ

Model 1 Pantolon	KEMER / 01 1 Adet	38 Beden Parça No: 5
---------------------	----------------------	-------------------------

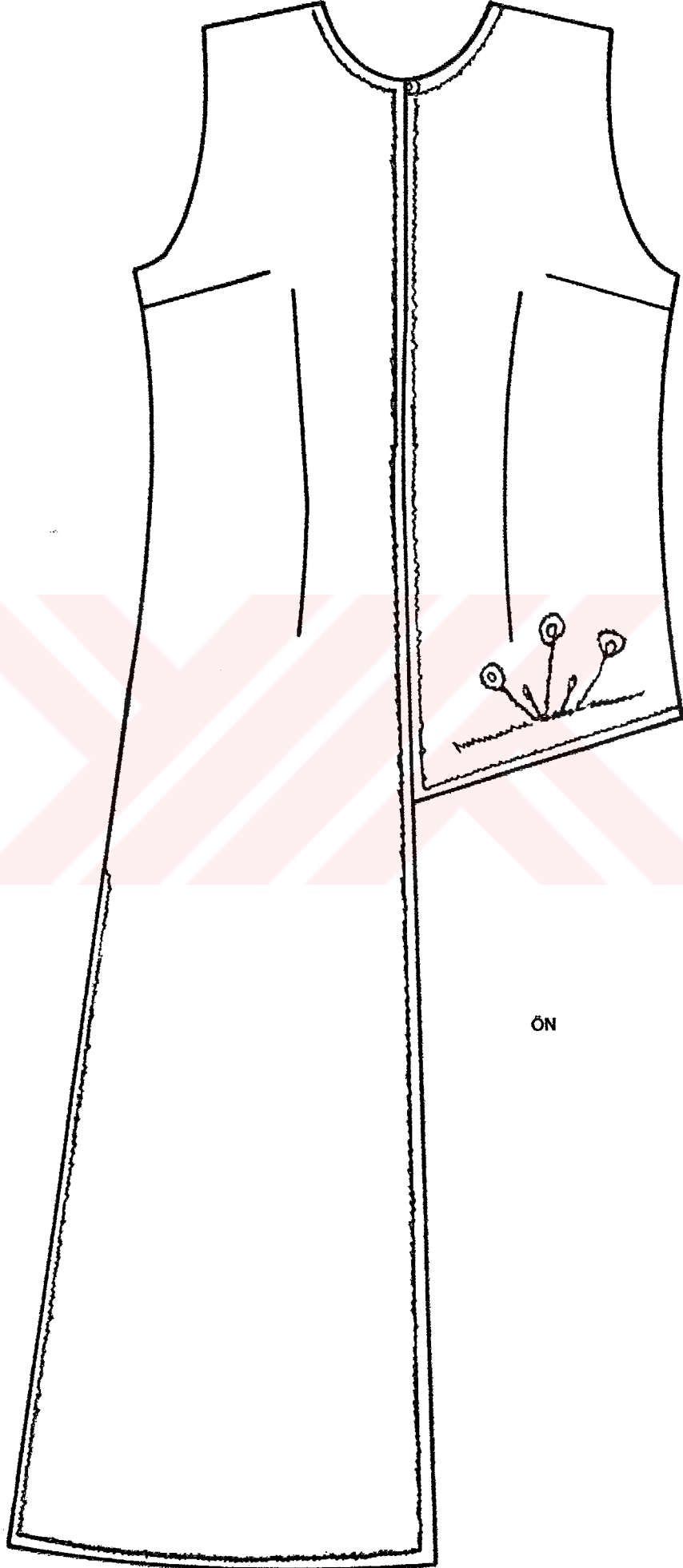

Model 1 1 Adet	ÖN / 01 Sağ Patlet	Parça No: 3
-------------------	-----------------------	-------------

Model 1 1 Adet	ÖN / 01 Sol Patlet	38 Beden Parça No: 4
-------------------	-----------------------	-------------------------

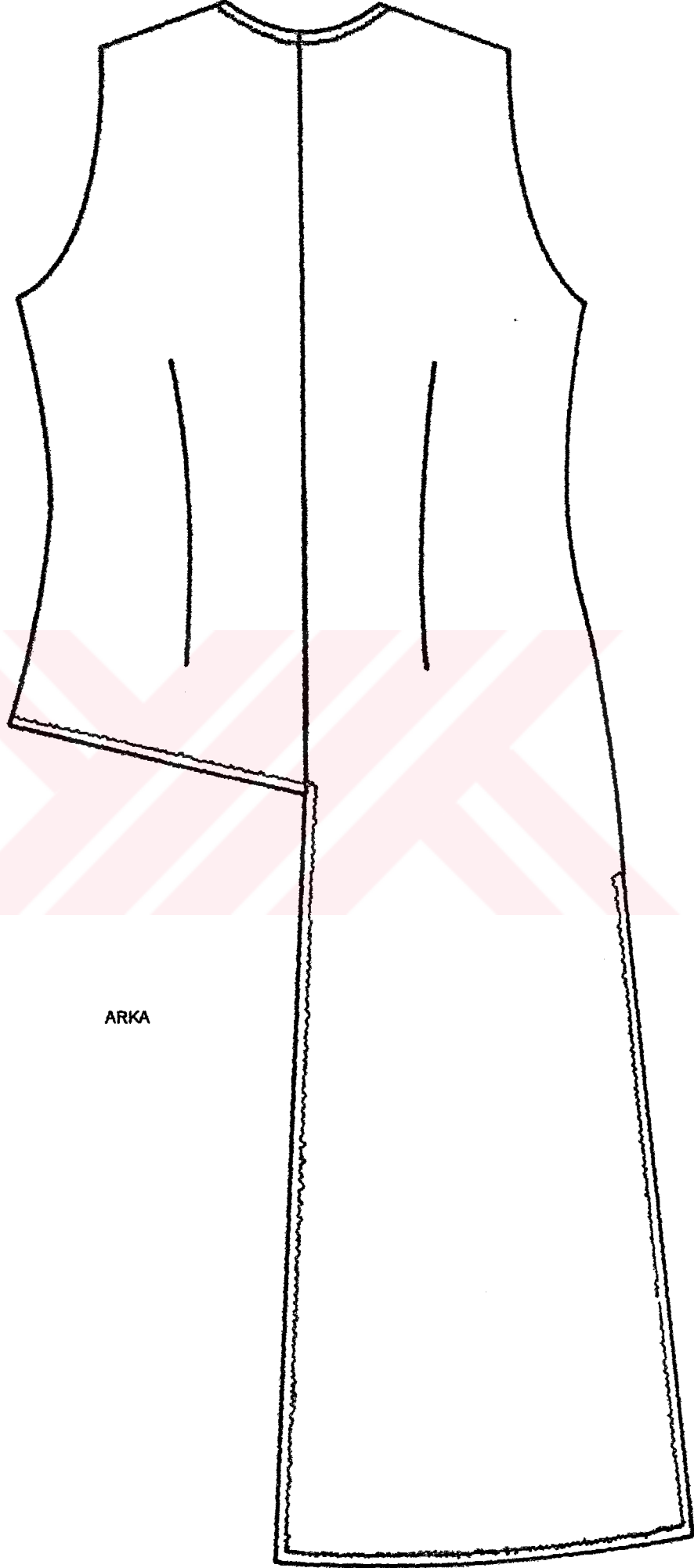

MODEL : 2

MODEL NO: 2
TEKNİK ÇİZİMİ

143

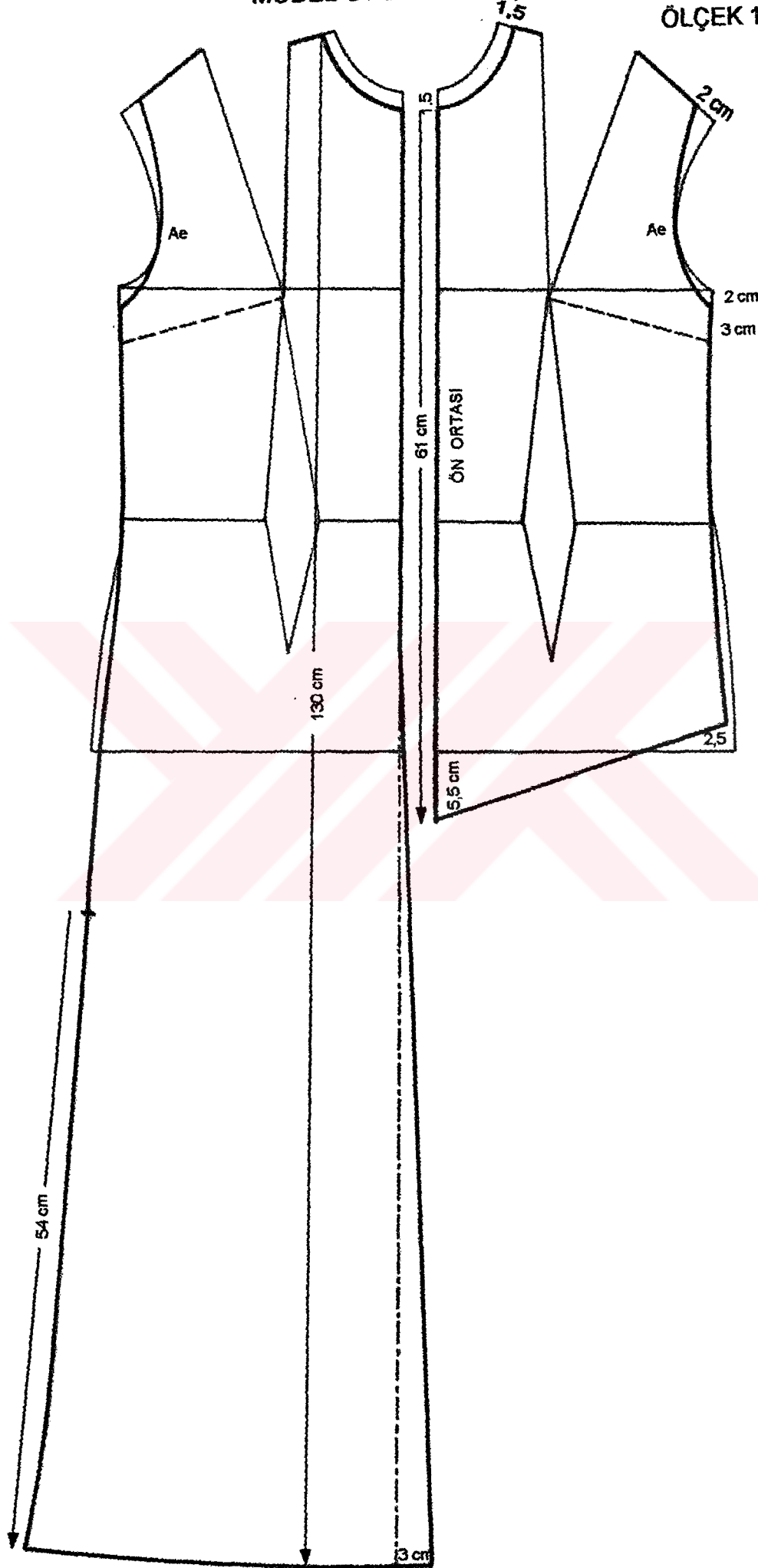

ARKA

MODEL NO: 2
MODEL UYGULAMASI (ÖN)

ÖLÇEK 1/20

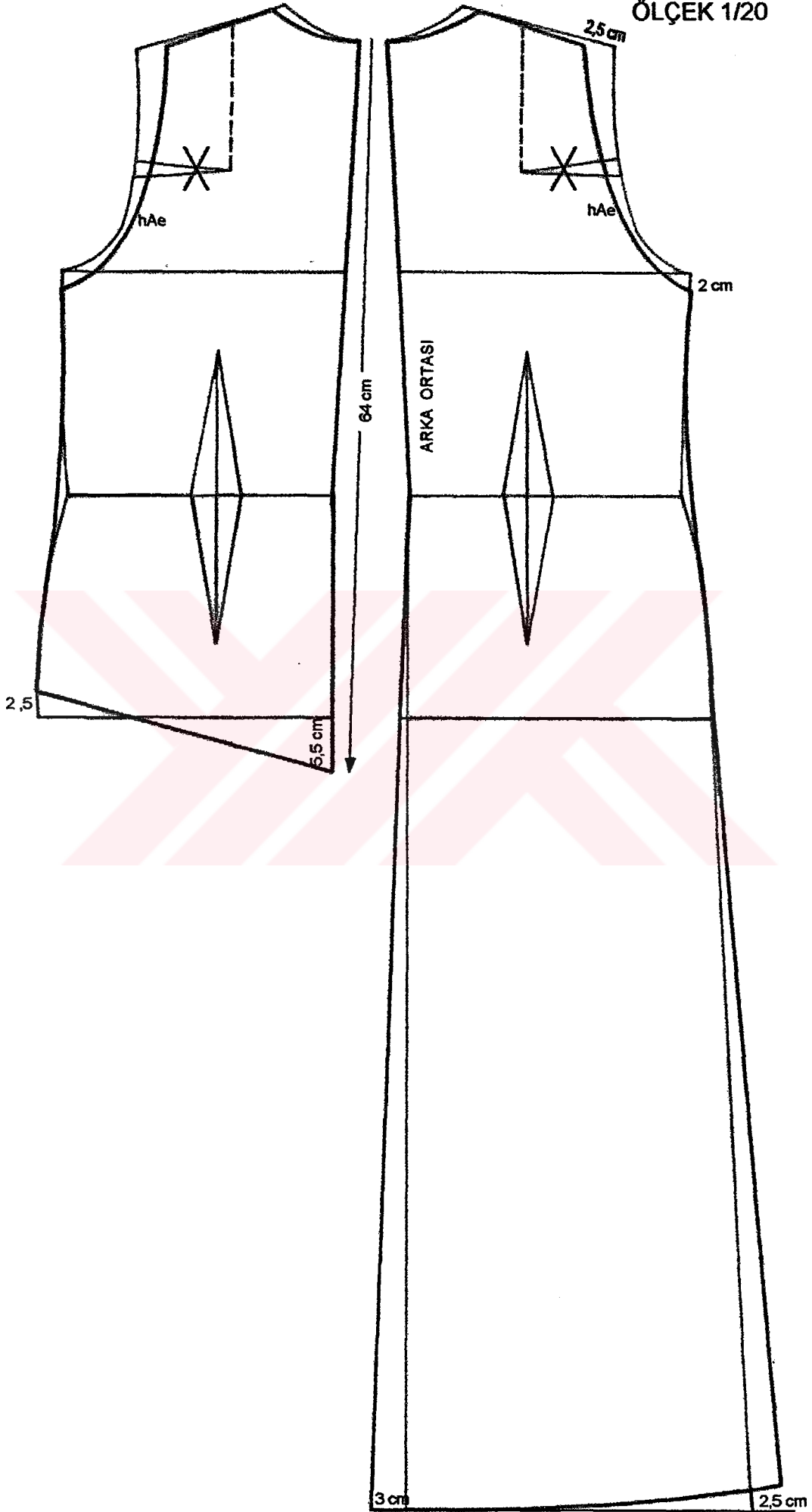
144

MODEL NO: 2
MODEL UYGULAMASI (ARKA)

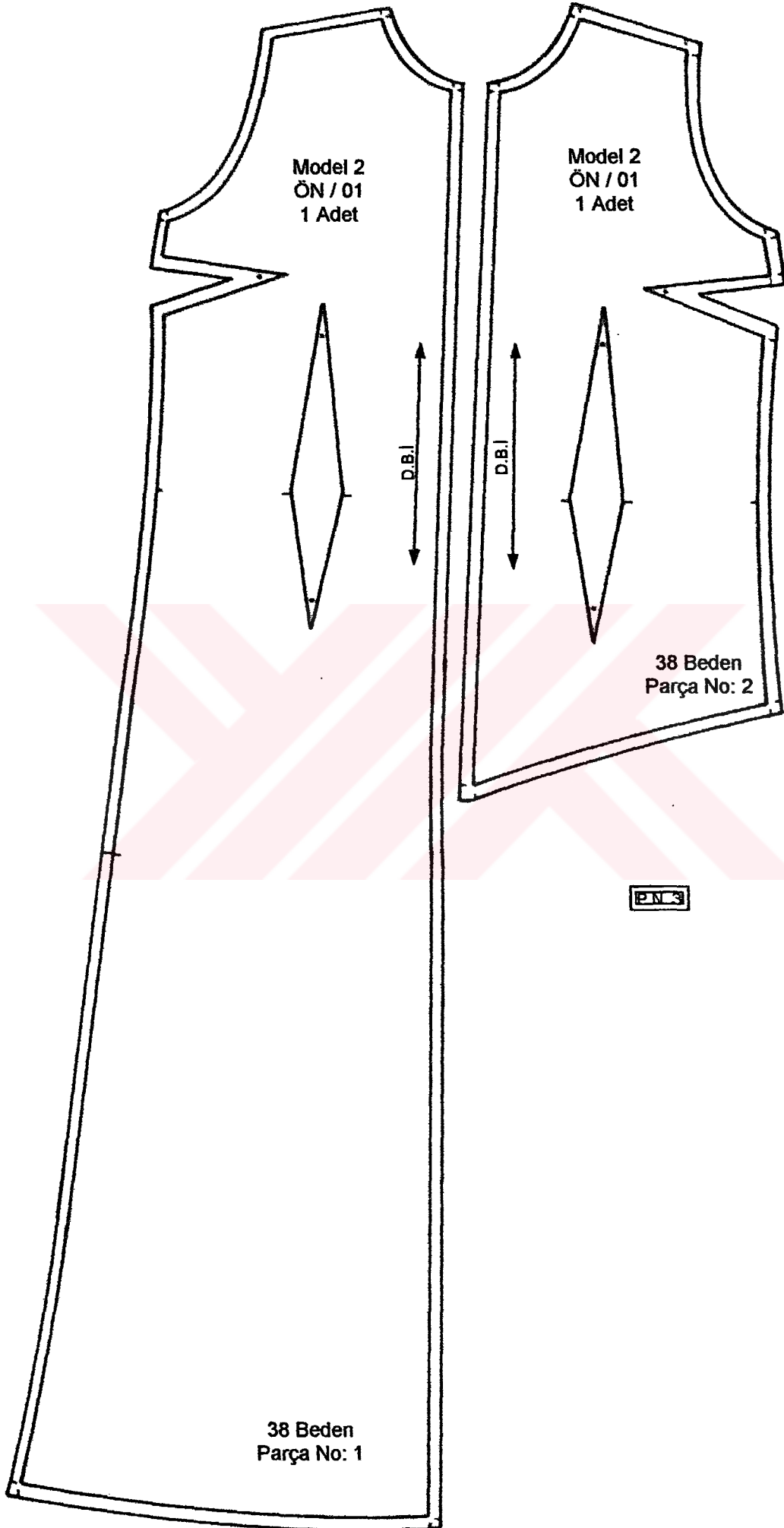
ÖLÇEK 1/20

145

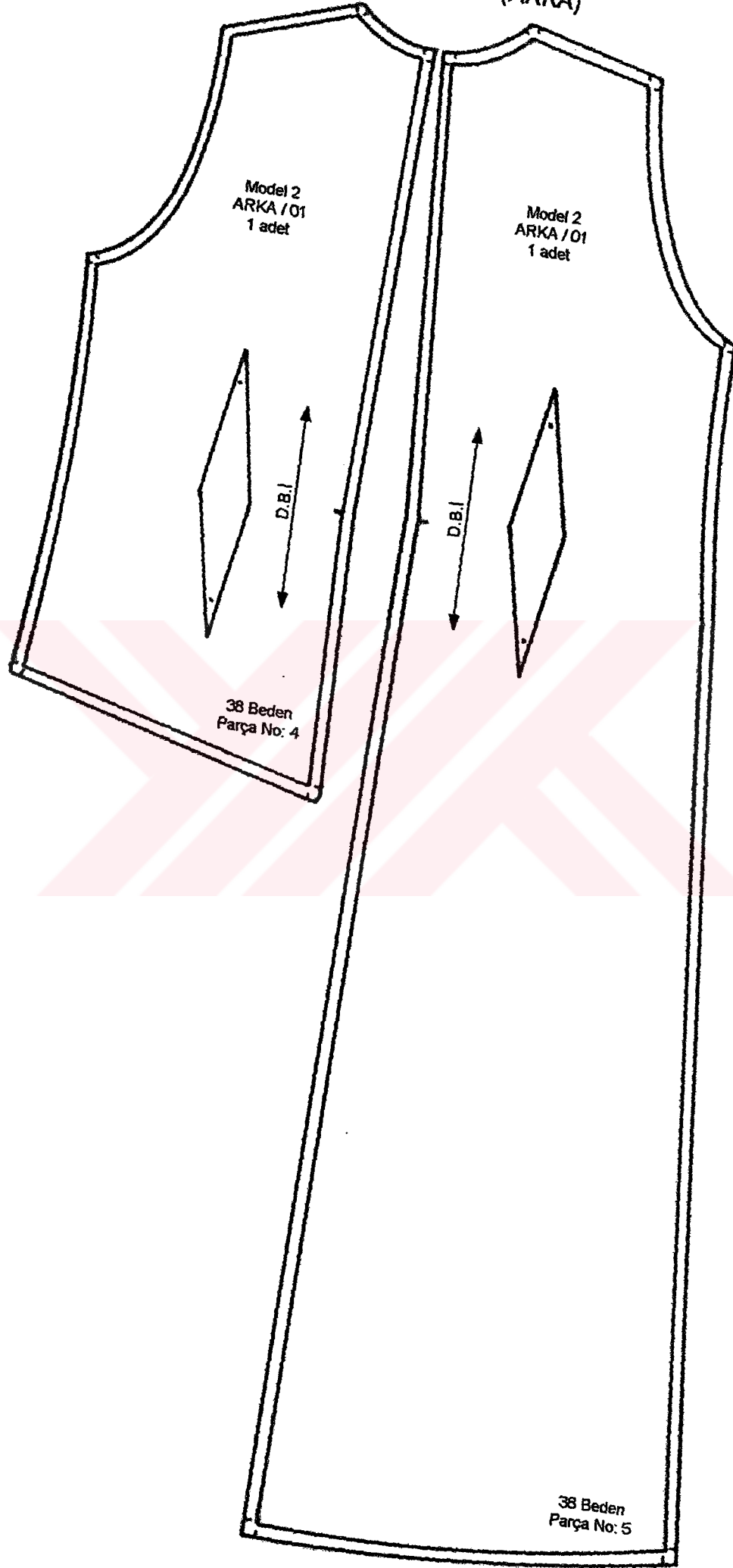
MODEL NO: 2
ŞABLON ÇİZİMİ (ÖN)

146

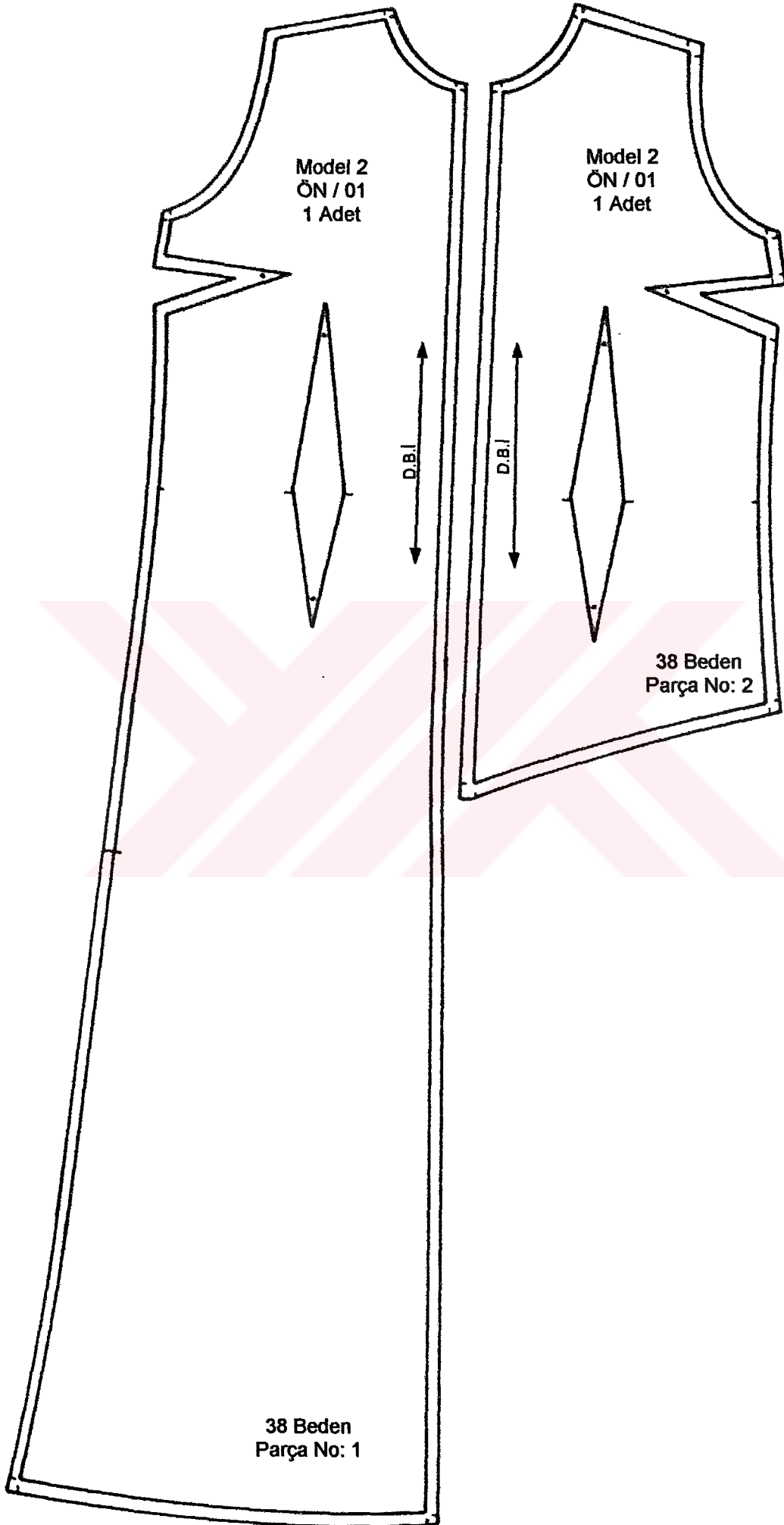
MODEL NO. 2
ŞABLON ÇİZİMİ (ARKA)

147

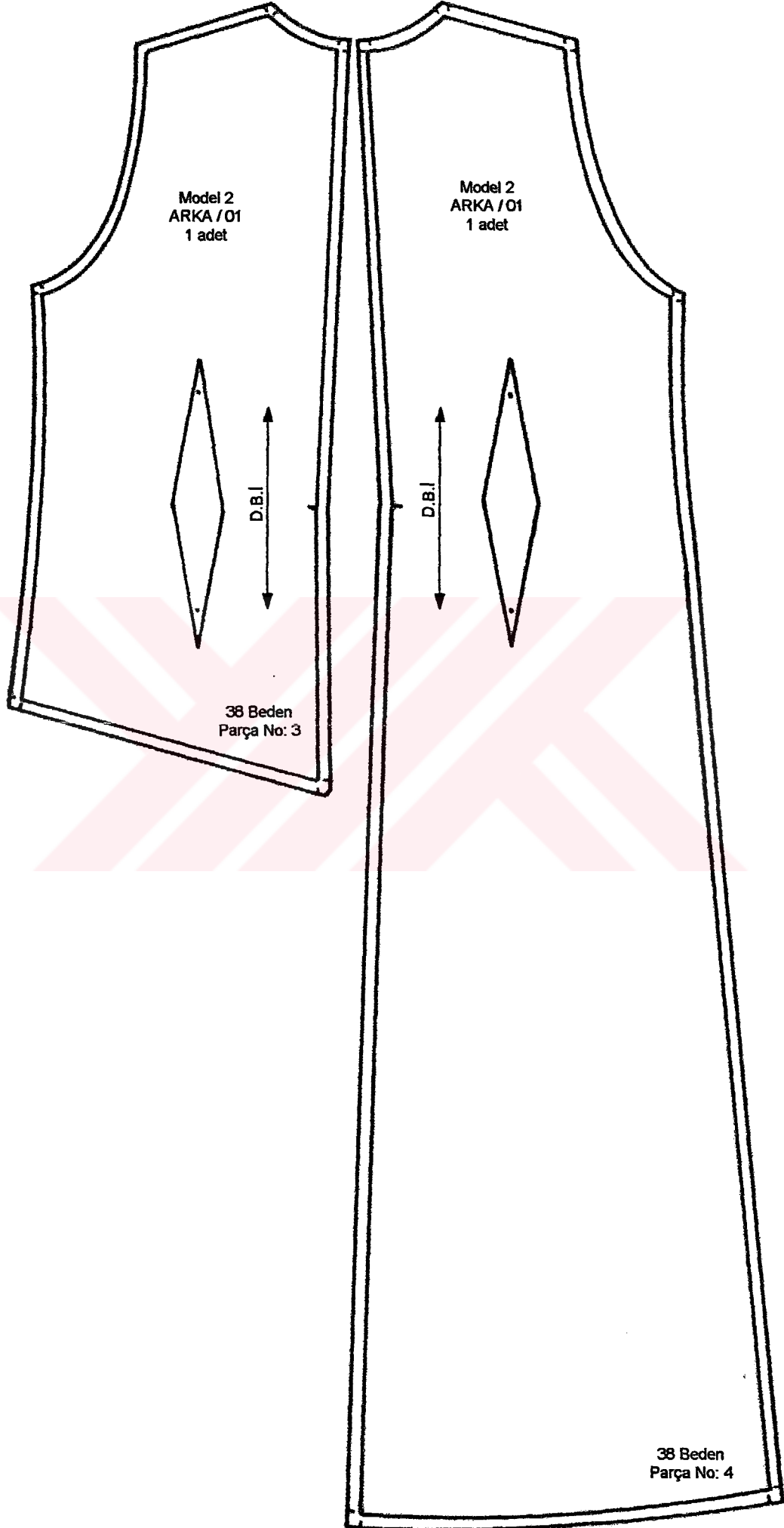
MODEL NO. 2
ASTAR ŞABLON ÇİZİMİ (ÖN)

148

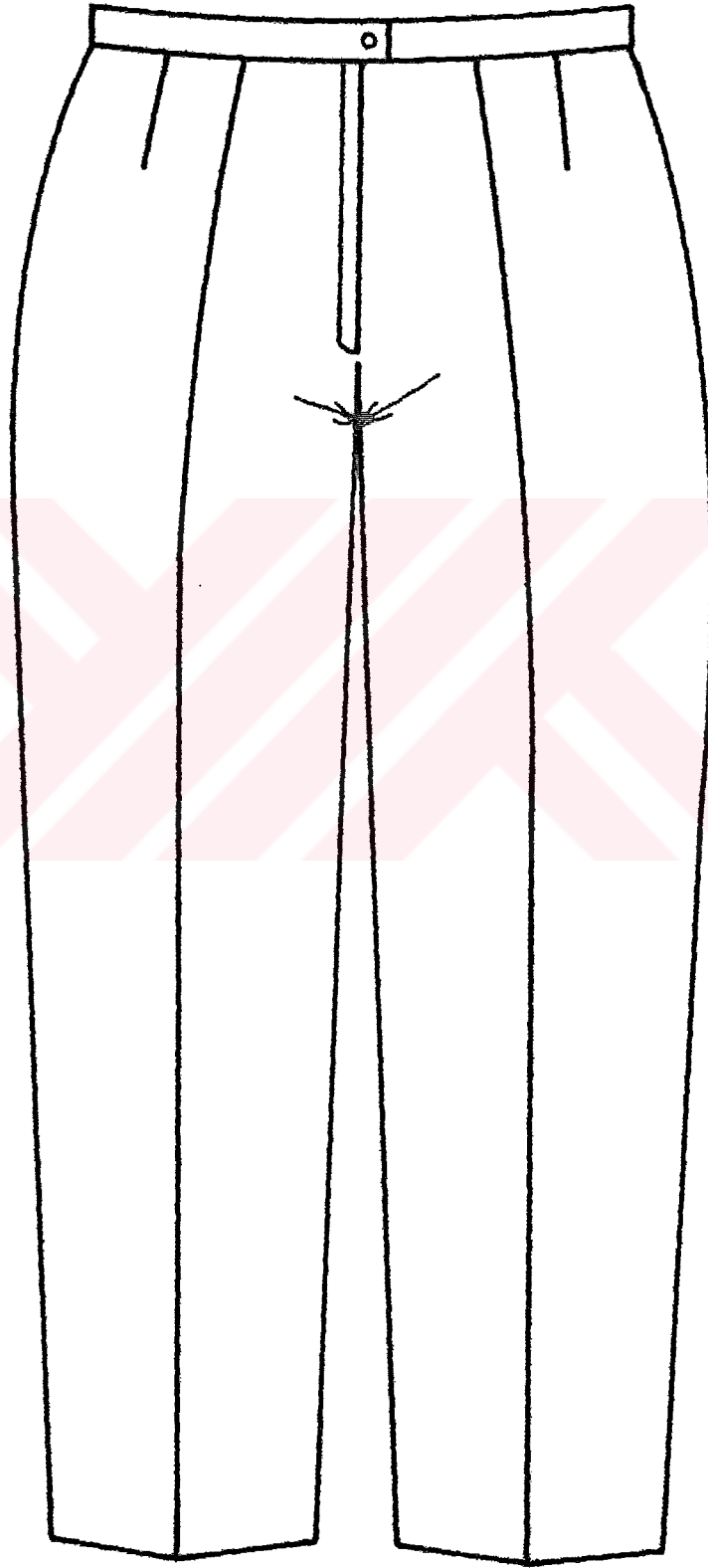
MODEL NO. 2
ASTAR ŞABLON ÇİZİMİ (ARKA)

149

MODEL NO: 2
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

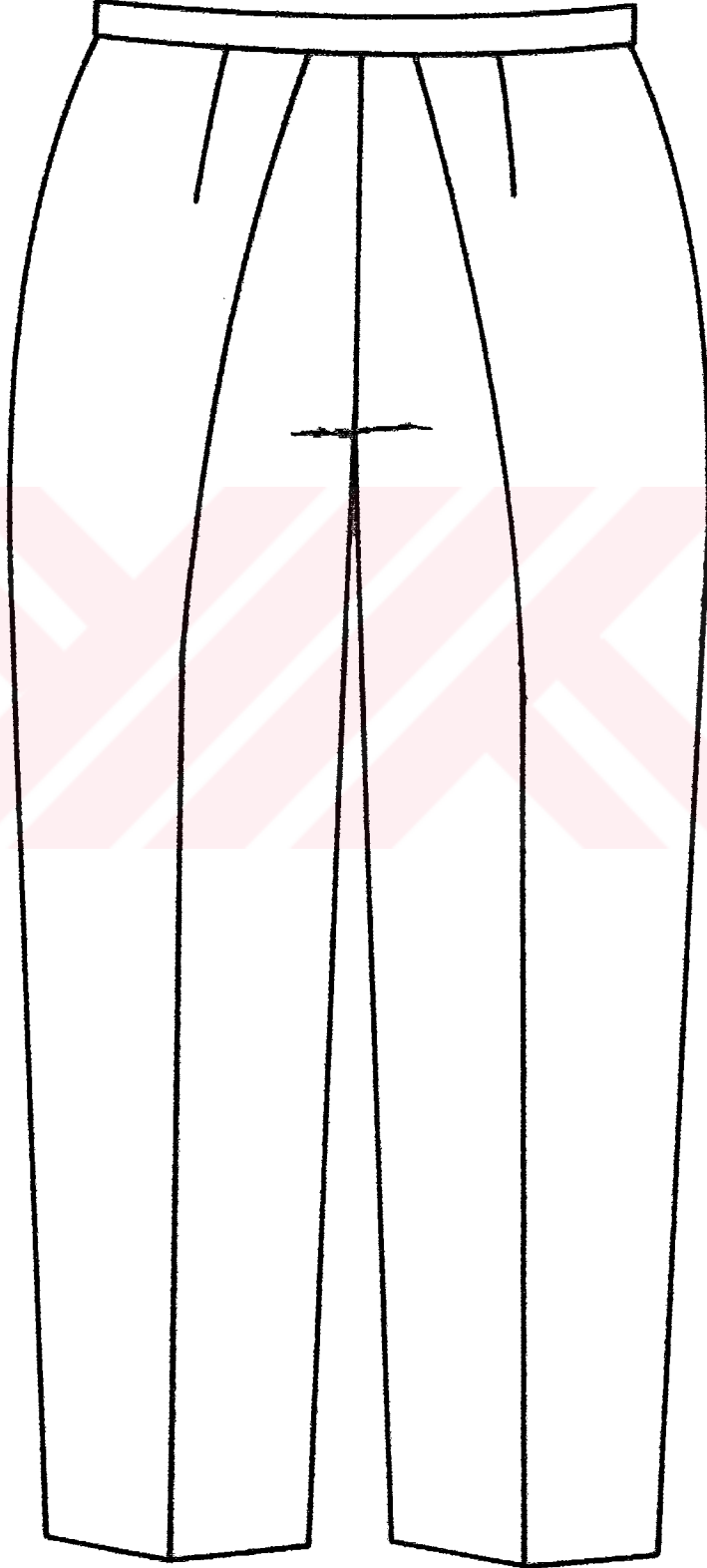
ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 2
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

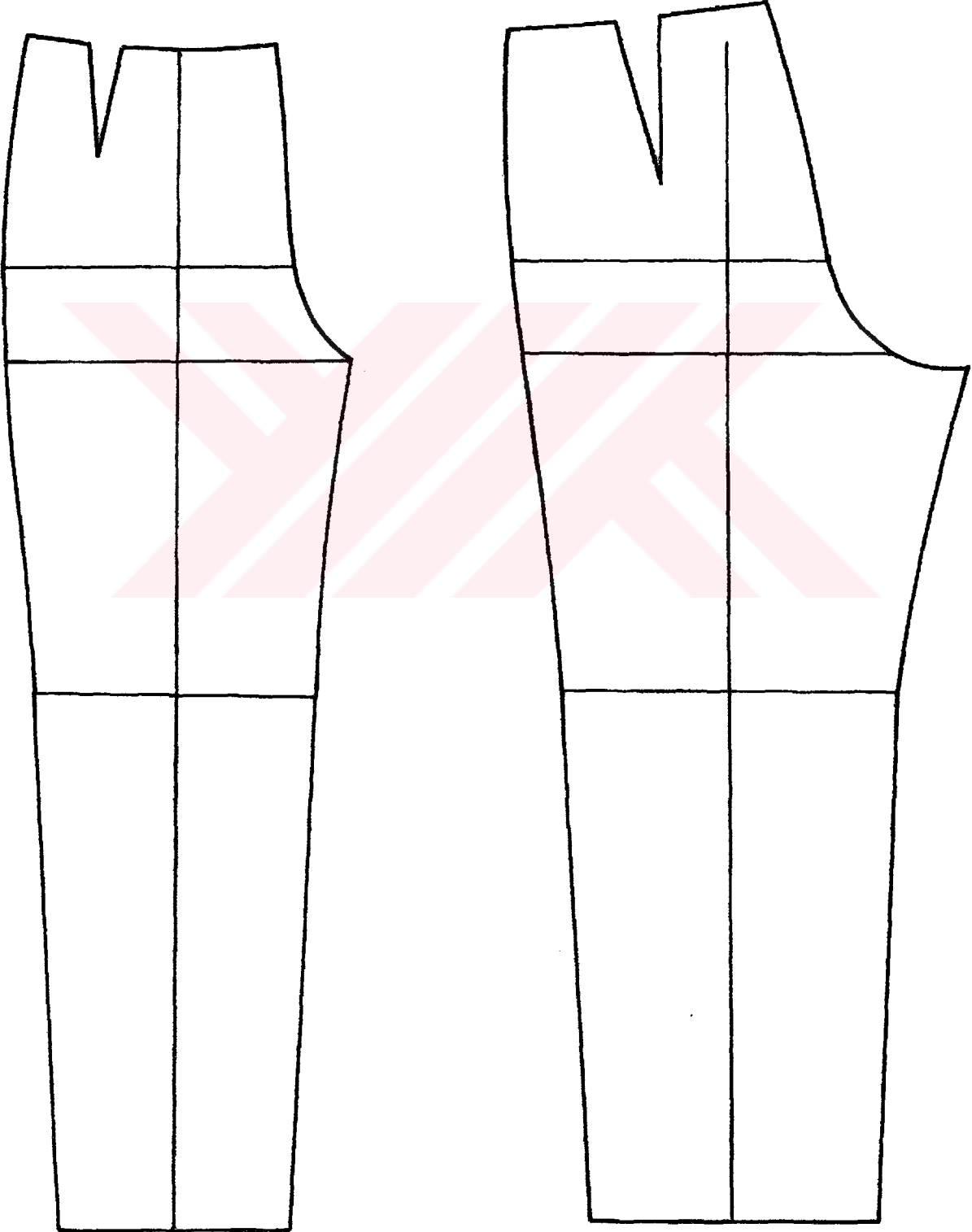
ÖLÇEK 1/20

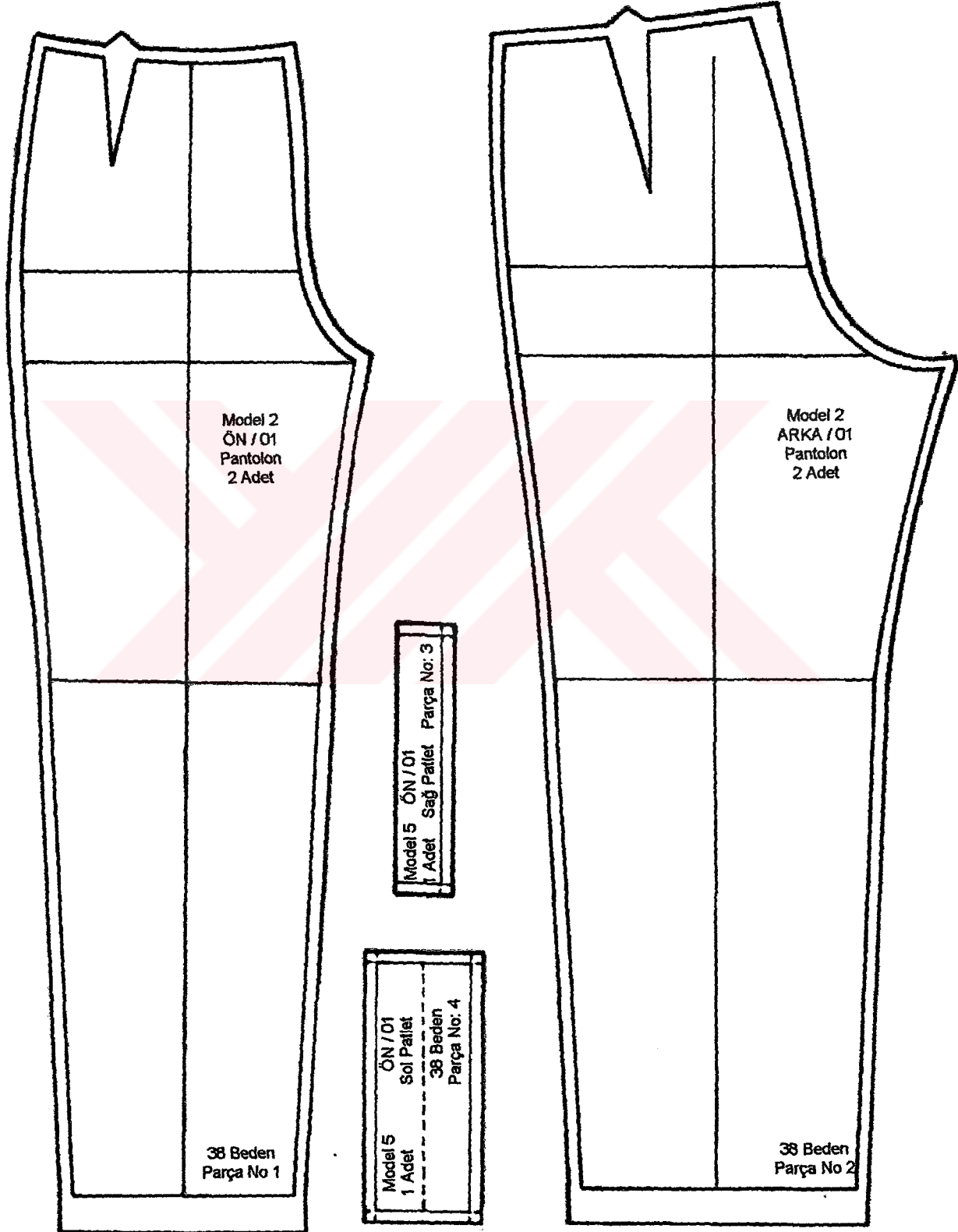
ARKA

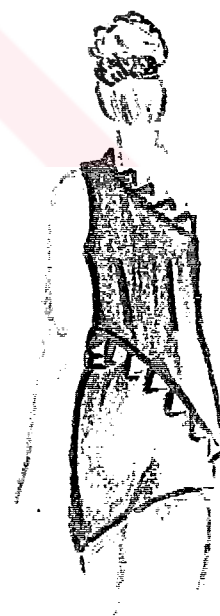
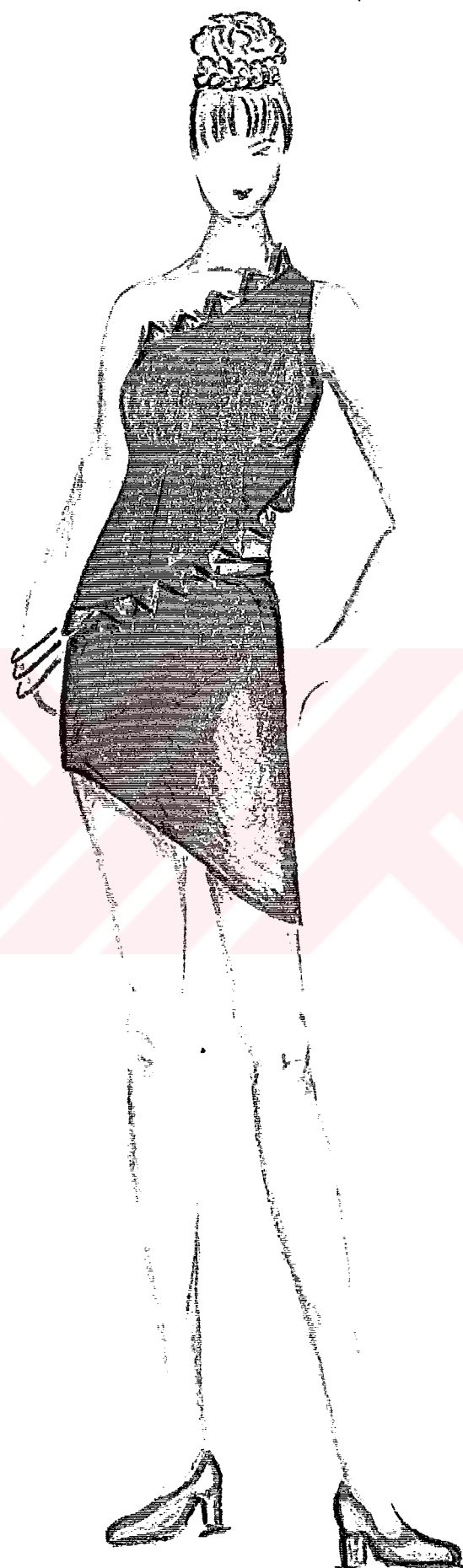
MODEL NO: 2
PANTOLON KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

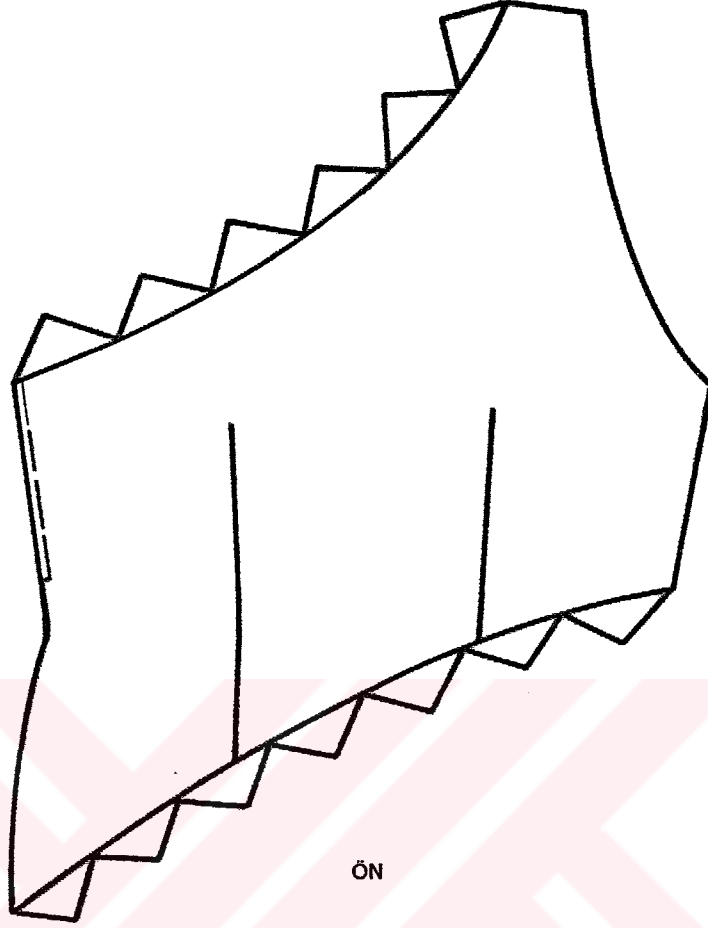
MODEL NO: 2
PANTOLON ŞABLON ÇİZİMİ

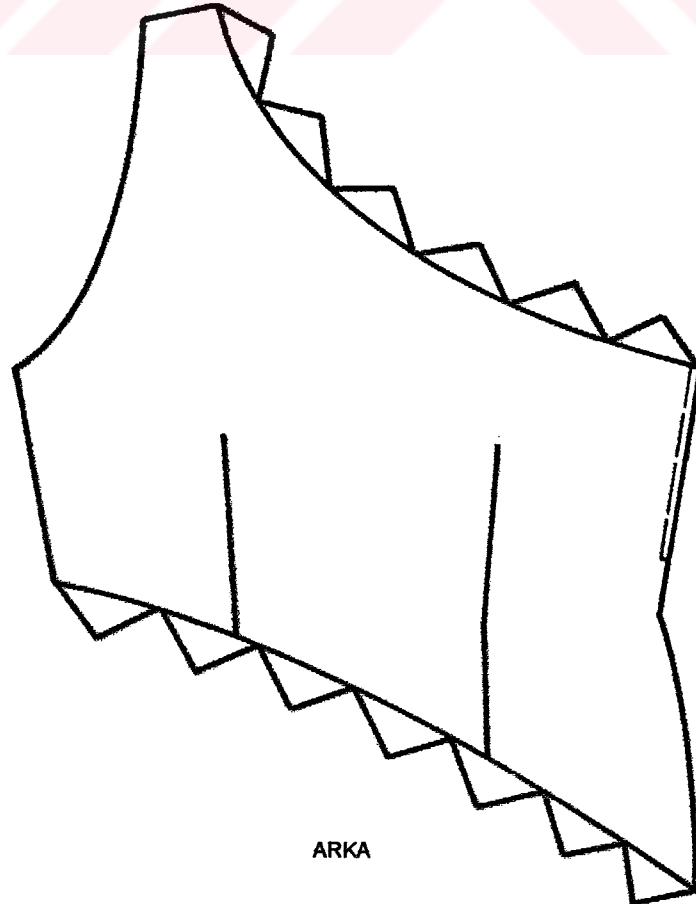

MODEL : 3

ÖLÇEK 1/20

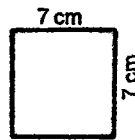
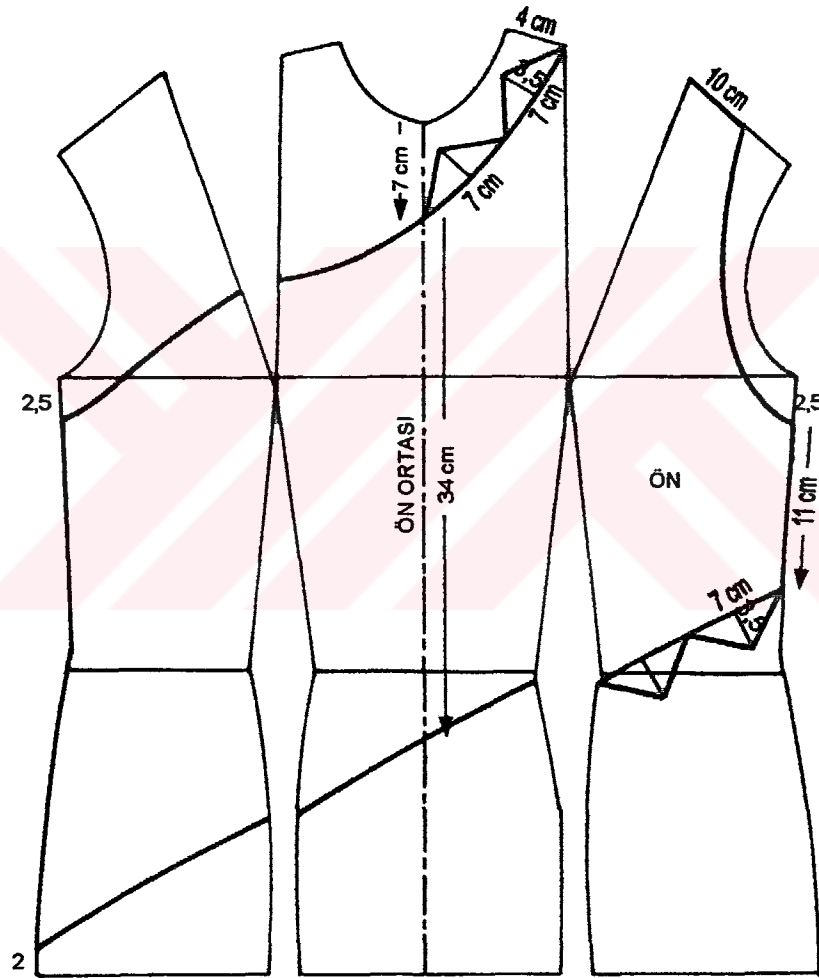
ÖN

ARKA

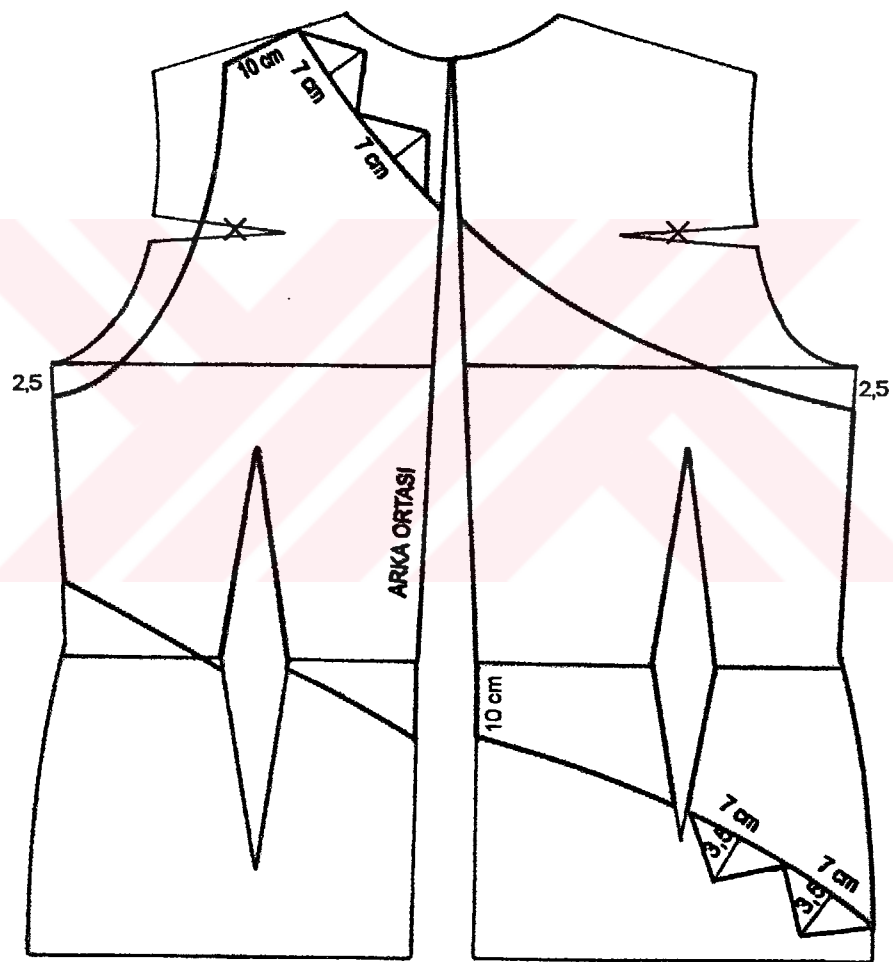
MODEEL NO: 3
MODEL UYGULAMASI (ÖN)

ÖLÇEK 1/20

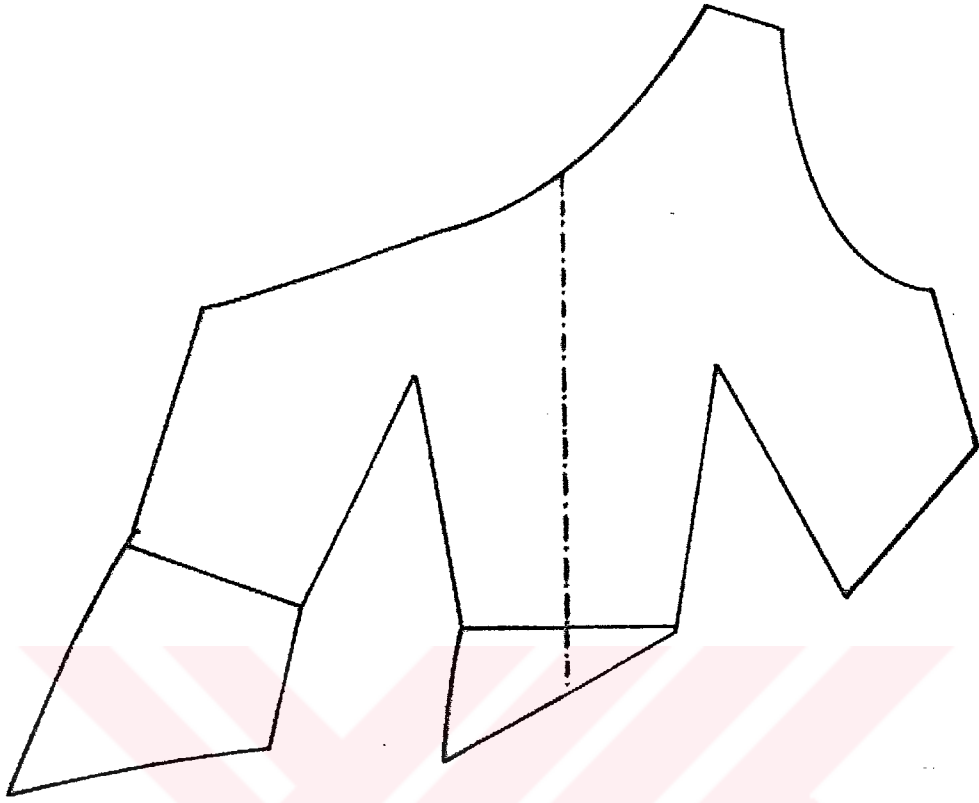

ÜÇGEN PARÇANIN
AÇILIMI

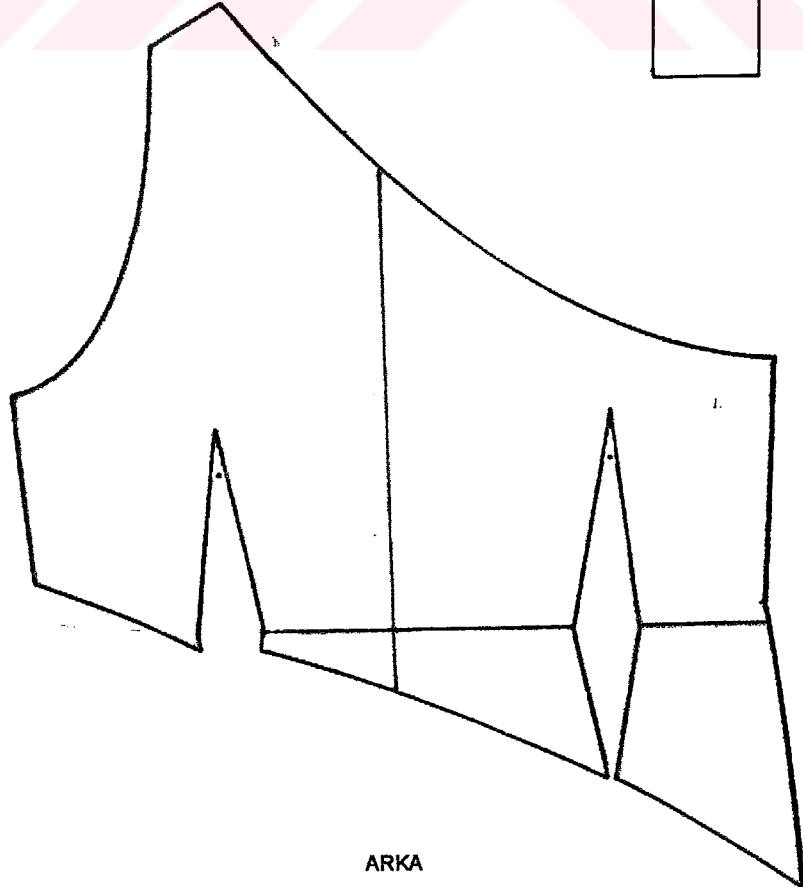
MODEL NO: 3
MODEL UYGULAMASI (ARKA)

ARKA

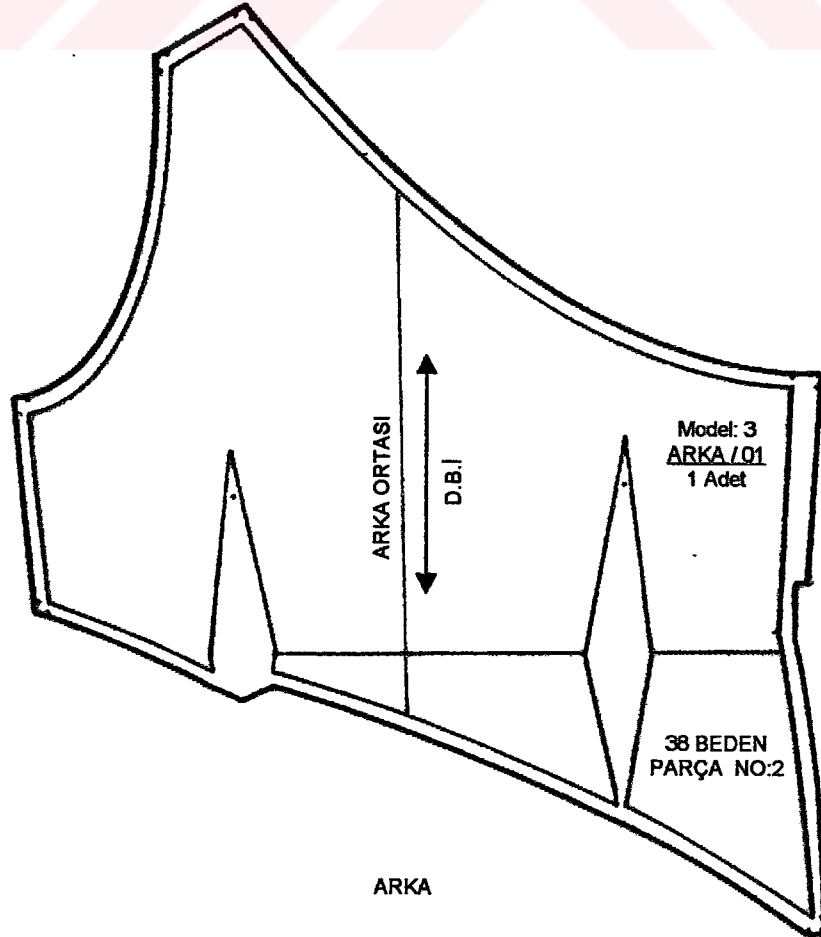
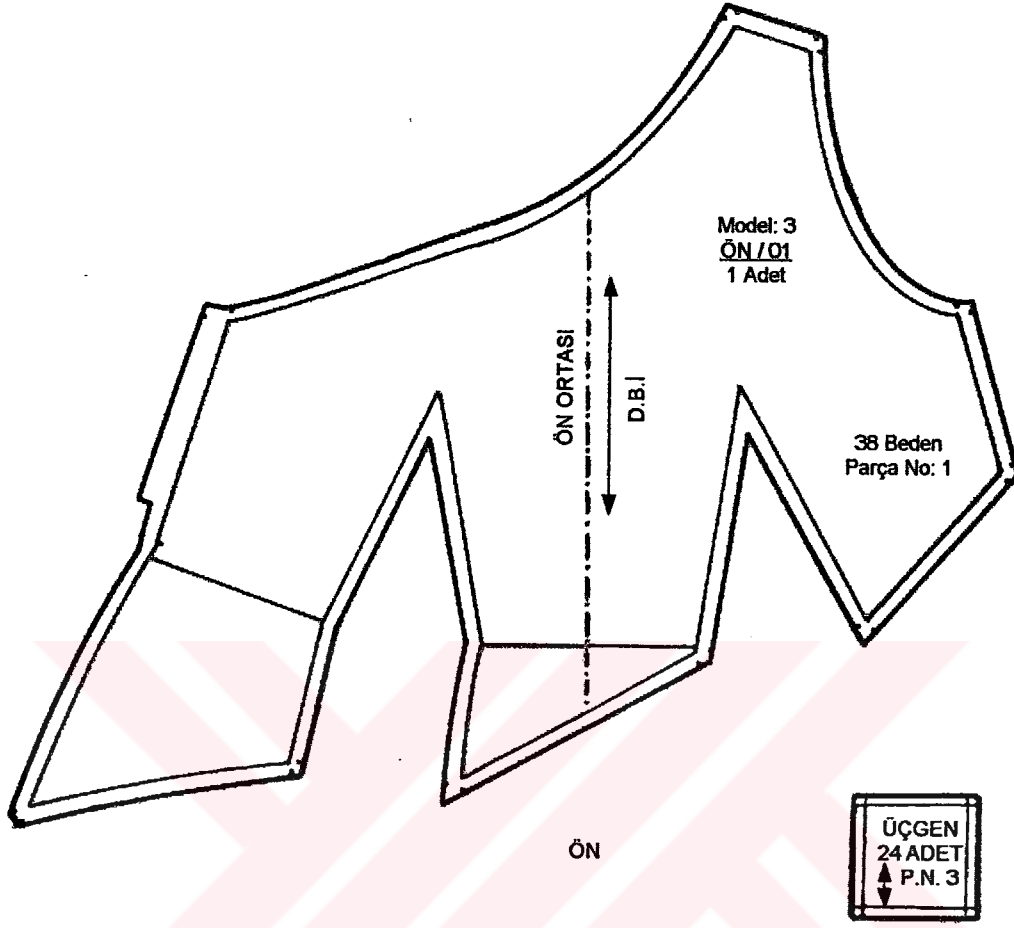
ÖN

ARKA

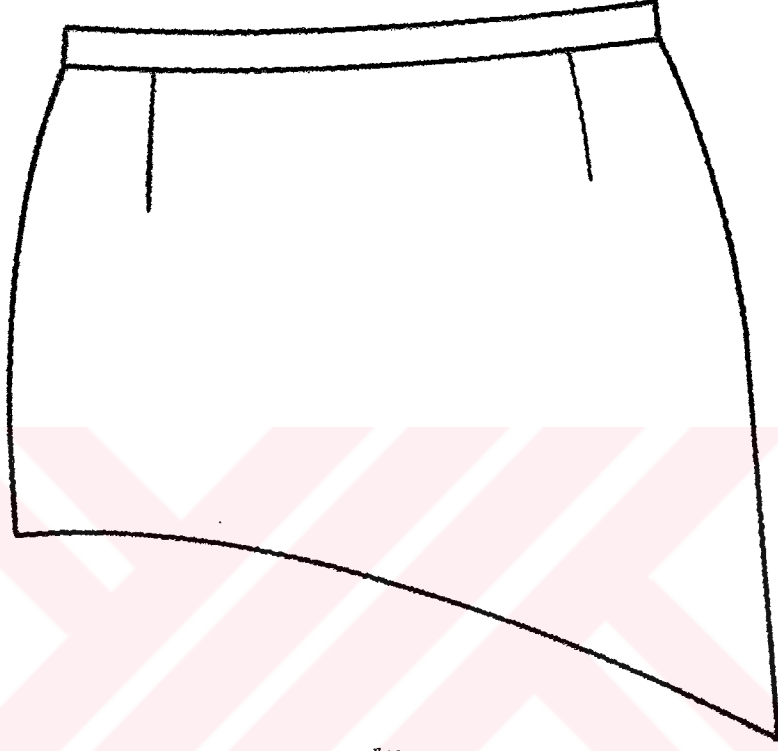
MODEL NO:3
ŞABLON ÇİZİMİ

159

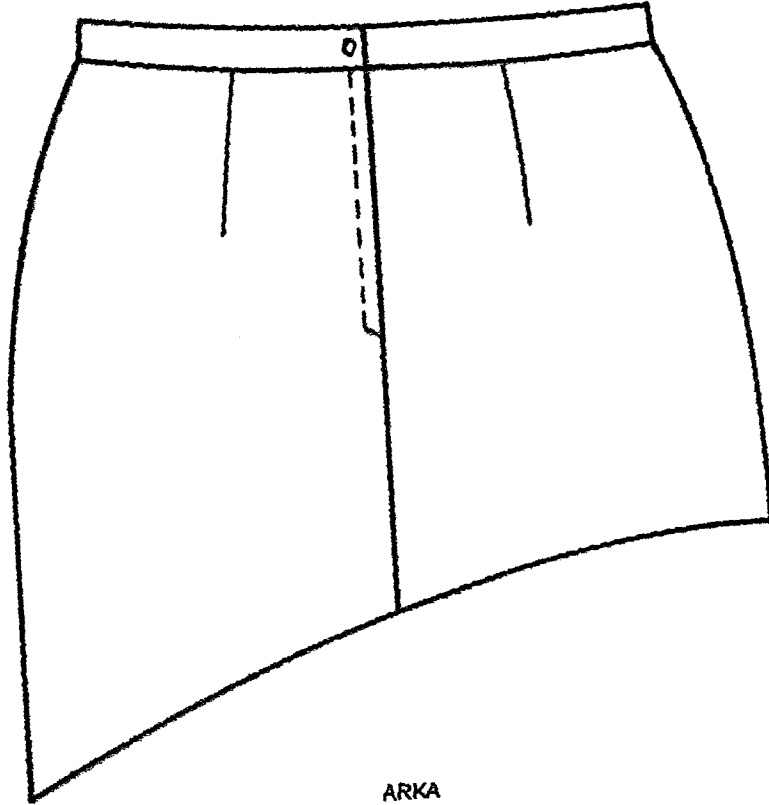

MODEL NO: 3
ETEK TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

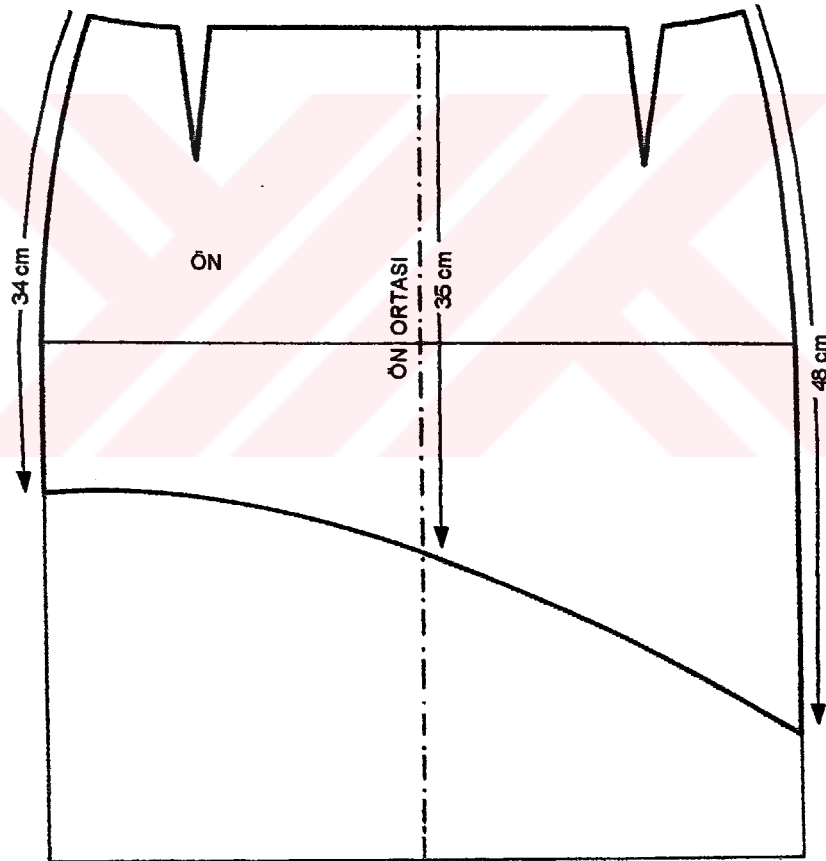
ÖN

ARKA

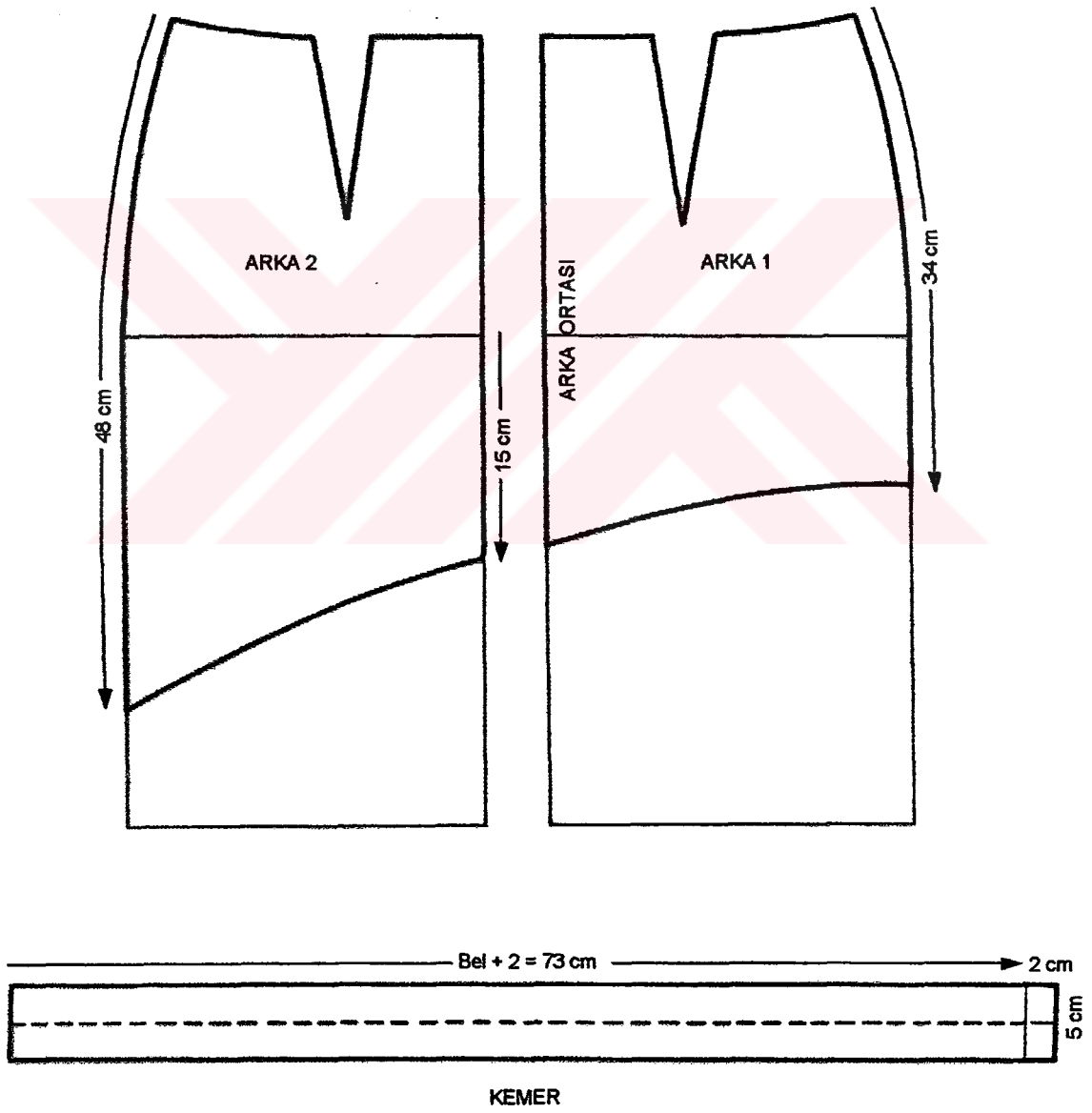
MODEL: 3
ETEK MODEL UYGULAMASI (ÖN)

ÖLÇEK 1/20

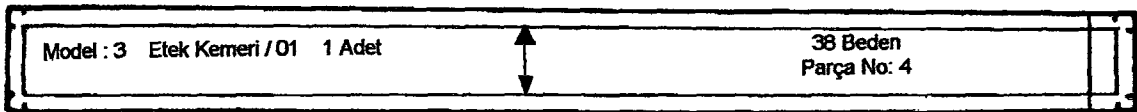
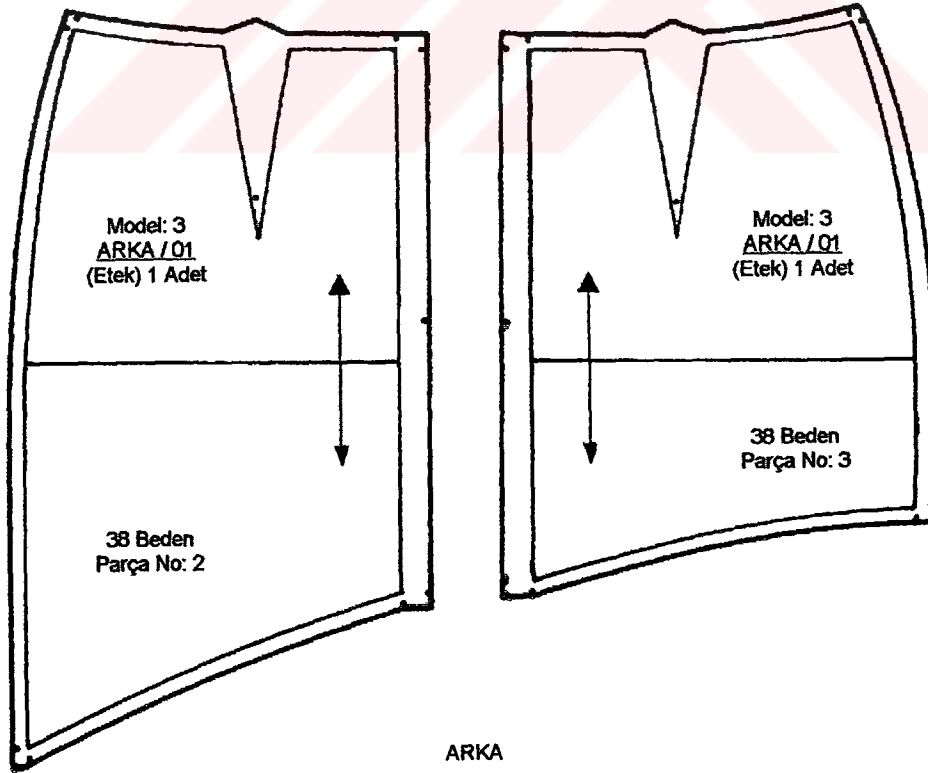
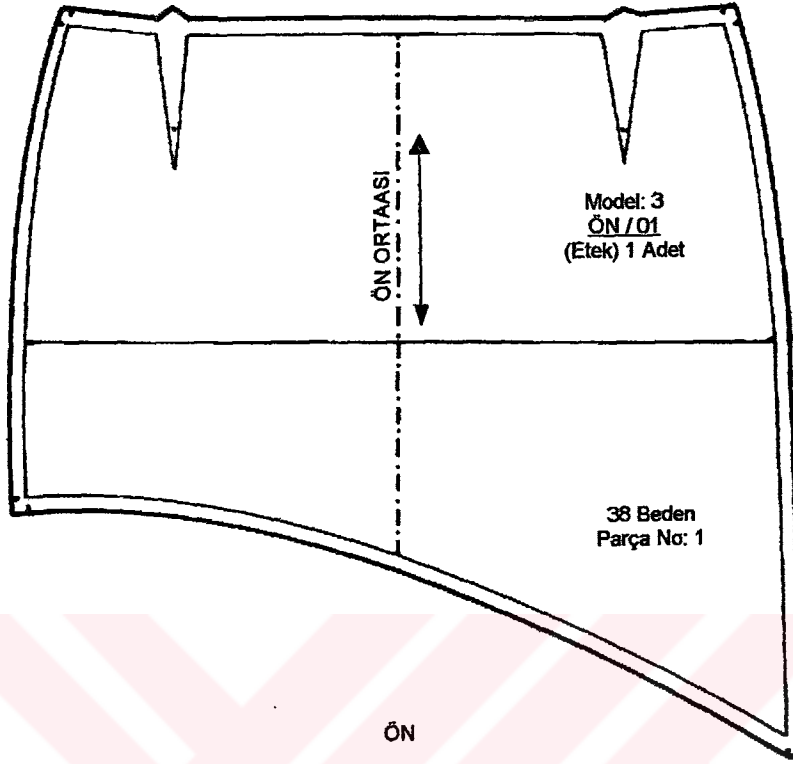
MODEL : 3
ETEK MODEL UYGULAMASI (ARKA)

ÖLÇEK 1/20

MODEL NO: 3
ETEK ŞABLON ÇİZİMİ

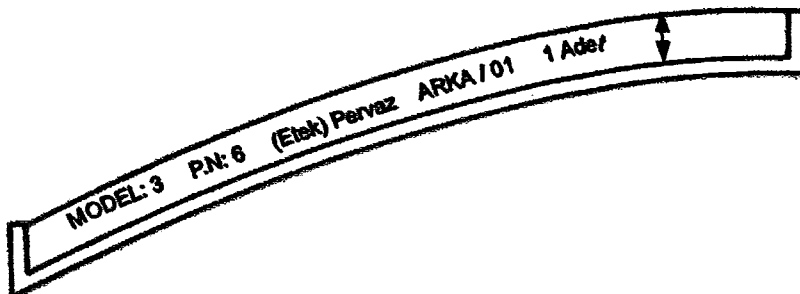
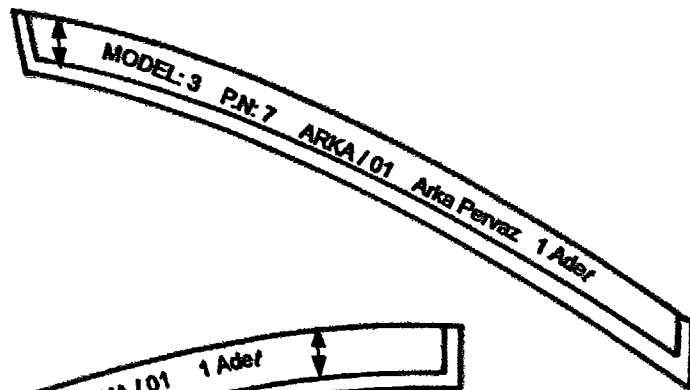
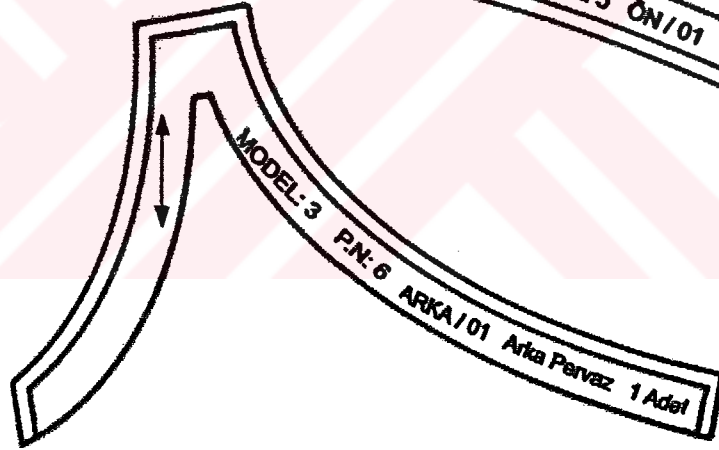
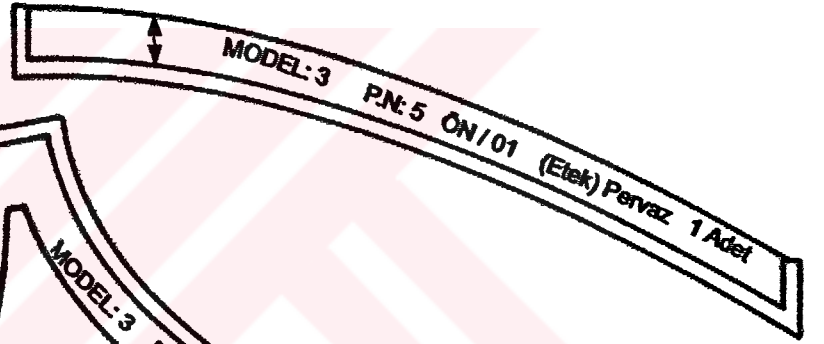
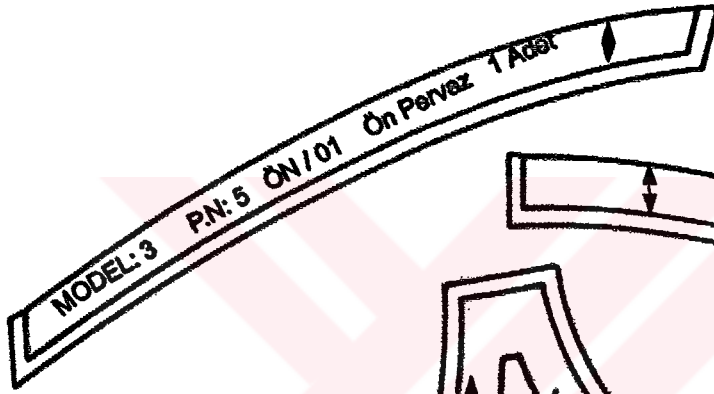
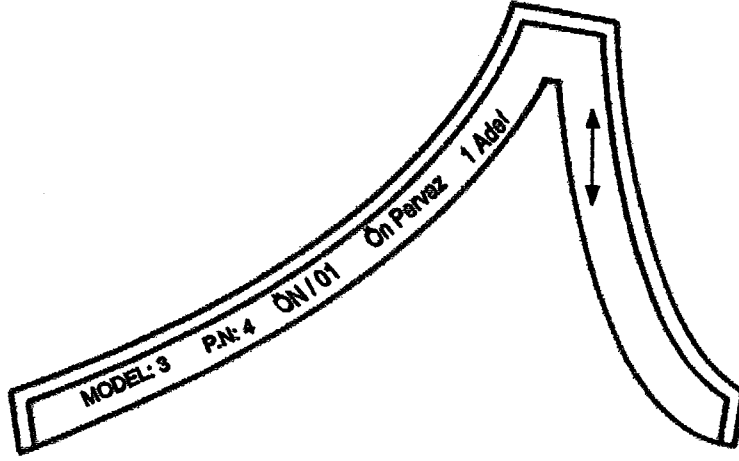
163

KEMER

MODEL NO: 3
PERVAZ SABLON CİZİMİ

164

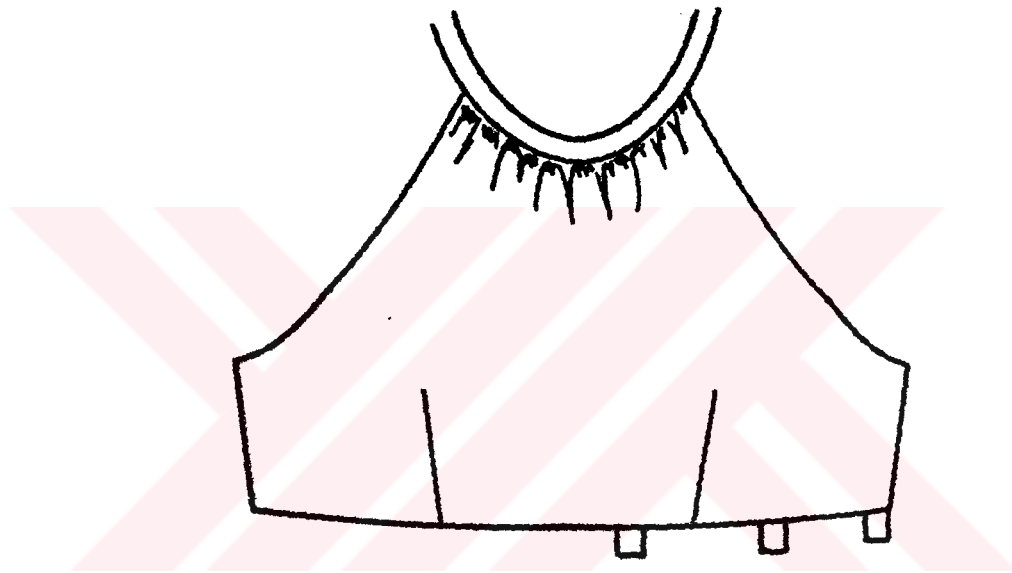

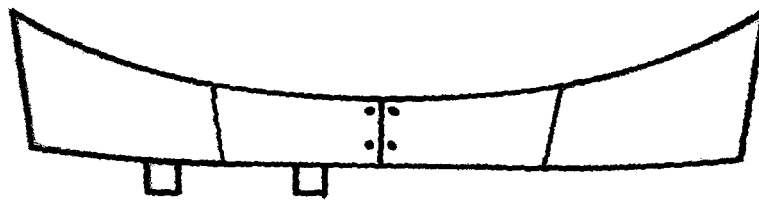
MODEL : 4

MODEL NO: 4
BUSTİYER TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

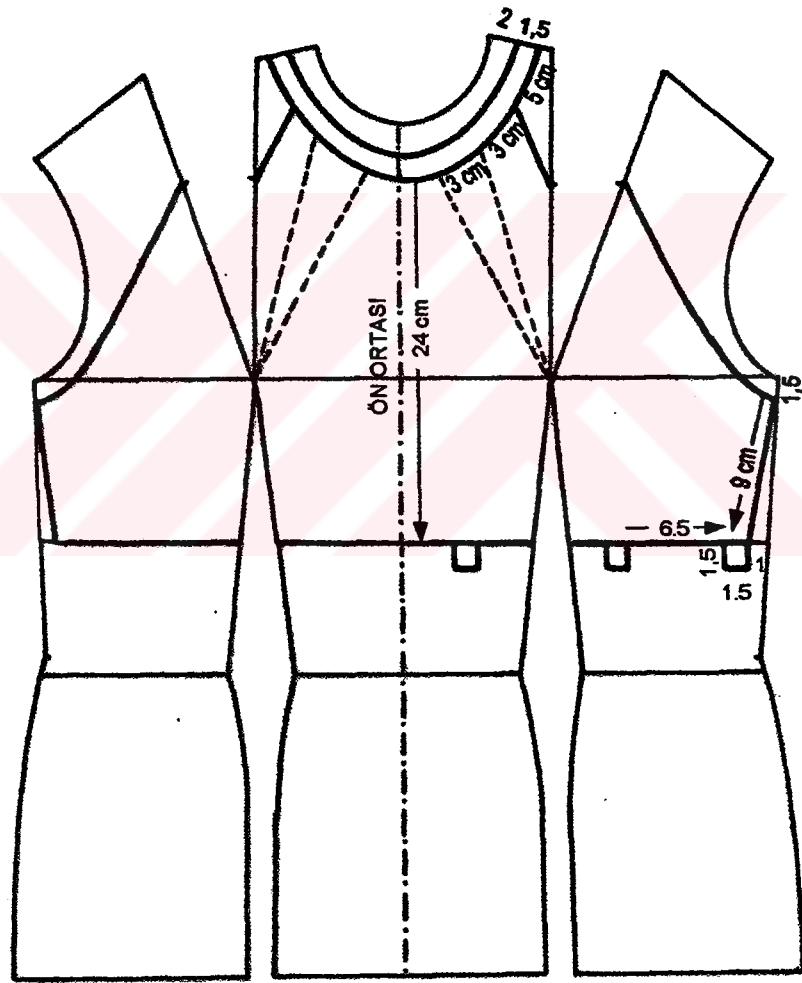
ÖN

ARKA

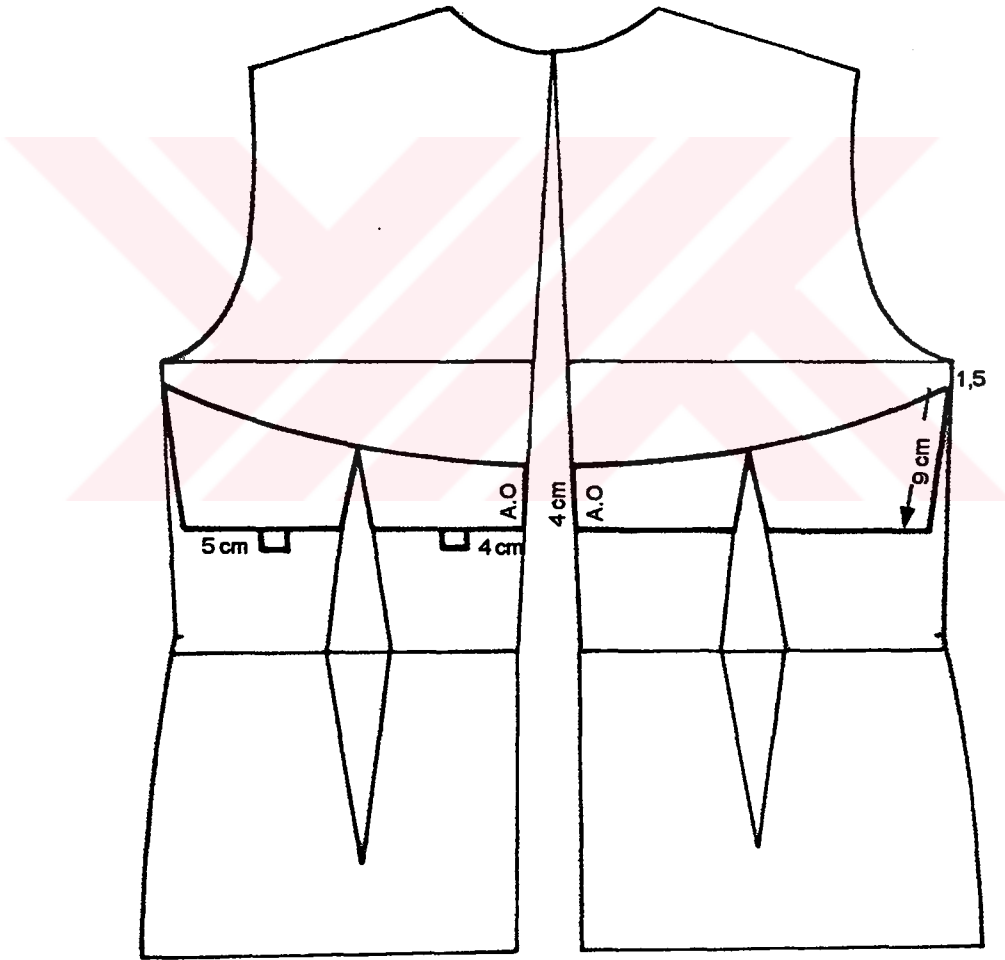
MODEL NO: 4
MODEL UYGULAMASI (ÖN)

ÖLÇEK 1/20

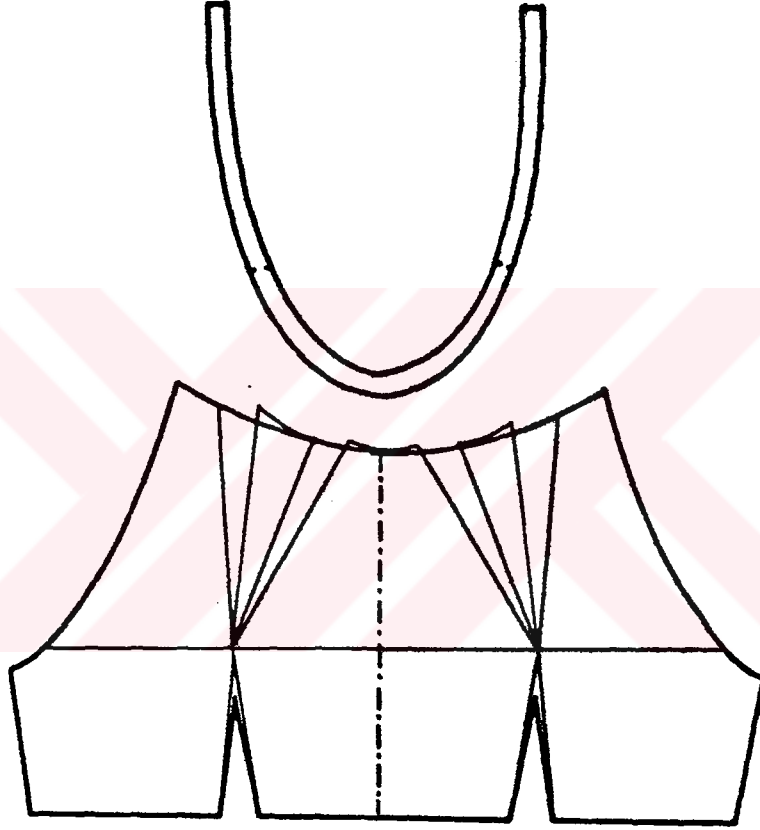
MODEL NO: 4
MODEL UYGULAMASI (ARKA)

ÖLÇEK 1/20

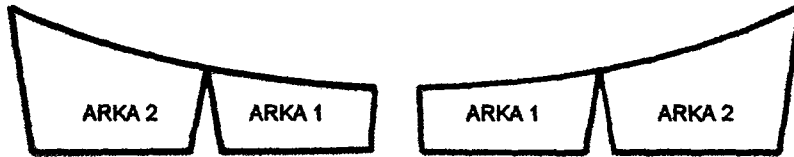

MODEL NO: 4
KALIP AÇILIMI

ÖLÇEK 1/20

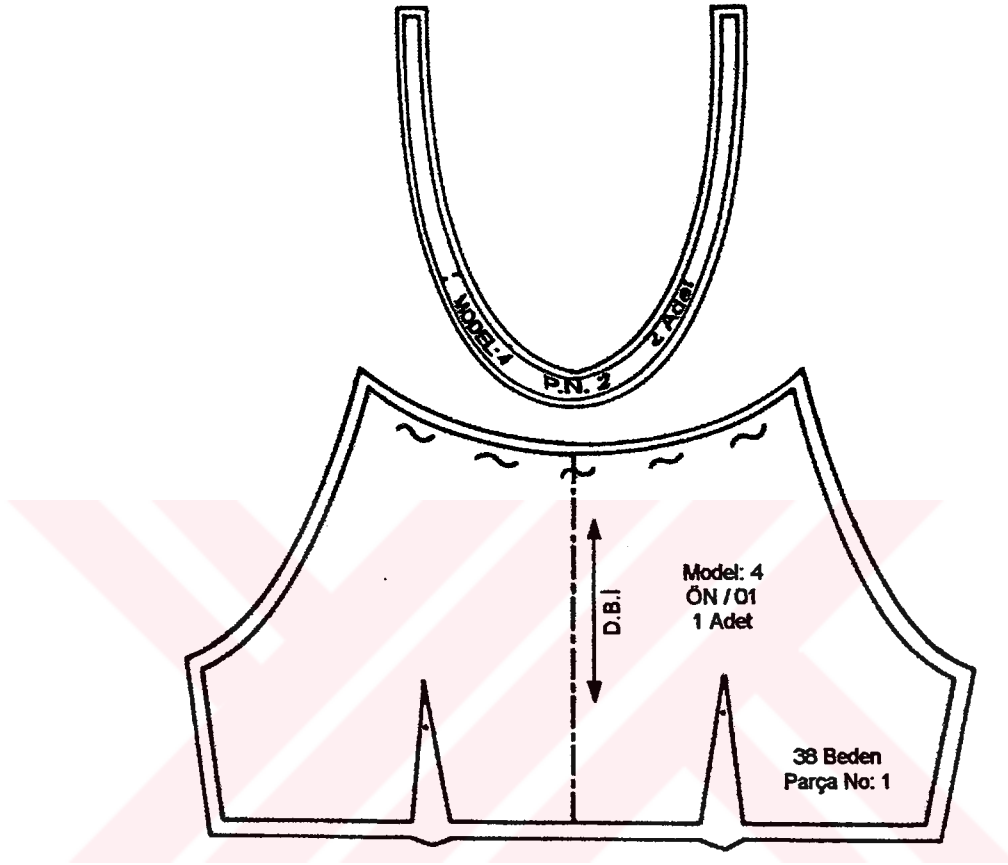

ÖN

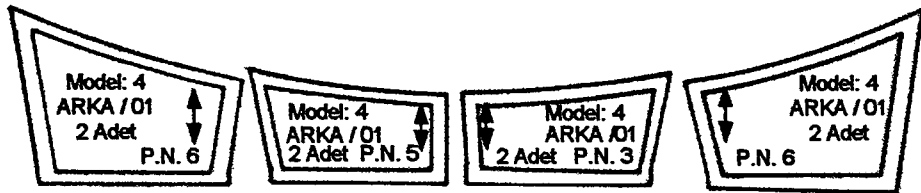

ARKA

MODEL NO: 4
ŞABLON ÇİZİMİ

ÖN

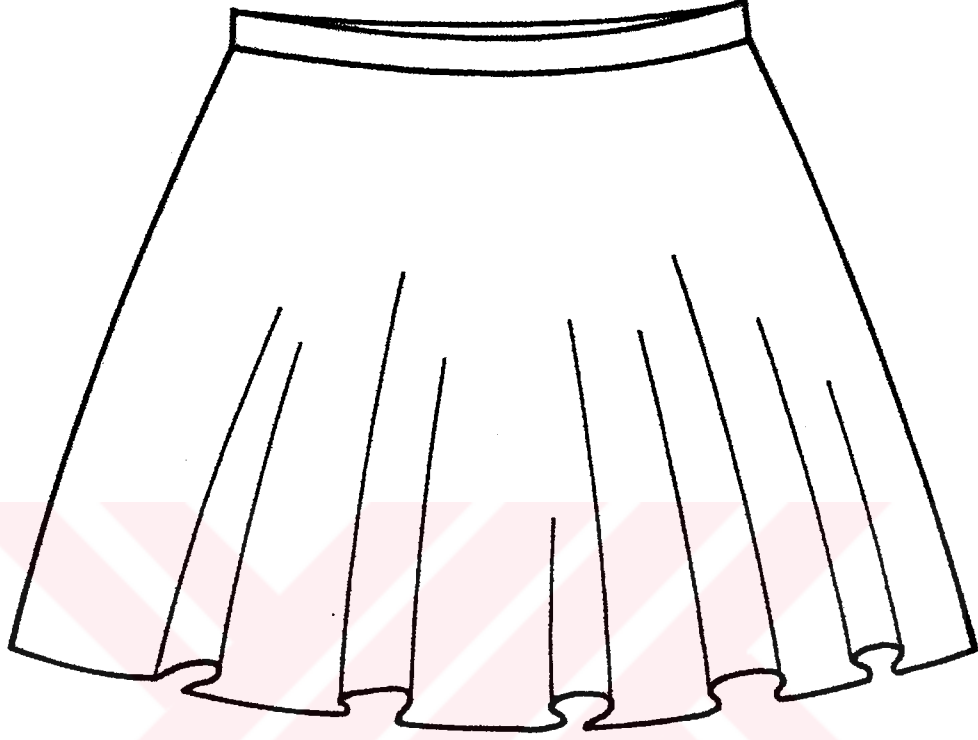
P. 7 1 Adet

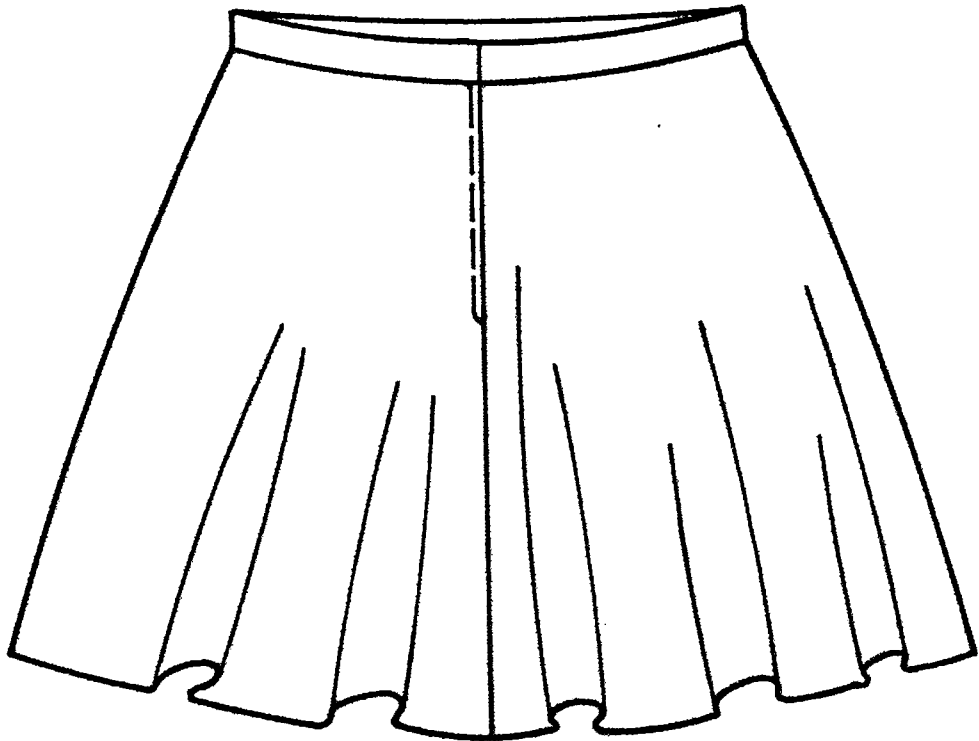
ARKA

MODEL NO: 4
ETEK TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

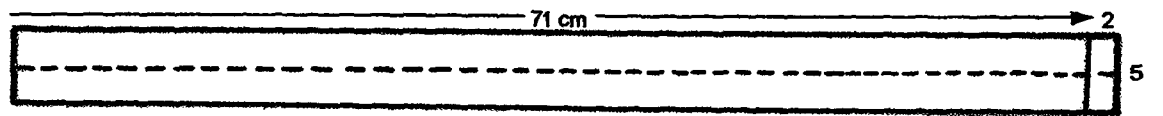
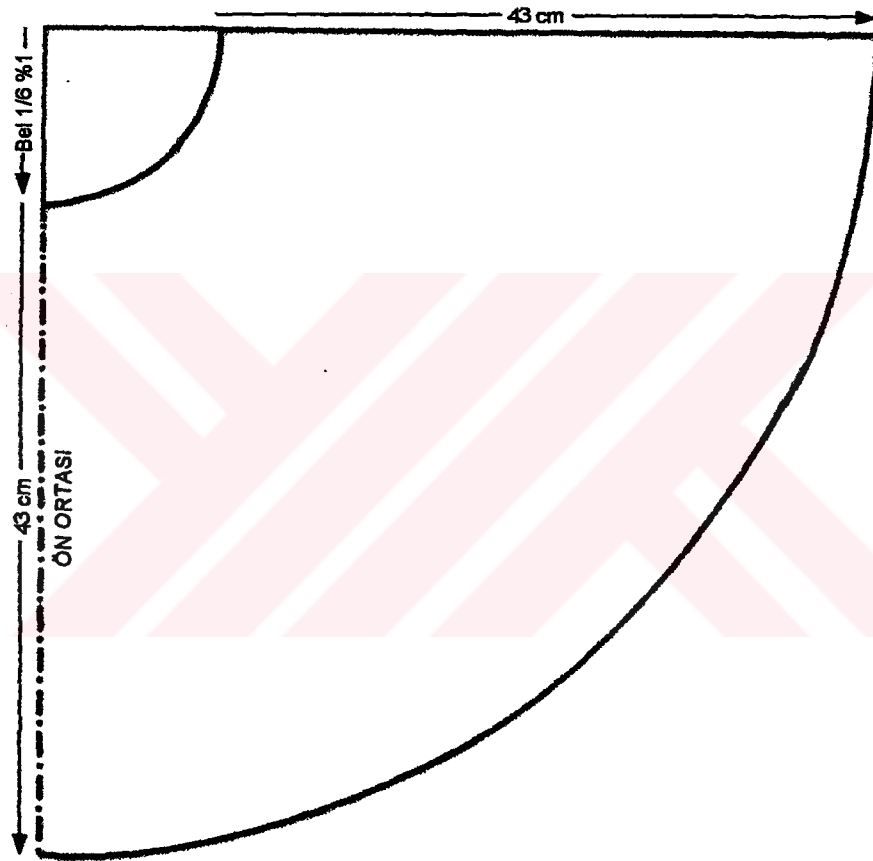

ÖN

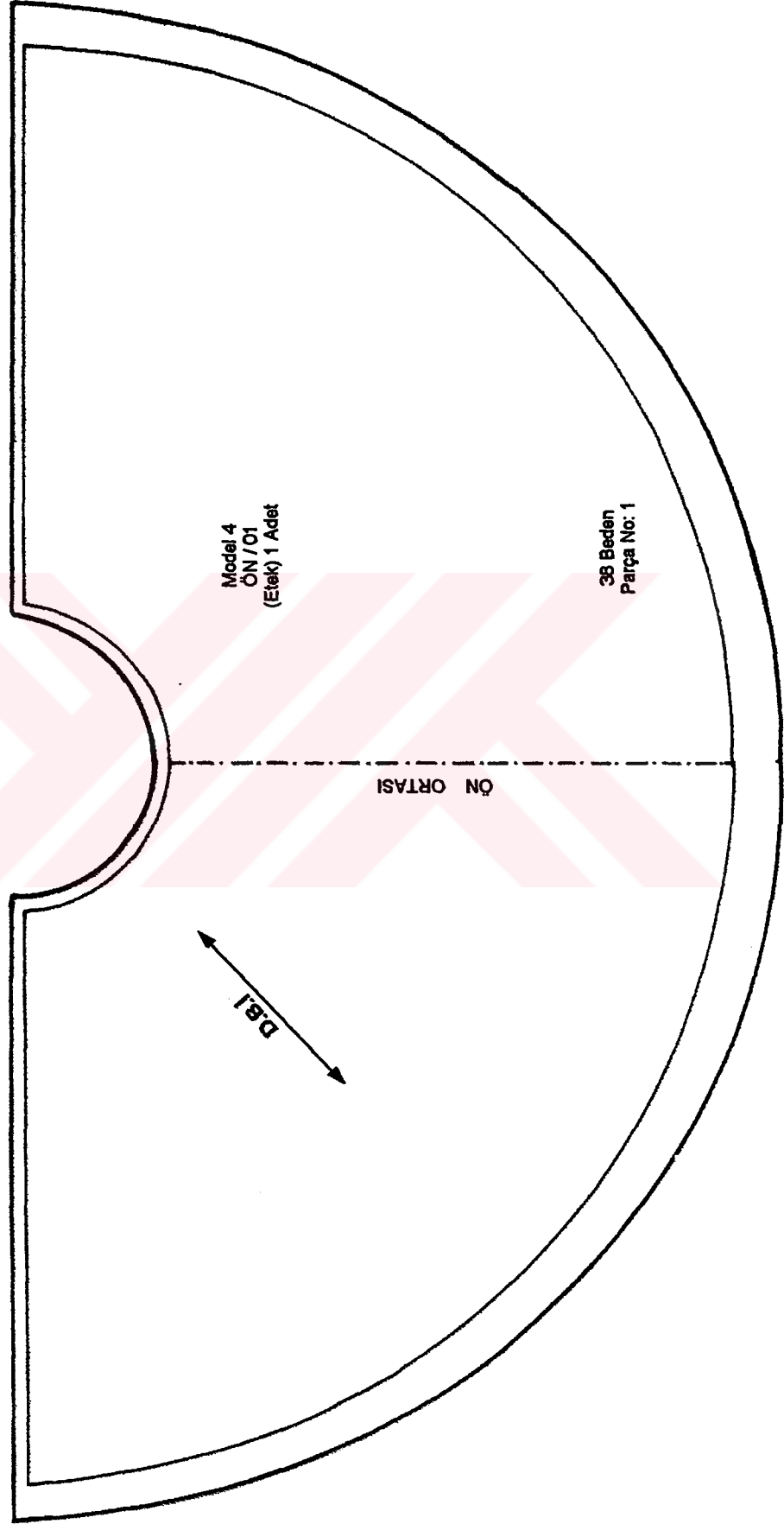
ARKA

MODEL NO: 4
ETEK MODEL UYGULAMASI

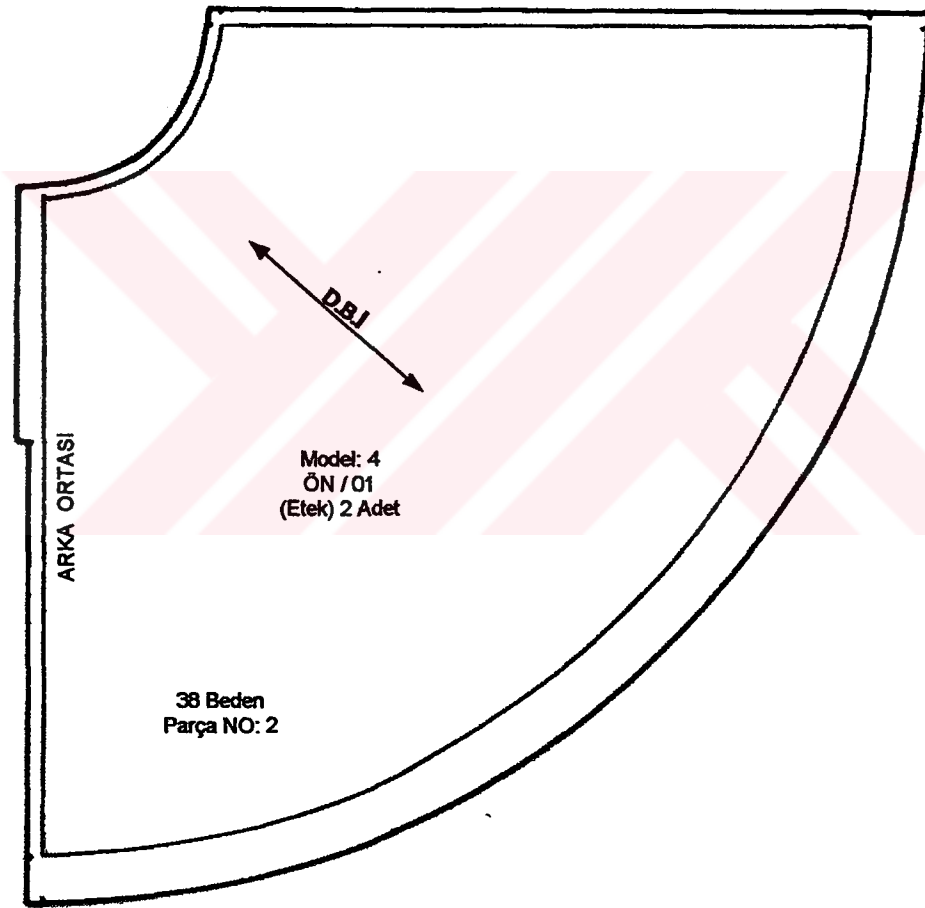

KEMER

MODEL NO: 4
ŞABLON ÇİZİMİ (ÖN)

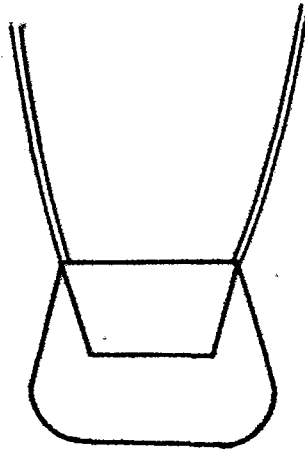
MODEL NO: 4
ŞABLON ÇİZİMİ (ARKA)

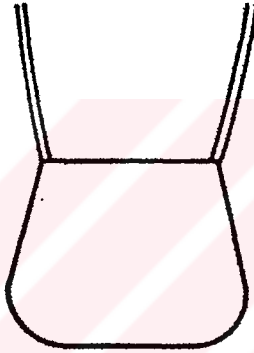
Model: 4 ÖN / 01	(Etek) 1 Adet	38 Beden Parça NO: 3
---------------------	---------------	-------------------------

KEMER

MODEL NO: 4
ÇANTA

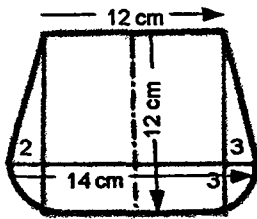

ÖN

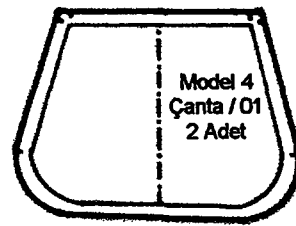
ARKA

ÇANTA KALIP ÇİZİMİ

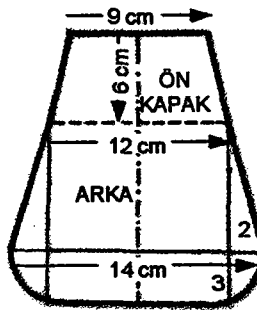

ÖN

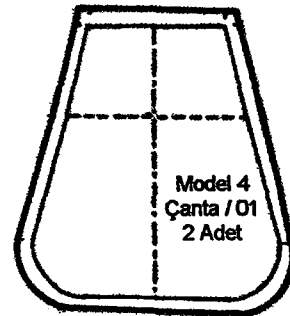
ÇANTA ŞABLON ÇİZİMİ

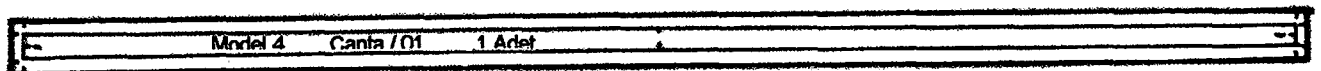
ÖN

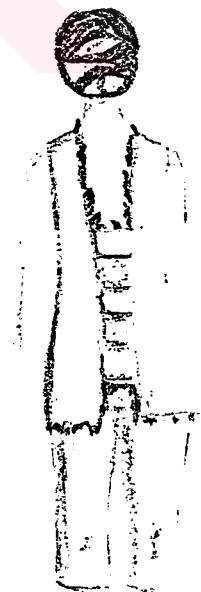
ARKA

ARKA

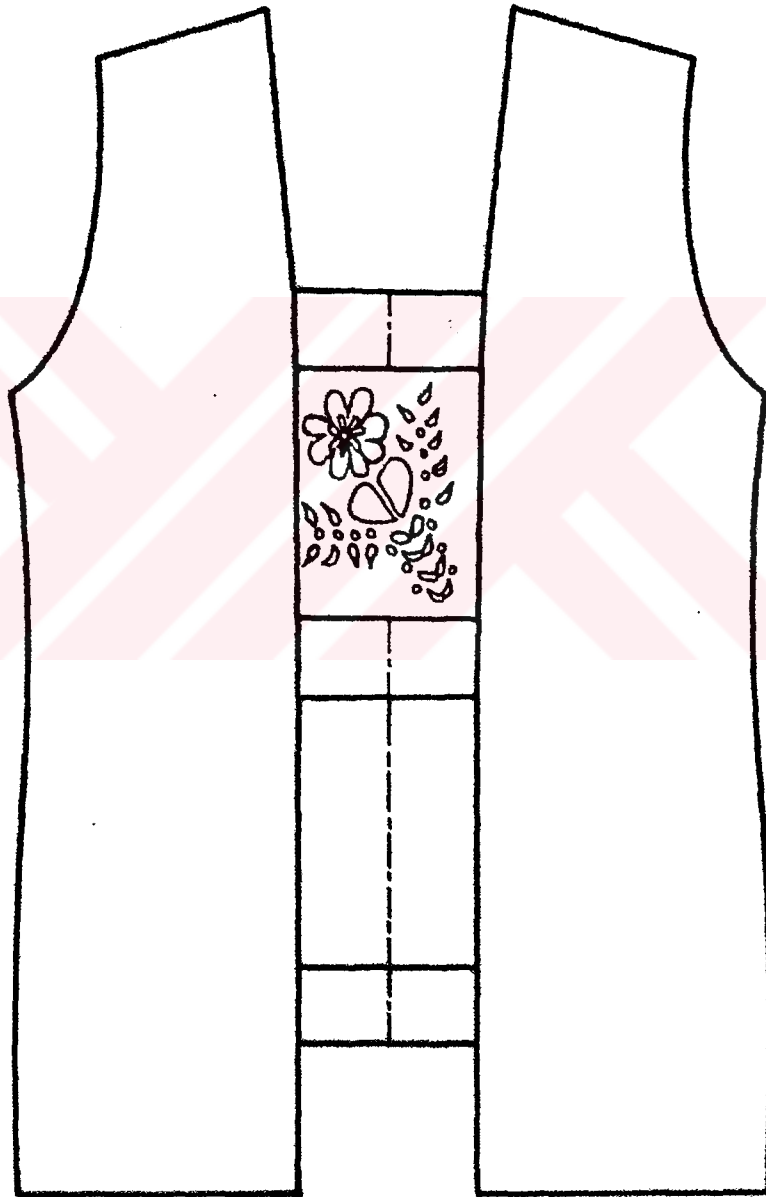
Çanta Askısı

MODEL : 5

MODEL NO: 5
TEKNİK ÇİZİMİ

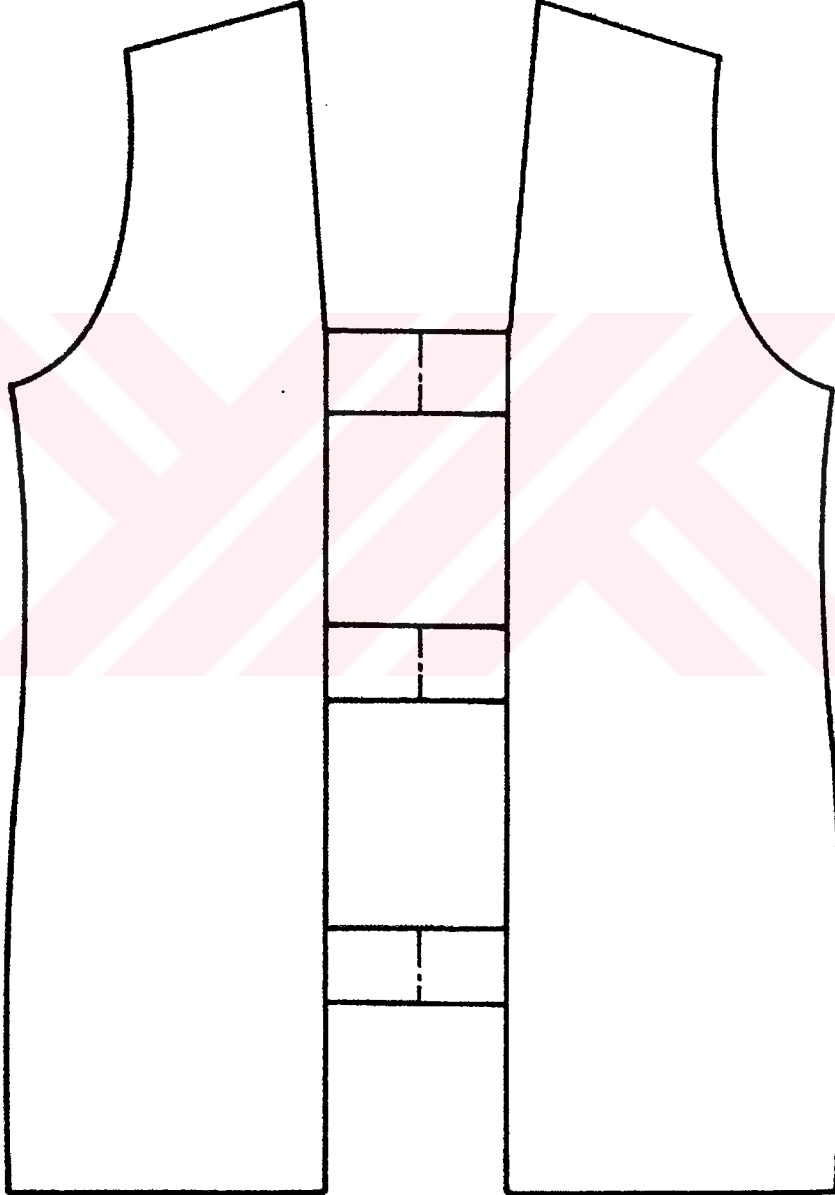
ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 5
TEKNİK ÇİZİMİ

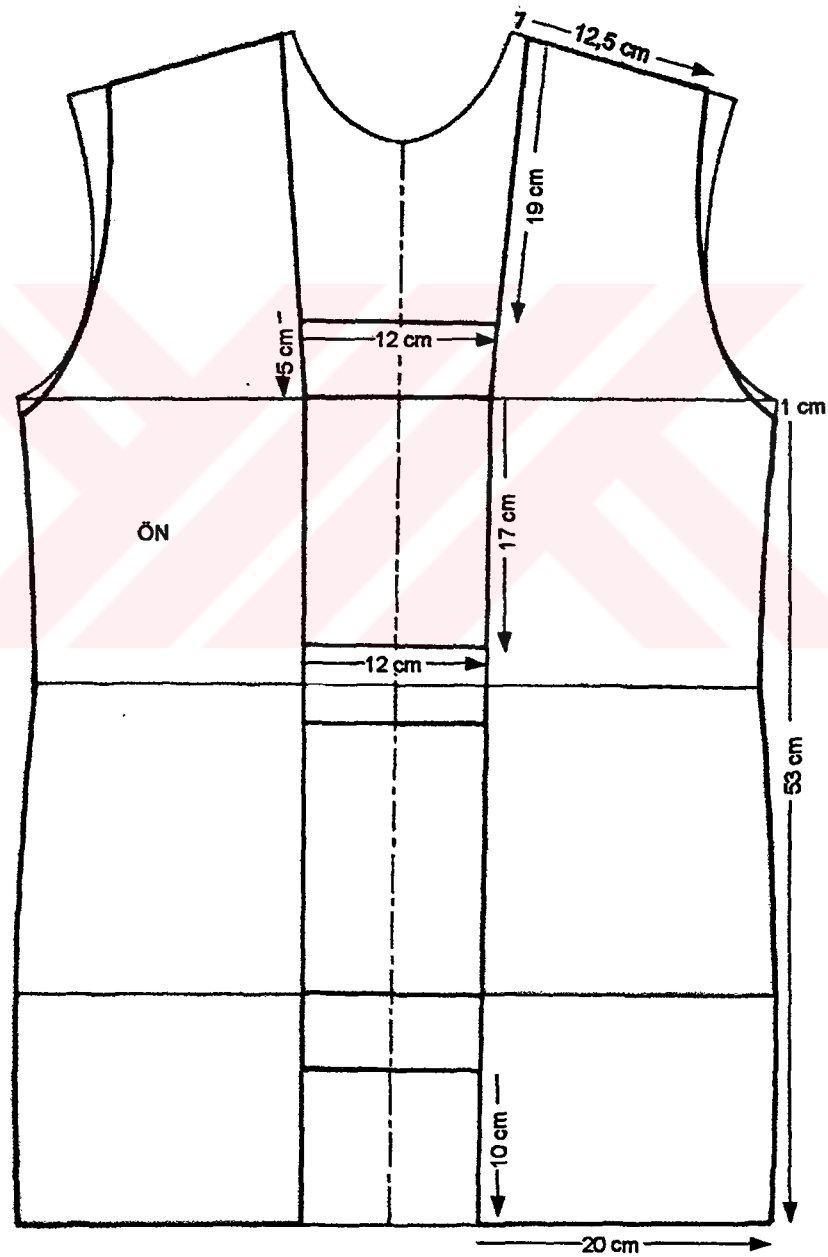
ÖLÇEK 1/20

ARKA

MODEL NO: 5
MODEL UYGULAMASI (ÖN)

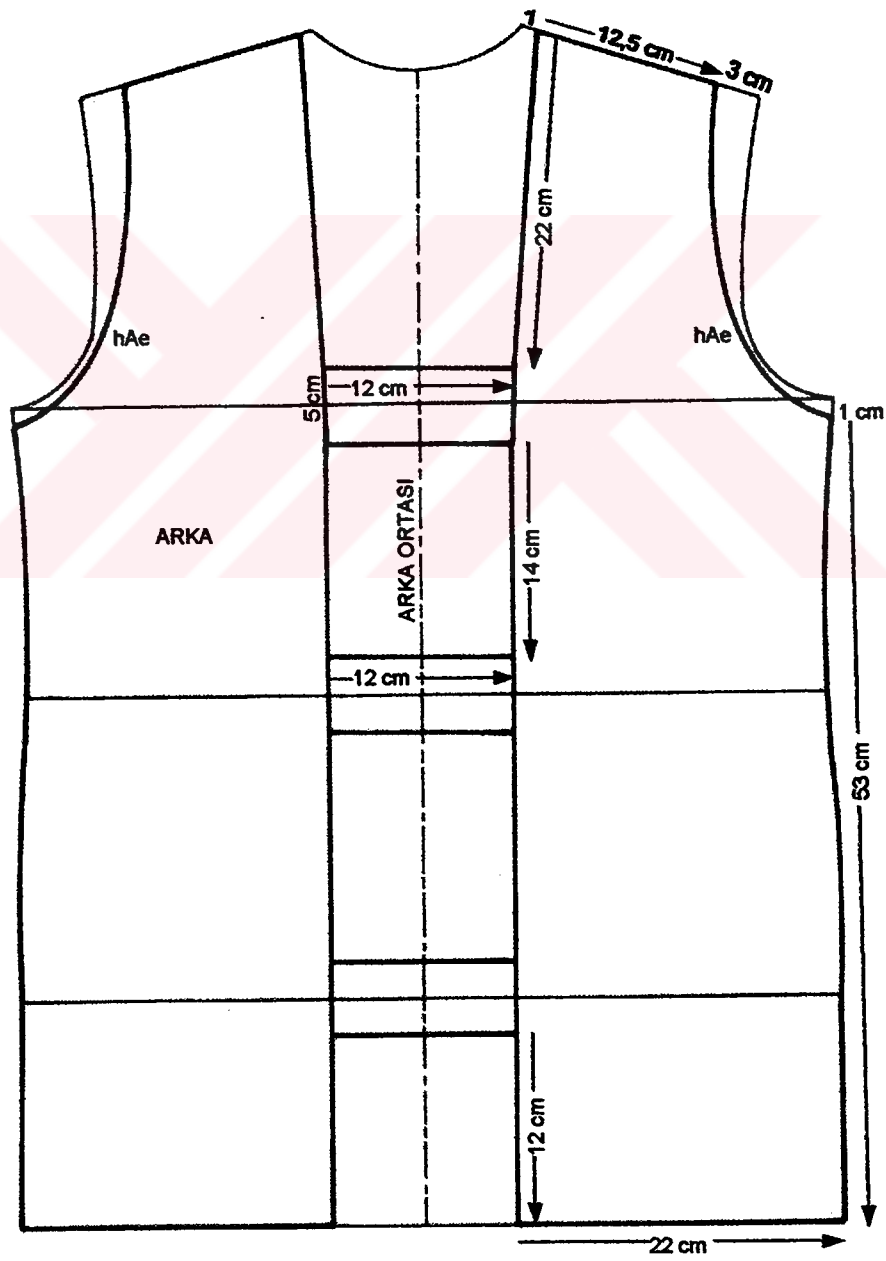
ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 5
MODEL UYGULAMASI (ARKA)

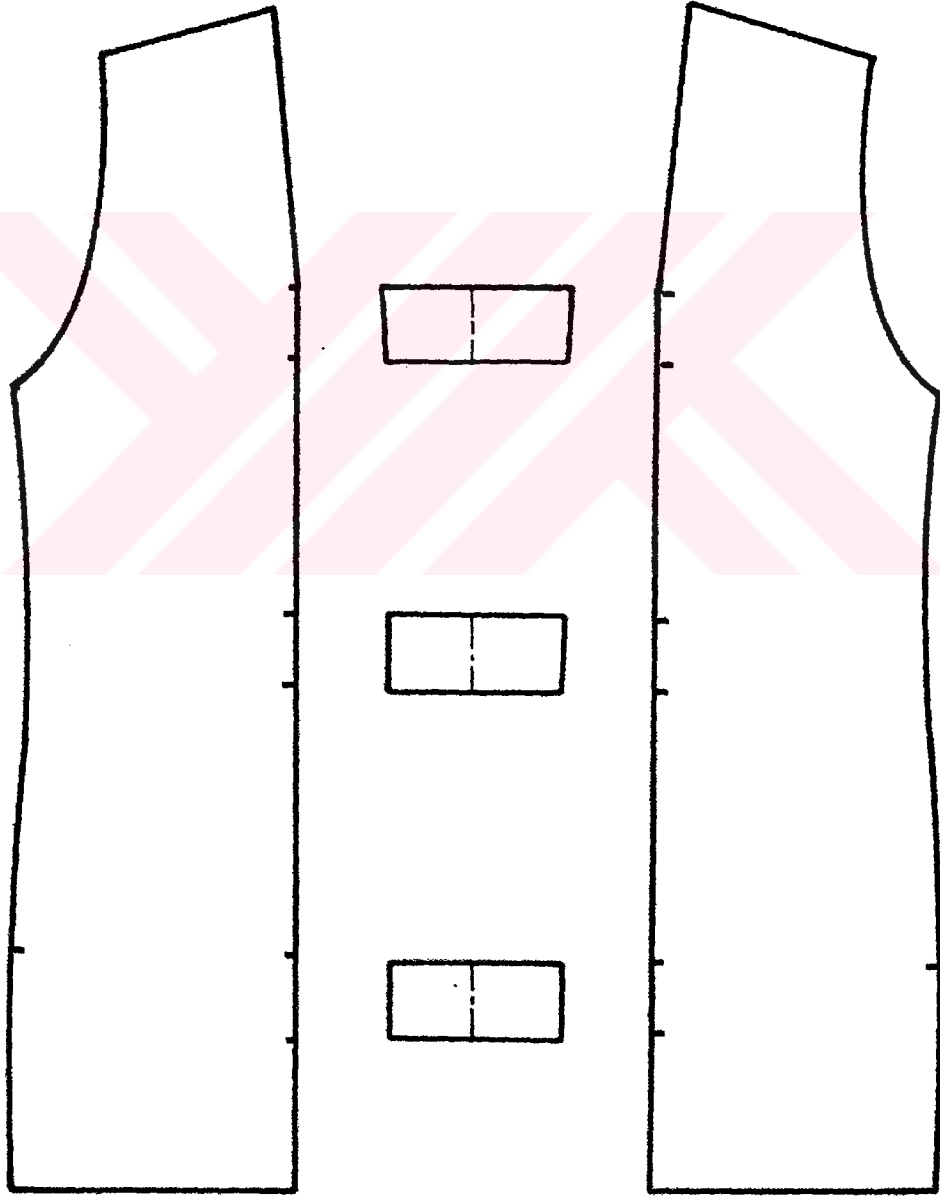
ÖLÇEK 1/20

ARKA

MODEL NO: 5
KALIP AÇILIMI

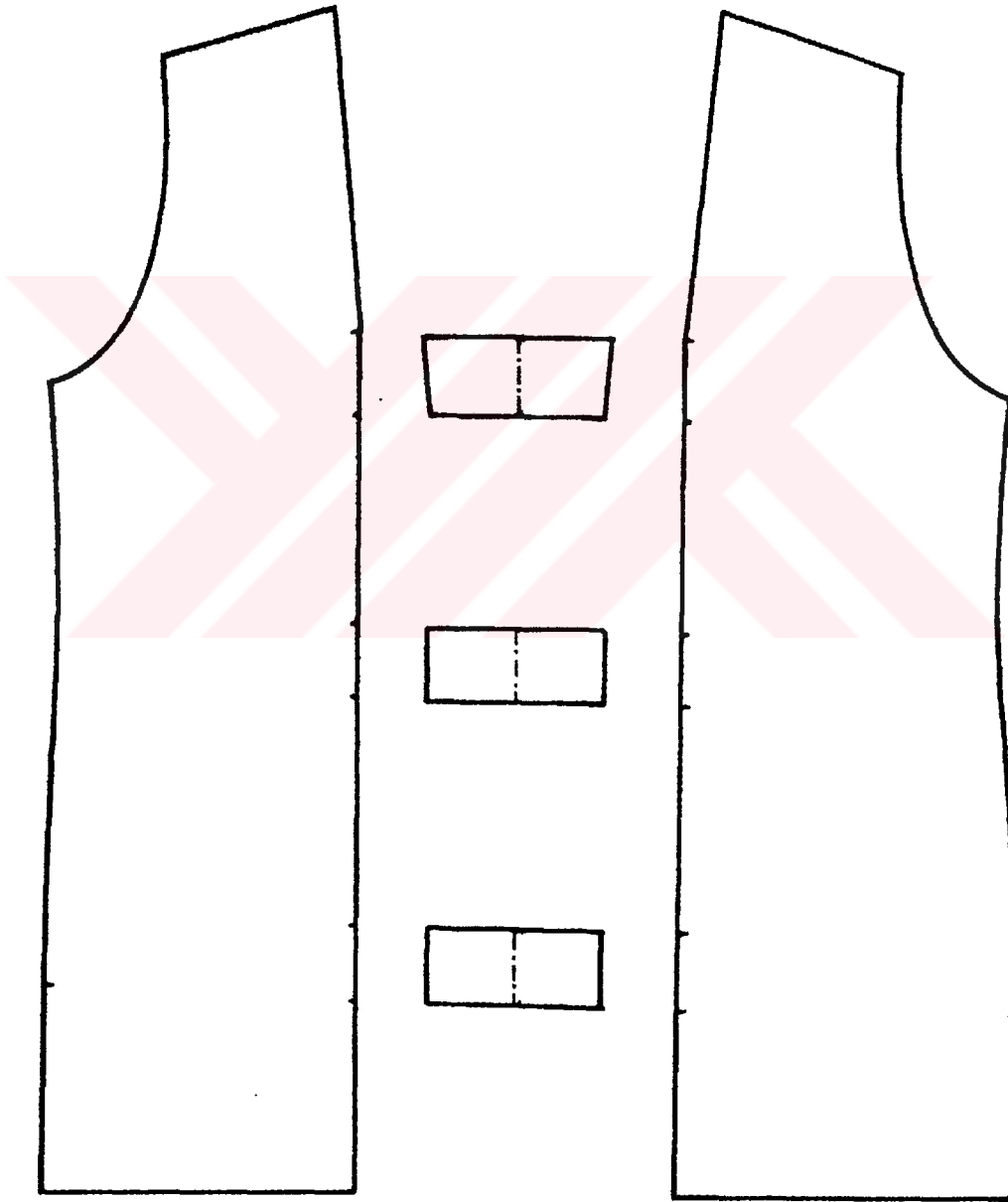
ÖLÇEK 1/20

ÖN

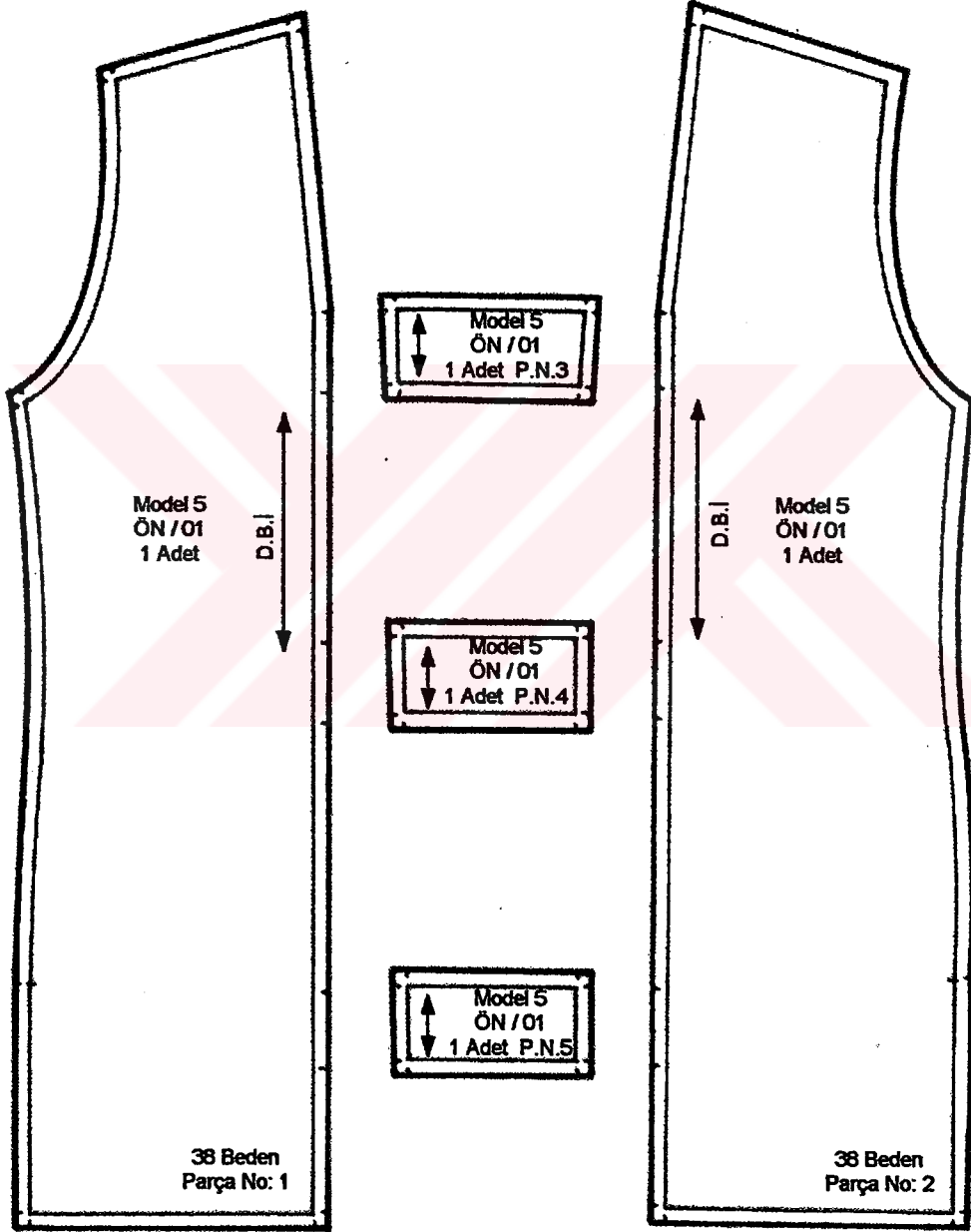
MODEL NO: 5
KALIP AÇILIMI

ÖLÇEK 1/20

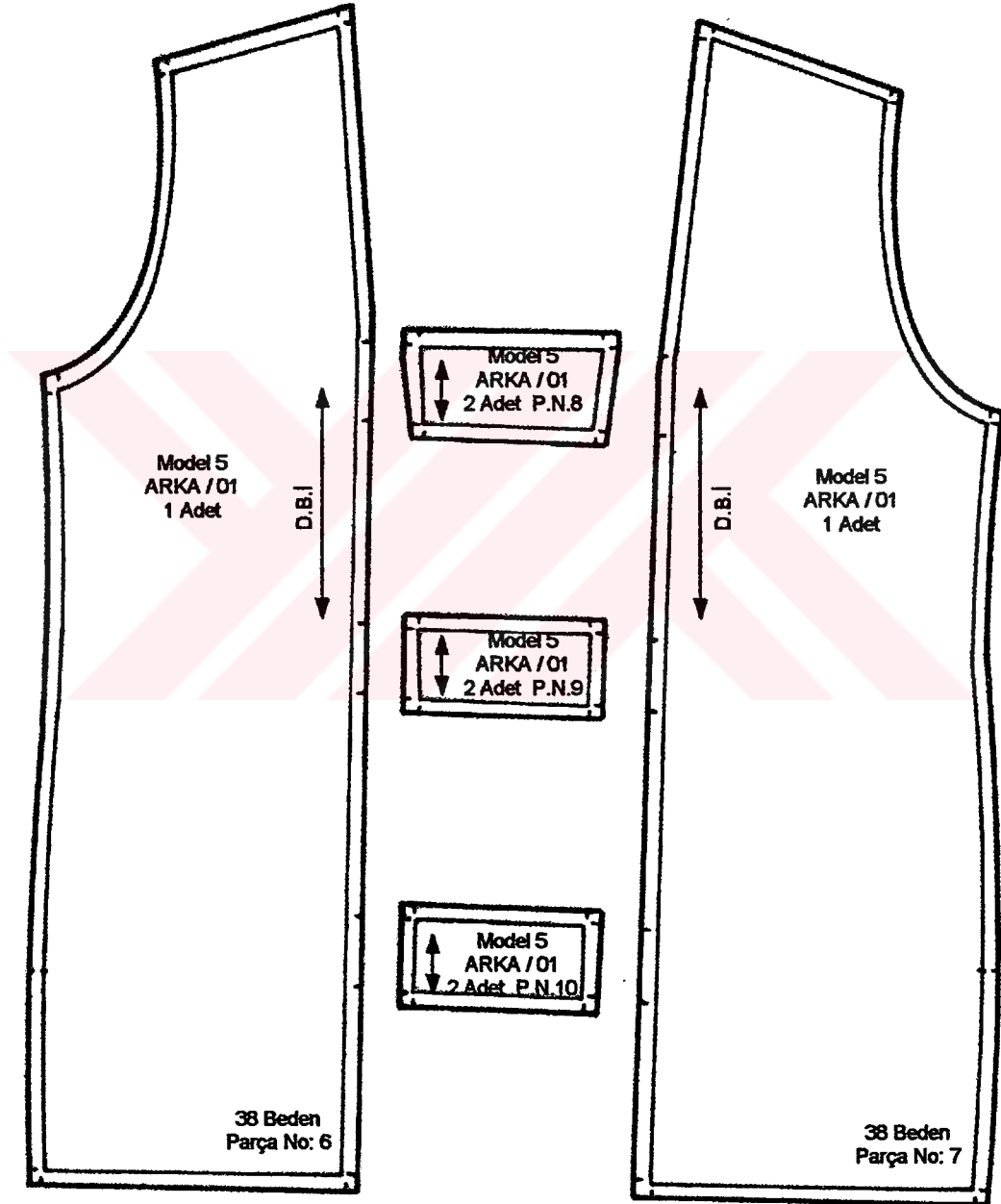
ARKA

MODEL NO: 5
ŞABLON ÇİZİMİ

ÖN

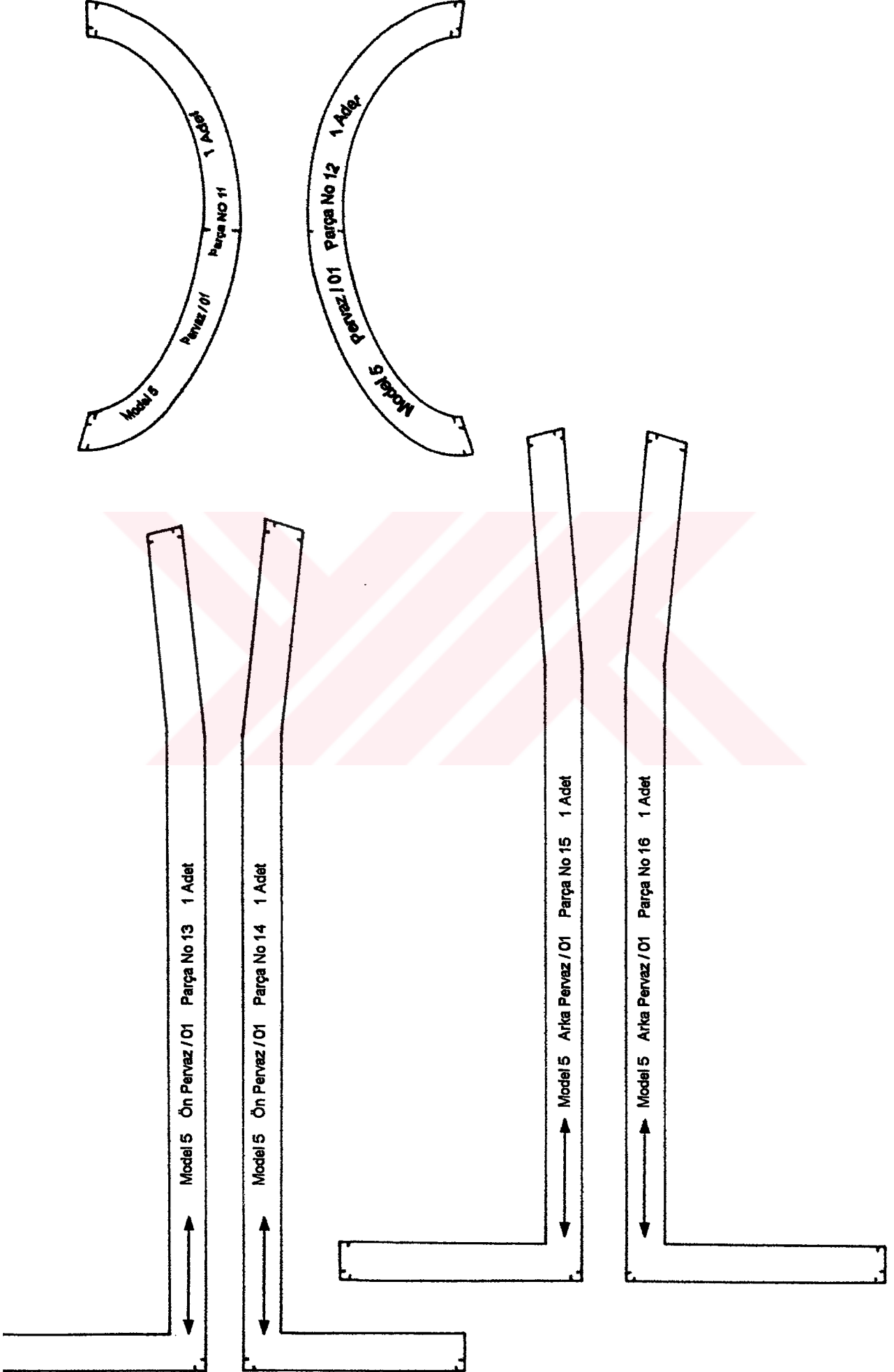
MODEL NO: 5
ŞABLON ÇİZİMİ

ARKA

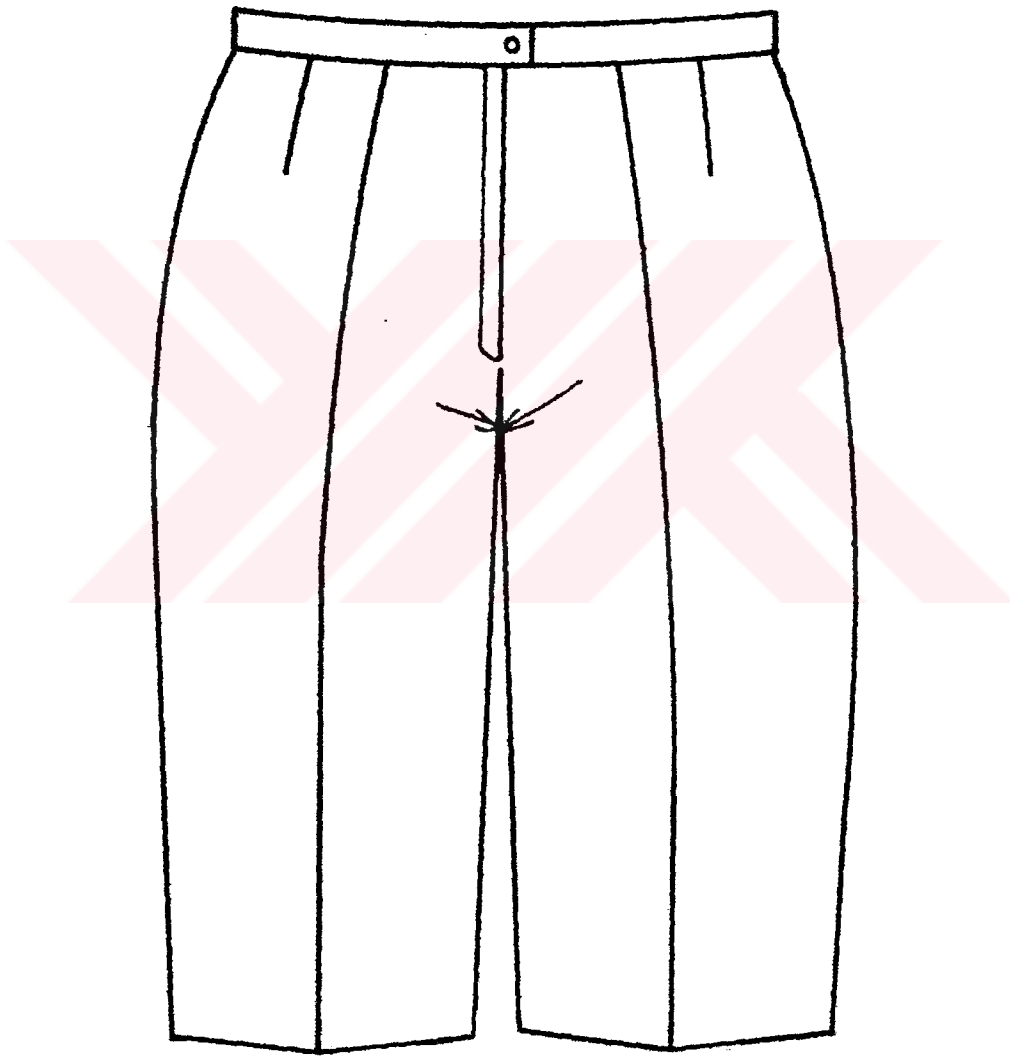
MODEL NO: 5
PERVAZ ŞABLON ÇİZİMİ

185

MODEL NO: 5
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/20

ÖN

MODEL NO: 5
PANTOLON TEKNİK ÇİZİMİ

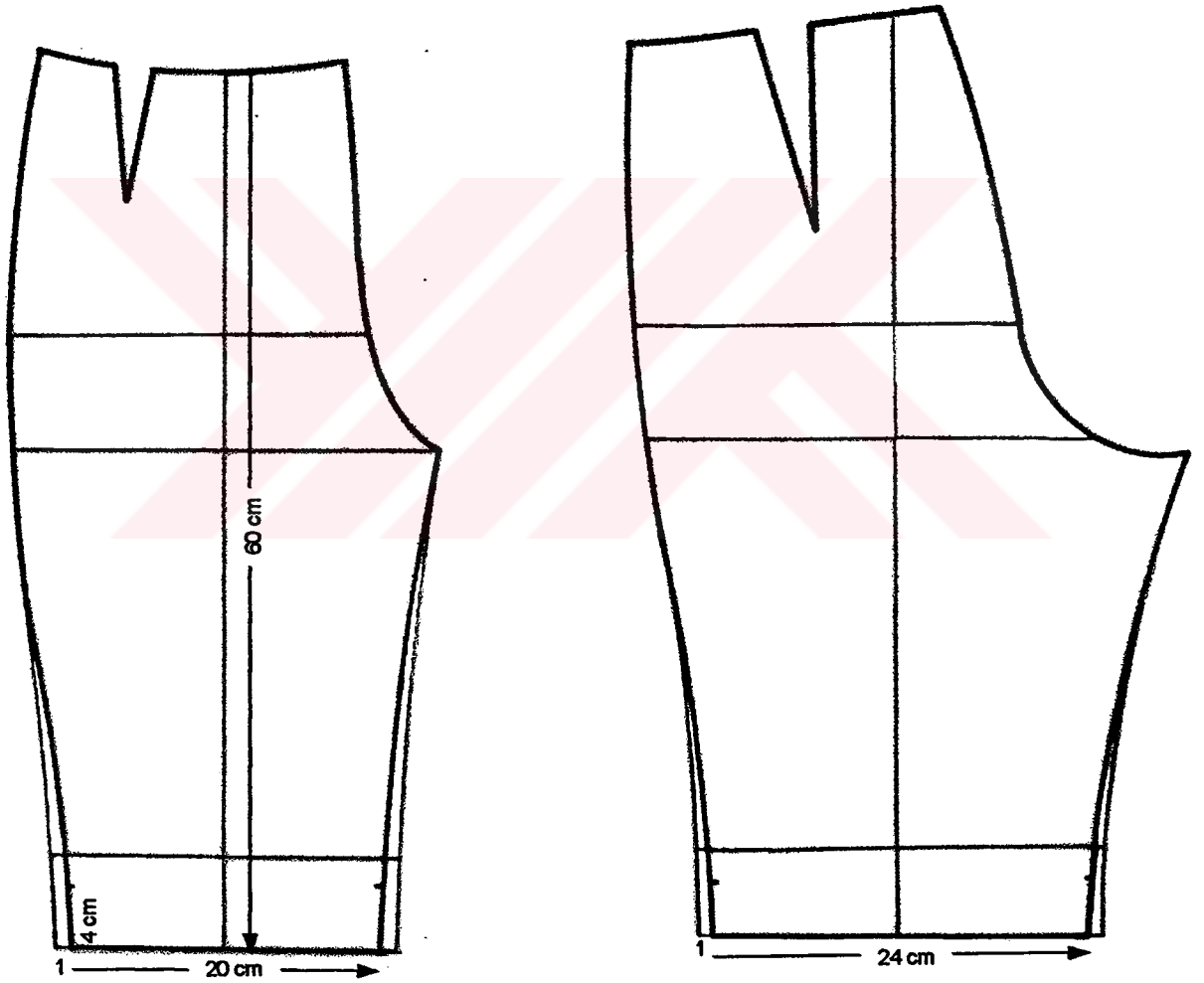
ÖLÇEK 1/20

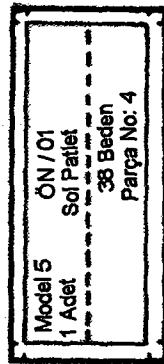
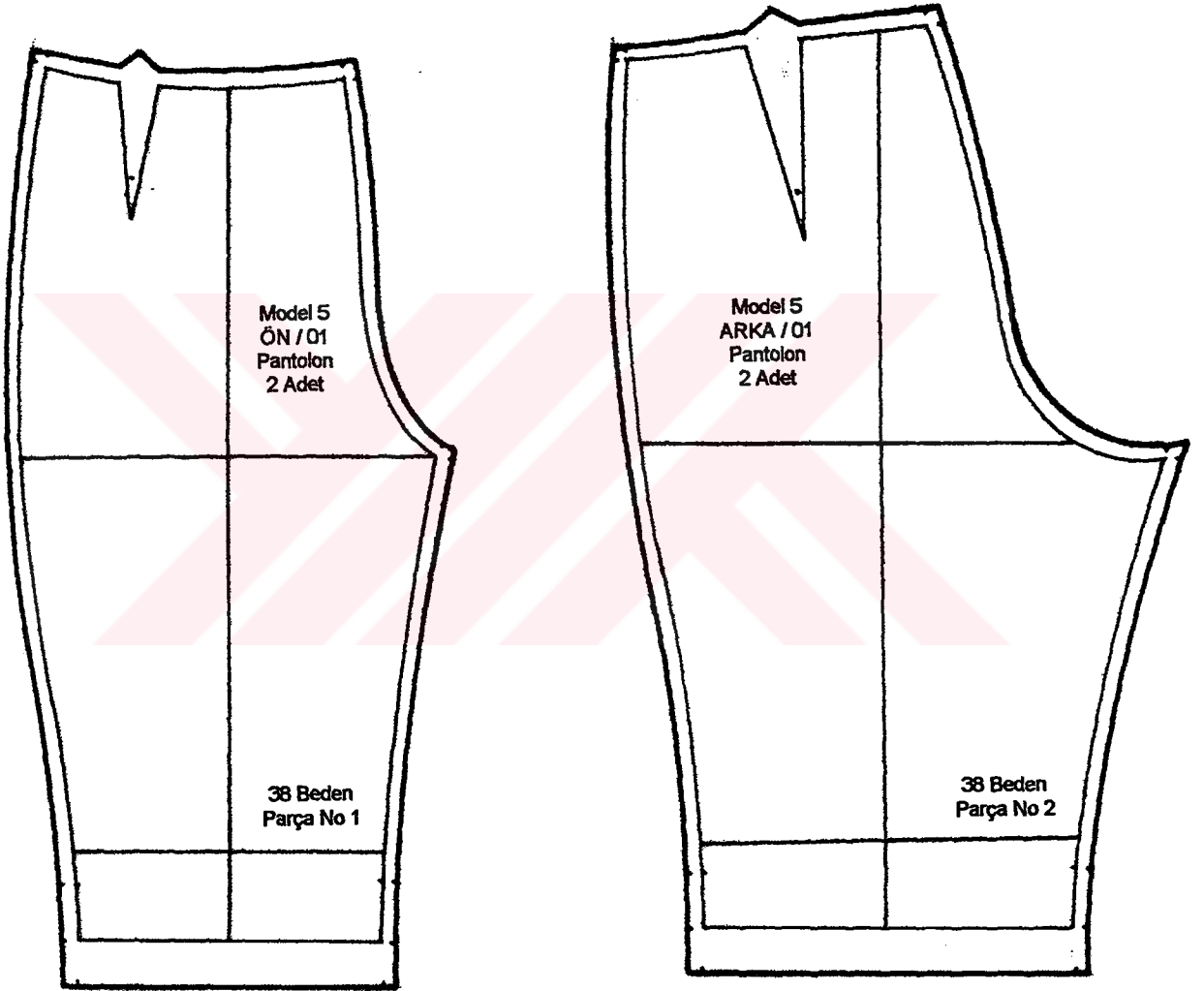
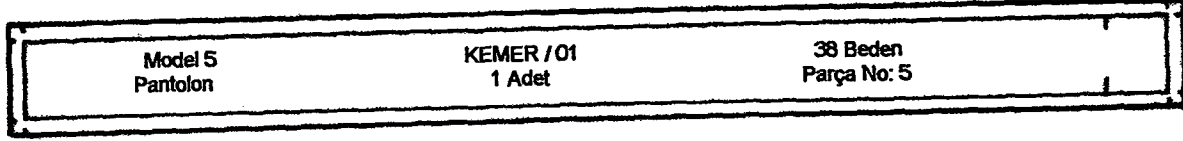
ARKA

MODEL NO: 5
PANTOLON MODEL UYGULAMASI

ÖLÇEK 1/20

MODEL NO: 5
PANTOLON ŞABLON ÇİZİMİ

4.2.8. Yerleşim Planı Hazırlama

Üretilcek giysi kalıpları kumaşın eni, desen yönü dikkate alınarak en az döküntü verecek şekilde, en ekonomik pastal (serim) planı hazırlanmıştır. Serim planı 1/5 ölçekte uygulanmıştır.

4.2.9. Biçim Tanımlaması ve Proses Analizi (Dikim Planı)

Her model için hazırlanan biçim tanımlama formunda tarih, tasarımcının adı, giysinin kesim sonrası parça sayısı, kullanılacak malzemeler ve giysiye ait teknik çizim bulunmaktadır. Üretimi belirli bir iş akışı içerisinde, en kısa zamanda tamamlamak amacıyla proses analizi hazırlanmıştır.

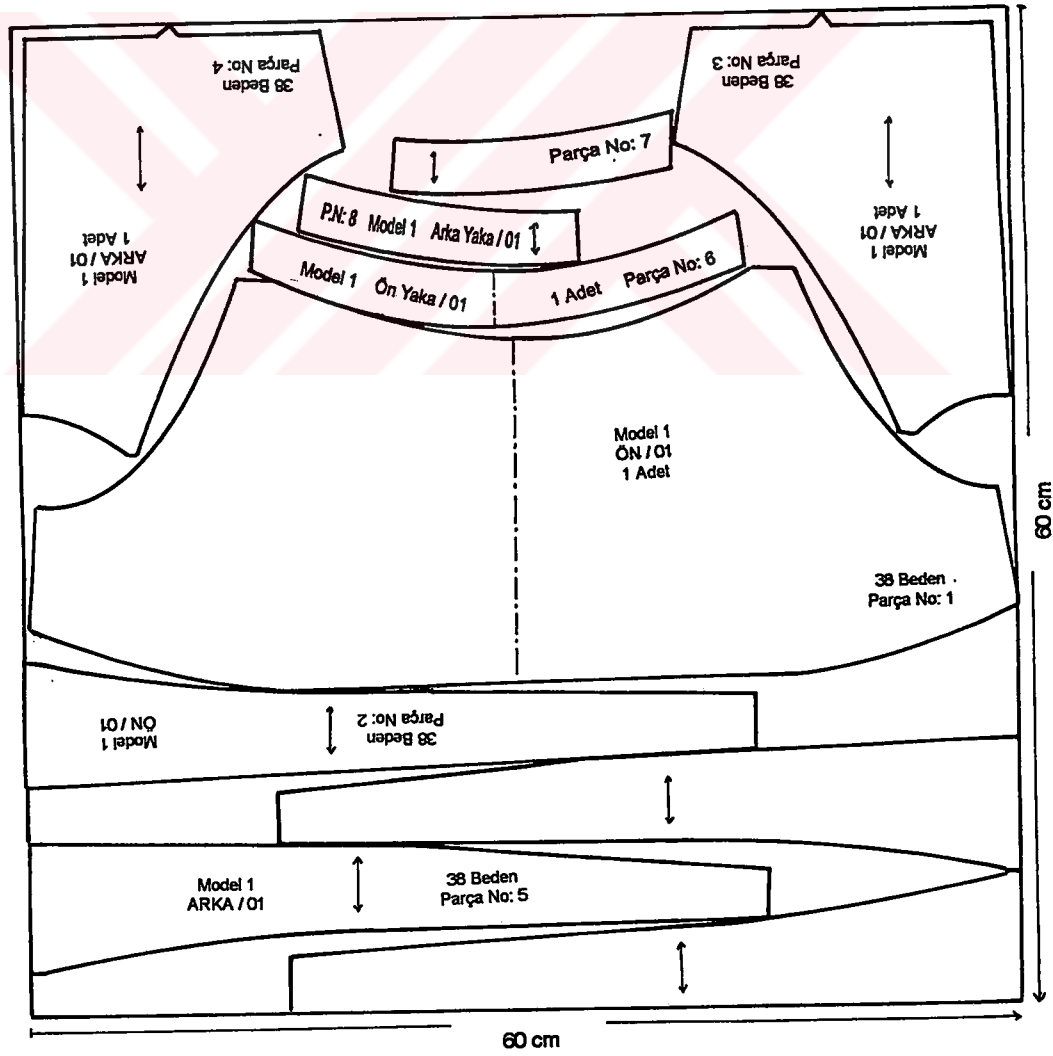
4.2.10. Prototip Ürün Hazırlama

Her giysinin dikim planına göre gerçek kumaş üzerinde protatip çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

4.2.11. Maliyet Hesabı

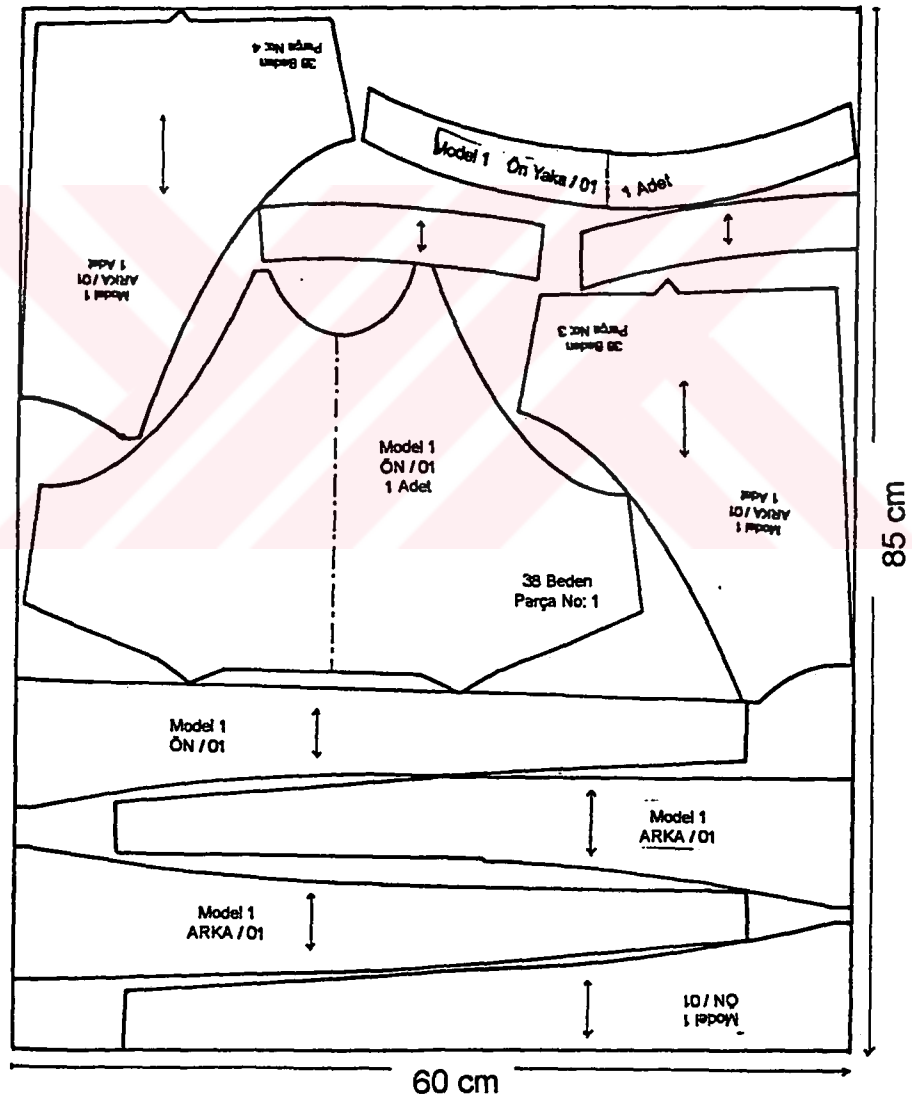
Uygulanan modellerde kullanılan kumaş miktarı, malzeme çeşitlerinin birim fiyatları ve toplam maliyet fiyatlarını belirlemek amacıyla tablolar hazırlanmıştır. Her model için maliyet formu düzenlenmiştir.

MODEL NO : 1
BÜSTİYER YERLEŞİM PLANI

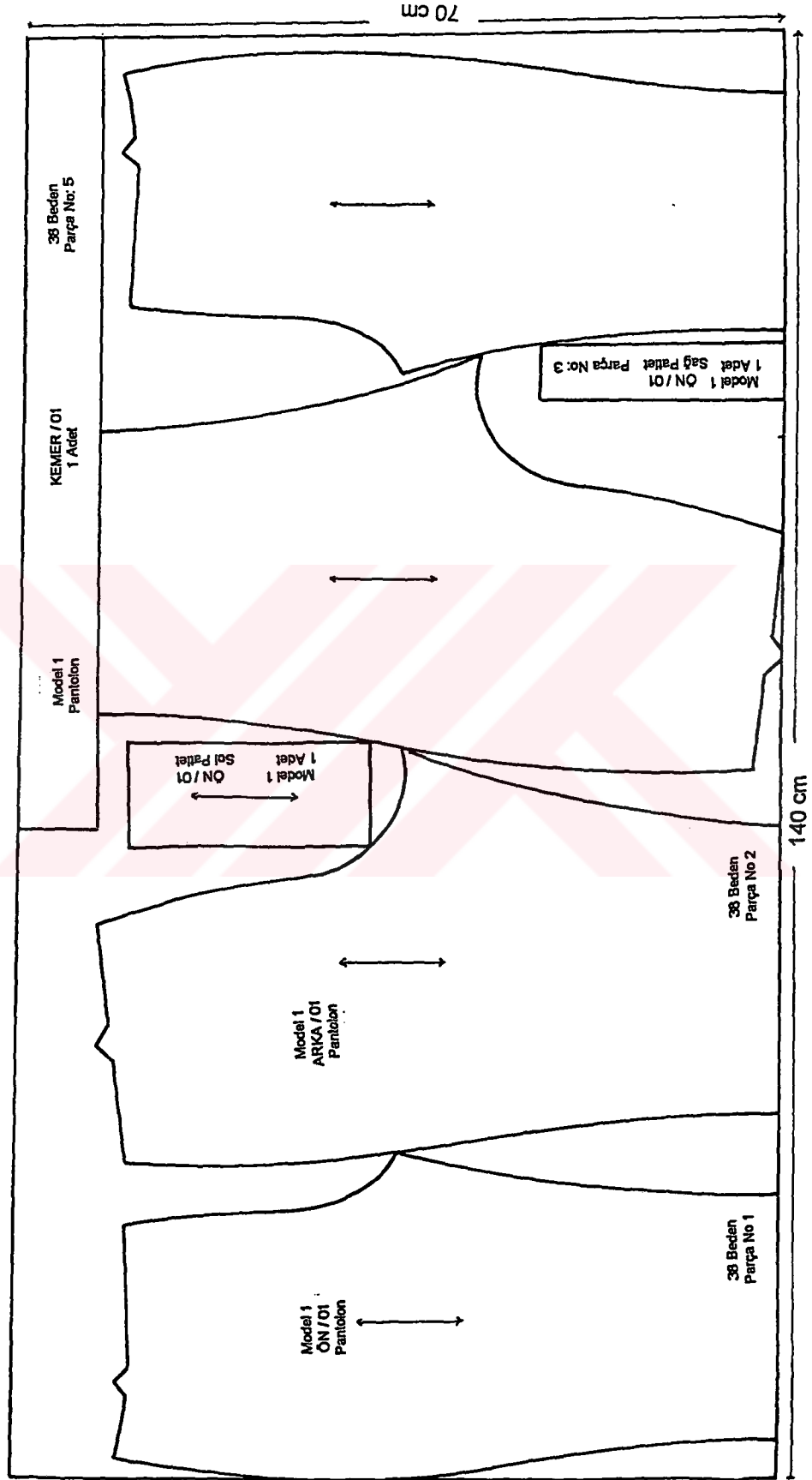
1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

BÜSTİYER ASTARI YERLEŞİM PLANI

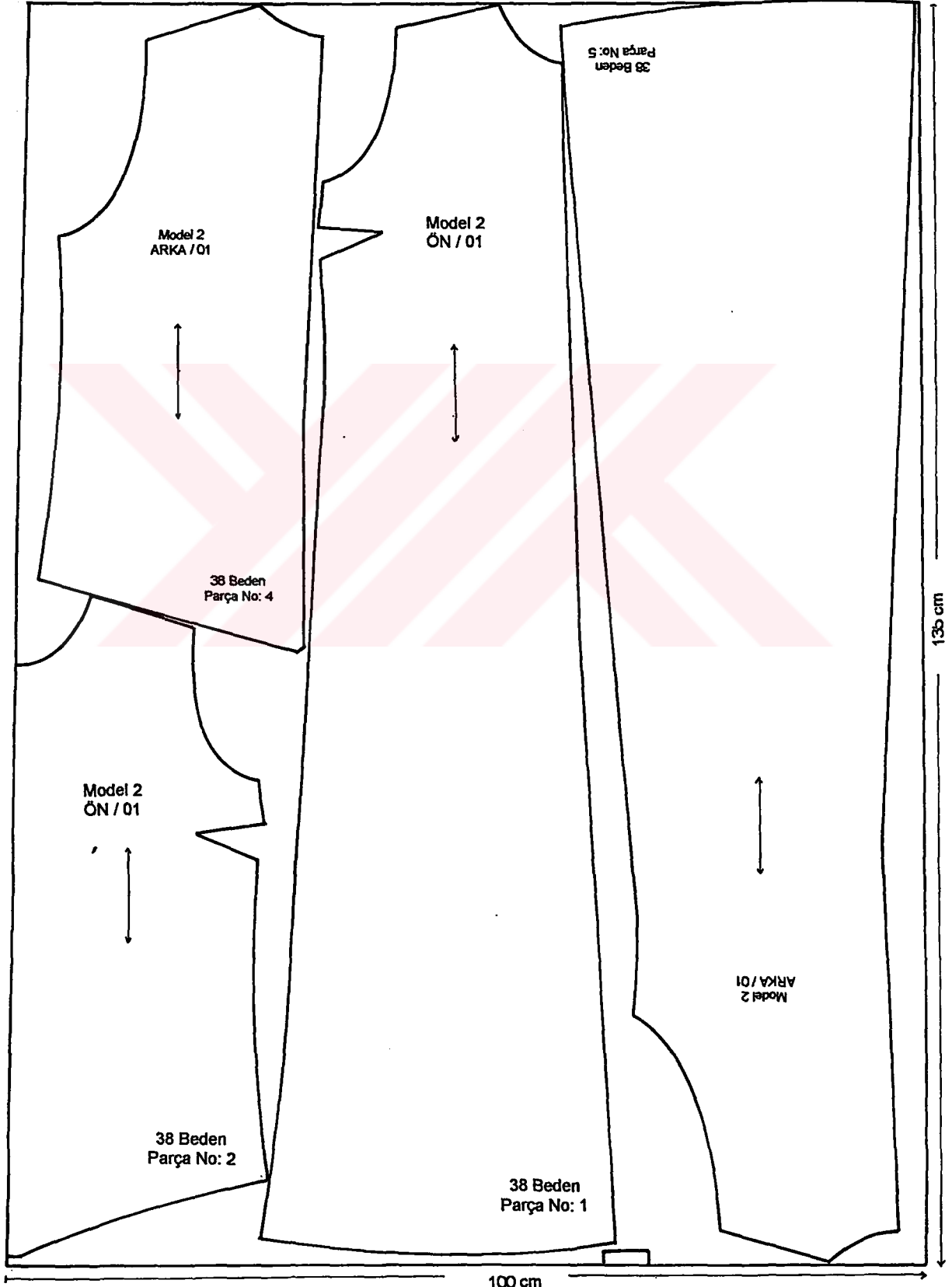

1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

MODEL NO : 1
PANTOLON YERLEŞİM PLANI

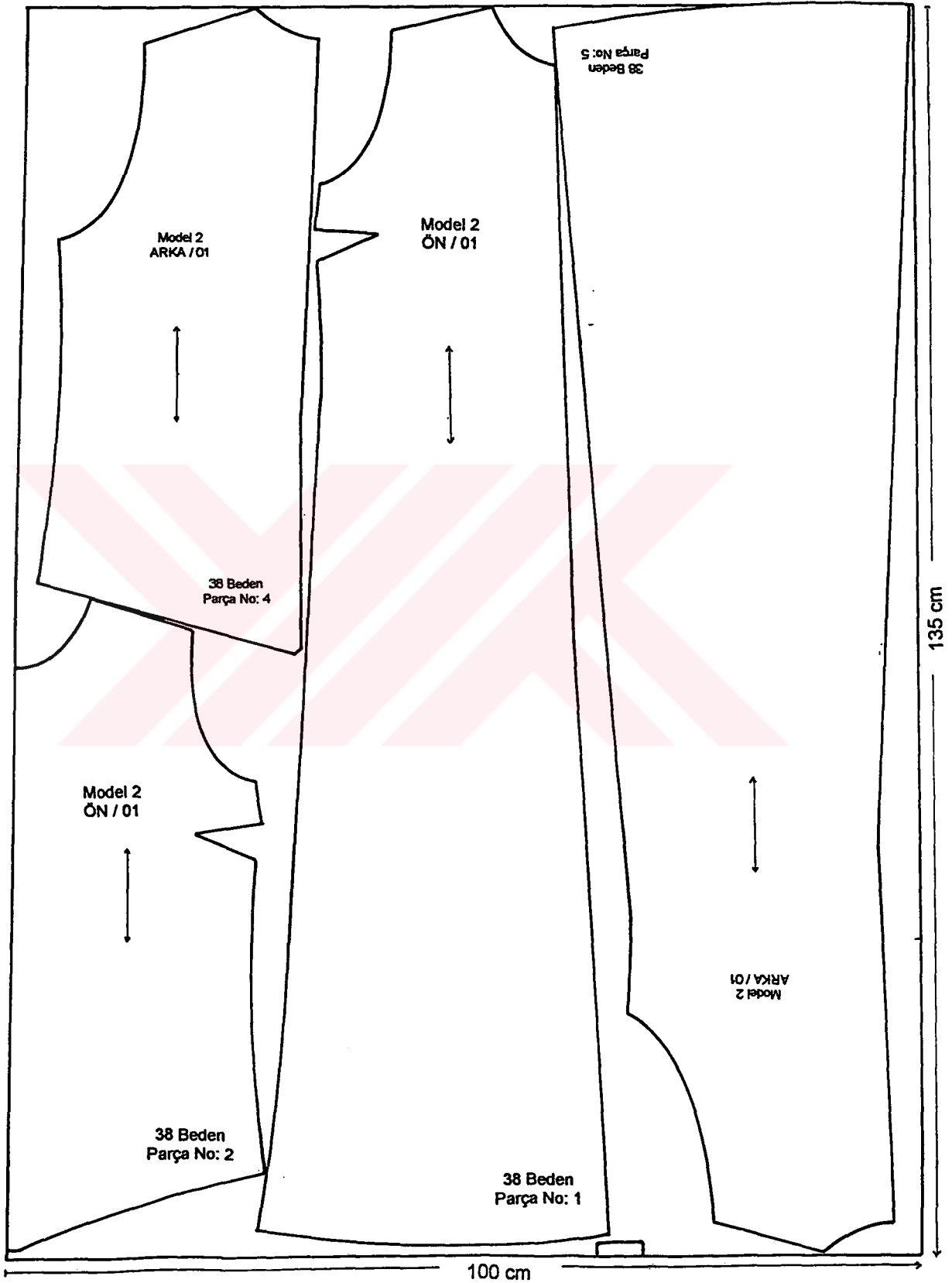

MODEL NO : 2
ÜSTLÜK YERLEŞİM PLANI

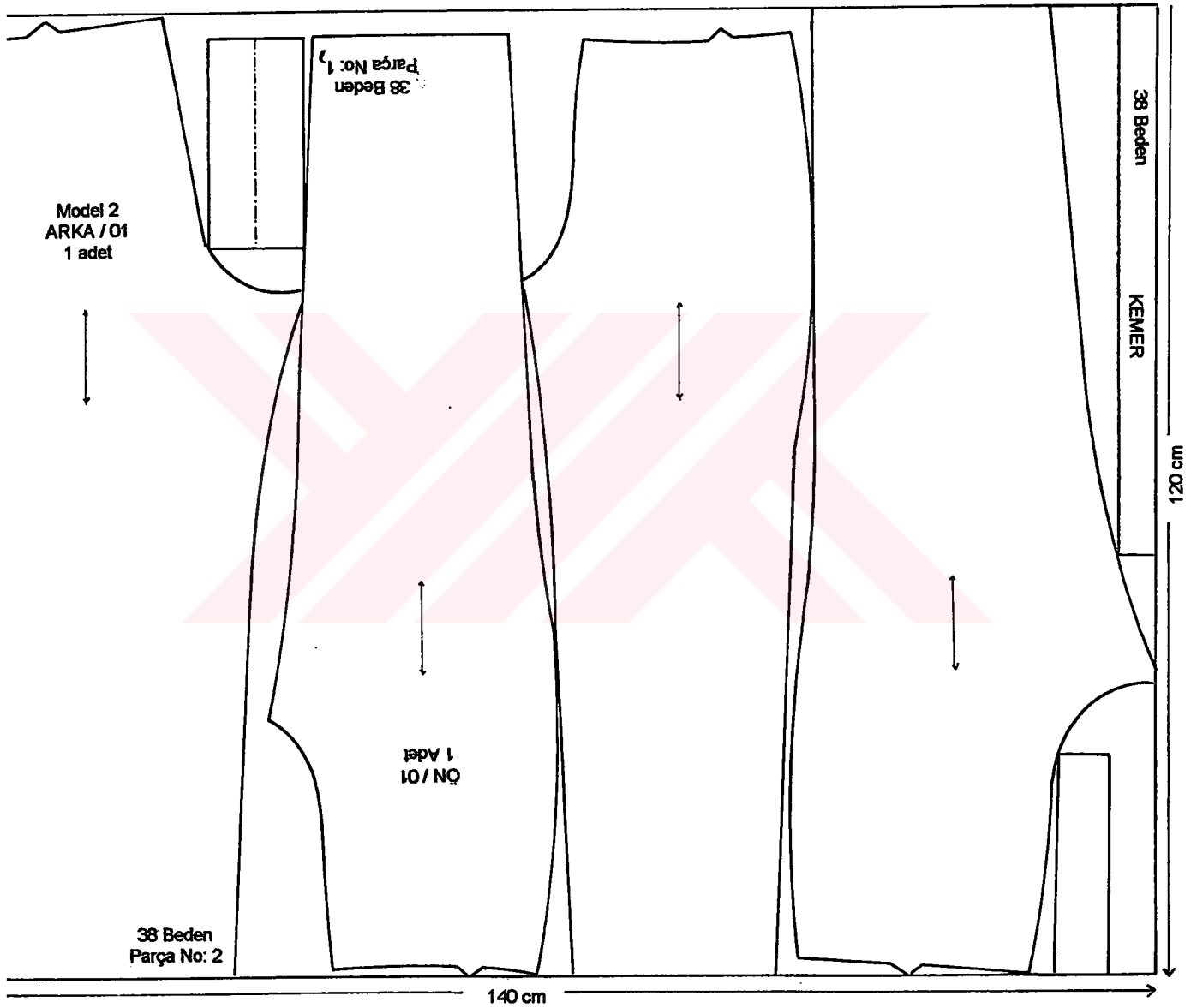
1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

MODEL NO : 2
ÜSTLÜK ASTARI YERLEŞİM PLANI

1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

MODEL NO : 2
PANTOLON YERLEŞİM PLANI

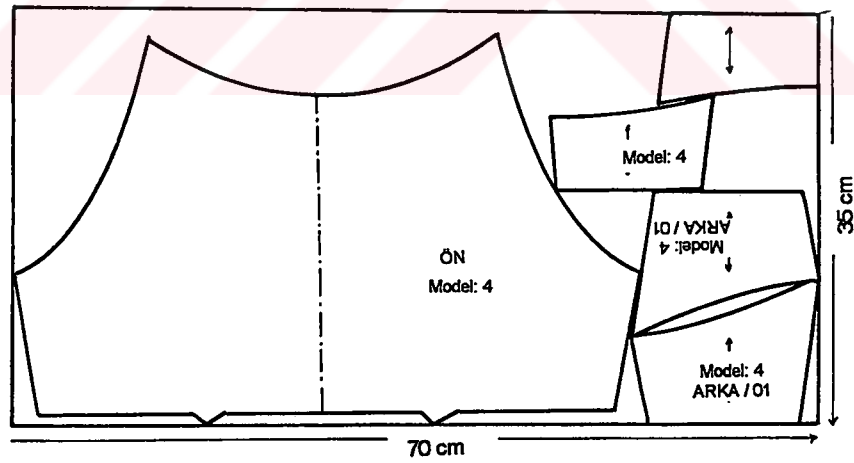

1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

[illegible]

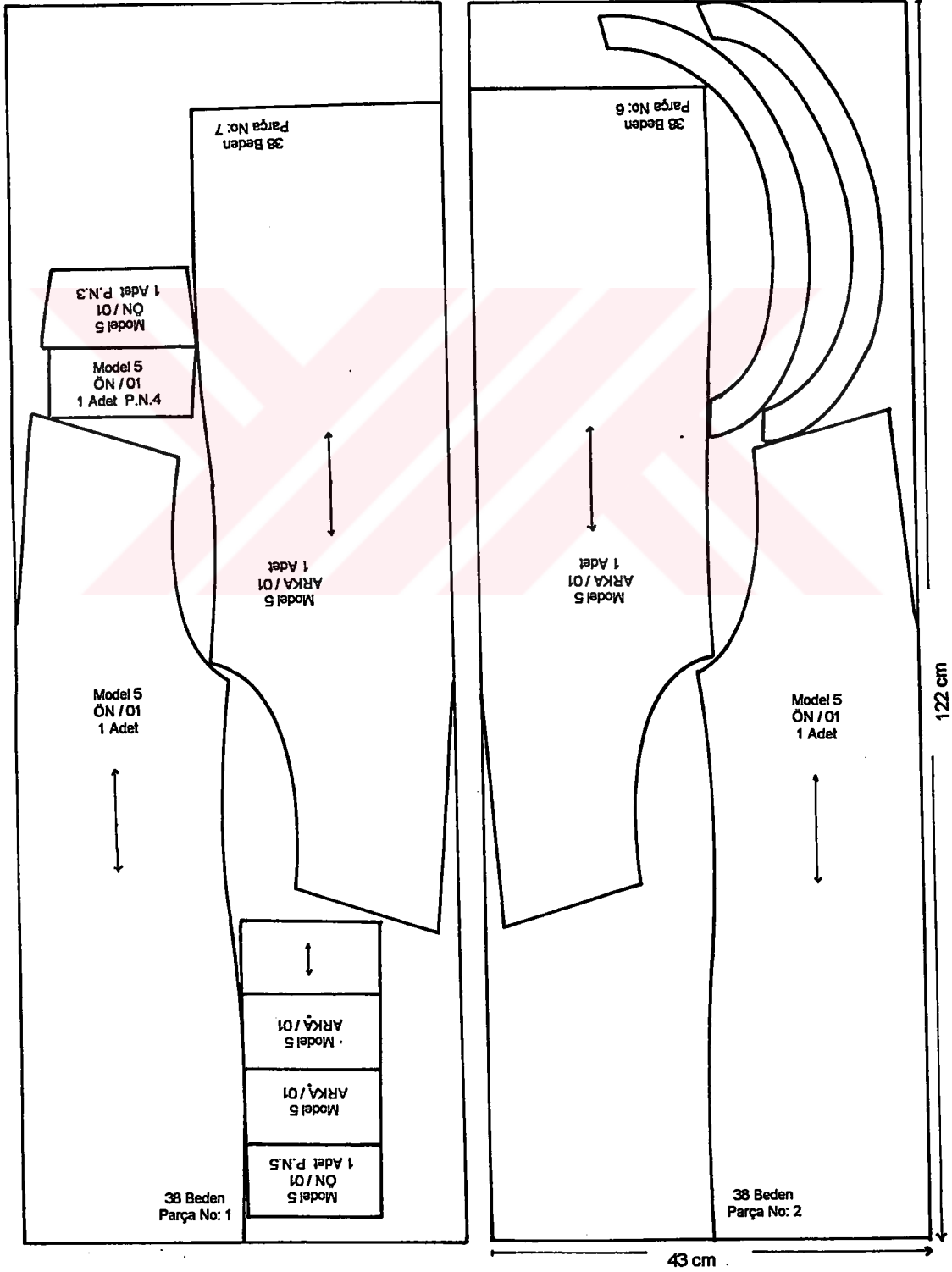
198

MODEL NO : 4
BÜSTİYER ASTARI YERLEŞİM PLANI

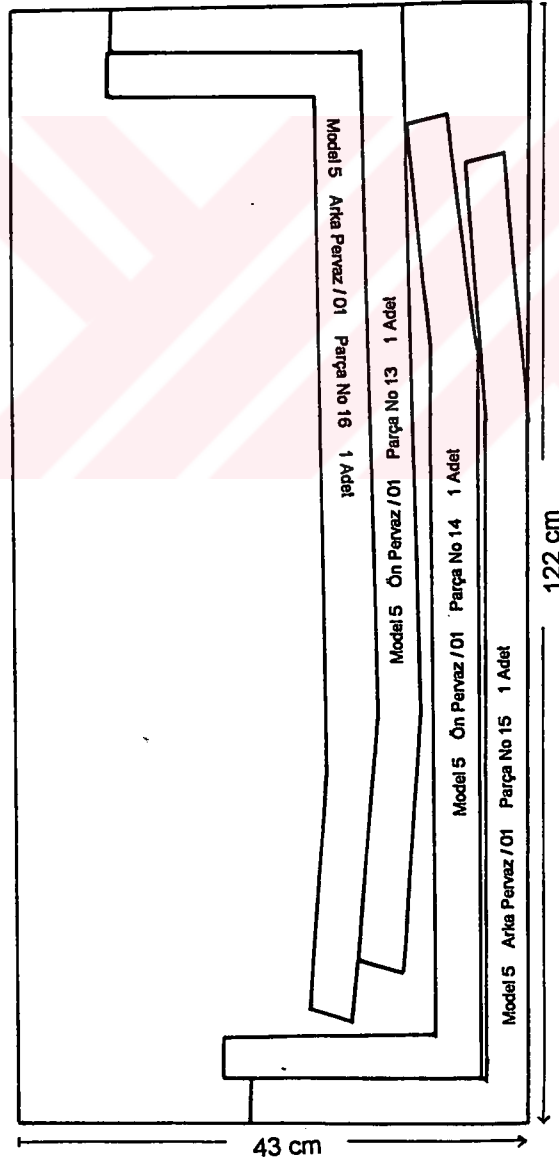
1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

MODEL NO : 5
BLUZ YERLEŞİM PLANI

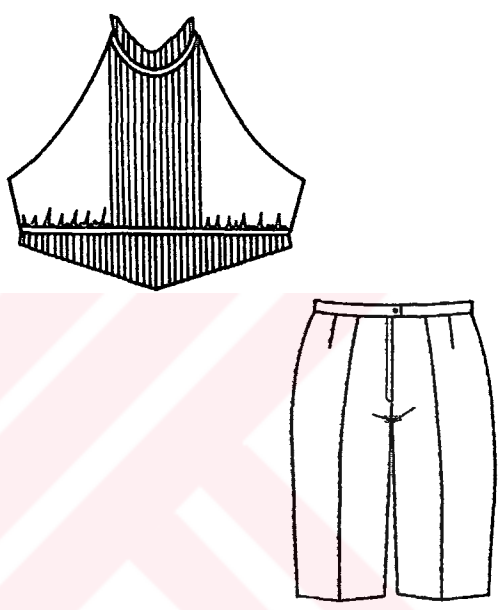
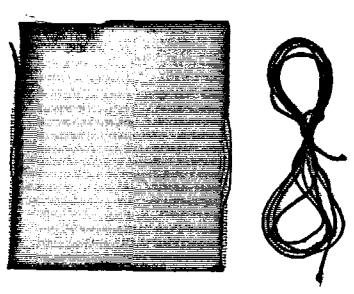
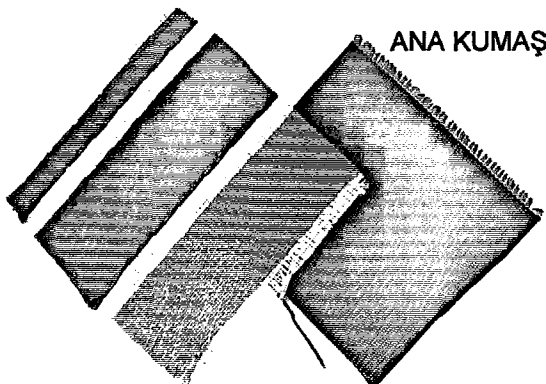
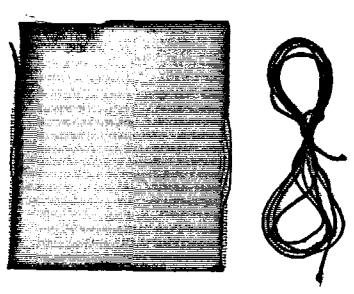
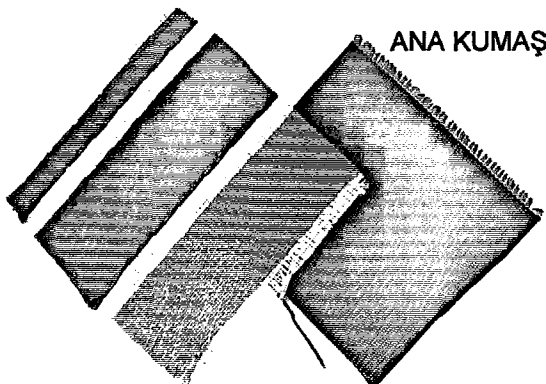
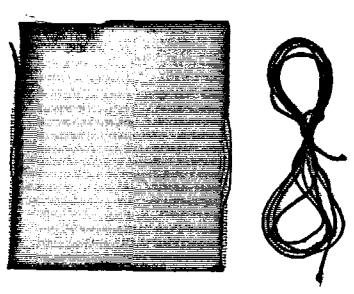
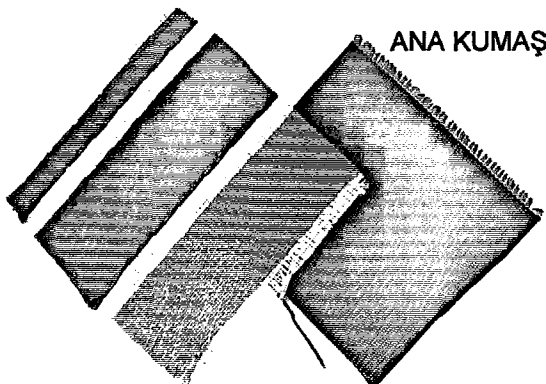
1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

MODEL NO : 5
BLUZ PERVAZI YERLEŞİM PLANI

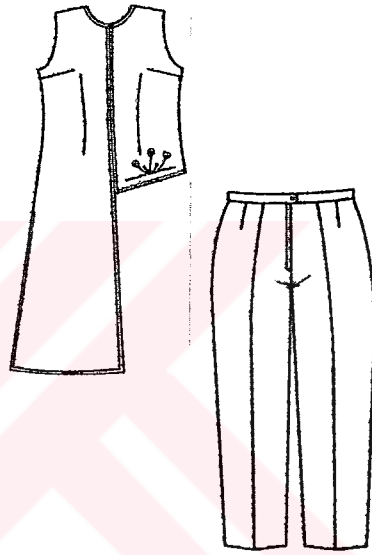
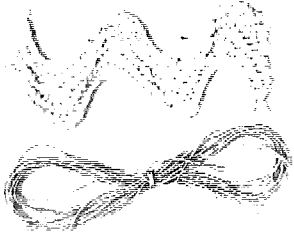
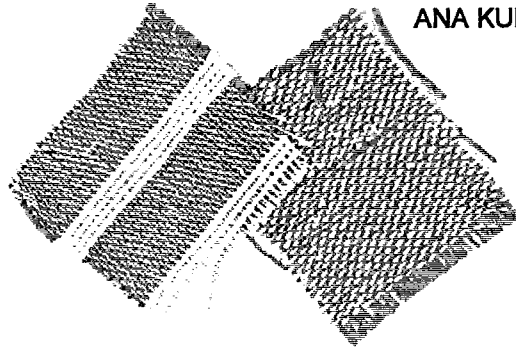

1/5 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR

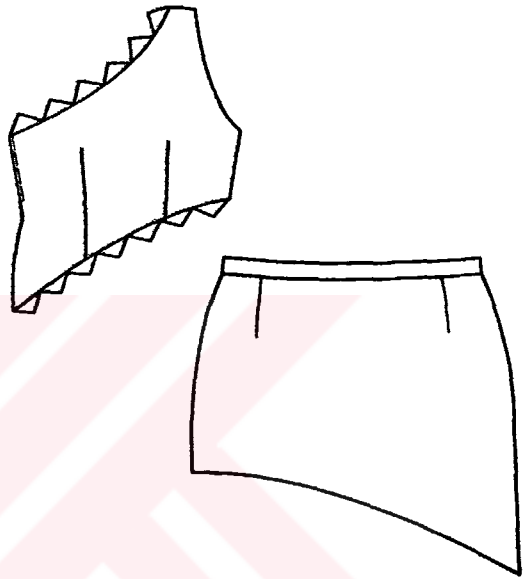
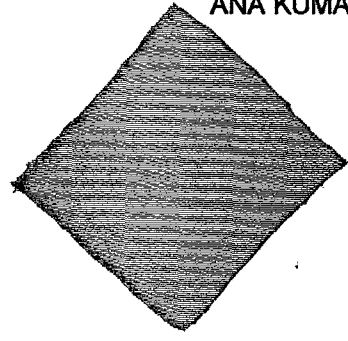
ŞEKİL : 22
MODEL NO : 1
BİÇİM TANIMLAMA FORMU

ÜRÜN TANITIM FORMU	Model No: 1	Sezon: 2001 / Yaz			
Hazırlayan: Beyhan Pamuk	Giysi Adedi: 2	Tarih:			
	Beden No: 38				
Büstiyer, pileli, dik yakalı, ön ortası sıra ile göğüs altına kadar pilelidir. Göğüsün altındaki üçgen parça arka arka ortasına kadar pilelidir. Parçaların birleşme yerleri üzerine ince kordonlar yerleştirilmiştir. Arka ortası açık boyundan ve sırttan bağlamalıdır. Arka bedende pensler bulunmaktadır. Pantolon boyu diz altına kadardır. Pantolon Kemerli, önden fermuarlı ve düğmelidir.					
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt Parça 2 Adet - Arka Alt Parça 2 Adet </td> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> Astar - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt 2 Adet - Arka Alt 2 Adet </td> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> Pantolon - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet </td> </tr> </table>			PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt Parça 2 Adet - Arka Alt Parça 2 Adet	Astar - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt 2 Adet - Arka Alt 2 Adet	Pantolon - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet
PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt Parça 2 Adet - Arka Alt Parça 2 Adet	Astar - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Ön Yaka 1 Adet - Arka Yaka 2 Adet - Ön Alt 2 Adet - Arka Alt 2 Adet	Pantolon - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet			
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 40%; vertical-align: top;"> YARDIMCI MALZEMELER </td> <td style="width: 60%; vertical-align: top;"> ANA KUMAŞ </td> </tr> </table>			YARDIMCI MALZEMELER 	ANA KUMAŞ 	
YARDIMCI MALZEMELER 	ANA KUMAŞ 				

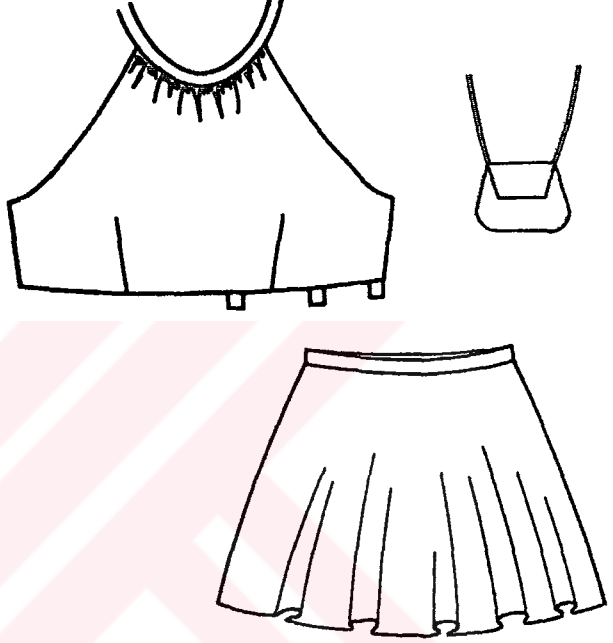
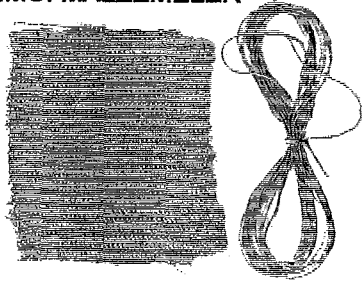
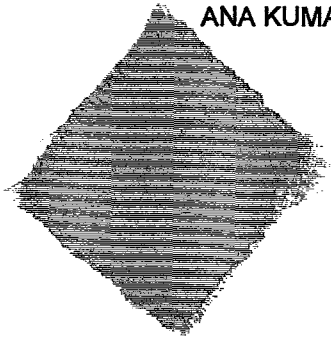
ŞEKİL : 23
MODEL NO : 2
BİÇİM TANIMLAMA FORMU

ÜRÜN TANITIM FORMU	Model No: 2	Sezon: 2001 / Yaz			
Hazırlayan: Beyhan Pamuk	Giysi Adeti: 2	Tarih:			
	Beden No: 38				
Giysi; Yuvarlak yakalı, ön arka bedende pensli, yan etek ucu yırtmaçlıdır. Asimetrik bir modeldir. Sağ beden boyu bilek hizasına, sol beden boyu kalça hizasına kadardır. Yaka çevresi, ön ortası etek uçlarına kadar harç yerleştirilmiştir. Sol ön etek ucunda desenler oluşturulmuştur. Pantolon boyu uzundur. Ön ortası fermuarlı ve düğmelidir.					
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Brit 1 Adet </td> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> Astar - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet </td> <td style="width: 33%; vertical-align: top;"> Pantolon - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet </td> </tr> </table>			PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Brit 1 Adet	Astar - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet	Pantolon - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet
PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Brit 1 Adet	Astar - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet	Pantolon - Ön Beden 2 Adet - Arka Beden 2 Adet - Fermuar Patı 3 Adet			
YARDIMCI MALZEMELER 	ANA KUMAŞ 				

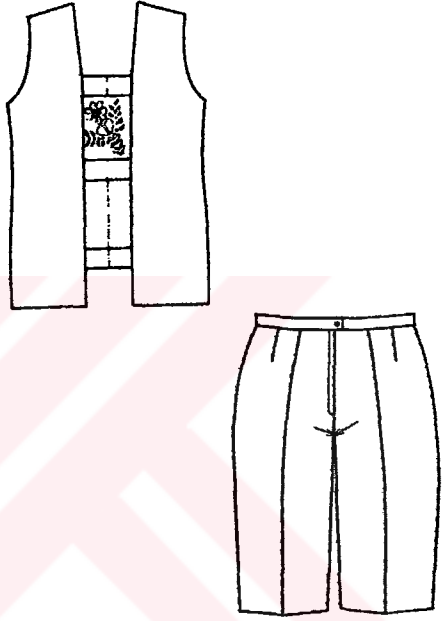
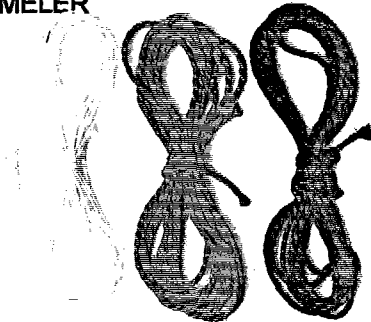
ŞEKİL : 24
MODEL NO : 3
BİÇİM TANIMLAMA FORMU

ÜRÜN TANITIM FORMU	Model No: 3	Sezon: 2001 / Yaz
Hazırlayan: Beyhan Pamuk	Giysi Adeti: 2	Tarih:
	Beden No: 38	
Bluz asimetrik, sol omuzdan askılı, ön ve arka bedeni penslidir. Yaka ve etek ucunda muska şeklinde parçalar bulunmaktadır. Muskalar sıra ile yerleştirilmiştir. Boyu kalça hizasına kadardır. Etek boyu diz üstüne kadardır. Etek asimetriktir. Ön ve arka bedende pensler bulunmaktadır. Arka ortadan fermuarlı ve düğmelidir. Etek uçları pervaz ile temizlenmiştir.		
PARÇA LİSTESİ - Ön Beden 1 Adet - Arka Beden 1 Adet - Ön Beden Pervaz 2 Adet - Arka Beden Pervaz 2 Adet - Muska Parçalar 24 Adet Etek - Ön Etek 1 Adet - Arka Etek 1 Adet - Kemer 1 adet - Etek Pervazı 2 Adet		
YARDIMCI MALZEMELER ANA KUMAŞ 		

ŞEKİL : 25
MODEL NO : 4
BİÇİM TANIMLAMA FORMU

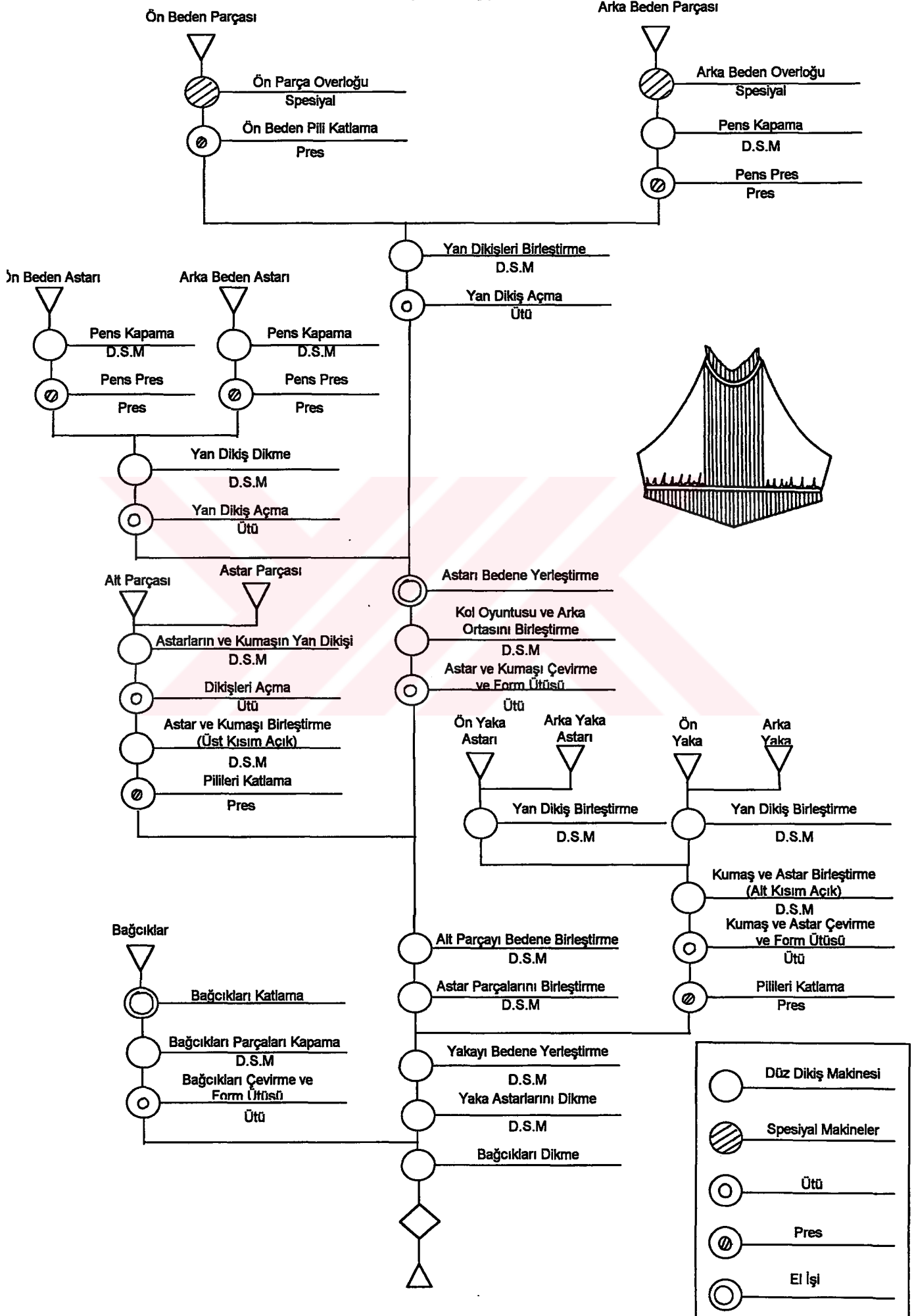
ÜRÜN TANITIM FORMU	Model No: 4	Sezon: 2001 / Yaz																																																
Hazırlayan: Beyhan Pamuk	Giysi Adeti: 2	Tarih:																																																
	Beden No: 38																																																	
Büstiyer; yuvarlak yakalı, arka boyundan bağlamalıdır. Ön bedende pensler bulunmaktadır. Giysinin boyu göğüs altına kadar ve arka sırt üzerinden kordon bağcık ile bağlamalıdır. Büstiyerin etek ucuna çanta yerleştirilmiştir. Çanta büstiyerin etek ucuna yerleştirilmiş askılar ile sabitlenmiştir. Kloş eteğin arka ortasında fermuar ve düğme bulunmaktadır. Mini etek şeklinde hazırlanmıştır.																																																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: left;">PARÇA LİSTESİ</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Çanta</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Etek</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Astar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="8">Büstiyer</td> </tr> <tr> <td>- Ön Beden</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Ön Çanta</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Ön Etek</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Ön Beden</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> </tr> <tr> <td>- Arka Beden</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Arka Çanta</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Arka Etek</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Arka Beden</td> <td style="text-align: center;">4 Adet</td> </tr> <tr> <td>- Yak Şeridi</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Çanta Askısı</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td>Kemer</td> <td style="text-align: center;">1 Adet</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çanta biritleri</td> <td style="text-align: center;">5 Adet</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			PARÇA LİSTESİ		Çanta		Etek		Astar		Büstiyer								- Ön Beden	1 Adet	Ön Çanta	1 Adet	Ön Etek	1 Adet	Ön Beden	1 Adet	- Arka Beden	1 Adet	Arka Çanta	1 Adet	Arka Etek	1 Adet	Arka Beden	4 Adet	- Yak Şeridi	1 Adet	Çanta Askısı	1 Adet	Kemer	1 Adet			Çanta biritleri	5 Adet						
PARÇA LİSTESİ		Çanta		Etek		Astar																																												
Büstiyer																																																		
- Ön Beden	1 Adet	Ön Çanta	1 Adet	Ön Etek	1 Adet	Ön Beden	1 Adet																																											
- Arka Beden	1 Adet	Arka Çanta	1 Adet	Arka Etek	1 Adet	Arka Beden	4 Adet																																											
- Yak Şeridi	1 Adet	Çanta Askısı	1 Adet	Kemer	1 Adet																																													
Çanta biritleri	5 Adet																																																	
YARDIMCI MALZEMELER 		ANA KUMAŞ 																																																

ŞEKİL : 26
MODEL NO : 5
BİÇİM TANIMLAMA FORMU

ÜRÜN TANITIM FORMU	Model No: 5	Sezon: 2001 / Yaz																														
Hazırlayan: Beyhan Pamuk	Giysi Adeti: 2	Tarih:																														
	Beden No: 38																															
Bluz; kare yakalı, ön ortası iki parça şeklinde nakışlıdır. Arka ortasında şeritler bulunmaktadır. Ön ve arka ortası etek uçları kare püsküllüdür. Yanlarda kısa yırtmaçlar bulunmaktadır. Pantolon boyu diz altına kadardır. Yanlarda kısa yırtmaçlar vardır. Önden fermuarlı ve düğmelidir.																																
PARÇA LİSTESİ <table style="width: 100%; border: none;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: left;">Bluz</th> <th colspan="2" style="text-align: left;">Pantolon</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- Ön Beden</td> <td>2 Adet</td> <td>Arka Beden</td> <td>2 Adet</td> <td>Ön Beden</td> <td>2 Adet</td> </tr> <tr> <td>- Ön Şeritler</td> <td>3 Adet</td> <td>Arka Şeritler</td> <td>3 Adet</td> <td>Arka Beden</td> <td>2 Adet</td> </tr> <tr> <td>- Nakışlı Parça</td> <td>2 Adet</td> <td>Arka Pervaz</td> <td>2 Adet</td> <td>Fermuar Parçası</td> <td>2 Adet</td> </tr> <tr> <td>- Ön Pervaz</td> <td>2 Adet</td> <td>Kol Pervazı</td> <td>2 Adet</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Bluz				Pantolon		- Ön Beden	2 Adet	Arka Beden	2 Adet	Ön Beden	2 Adet	- Ön Şeritler	3 Adet	Arka Şeritler	3 Adet	Arka Beden	2 Adet	- Nakışlı Parça	2 Adet	Arka Pervaz	2 Adet	Fermuar Parçası	2 Adet	- Ön Pervaz	2 Adet	Kol Pervazı	2 Adet		
Bluz				Pantolon																												
- Ön Beden	2 Adet	Arka Beden	2 Adet	Ön Beden	2 Adet																											
- Ön Şeritler	3 Adet	Arka Şeritler	3 Adet	Arka Beden	2 Adet																											
- Nakışlı Parça	2 Adet	Arka Pervaz	2 Adet	Fermuar Parçası	2 Adet																											
- Ön Pervaz	2 Adet	Kol Pervazı	2 Adet																													
YARDIMCI MALZEMELER 		ANA KUMAŞ 																														

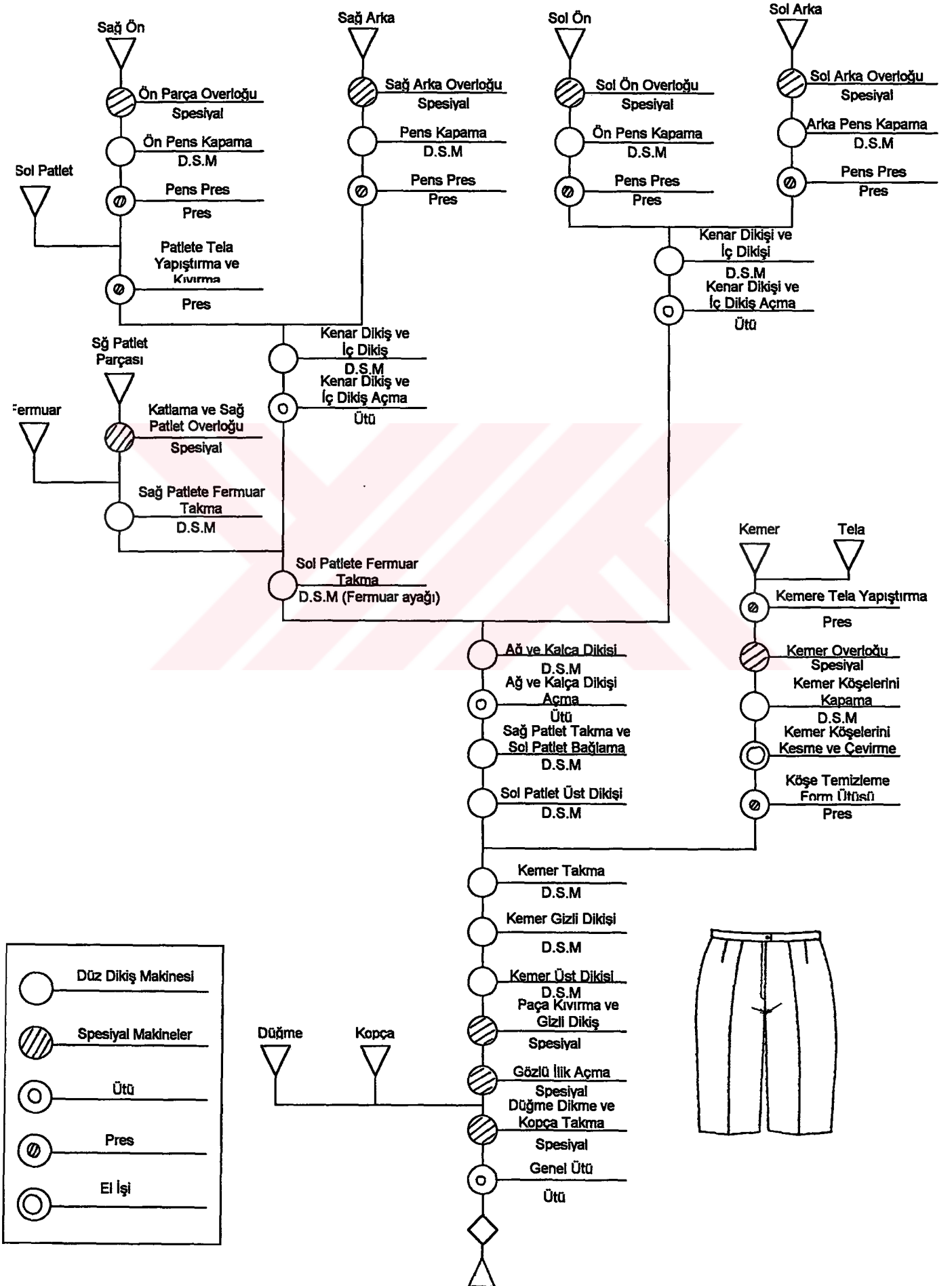
ŞEKİL : 27
MODEL NO : 1
BÜSTİYER
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

208

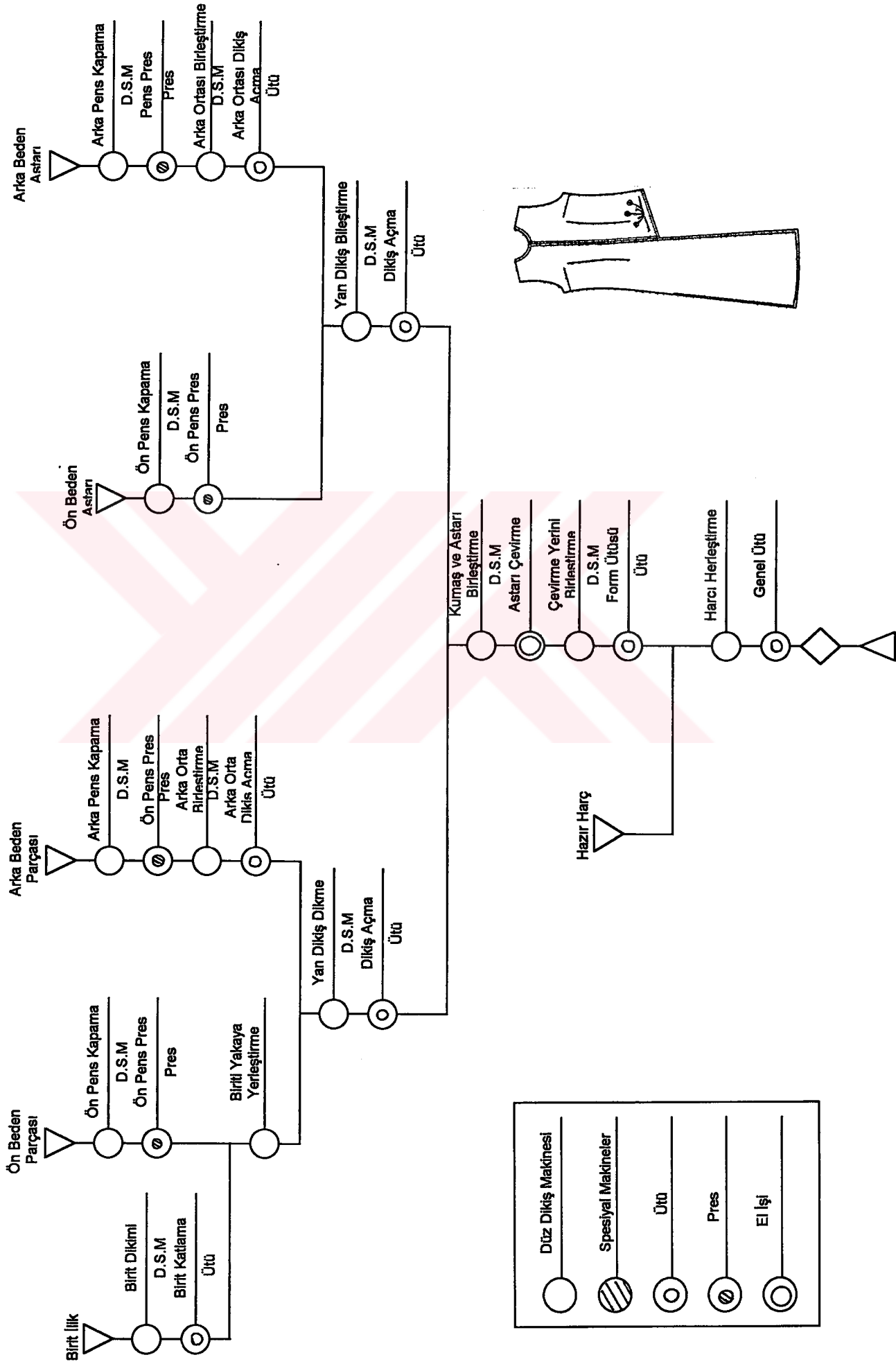

ŞEKİL : 28
MODEL NO : 1
PANTOLON
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

209

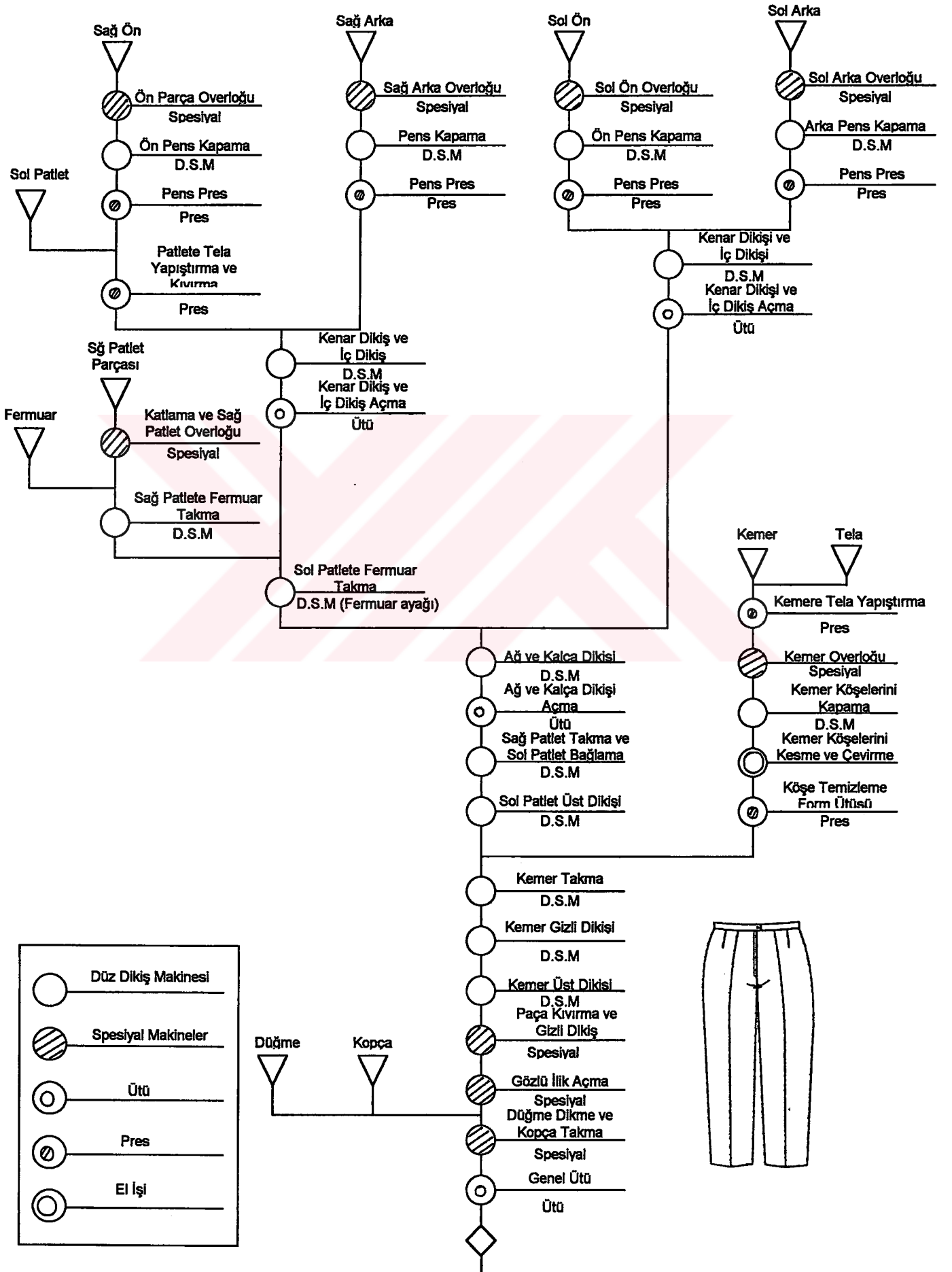

MODEL NO : 2 ÜSTLÜK PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

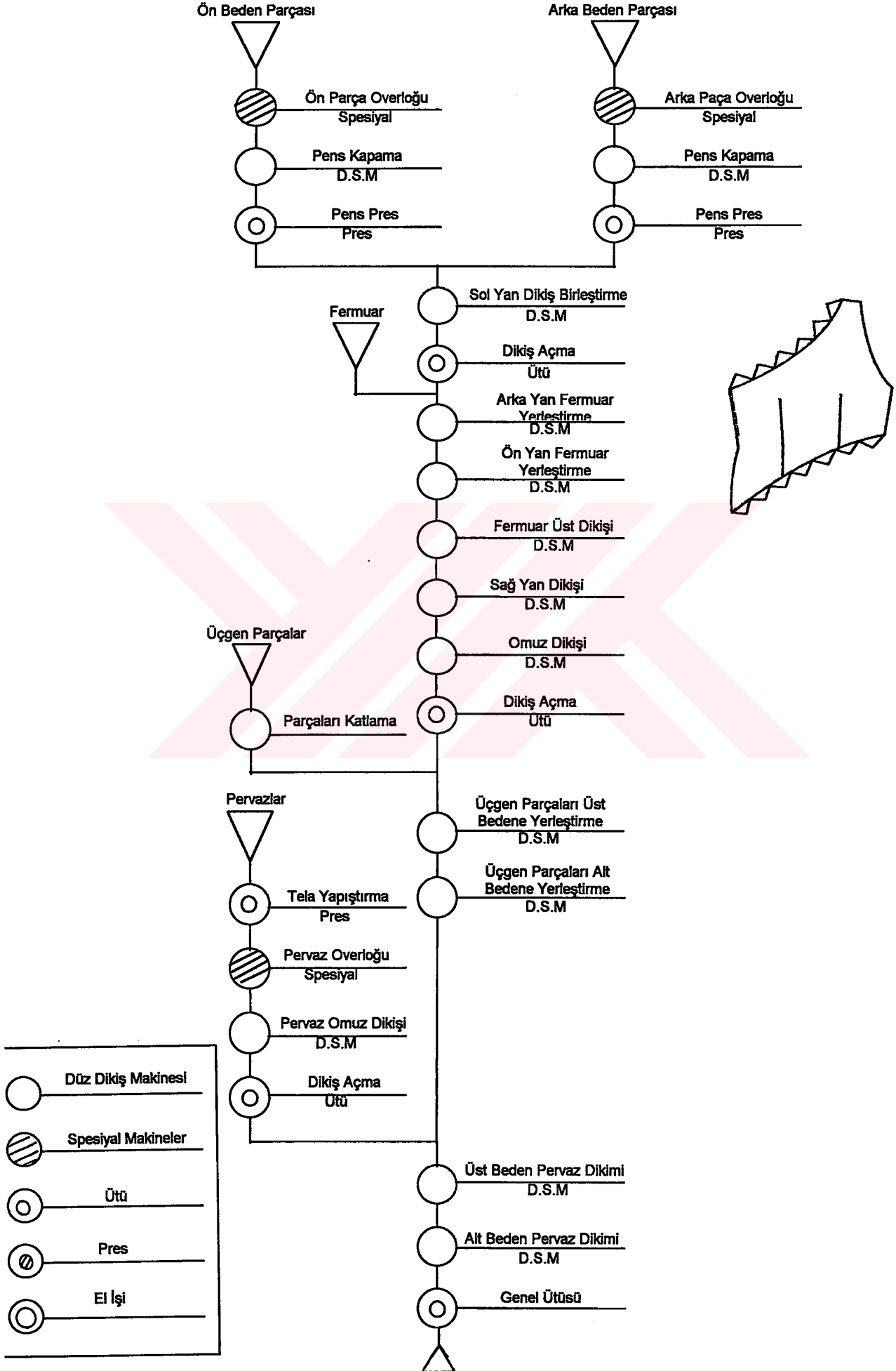
ŞEKİL : 30
MODEL NO : 2
PANTOLON
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

211

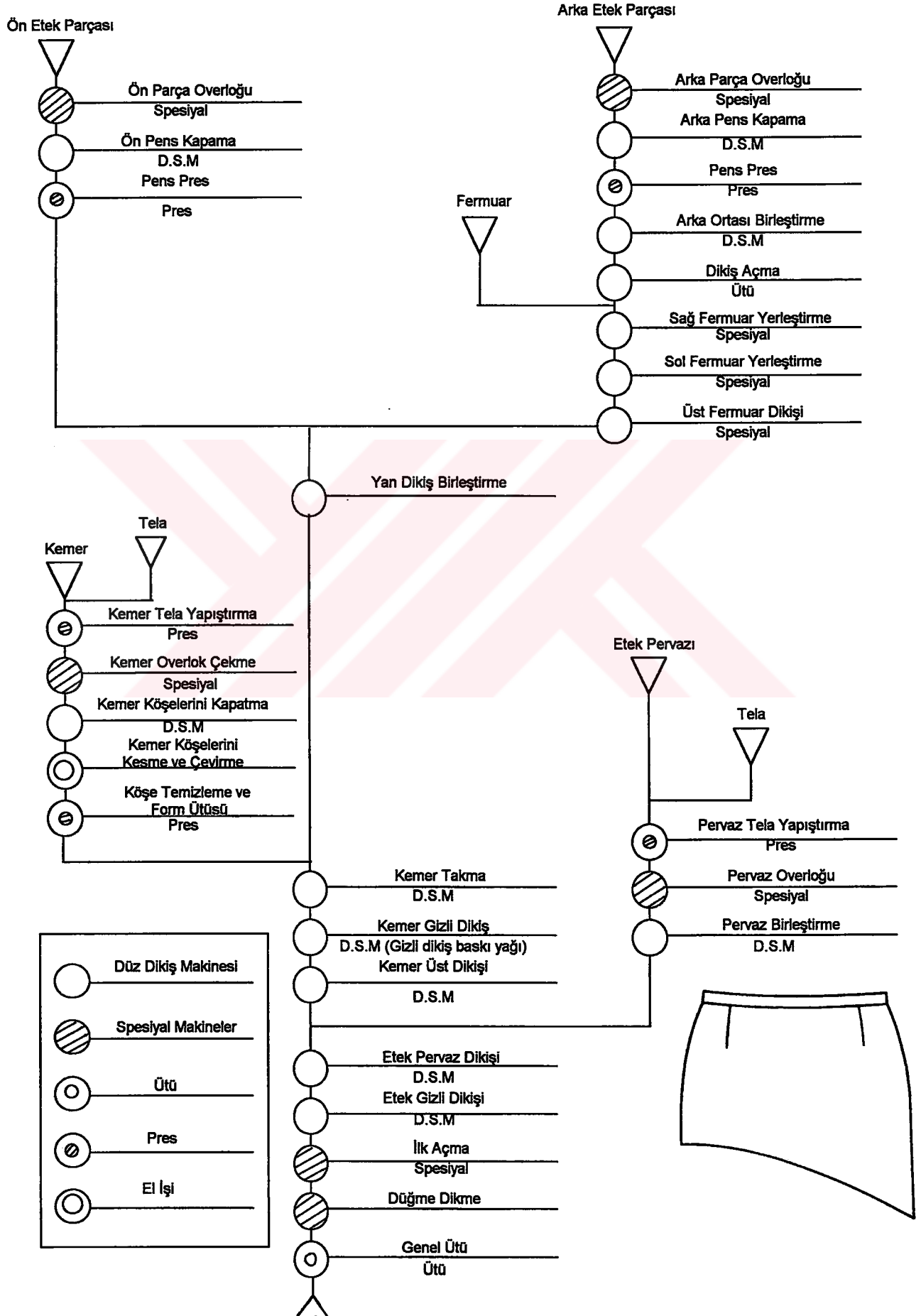
ŞEKİL : 31
MODEL NO: 3
BLUZ
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

212

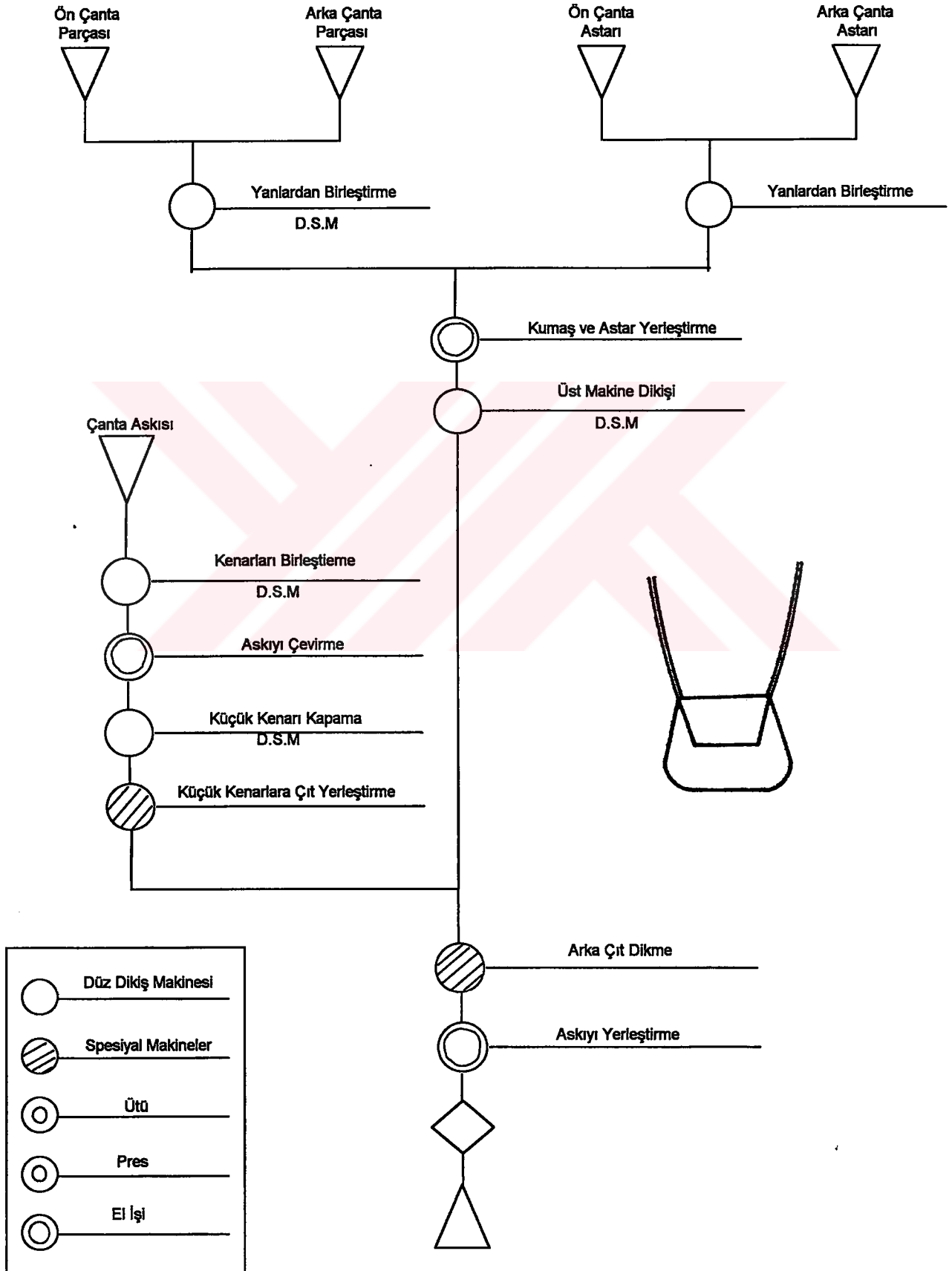

ŞEKİL : 32
MODEL NO : 3
ETEK
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

213

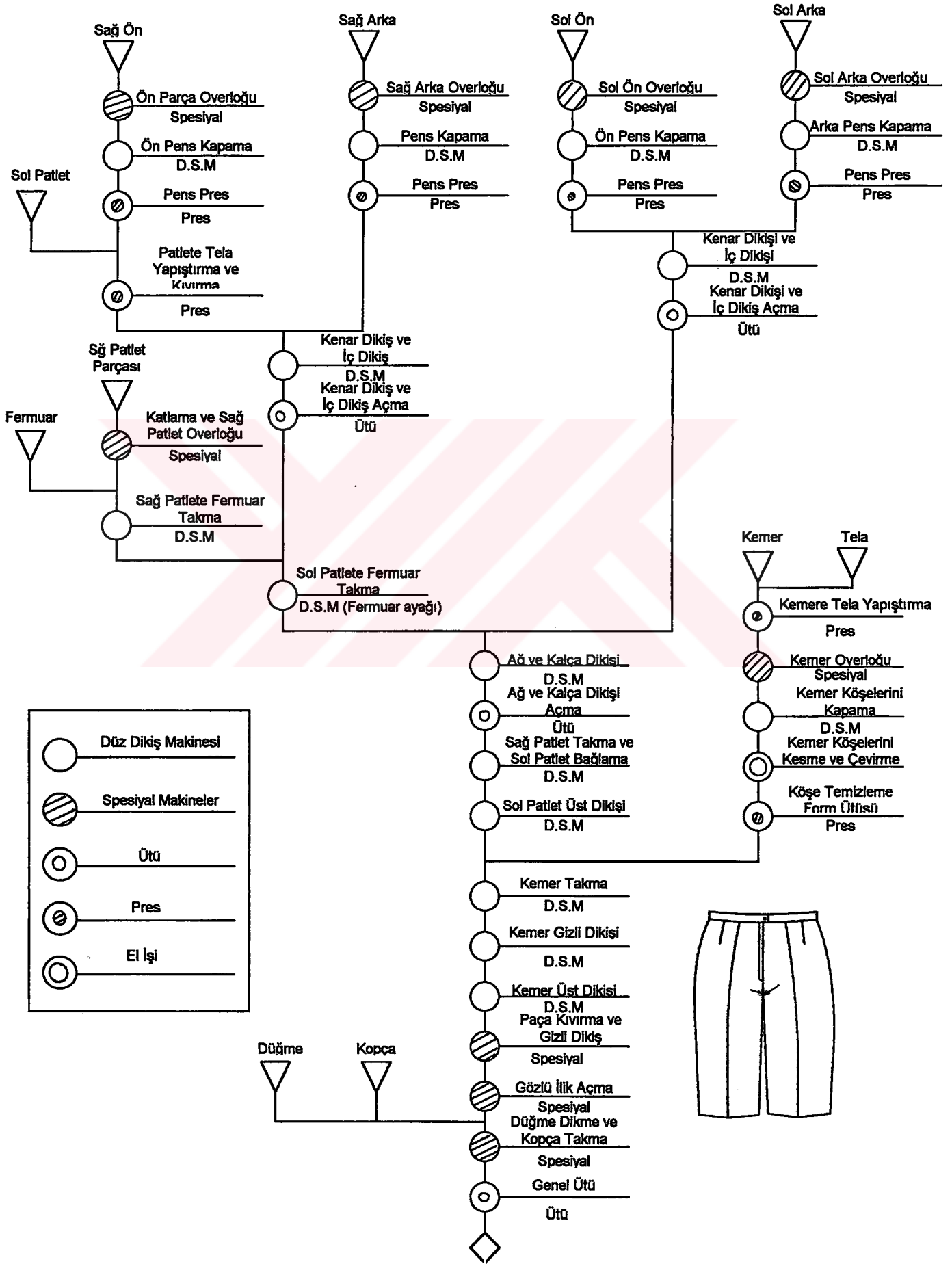

ŞEKİL : 34
MODEL NO : 4
ÇANTA
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

ŞEKİL : 37
MODEL NO : 5
PANTOLON
PROSES (SÜREÇ) ANALİZİ

218

TABLO :10
MODEL NO : 1
MALİYET TABLOSU

Büstiye	Kullanılan Malzeme	Rengi	Cinsi	Miktarı Metre / Adet	Birim Fiyatı Metre / Adet	Toplam Tutarı
	Kutnu Kumaş	Karışık Renkli	Pamuklu	60 cm	3 750 000 TL	2 250 000 TL
	Tafta (Astar İçin)	Bordo	Pamuklu	85 cm	5 50 000 TL	4 675 000 TL
	Dikiş İpliği	Bordo	Polyester	2 Adet	325 000 TL	650 000 TL
	Toplam					7 575 000 TL
Pantolon	Tafta	Bordo	Pamuklu	70 cm	5 500 000 TL	3 850 000 TL
	Tela	Beyaz	Bez	10 cm	300 000 TL	30 000 TL
	Fermuar	Bordo		1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Düğme	Bordo		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Toplam					4 155 000 TL

GENEL TOPLAM : 11 730 000 TL

TABLO :11
MODEL NO : 2
MALİYET TABLOSU

Üstlük	Kullanılan Malzeme	Rengi	Cinsi	Miktarı Metre / Adet	Birim Fiyatı Metre / Adet	Toplam Tutarı
	Keten Kumaş (Çizgili)	Yeşil Krem	Pamuklu Keten	135 cm	3 500 000 TL	4 725 000 TL
	Keten Kumaş (Astar)	Yeşil	Pamuklu Keten	135 cm	3 500 000 TL	4 725 000 TL
	Hazır Harç (Su taşı)	Krem	Pamuklu	7 m	1 250 000 TL	8 750 000 TL
	Düğme	Yeşil		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Dikiş İpliği	Yeşil	Polyester	2 Adet	325 000 TL	750 000 TL
	Toplam					18 975 000 TL
Pantolon	Keten Kumaş	Yeşil	Pamuklu Keten	120 cm	3 500 000 TL	4 200 000 TL
	Tela	Beyaz	Bez	10 cm	300 000 TL	30 000 TL
	Fermuar	Yeşil	Pamuklu Keten	1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Düğme	Yeşil		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Toplam					4 505 000 TL

GENEL TOPLAM : 23 480 000 TL

TABLO : 12
MODEL NO : 3
MALİYET TABLOSU

Bluz	Kullanılan Malzeme	Rengi	Cinsi	Miktarı Metre / Adet	Birim Fiyatı Metre / Adet	Toplam Tutarı
	Saten (Bluz - Etek)	Kırmızı	İpekli	115 cm	3 500 000 TL	4 025 000 TL
	Tela	Beyaz	Bez Tela	50 cm	300 000 TL	150 000 TL
	Fermuar	Kırmızı		1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Dikiş İpliği	Kırmızı	Polyester	2 Adet	325 000 TL	650 000 TL
	Kopça	Siyah	Metal	1 Adet	10 000 TL	10 000 TL
	Toplam					5 085 000 TL
Etek	Tela	Beyaz	Bez	50 cm	300 000 TL	150 000 TL
	Krokren	Beyaz	Pamuklu	75 cm	250 000 TL	185 000 TL
	Fermuar	Kırmızı	Pamuklu Keten	1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Düğme	Kırmızı		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Toplam					610 000 TL

GENEL TOPLAM : 5 695 000 TL

TABLO : 13
MODEL NO : 4
MALİYET TABLOSU

Büstiyer	Kullanılan Malzeme	Rengi	Cinsi	Miktarı Metre / Adet	Birim Fiyatı Metre / Adet	Toplam Tutar
	Kadife Kumaş (Büstiyer, Etek, Çanta)	Mavi	Pamuklu Naylon	2 m	3 000 000 TL	6 000 000 TL
	Astar Kumaş	Mavi	Sentetik	35 cm	1 500 000 TL	525 000 TL
	Dikiş İpliği	Mavi	Polyester	2 Adet	325 000 TL	650 000 TL
	Delikli Zimba	Metal	Metal	2 Çift	25 000 TL	50 000 TL
	Toplam					7 225 000 TL
Etek	Krokren	Beyaz	Pamuklu	75 cm	250 000 TL	187 500 TL
	Fermuar	Mavi		1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Düğme	Mavi		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Toplam					462 500 TL

GENEL TOPLAM : 7 687 500 TL

TABLO : 14
MODEL NO : 5
MALİYET TABLOSU

Bluz	Kullanılan Malzeme	Rengi	Cinsi	Miktarı Metre / Adet	Birim Fiyatı Metre / Adet	Toplam Tutarı
	Yöresel Kumaş	Krem	İpekli	122 cm	28 500 000 TL	34 770 000 TL
	Tela	Beyaz	Bez	50 cm	300 000 TL	150 000 TL
	Nakış İpliği	Lacivert Kırmızı	Pamuklu	4 Adet	950 000 TL	3 800 000 TL
	Dikiş İpliği	Krem	Polyester	2 Adet	325 000 TL	650 000 TL
	Toplam					39 370 000 TL
Pantolon	Keten	Krem	Pamuklu Keten	70 cm	3 000 000 TL	2 100 000 TL
	Tela	Beyaz	Bez	10 cm	300 000 TL	30 000 TL
	Fermuar	Krem		1 Adet	250 000 TL	250 000 TL
	Düğme	Bordo		1 Adet	25 000 TL	25 000 TL
	Toplam					2 405 000 TL

GENEL TOPLAM : 41 175 000 TL

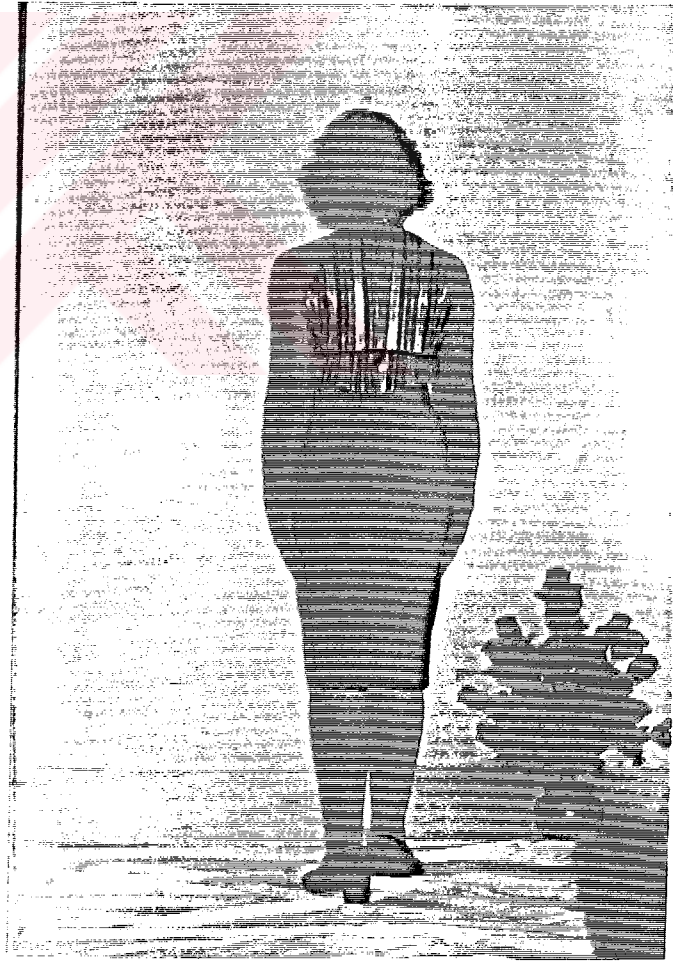
4.2.12. Ürün Fotoğrafları

Oluşturulan ürünlerin önden ve arkadan görüntüleri fotoğraf ile çekilerek aşağıda verilmiştir.

MODEL NO : 1

Şekil 38 :
Önden Görünümü

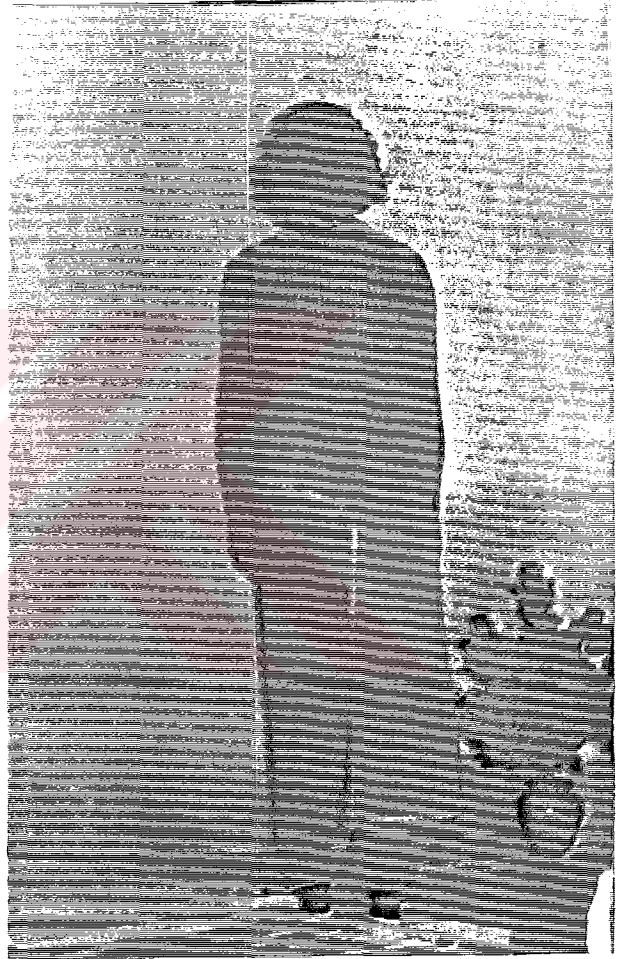

Şekil 39 :
Arkadan Görünümü

MODEL NO : 2

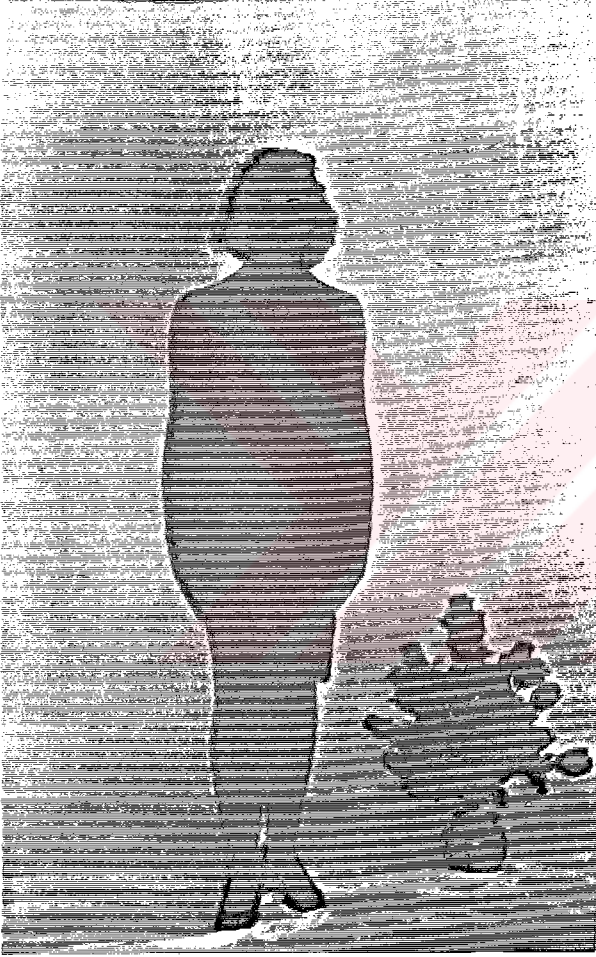

Şekil 40 :
Önden Görünümü

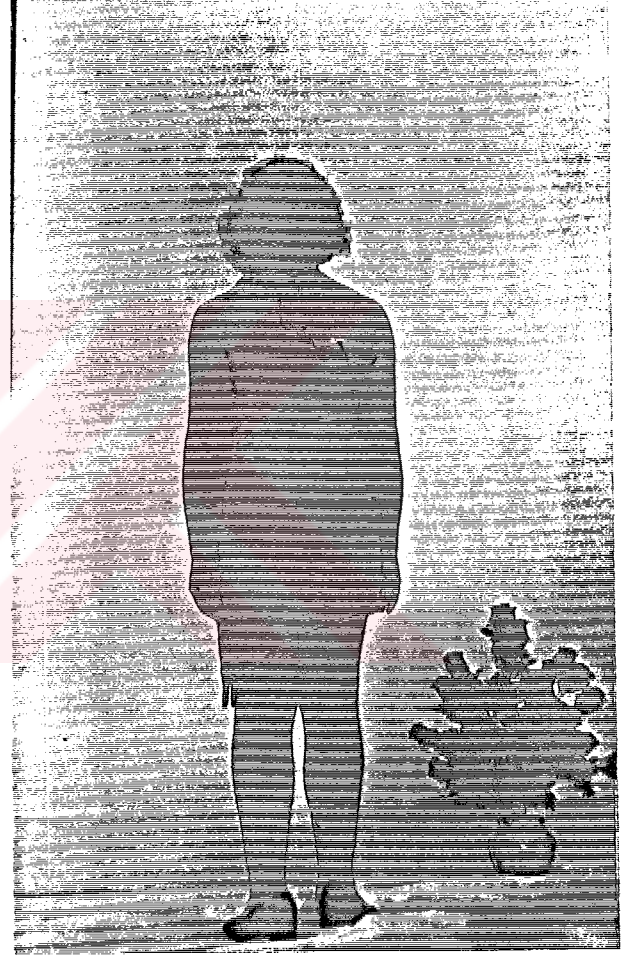

Şekil : 41
Arkadan Görünümü

MODEL NO : 3

Şekil 42 :
Önden Görünümü

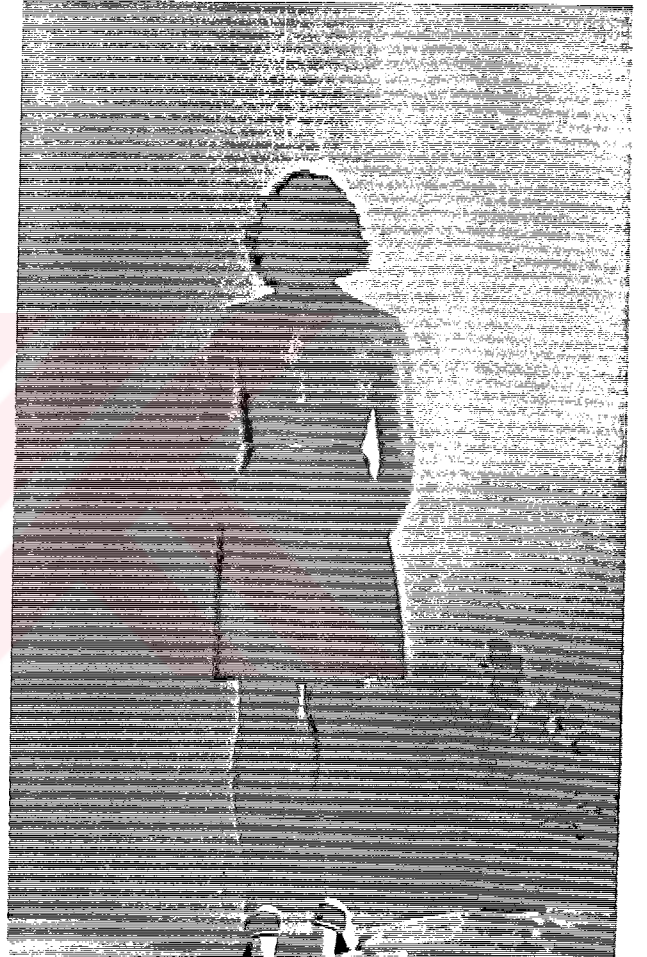

Şekil 43 :
Arkadan Görünümü

MODEL NO : 4

Şekil 44 :
Önden Görünümü

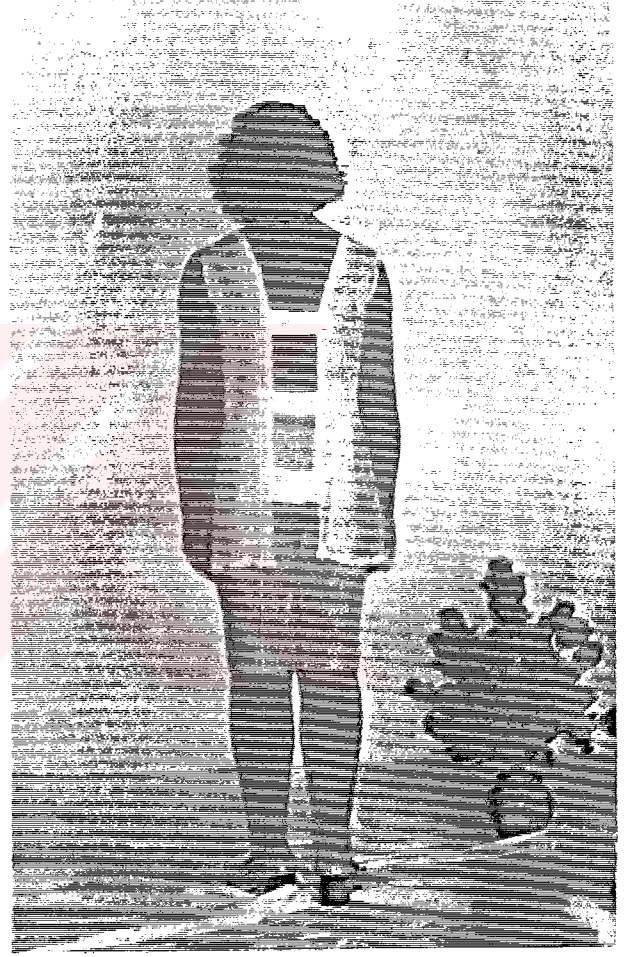

Şekil 45 :
Arkadan Görünümü

MODEL NO : 5

Şekil 46 :
Önden Görünümü

Şekil 47 :
Arkadan Görünümü

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Zaman akışı içerisinde gelişen ve buna bağlı olarak değişen sosyal yapı, toplumların yaşam tarzlarını da etkilemiştir. Yaşam biçiminin göstergesi olan giyim; bu gelişmeler doğrultusunda değişmiş, günlük hayatın koşullarına uyum sağlamıştır.

Geleneksel giyim anlayışımızda, günün yaşam koşullarına karşı yenik düşerek zaman içerisinde kaybolmaya başlamıştır. Hazır giyim sektörünün gelişmesi, uluslar arası moda anlayışının yaygınlaşması, günlük yaşantının getirileri geleneksel giysilerin yok olmasına veya sandıklara kaldırılmasına neden olmuştur. Bazı yörelerimizde bu giysiler yeni giyim tarzıyla kaynaştırılmakta veya düğün, tören gibi özel günlerde kullanılarak yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Yapılan bu çalışmada Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri geleneksel kadın giysileri incelenmiştir. Yörede, kişilerle bire bir görüşülmüştür. Hazırlanmış olan "Yöresel Giysi İnceleme Formuna" uygun olarak, bulunabilen giysilerin kalıp, model, dikiş, süsleme gibi bilgileri incelenmiş ve formlara yerleştirilmiştir. Giysilerin 1/10 ölçekli kalıp ve teknik çizimleri hazırlanmıştır. İnceleme formlarından çıkan sonuçlara göre tablolar hazırlanmıştır.

Yörede bulunabilen giysilerin yapımında; üç beş eteklerde kutnu; iç göyneklerde yöresel ipek dokuma; göğüslüklerde kadife, saten gibi kumaşların kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca basma, kapıt, patiska, mofilin gibi

kumaşlardan hazırlanmış giysi parçaları bulunmuştur. Üç beş eteklerde pamuklu kumaş; mantoda ise, astarlık kumaş kullanılarak astar çalışıldığı belirlenmiştir.

Yörede el tezgahlarında dokunarak elde edilen ipek kumaşlara rastlanmıştır. Bu kumaşlardan hazırlanan göyneklerin doğal renginin olan açık kahve ve krem rengi olduğu gözlenmiştir. İnceleme sırasında bu ipeklerin bitki köklerinden elde edilen boyalar kullanılarak hazırlandığı belirlenmiştir. Yine yaneş don üzerinde bulunan nakış ipleri kök boyalar kullanılarak kırmızı ve lacivert renklerde boyanmışlardır. Şalvar ve donların kullanılan kumaşın rengine göre sarı don, kırmızı morfilin gibi isimler aldığı belirlenmiştir. Astarlı kumaşlarda beyaz, krem ve siyah renklerin kullanıldığı gözlenmiştir.

Yöresel giysi parçalarından, yapımı eskiye dayananlarda, elde makine dikişi ve elde baskı dikişleri kullanıldığı belirlenmiştir. Giysi parçalarında, makine dikişi ve elde baskı dikişlerinin sıkça kullanıldığı tespit edilmiştir. Yöresel dokumadan yapılan, ipek çempenninde kumaş parçalarını birleştirirken çarpma dikiş kullanıldığı gözlenmiştir.

Yörede bulunan giysi parçalarında; ön astarının kapamasız veya pat çalışmalı, yuvarlak ve şömiziye yakalı, omuzların dikişli, kolların takma kol, kol boylarının uzun, kol ağzlarının manşetsiz olduğu belirlenmiştir. Yörede bulunan göğüslüklerin, boyundan göğüs altına kadar kısa parçadan hazırlandığı gözlenmiştir. Şalvar ve donların bel ve paçaları lastikli, yanlar dikişsiz; boyu, diz ve bilek arasında olduğu tespit edilmiştir. Dört giysi parçasında astar olduğu gözlenmiştir.

Yörede bulunan giysi parçalarının, biçim özelliklerinde, üst giysilerin ön ve arka bedenlerinin ikiden çok parçalı olduğu gözlenmiştir. Ön ve arka bedende, ön ve arka ortası dikişsiz, pensli, belden kesik, pileli, peş parçalı, boyunun diz ile bilek arasında olduğu tespit edilmiştir. Göğüslüğün arka bedende bağlamalı olduğu gözlenmiştir. Alt beden giysilerinde, bel ve paça lastikli, büzgülü, iki farklı kumaş kullanıldığı için korseli; boyunun diz ile bilek arasında olduğu belirlenmiştir.

Giysi parçalarında süsleme malzemesi olarak, kordon ip, altın para, pul boncuk, hazır harç gibi malzemelerin yanında kumaş ve dikiş ipliklerinin de kullanıldığı gözlenmiştir. Gümüş kuşak üzerinde, taş, gümüş para ve zincirlerin bulunduğu tespit edilmiştir. Süsleme malzemelerinde, kordon iplerin siyah, dikiş iplerinin kırmızı kullanıldığı belirlenmiştir. Altın sarısı ve gümüş renklerde bulunmaktadır.

Bu araştırmada, bir giysi kültürünün yok olmasının önlenmesi, bilinmeyen özelliklerin tanıtılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının gerekliliğinin önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Kaybolmaya yüz tutmuş bu giysiler, belgelendirilerek, yöredeki giysi parçalarından esinlenerek hazırlanan tasarımların, sonraki çalışmalara kaynak oluşturması sağlanmıştır.

5.2. ÖNERİLER

Hazır giyim sektörünün hızla geliştiği, moda akımlarının sürekli değiştiği ve günlük yaşamın hareketliliği sonucunda, geleneksel giyim kuşamımız yok olarak, bu gelişmelerin olumsuzluğunu yaşamaktadır. Kültürümüzün temel taşlarından olan giyim, korunmadığı veya

belgelenmediği takdirde, bu konuda gelecek kuşaklara aktaracak bir şey kalmayacaktır. Bu nedenle yapılan bu çalışma sonucunda, geliştirilen öneriler bulunmaktadır;

- Kişilerin ellerinde bulunan giysileri koruyabilmeleri ve özelliklerini bozmadan saklayabilmeleri için bilinçlendirilmelidir.
- Ülke genelindeki yöresel giysileri tanımak amacıyla sergi, defile gibi çeşitli çalışmalar yapılarak giysiler halka tanıtılmalıdır.
- Bölgeler içerisinde belirlenen merkezlerde, bölgenin yöresel giysilerinden oluşan müze veya sergi salonları açılarak halkın geleneksel giysilere olan ilgisi artırılmalıdır.
- Yöresel giysilerden esinlenerek yeni çizgilerle yapılan tasarımlar, bu giysilerin yaşatmasında etkili olmalıdır.
- Halk eğitim merkezlerinde geleneksel giysilerin önemi ve muhafazası konusunda eğitici dersler verilmelidir.
- Özellikle meslek lisesi programlarında yer alan tasarım eğitimi derslerinde, yöresel giysilerde ele alınarak, kişilerin daha erken yaşlarda bilinçlenmesi sağlanmalıdır.
- Yörelerde veya belirli iş yerlerinde geleneksel kumaşların dokunmasını, dikimini sağlayan kişiler her açıdan desteklemelidir.
- Geleneksel giysilere yönelik araştırma, inceleme yaparak belgelendirmek veya bu giysileri inceledikten sonra tasarım alanında kullanarak bir nevi devamlılığını sağlamak isteyen kişiler teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

KAYNAKÇA

AKARCA, Aşkıdıl.

1954 Milas Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi, İstanbul.

AKTEPE, Şule.

1992 Muğla İli Ziraat Yerleri. Çanakkale:
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

AKYOL, Gülay.

1993 Tasarım ve Ürün Geliştirmede Kalitenin Önemi ve Temini
Verimlilik Dergisi, Milli Prodüktivite Merkezi Yayını, Ankara.

ALTINAY, Hüseyin ve Halime YÜCEER.

1992 Moda ve Tarihi: Ankara Kadioğlu Matbaası.

ANSON, Robin.

1994 "Prospects For World Textiles and Clothın Trade"
Textiles Magazine Sprins.

ARICA, Burcu.

1996 Yörükler. Mersin:
Mersin Üniversitesi.

ARSEVEN, Ali.

1994 Alan Araştırma Yöntemi,
Ankara: Tek Işık Matbası.

AYDIN, Semiha ve Gülşen E. ÇAKAR.

1993 Çağdaş Giysi Tasarımında öge ve Prensipler, 1. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon Kongresi, İTKİB, İstanbul.

BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1995 Türk Tekstil ve Giyim Endüstrisi, Ege Tekstil ve Moda Dergisi, Ocak, Sayı 11, İzmir.

BÖLGESEL TÜRK GİYSİLERİ, İstanbul, 1972.

DULKADİR, Hilmi.

1994 Yörüklerde Kara Çadır. İçel Kültürü, Sayı: 36, Mersin

GENER, Nimet.

1996 Büyük Ölçekli Hazır Giyim İşletmelerinde Yeni Ürün Geliştirme Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma, Tekstil ve Konfeksiyon, 4.

GÜRSOY, Tahir.

1994 Önemli Olan Modaya Yön Verebilmektir Hedef Dergisi, 11: İstanbul.

HALICI, Emrahan.

1986 Bilgisayar Yardımıyla Tasarım Bilim Teknik Dergisi, 224: Ankara.

HAMZAGİL, Aykut.

1989 Moda Tasarımcıda başlar Tekstilde Tasarım Sempozyumu, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul

KAPTAN, Saim.

1988 Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistiksel Yöntemler,
Ankara : Bilim Yayınları.

KARADÜLGER, Kamuran.

1994 Tasarımın Tarihsel Perspektif İçerisinde Tasarımcının İşlevi ve
Kendini Geliştirme Sorunu, Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi,
İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

KIŞOĞLU, Sevil.

1987 17 - 26 Yaş Gurubuna Giren Genç Kızlarda Standart Vucut
Ölçülerinin Tespiti Üzerine Bir Araştırma, Ankara: Gazi
Üniversitesi.

KIŞOĞLU, Sevil.

1995 Geleneksel El Dokumalarından "İhram" ve İhramın Çağdaş
Giysi Tasarımında Kullanımı, V. Milletler Arası Türk Halk
Kültürü Kongresi, T.C Kültür Bakanlığı.

KIŞOĞLU, Sevil.

Kinsay Konfeksiyon İşletmesi İşletme Organizasyonu ve İnsan
Kaynakları Eğitimi Projesi, Y. TANSOY, G. ÇAKAR ve Başk. Kinsay
Tekstil İşletmelerinde Bulunan İnsan Kaynakları, Ankara.

KOCA, Emine.

1999 İçel İli, Tarsus İlçesi, Tahtacılar Geleneksel Kadın Giysileri ve
Çağdaş Tasarımları. Ankara: Gazi Üniversitesi (Yayınlanmış
Yüksek Lisans Tezi).

KOÇU, Reşat Ekrem.

1969 Türk Giyim Kuşam Süsleme Sözlüğü, Ankara: Sümerbank
Kültür Yayınları.

KOMŞUOĞLU, Şükran ve Diğerleri.

1986 Resim II Moda Resmi ve Giyim Tarihi, Ankara: Türk Tarih
Kurumu Basımevi.

METE, Fatma.

2000 Hazır Giyim Sanayiinde Moda Tasarımı ve Ürün Geliştirme,
Konfeksiyon ve Teknik, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.

MEYDAN LAORUSSE

Büyük Lugat ve Ansiklopedi, Cilt 12.

MİLAS HALK EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

1997 (Yayınlanmamış).

MUĞLA İL YILLIĞI 1973.

ÖZER, Bülent.

1989 Tasarım Kavramı Üzerine, Tekstilde Tasarım Sempozyumu,
Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.

PAZARCIK, Orhan.

1995 Türk Hazır Giyim Sanayii, Anahtar Dergisi. Ocak, 7.

SALDIRAY, Sümer.

1985 Desen - Tasarım - Sanat, Tekstil Tasarım Sempozyumu
Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.

SAVAŞ, Nida.

1993 Milas Şehri. İstanbul:

İstanbul Üniversitesi (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi).

SÜRÜR, Ayten.

1983 Ege Bölgesi Kadın Kıyafetleri, İstanbul.

TANSOY, Y. VURAL, T. AĞAÇ, S.

1994 Özgün Giysi Tasarımında Temel İşlemler ve Örnek Bir Çalışma,
Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

TANYOS, Yüksel ve Tuba VURAL.

1994 Özgün Giysi Tasarımında Temel İşlemler ve Örnek Bir Çalışma,
Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, 1.

TARİHİ TÜRK KADIN KIYAFETLERİ, İstanbul, 1986.

TURANİ, Adnan.

1993 Dünya Sanat Tarihi, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

VURAL, Tuba ve Şule SAĞDIK.

1995 Büyük Ölçekli Hazır Giyim İşletmelerinde Yeni Ürün
Geliştirme Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma, Tekstil ve
Konfeksiyon, 4.

YAVUZ, Fatma.

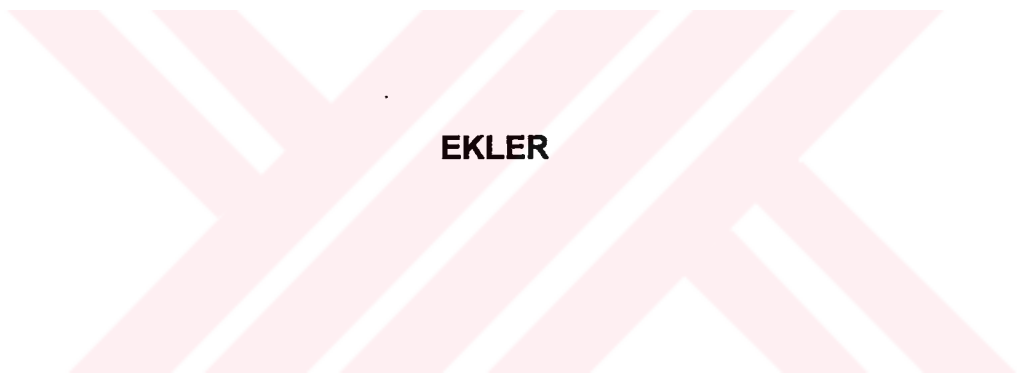
1998 Osmanlı İmparatorluğu XVI - XIX Yüzyıllar Arasındaki Sultan
Giysileri Üzerine Bir Araştırma, Ankara: Gazi Üniversitesi
(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi).

YENER, Semih.

1994 Moda ve Modanın Tanımı, Konfeksiyon Teknik Dergisi,
Ağustos, İstanbul.

4. 35-41

EKLER

Yörük Kadın Kıyafeti
Önden Görünümü

Yörük Kadın Kıyafeti
Arkadan Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 1
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Yörük Kadın Kıyafeti
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cinse Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1974
Kaynak Kişiye Geliş Tarihi : 1974
Kaynak Kişiye Geliş Biçimi : Annesi tarafından hediye edilmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysi önceleri günlük kullanılmakta olup günümüzde özel gün ve törenlerde giyilmektedir.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Aygün Yellice

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 22 Temmuz 1998
- İKİNCİ İNCELEME : 23 Temmuz 1998
- DİĞERLERİ : 12 Ağustos 1999

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/1
GİYSİ PARÇASININ ADI : İç Göynek (İpekli Göynek)

Giysinin Kumaş Özellikleri İle İlgili Bilgiler : İç göynek üzerinde iki çeşit kumaş kullanılmıştır. Ana kumaş yörede el tezgahlarında dokunan ipek dokumadır. Giysinin gözüken yerlerinde bu kumaş kullanılmıştır. Giysinin içte kalan ve görülmeyen kısımlarında yörede "kapıt" adı verilen ince pamuklu kumaş kullanılmıştır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi hakim yakalıdır. Göğüs altına kadar yaka yırtmacı vardır. Koltuk altı ve yanlarda geniş parçalar bulunmaktadır. Giysinin yanları dikişsizdir. Giysi uzun kollu olup, iki parçadan oluşmaktadır. Kollar bedene kare şeklinde yerleştirilmiştir. Giysi üzerinde iki farklı kumaş kullanılmıştır. Giysinin görünen kısımları yöresel dokuma kumaştan hazırlanmıştır. Sırt genişliği, bileğe kadar kol kısmı ve koltuk altı

parçaları amerikan bezinden hazırlanmıştır. Kol ağzına boncuk oyası geçirilmiştir. Elbise boyu diz altına kadardır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi parçaları elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. 1,5 cm genişliğinde hazırlanan biye, yaka oyuntusuna yerleştirilerek, elde baskı dikişi yapılmıştır.

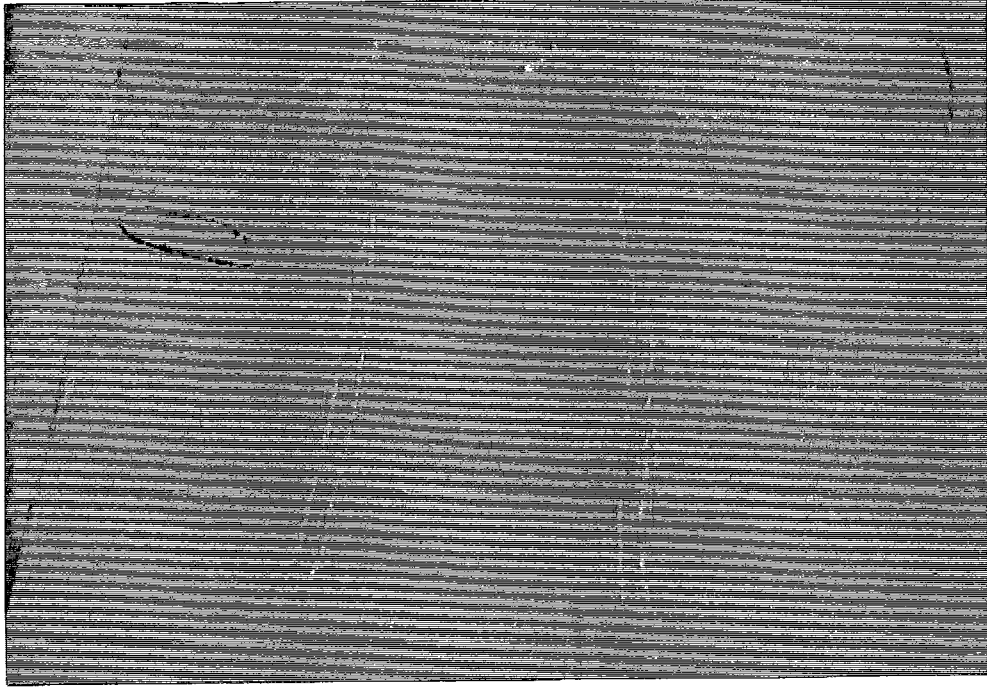
Süsleme Özellikleri İle İlgili Bilgiler : Giysinin kol ağzına kırmızı, siyah, mavi, yeşil renklerden oluşan pul boncuklar yerleştirilmiştir. Boncuklar nakış ipliği ile örüldükten sonra kol ağızlarına sabitlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli : Giysi iç çamaşırı üzerine giyilmektedir. Bir üst giysisidir.

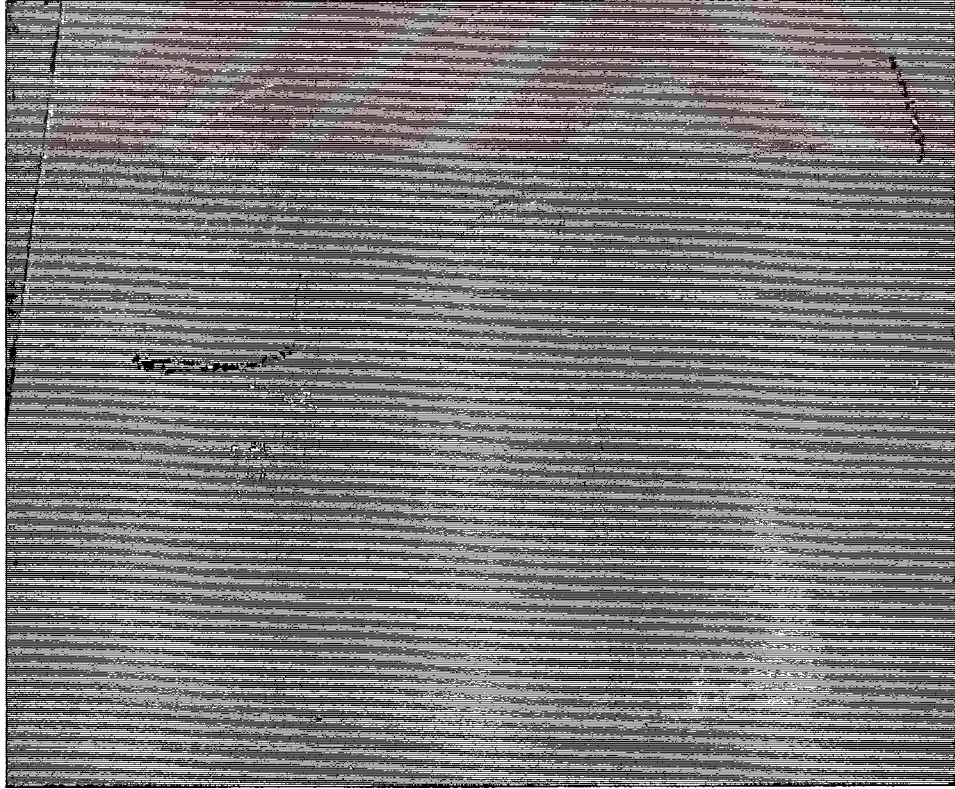
Teknik Çizimi : Giysinin önden ve arkadan olmak üzere iki adet teknik çizimi hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi : Giysinin bir bütün içerisinde kalıpları hazırlanmıştır. Giysiye ait 16 kalıp çizimi bulunmaktadır.

Açıklama : Giysinin üzerinde astar çalışması bulunmamaktadır

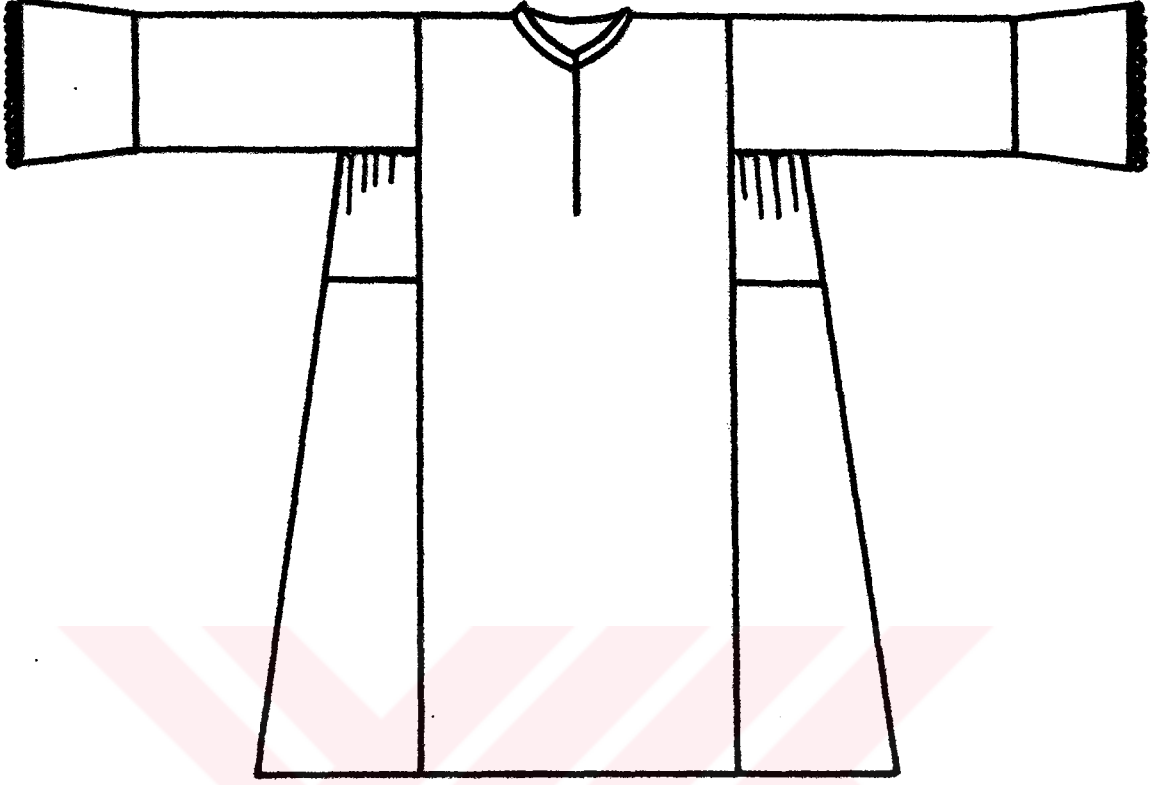
İç Göynek
Önden Görünümü

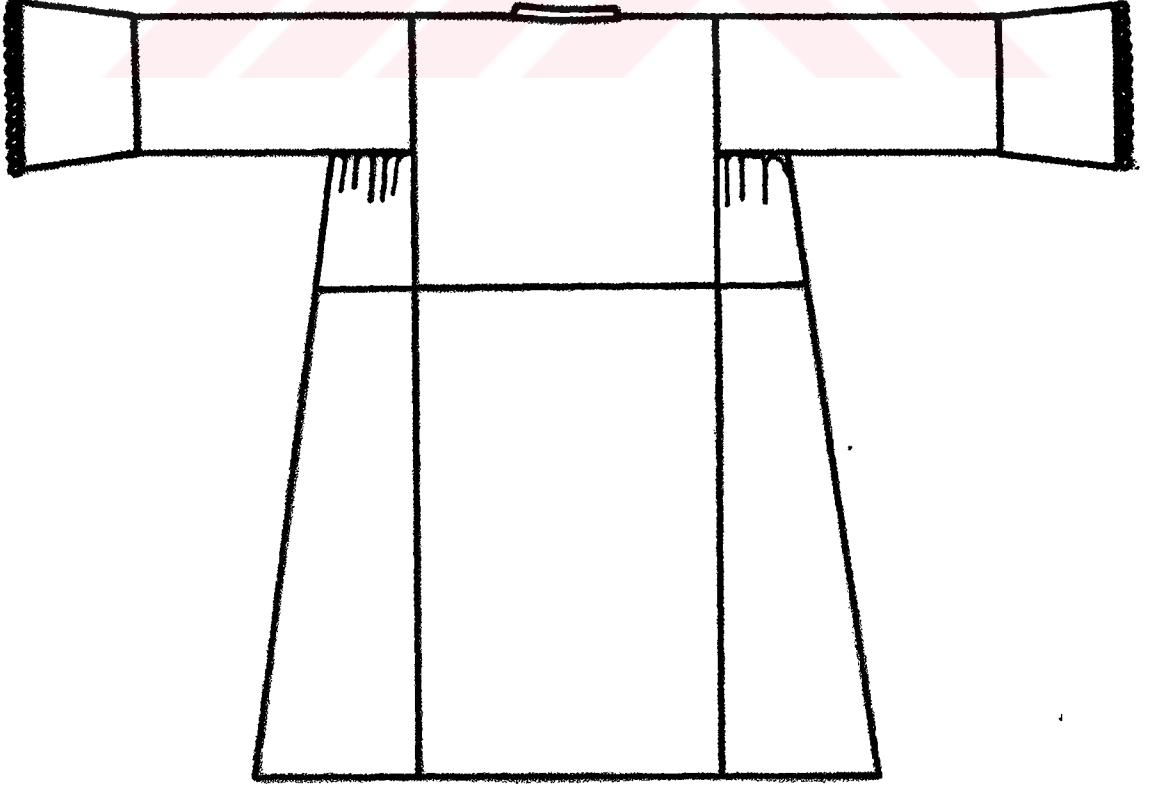
İç Göynek
Arkadan Görünümü

İÇ GÖYNEK (İPEKLİ)
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

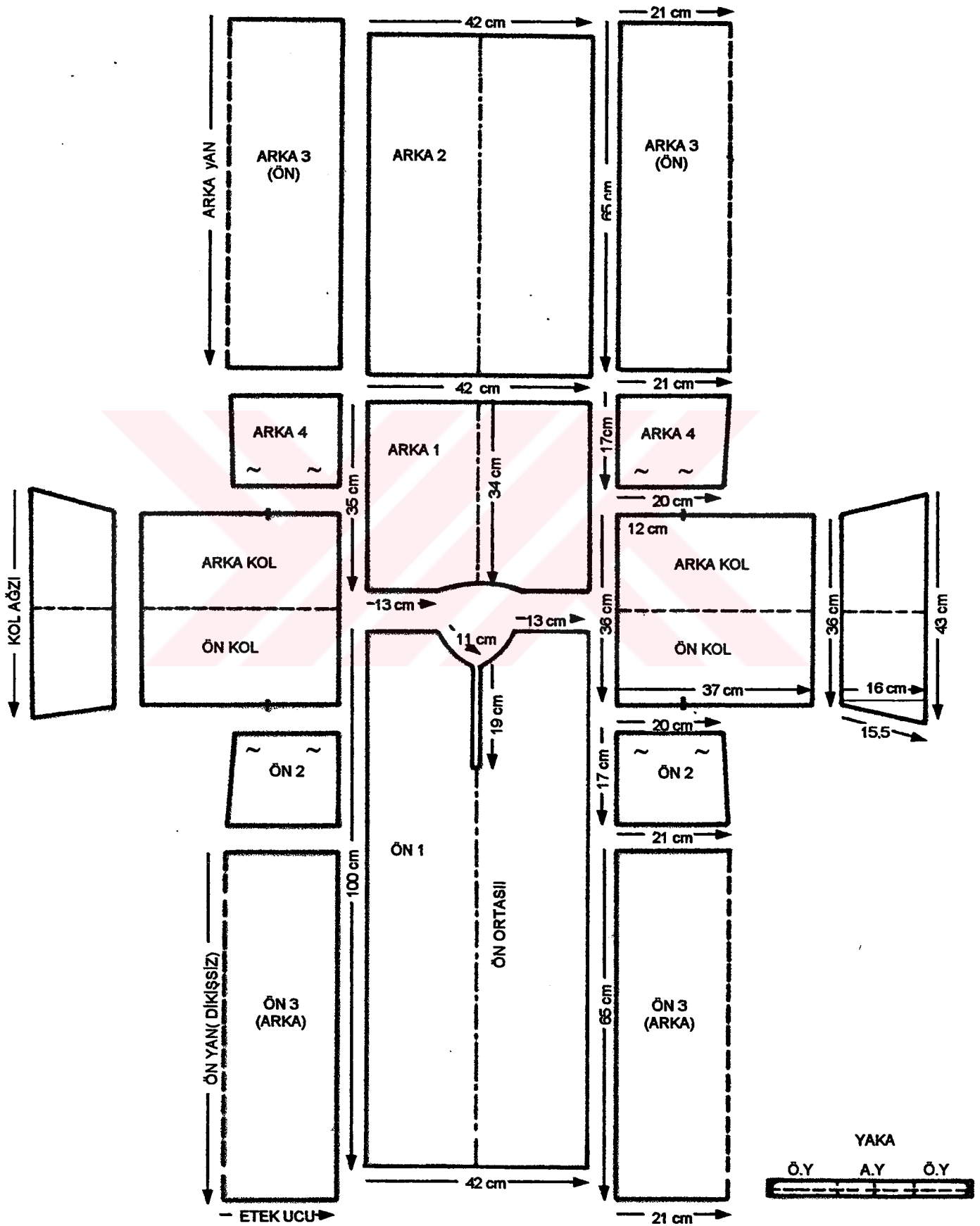
ÖN

ARKA

İÇ GÖYNEK (İPEKLİ) KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/2
GİYSİ PARÇASININ ADI : İpekli Şalvar

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi üzerinde iki farklı kumaş kullanılmıştır. Giysinin görünen bölümünde, yörede "morfilin" adı verilen kumaş kullanılmıştır. Giysinin üst bölümünde ise basma kumaş kullanılmıştır. Morfilin kumaşın rengi pembe, basmanın ise siyah, beyaz, kahverengi, gri renklerden oluşmaktadır. Basma kumaş üzerinde çiçek bezemelerinden desen oluşmuştur.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi geniş olarak hazırlanmıştır. Bel ve paçalardan lastikle toplanmıştır. Belden aşağı kalça hizasına kadar farklı bir kumaş kullanılmıştır. Giysinin yan dikişleri yoktur. Boyu diz ile ayak bileği arasındadır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dikiş tekniği olarak makine dikişi uygulanmıştır. Giysi parçaları makine dikişi ile

birleştirilmiştir. Bel ve paçaları makine dikişi ile temizlenmiş ve lastik geçirilmiştir. Dikiş payları sürfile ile temizlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi, ten üzerine, elbise, üç etek, göynek gibi giysilerin altına giyilmektedir. Paça lastiği, dizin hemen altına kadar çekilir, böylece, don daha dökümlü görülmektedir.

Teknik Çizimi

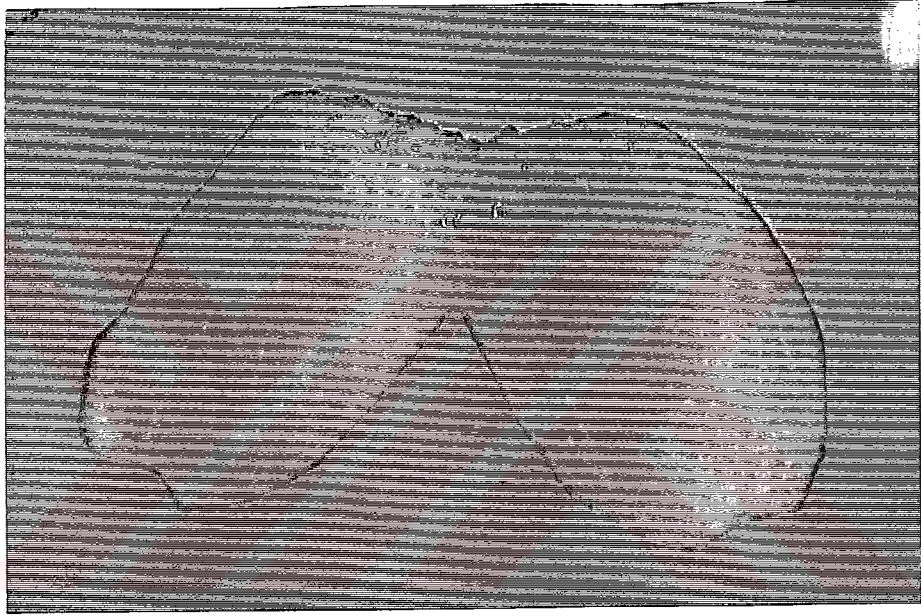
: Giyside ön ve arka kalıplarda farklılık yoktur. Bu nedenle bir adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysi üzerinde 8 adet parçanın kalıbı hazırlanmıştır.

Açıklama

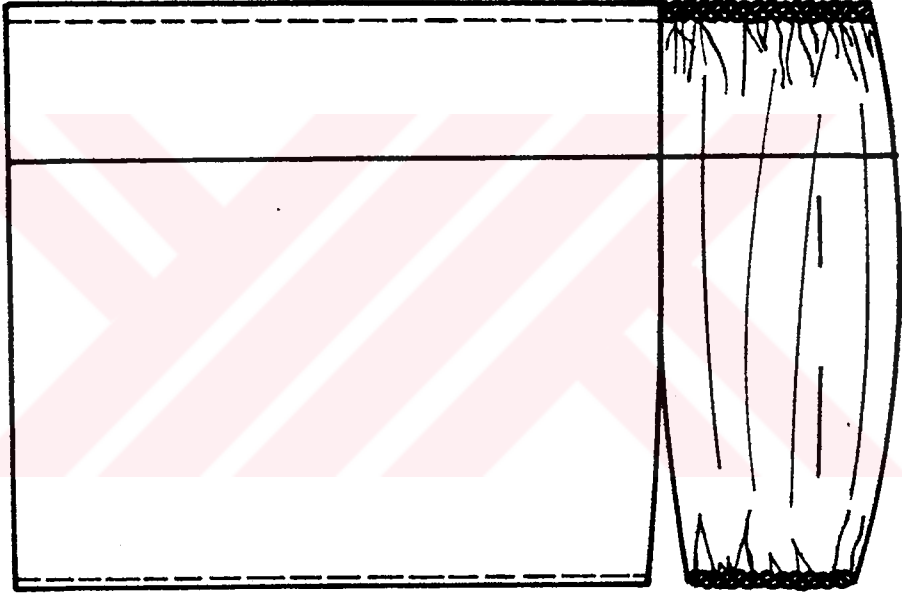
: Giysi üzerinde süslleme bulunmamaktadır. Giysinin astarı bulunmamaktadır.

İpekli Şalvar

İPEKLİ ŞALVAR
TEKNİK ÇİZİMİ

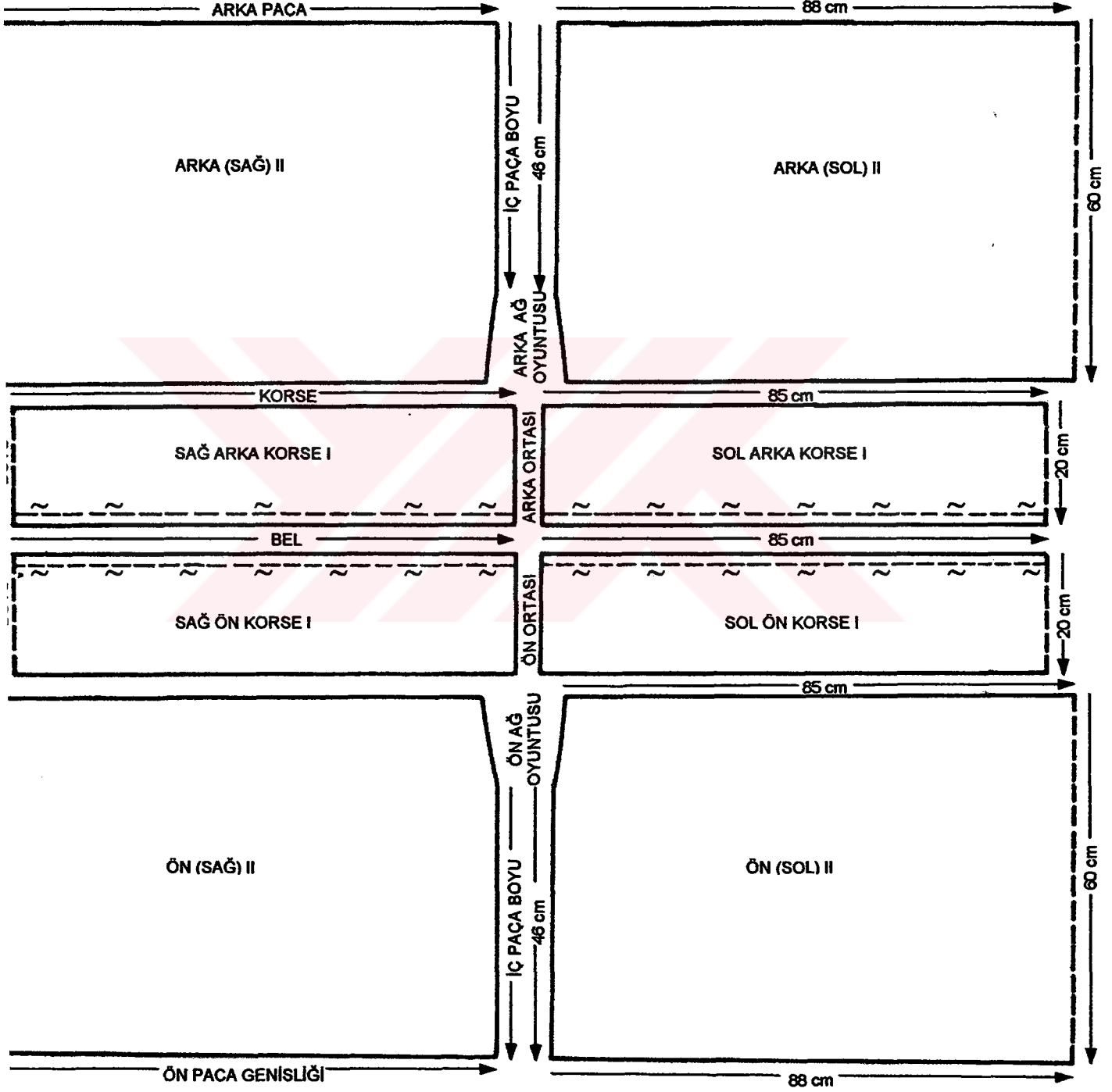
ÖLÇEK 1/10

ÖN - ARKA

İPEKLİ SALVAR
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/3
GİYSİ PARÇASININ ADI : Üç Beş Etek

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Kumaşın yöredeki adı "kutnu" olarak belirtilmiştir. Kumaşın cinsi pamuklu dokumadır. Kumaşın desen özelliği boyuna çizgili olup turuncu, kahverengi, yeşil, beyaz renklerinden oluşmaktadır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi yuvarlak yakalıdır ön ortası etek ucuna kadar açıktır. Omuzlar dikişsizdir. Giysinin ön bedeninde belden etek ucuna kadar olan bölümünde, ön ortası ve yan yırtmaçlarda peşler bulunmaktadır. Yine koltuk altlarına üçgen parçalar yerleştirilmiştir. Giysinin yanlarında kalça hizasından etek ucuna kadar yırtmaçlar bulunmaktadır. Giysi uzun kolludur. Kollar kare şeklinde yerleştirilmiştir. Giysinin kol ağzı, ön ortasının belden etek ucuna kadar olan kısmı, etek ucu ve yan yırtmaçları dilimler halinde, zincir süsleme yapılmıştır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler: Giysi parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir.

Astar Kumaşı İle İlgili Bilgiler : Giysinin astarı yörede "kapıt" adı verilen beyaz, pamuklu kumaştan hazırlanmıştır.

Astarlama Tekniği : Giysinin astar parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Kumaş ile astar, dikiş payları ite kalacak şekilde st üste yerleştirilerek, koltuk oyuntusu, kol ağzı, n ortası ve etek uçlarından elde baskı yapılmıştır. Kumaş ile astar zincir süsleme ile sabitlenmiştir.

Süsleme zelliği İle İlgili Bilgiler : Giysinin n ortası, etek ucu, kol ağzı bölgelerine siyah kordon ip ile zincir işi uygulanmıştır. Arka ortası etek ucuna ek şekilleri verilerek motif oluşturulmuştur.

Giysinin Giyilme şekli : Giysi, i göynek (ipekli) zerine giyilmektedir. Bir st giysisidir.

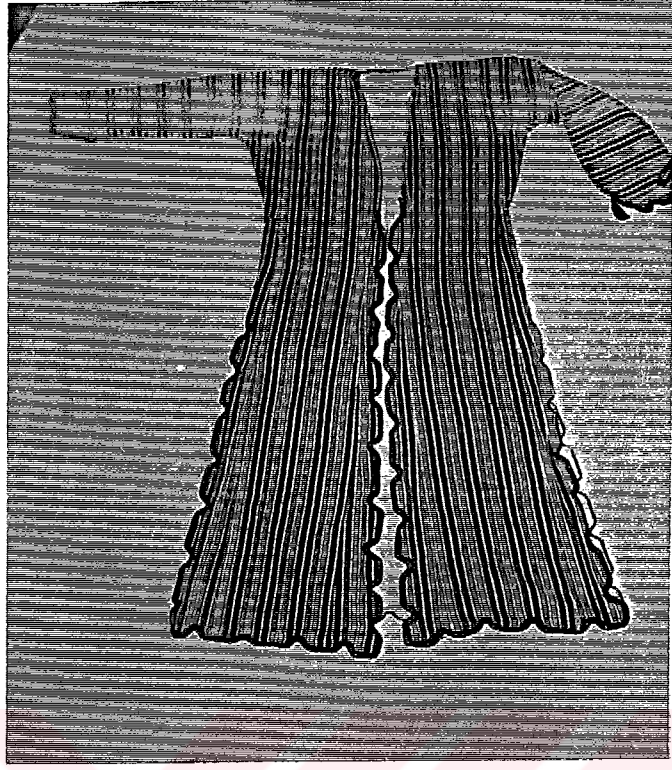
Teknik izimi : Giysinin n ve arka görünümlerinin teknik çizimi hazırlanmıştır.

Kalıp izimi : Giysi 13 parçadan oluşmaktadır. Her parçanın kalıbı çizilmiştir.

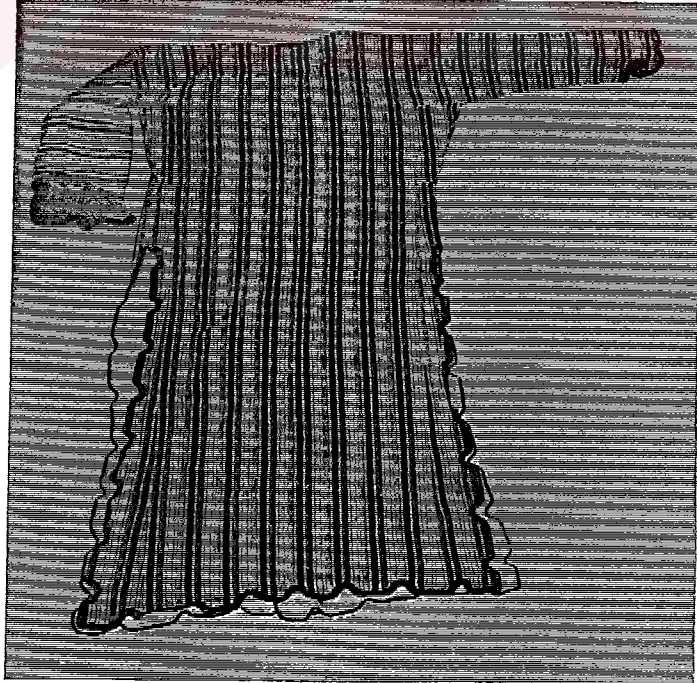
Açıklama

: Yöredeki incelemeler sırasında bir çok örneğine rastlanmıştır. Kumaş ve kalıp özellikleri farklılık göstermediğinden birkaç örnek ele alınmıştır.

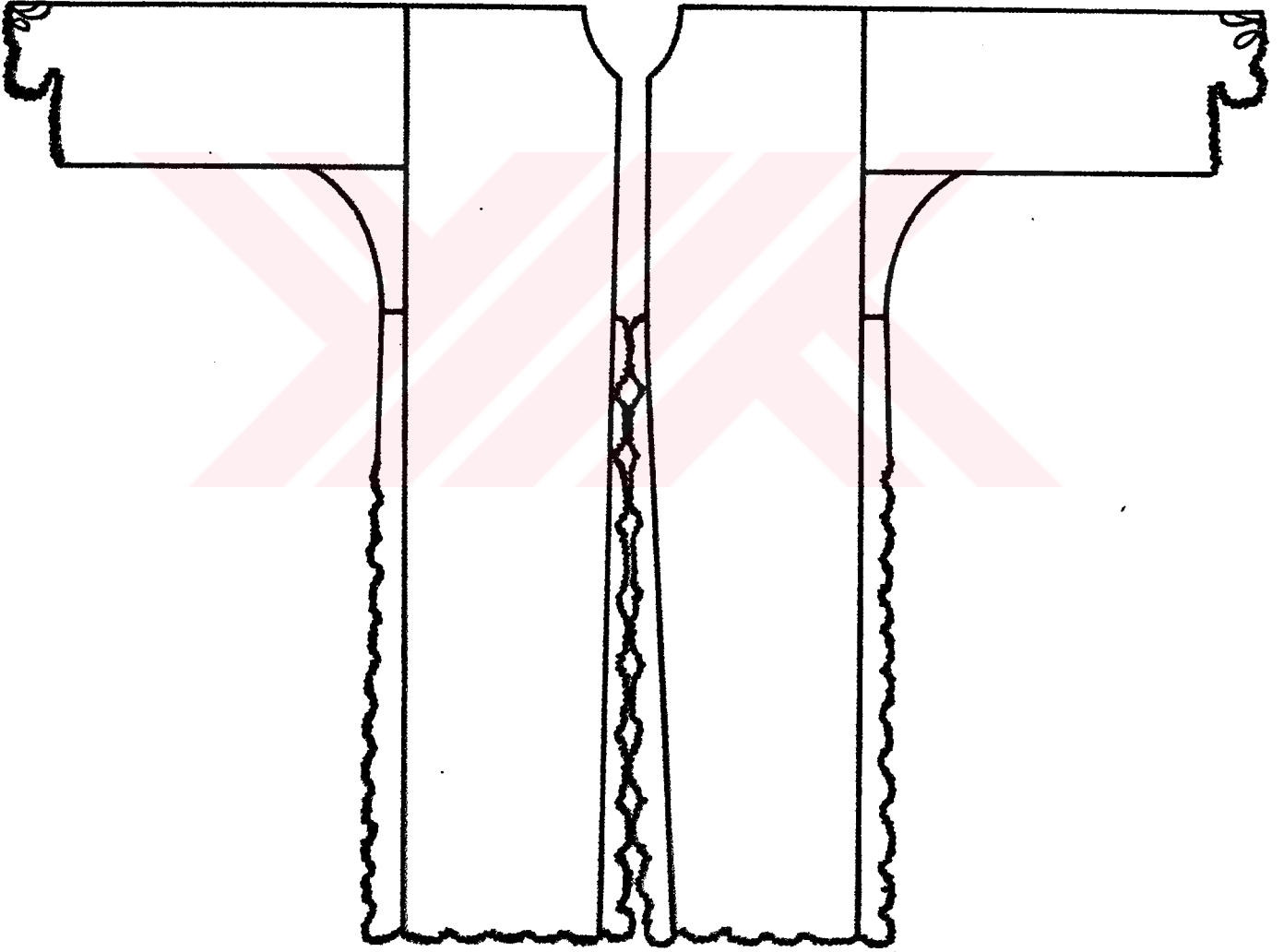
Üç Beş Etek
Önden Görünümü

Üç Beş Etek
Arkadan Görünümü

ÜÇ - BEŞ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ

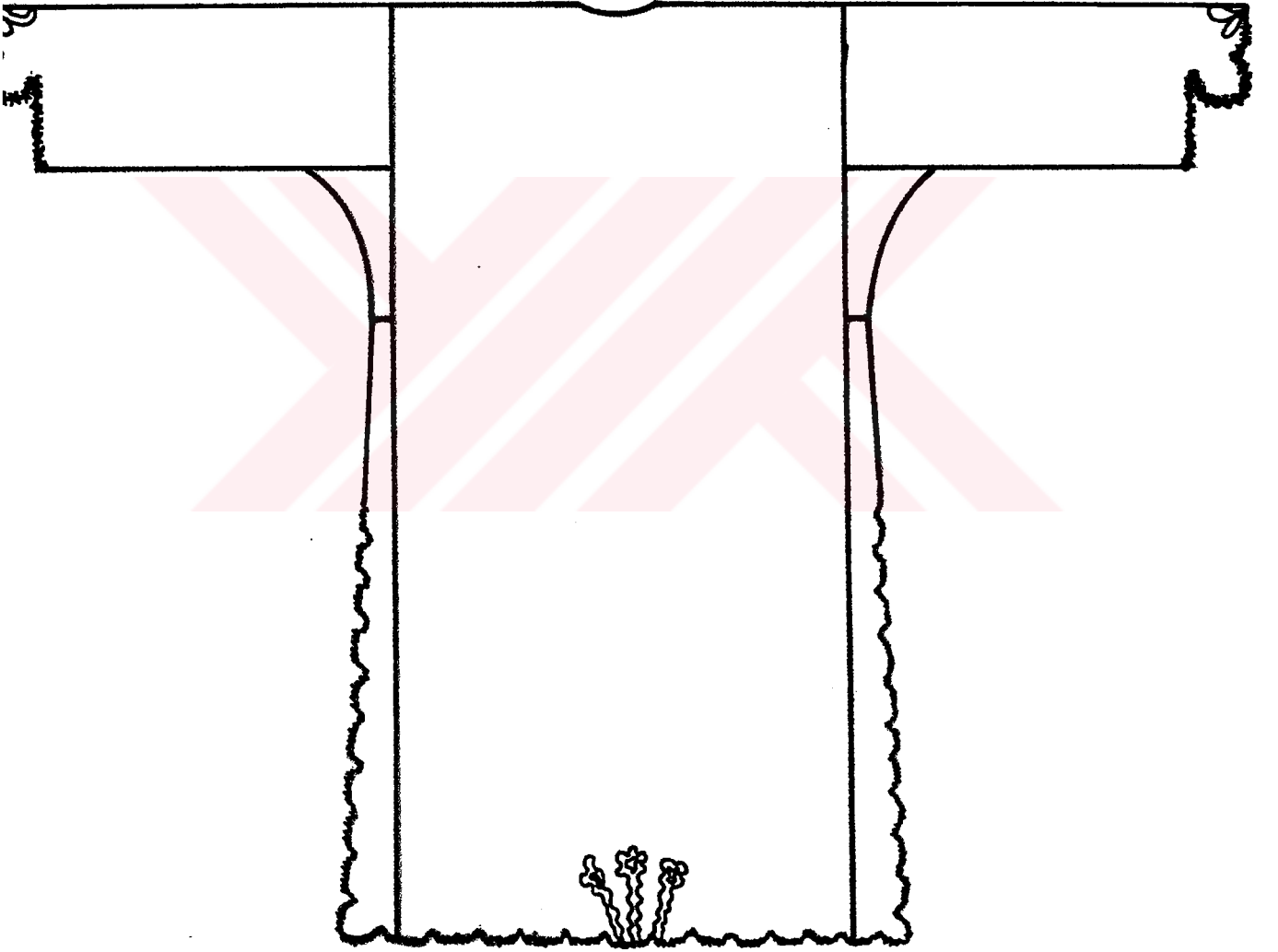
ÖLÇEK 1/10

ÖN

ÜÇ - BEŞ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ

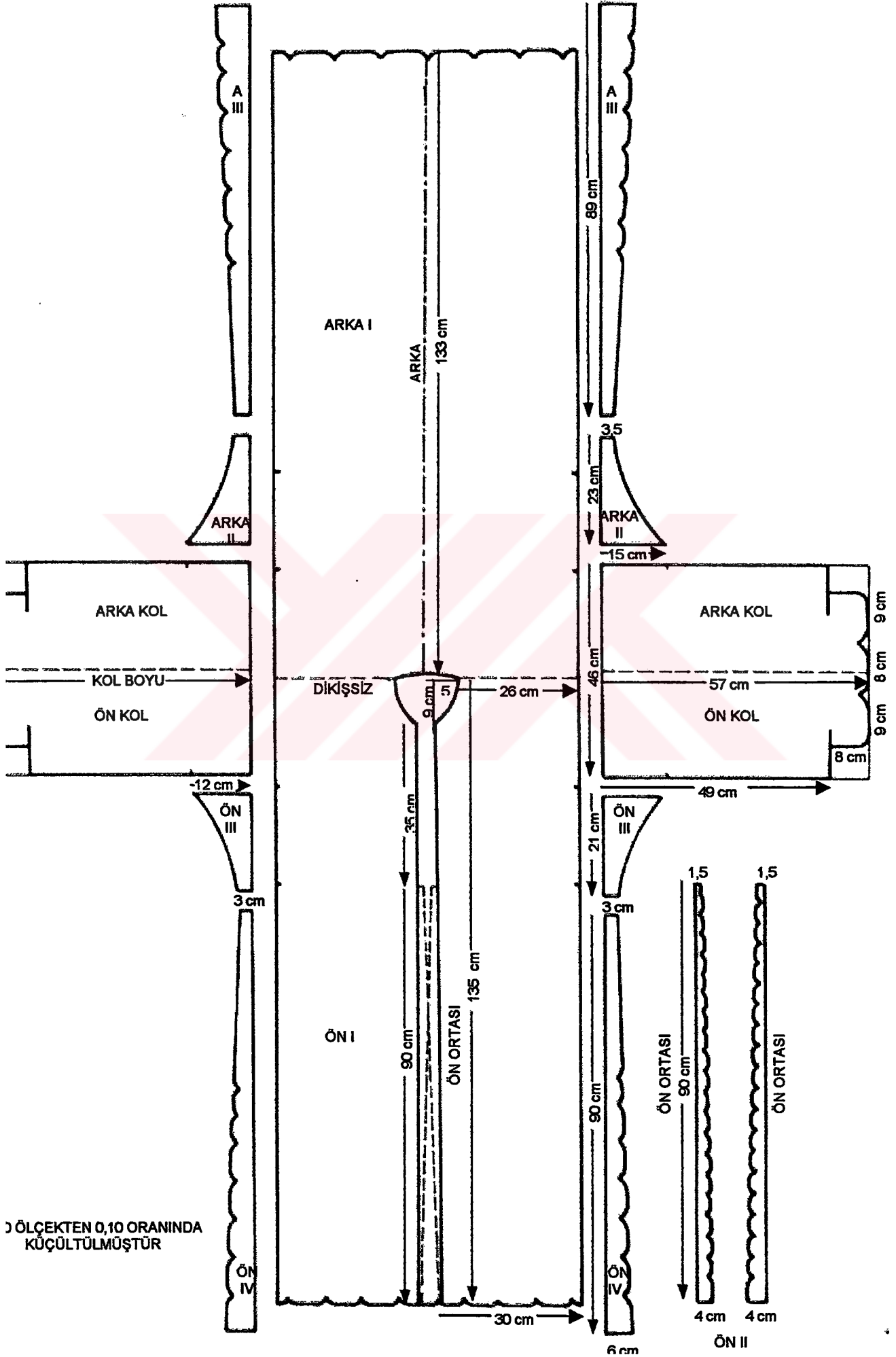
ÖLÇEK 1/10

ARKA

ÜÇ BEŞ ETEK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/4
GİYSİ PARÇASININ ADI : Kadife Göğüslük

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi ipek, pamuk dokumadan oluşan kadife kumaştan hazırlanmıştır. Koyu bordo rengindedir.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi, göğüs bölgesini kapatacak şekildedir. Boyun ve göğüs altından bedene bağlanmaktadır. Boyun çevresinde pili kaşeler bulunmaktadır. Giysi üzerinde iki sıra pili hazırlanmıştır. Bedene bağlanmak üzere, boyunda göğüs altında kumaş kordondan hazırlanmış bağlar bulunmaktadır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi dikiminde makine dikişi kullanılmıştır. Boyundaki pili kaşeler makine ile dikilmiştir. Kenar temizliğinde, 1 cm kıvrılarak makine ile dikilmiştir. Farklı kumaştan kordon hazırlanmıştır. Kordonlar boyunda ve alt kenar üzerinde sabitlenmiştir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler

: Giysinin boyun kısmına pili kaşeler çalışılmıştır. Giysi üzerine iki sıra pili ile süsleme yapılmıştır.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi, üç beş etek üzerine, göğüs kısmına geçirilmektedir.

Teknik Çizim

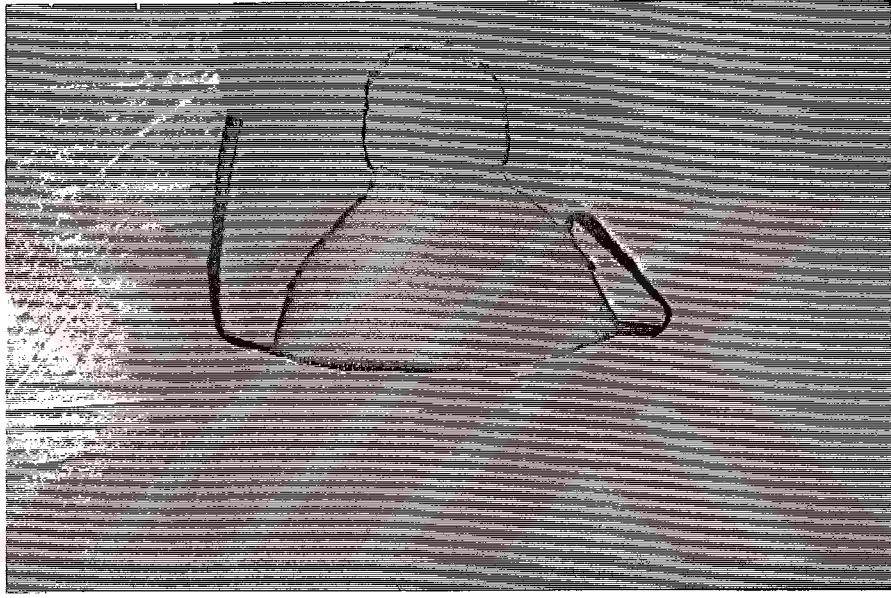
: Giysinin bir adet teknik çizimi yapılmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giyside bulunan, 3 parçanın kalıpları çizilmiştir.

Açıklama

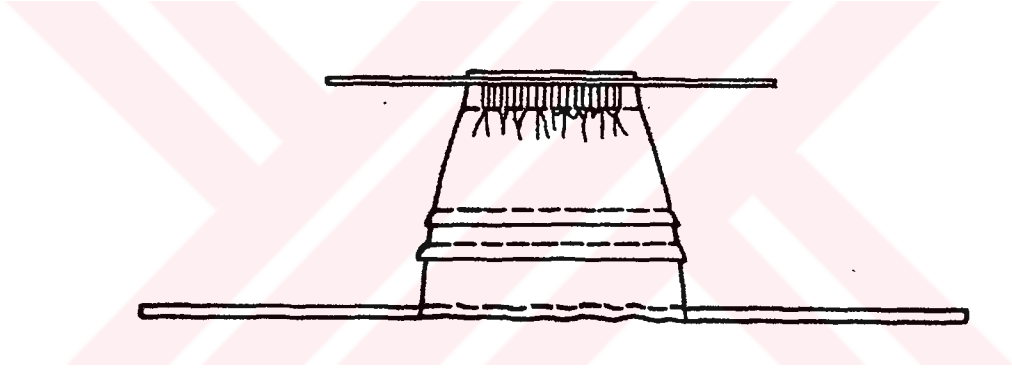
: Giyside astar çalışması yoktur.

Kadife Göğüslük

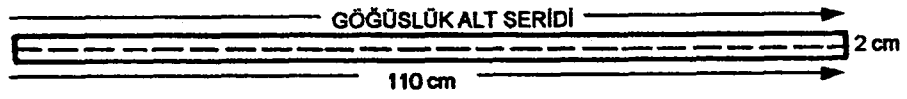
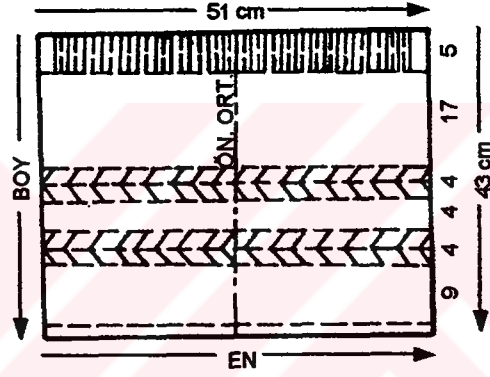
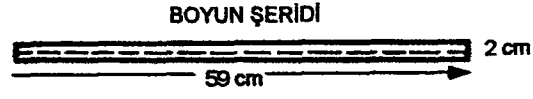
KADİFE GÖĞÜSLÜK
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

KADİFE GÖĞÜSLÜK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

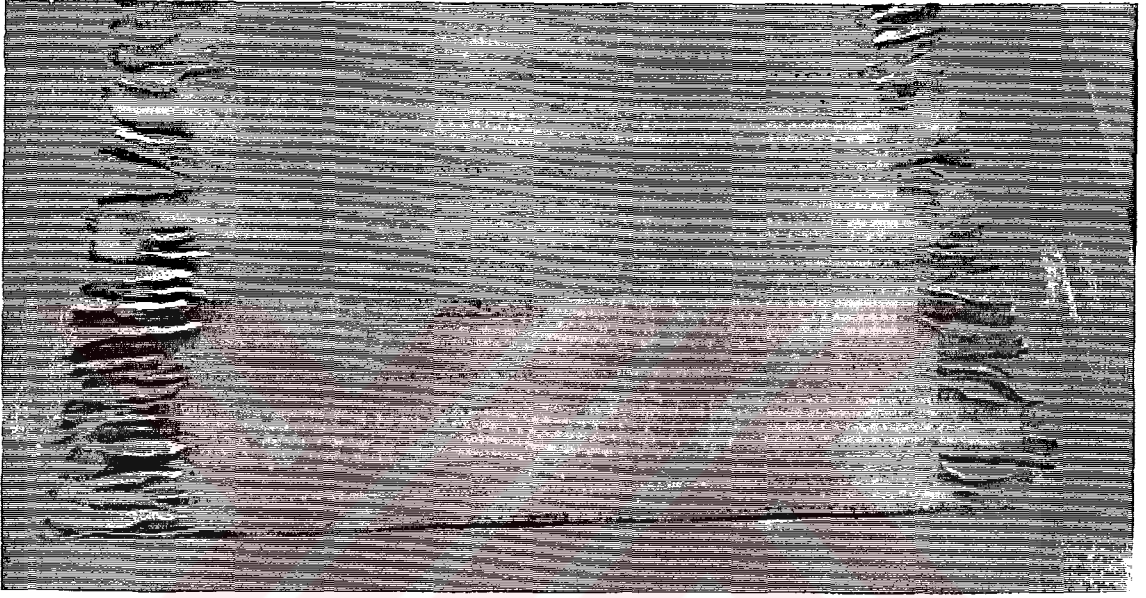

ÖLÇEK 1/5

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANAN VE TAKILANLAR

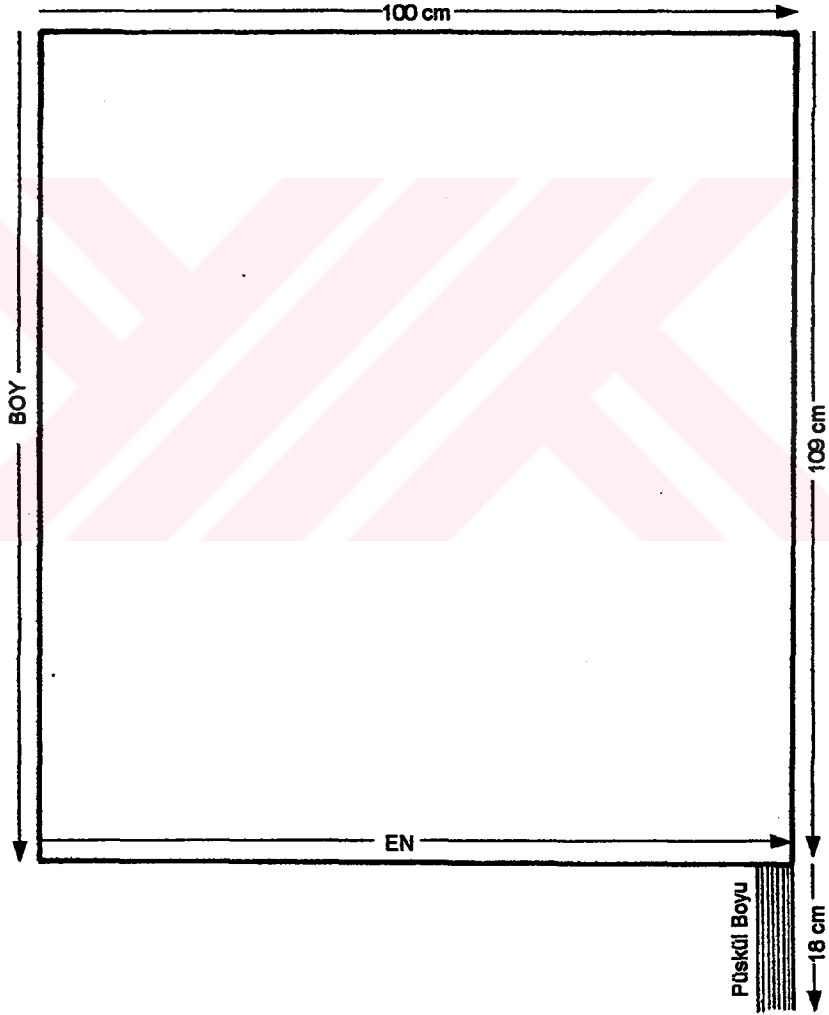
ÖRNEK NUMARASI	: 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI	: 1/5
GİYSİ PARÇASININ ADI	: Yün kuşak
Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler	: Yün ipliklerden dokunarak elde edilmiştir. Kırmızı, turuncu, siyah, lacivert renklerden oluşmaktadır. Kuşak çizgili ve bitkisel bezeme desenlidir.
Model Özelliği İle İlgili Bilgiler	: Yün kuşak dikdörtgen şeklindedir. Boyuna çizgili olup iki kenarı püsküllüdür.
Kullanım Şekli	: Kuşak, üçgen şeklinde katlanır. Üçgenin üst köşesi arka kalça üzerine gelecek şekilde yerleştirilir. İki ucu ön beden üzerinde iç içe geçecek şekilde sarılır.
Kalıp Çizimi	: 1 adet kalıp çizimi yapılmıştır.
Açıklama	: Yün kuşak 109x100 cm ebatlarındadır. İki kenarında 18 cm uzunluğunda püsküller bulunmaktadır.

Yün Kuşak

YÜN KUŞAK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 1
PARÇA NUMARASI : 1/6
GİYSİ PARÇASININ ADI : Önlük

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler : Önlük, yün dokumalı kumaştan hazırlanmıştır. Kırmızı, yeşil, siyah, sarı renklerden oluşmuştur. Kumaş enine ve boyuna (ekoseli) çizgilidir.

Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi sadece ön bedende bele bağlanarak kullanılmaktadır. Giysi dikdörtgen kumaştan hazırlanmıştır. Bel kısmı kıvrılarak uçkur yardımıyla toplanmıştır. Giysinin boyu diz altına kadar inmektedir.

Kullanım Şekli : Önlük dikdörtgen şeklinde hazırlanmıştır. Bel kısmına kumaştan uçkur hazırlanarak geçirilmiştir. Giysi bu bağlarla arka bele bağlanmıştır.

Giysinin Giyilme Şekli : Giysi iş yapılırken kullanılmaktadır. Giysilerin üzerine bele bağlanarak kullanılmaktadır.

Teknik Çizim : Giysinin 1 adet teknik çizimi hazırlanmıştır.

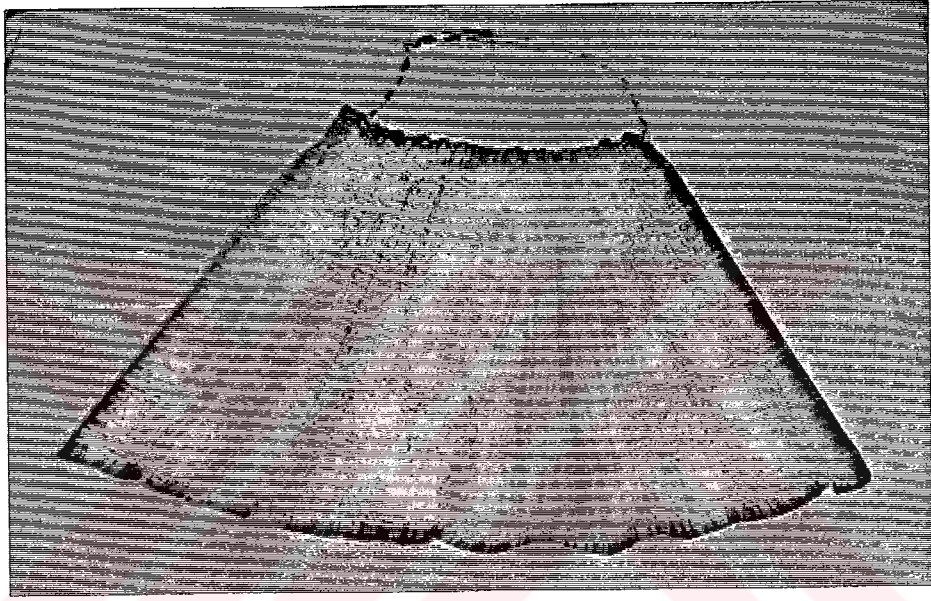
Kalıp Çizimi

: Giysinin iki adet kalıp çizimi hazırlanmıştır.

Açıklama

: Giysinin aynı şekilde fakat farklı kumaştan birçok modeline rastlanmıştır.

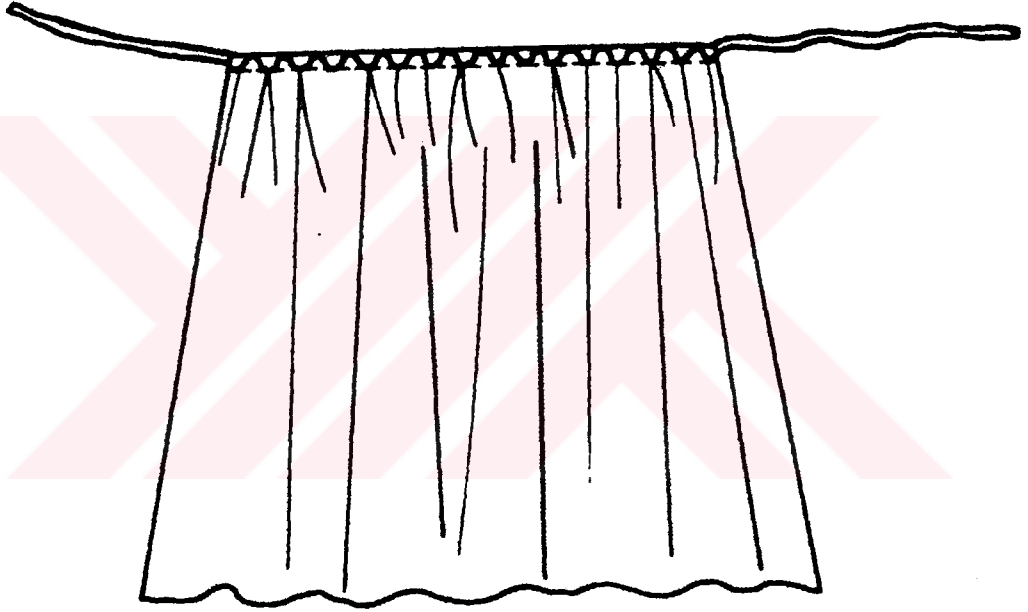

Önlük

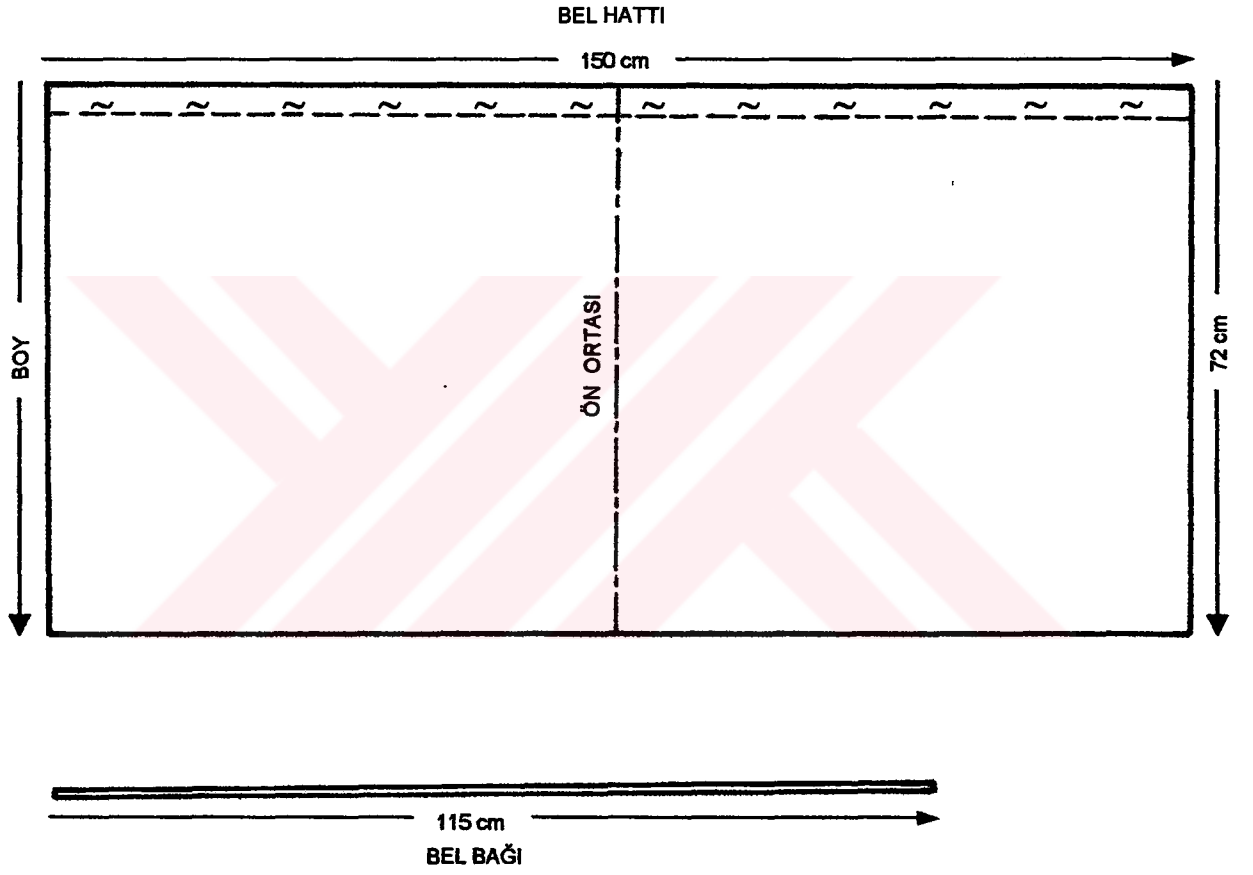
ÖNLÜK
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

ÖNLÜK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

C - BAŞA BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/7
GİYSİ PARÇASININ ADI : Takke

Kullanılan Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Takke, "pazen" adı verilen pamuklu dokuma kumaştan hazırlanmıştır. Kırmızı, beyaz, lacivert, pembe, sarı renklerden oluşmaktadır. Kırmızı üzerinde çiçek desenleri bulunmaktadır.

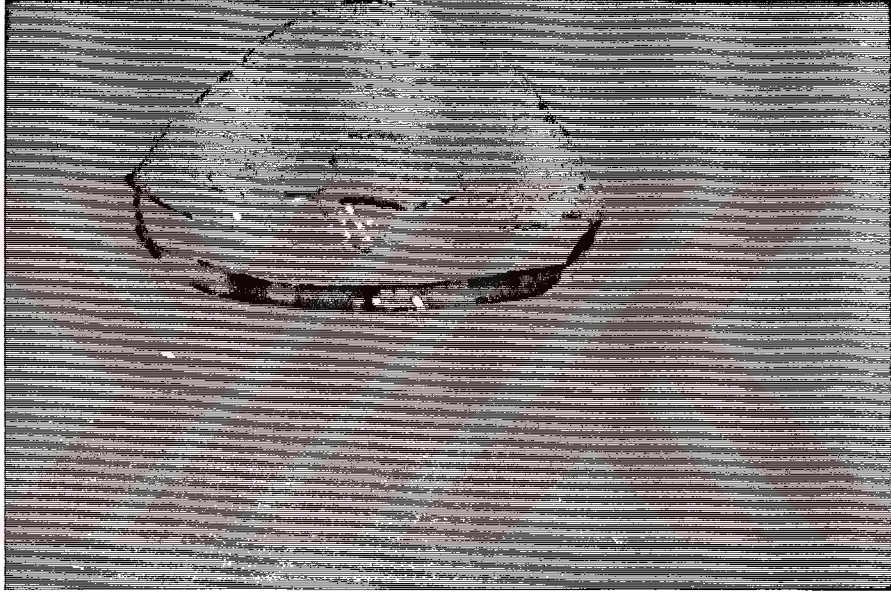
Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dikdörtgen şeklinde kesilen kumaş, iki küçük kenar birleştirilerek elde makine dikişi ile dikilir. Başın üst kısmına gelen kısım 1cm kıvrılarak dikilir ve lastik geçirilerek büzülür. Alt kenarı elde bastırılır. Çene altından geçecek uzunlukta şerit hazırlanıp takkenin kenarlarından tutturulur.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Takkelerin süslemesinde turuncu, mavi, yeşil, kırmızı, beyaz renkte pullar, boncuk ve altın paralar kullanılmıştır. Boncuklar belirli boyda sıralandıktan sonra uç kısımlarına altın paralar

yerleştirilmiştir. Önde, alın kısmında görülecek şekilde boncuk ve paralar yerleştirilmiştir. Çene altından geçen şerit üzerine beyaz, kırmızı, mavi, mor renklerden oluşan boncuklar sıralanmıştır.

Başa Bağlama Özellikleri ile İlgili Bilgiler : İlk olarak takke giyilir, üzerine oyali çempere bağlanır sonra ipek çempere, önde altınlar ve oyali çempere gözükecek şekilde en üstten bağlanır.

Açıklama : Takke 59x15 ebatlarında hazırlanmıştır. Başa takke, oyali çempere, ipek çempere bağlandıktan sonra mevsim çiçeklerinden küçük bir demet hazırlanıp istenilen şekilde başa takılır. Yaşlı kadınlar özellikle defne çiçeğini başlarına takmaktadırlar.

Takke
Önden Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

C - BAŞA BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 1
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 1/8
GİYSİ PARÇASININ ADI : İpek çempere

Kullanılan Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : İpek çempere yöredeki tezgahlarda dokunan ipek kumaşlardan hazırlanmaktadır. Kumaşın doğal rengi sarı ve krem renkleridir. Kare şeklinde çizgili desenlidir. Dokunan kumaşların eninin dar olması nedeniyle birkaç parçanın birleşmesiyle olmaktadır.

Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dokuma tezgahlarında hazırlanmış olan kumaş parçaları elde çırpma dikişi ile tutturulmuştur.

Başa Bağlama Özelliği İle İlgili Bilgiler : Başa ilk olarak takke giyilir, üzerine oyalı çempere bağlanır. Boncuk oyası yerleştirilir, ipek çempere önde altınlar ve oyalı çempere görülecek şekilde bağlanır.

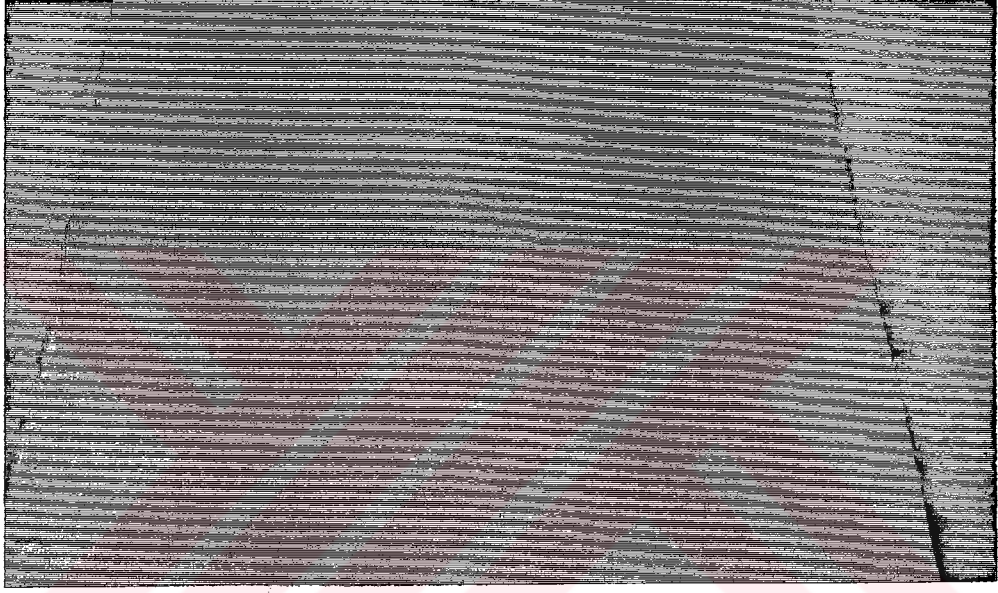
Kalıp Çizimi

: 132×133 cm ebatlarındadır.
43×133 cm ebatlarında
dokunmuş olan parçalardan
üç tanesi birleştirilmektedir.

Açıklama

: İpek çemperede süsleme
ile ilgili bir özellik
bulunmamaktadır. Yöredeki
bütün evlerde bulunduğu
kaynak kişilerce belirtilmiştir.

Ipekli Çempere

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

D - TAKILAR

ÖRNEK NUMARASI

: 1

PARÇA NUMARASI

: 1/9

ADI

: Altın kolye

Takının Özellikleri İle İlgili Bilgiler

: Yörede "altın kolye" denilmektedir. Kadınlar tarafından boyun çevresine takılmaktadır.

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler

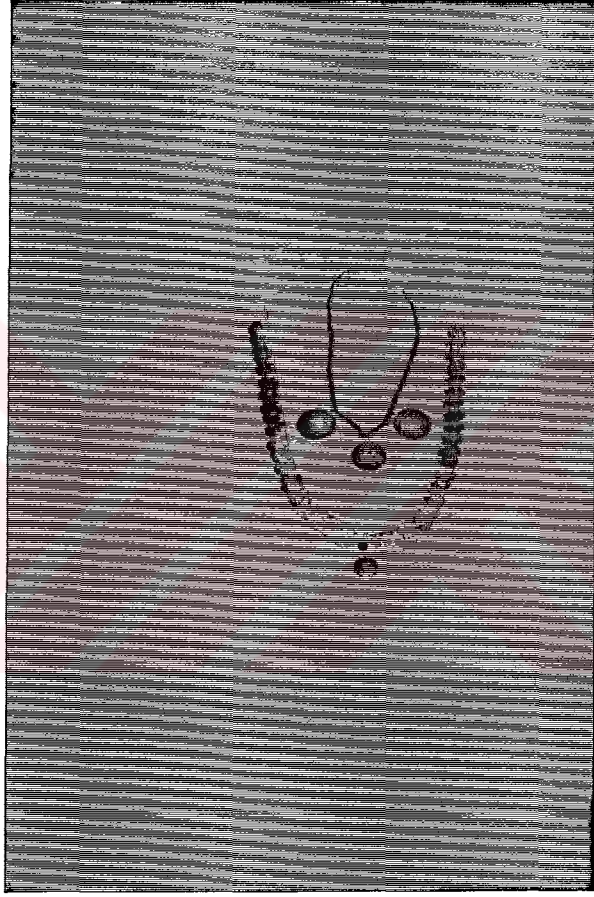
: Kırmızı kurdele üzerine 41 adet çeşitli boylarda altın paralar dizilerek hazırlanmıştır.

Kullanım Şekli İle İlgili Bilgiler

: Kurdele üzerine dizili altın paralar boyun çevresine geçirilerek arkadan kurdele ile bağlanılmaktadır.

Açıklama

: Yörede altın kolyelerin bir çok çeşidine rastlanmıştır. Örnek olarak sadece bir tane seçilmiş ve incelenmiştir.

Altın Kolye

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 2
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Yörük Kadın Kıyafeti
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cinse Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1960-1965 yılları arasındadır.
Kaynak Kişiyeye Geliş Tarihi : 1960-1965 yılları arasındadır.
Kaynak Kişiyeye Geliş Biçimi : Kişinin kendisi dikmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysi önceleri günlük kullanılmakta olup günümüzde özel gün ve törenlerde giyilmektedir.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Hatice Nalbantoğlu

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 12 Ağustos 1998

Yörük Kadın Kıyafeti
Önden Görünümü

Yörük Kadın Kıyafeti
Arkadan Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 2
GİYSİ PARÇA NUMARASI : 2/1
GİYSİ PARÇASININ ADI : İç göynek (ipekli Göynek)

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi hakim yakalıdır. Göğüs altına kadar yaka yırtmacı vardır. Koltuk altı ve yanlarda geniş parçalar bulunmaktadır. Giysinin yanları dikişsizdir. Giysi uzun kollu olup, iki parçadan oluşmaktadır. Kollar bedene kare şeklinde yerleştirilmiştir. Giysi üzerinde iki farklı kumaş kullanılmıştır. Giysinin görünen kısımları yöresel dokuma kumaştan hazırlanmıştır. Sırt genişliği, bileğe kadar kol kısmı ve koltuk altı parçaları amerikan bezinden hazırlanmıştır. Kol ağzına boncuk oyası geçirilmiştir. Elbise boyu diz altına kadardır.

Giysinin Kumaş Özellikleri İle İlgili Bilgiler : İç göynek üzerinde iki çeşit kumaş kullanılmıştır. Ana kumaş yörede el tezgahlarında dokunan ipek dokumadır. Giysinin görülecek yerlerinde bu kumaş kullanılmıştır. Giysinin içte kalan ve görülmeyen

kısımlarında yörede "kapıt" adı verilen ince pamuklu kumaş kullanılmıştır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi parçaları elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. 1,5 cm genişliğinde hazırlanan biye, yaka oyuntusuna yerleştirilerek, elde baskı dikişi yapılmıştır.

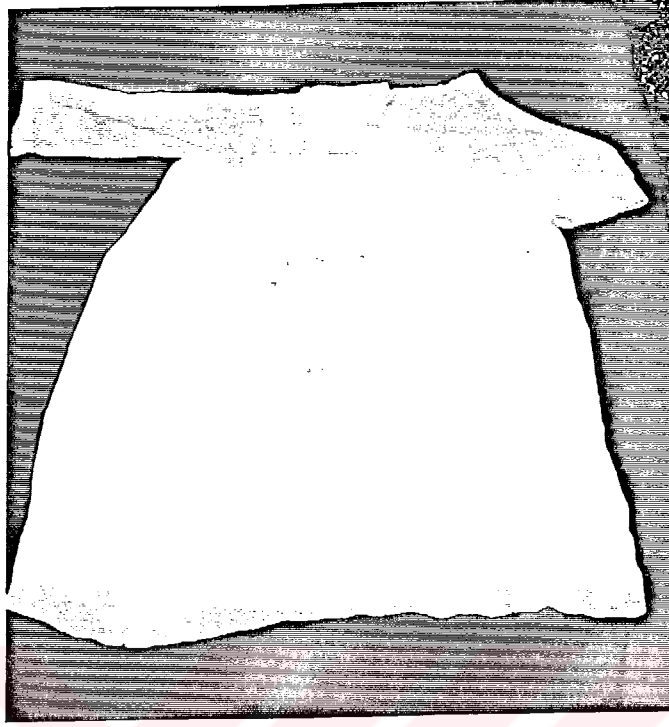
Süsleme Özellikleri İle İlgili Bilgiler : Giysinin kol ağzına kırmızı, siyah, mavi, yeşil renklerden oluşan pul boncuklar yerleştirilmiştir. Boncuklar nakış ipliği ile örüldükten sonra kol ağızlarına sabitlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli : Giysi iç çamaşırı üzerine giyilmektedir. Bir üst giysisidir.

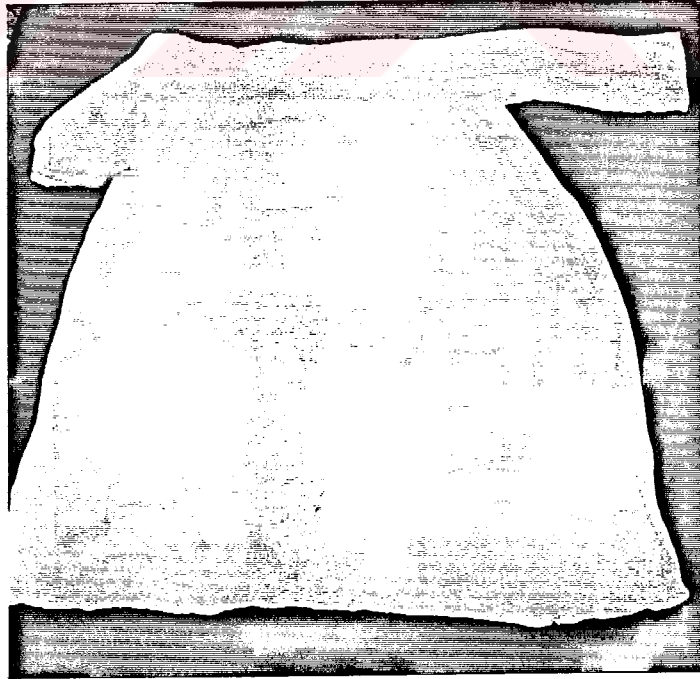
Teknik Çizimi : Giysinin önden ve arkadan olmak üzere iki adet teknik çizimi hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi : Giysinin bir bütün içerisinde kalıpları hazırlanmıştır. Giysiye ait 16 kalıp çizimi bulunmaktadır.

Açıklama : Giysinin üzerinde astar çalışması bulunmamaktadır

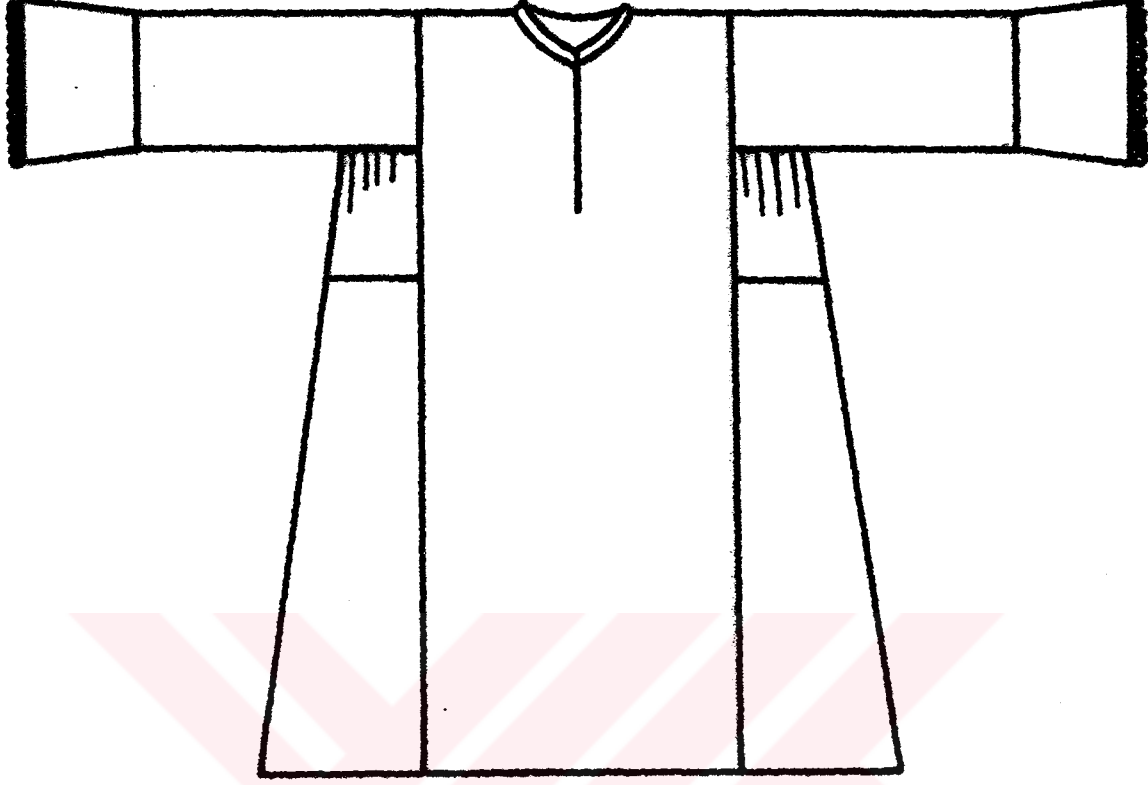
İç Göynek (İpekli Göynek)
Önden Görünümü

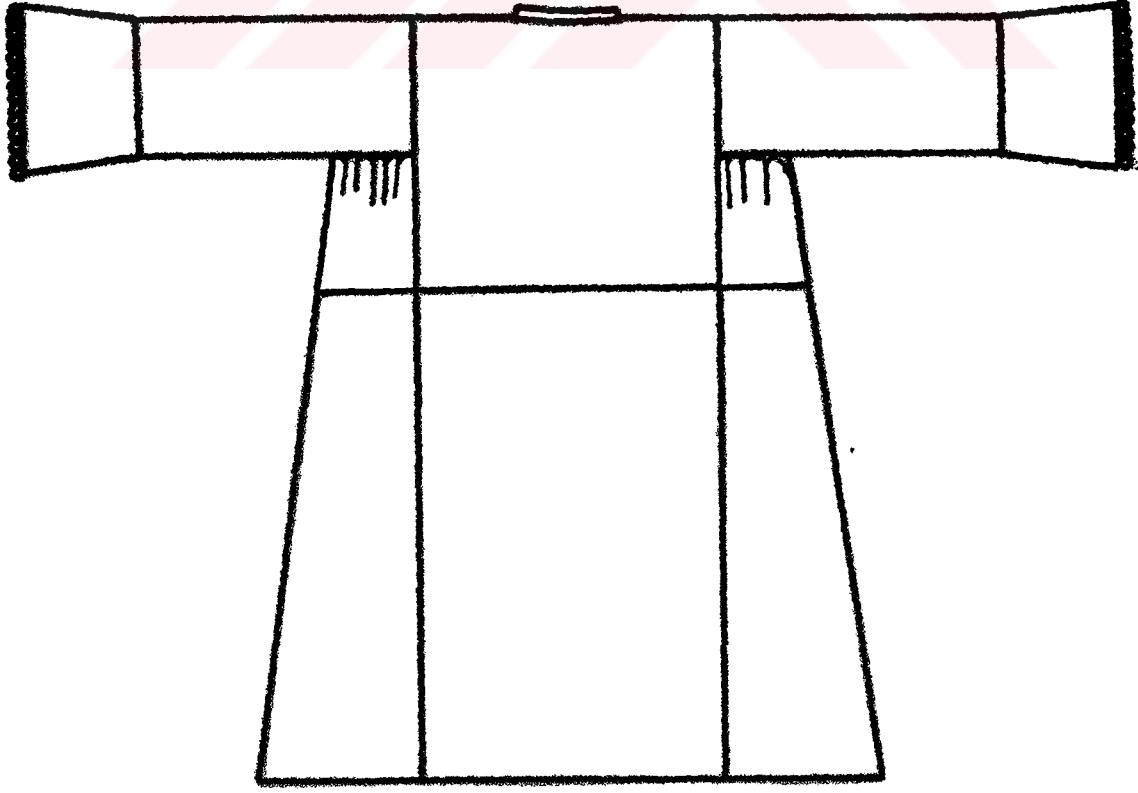
İç Göynek (İpekli Göynek)
Arkadan Görünümü

İÇ GÖYNEK (İPEKLİ)
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

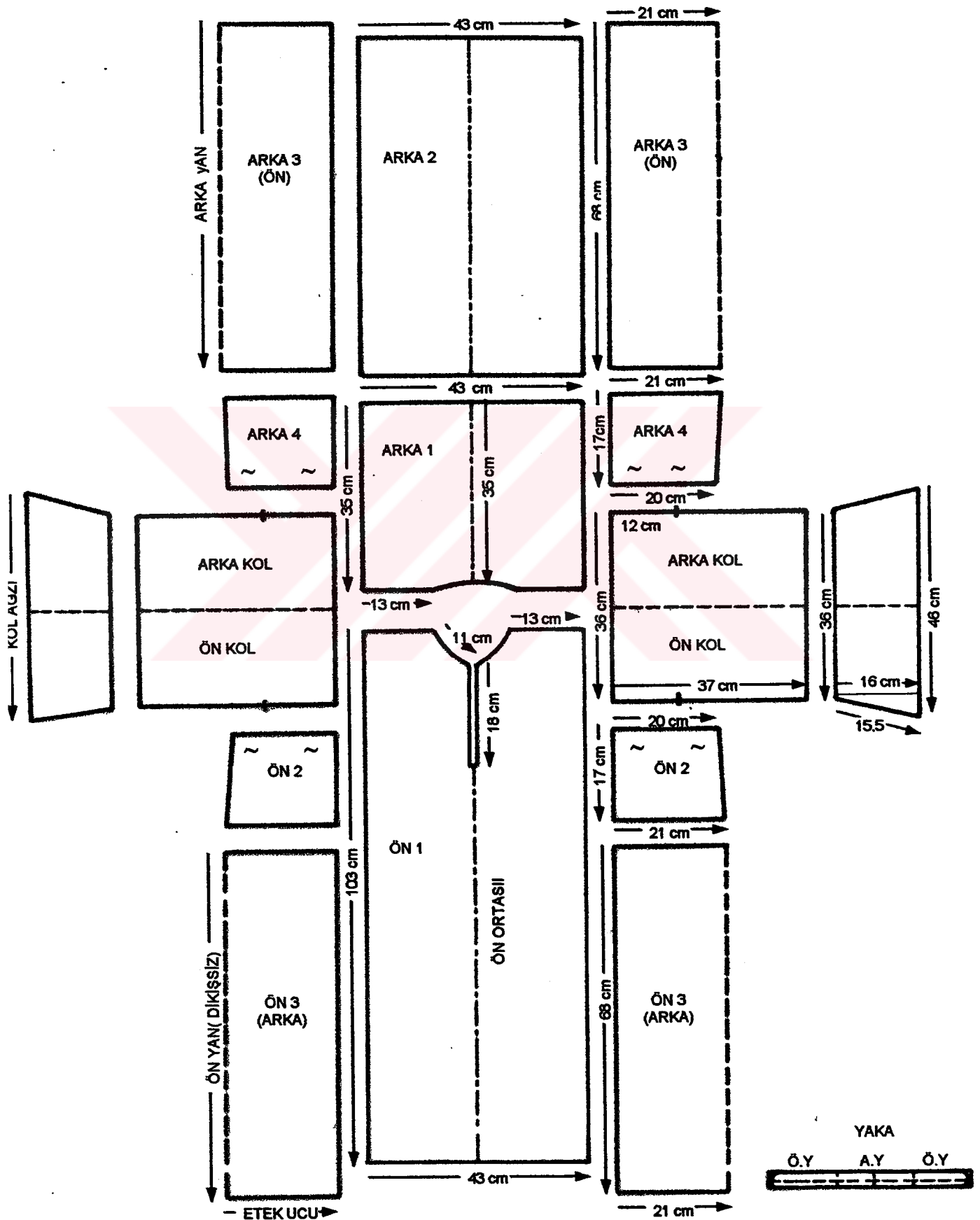
ÖN

ARKA

İÇ GÖYNEK (İPEKLİ) KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 2
GİYSİ PARÇA NUMARASI : 2/2
GİYSİ PARÇASININ ADI : Sarı Don

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi üzerinde, iki farklı kumaş kullanılmıştır. Giysinin gözüken bölümünde yörede "morfilin" adı verilen saten kumaş kullanılmıştır. Giysinin gözükmeyen üst bölümünde ise basma kumaş kullanılmıştır. Saten kumaşın rengi sarı, basmanın ise pembe, mavi ve beyazdır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi oldukça geniş kumaştan hazırlanmıştır. Bel ve paçalardan lastik ile toplanmıştır. Belden aşağı kalça hizasına kadar farklı bir kumaş kullanılmıştır. Giysinin yan dikişleri yoktur. Boyu diz altına kadardır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dikiş tekniği olarak makine dikişi uygulanmıştır. Giysi parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Bel ve paçaları makine dikişi ile temizlenmiş ve lastik geçirilmiştir. Dikiş payları sürfile ile temizlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi, ten üzerine, elbise, üç etek, göynek gibi giysilerin altına giyilmektedir. Paça lastiği dizin hemen altına kadar çekilir, böylece don daha dökümlü görülmektedir.

Teknik Çizim

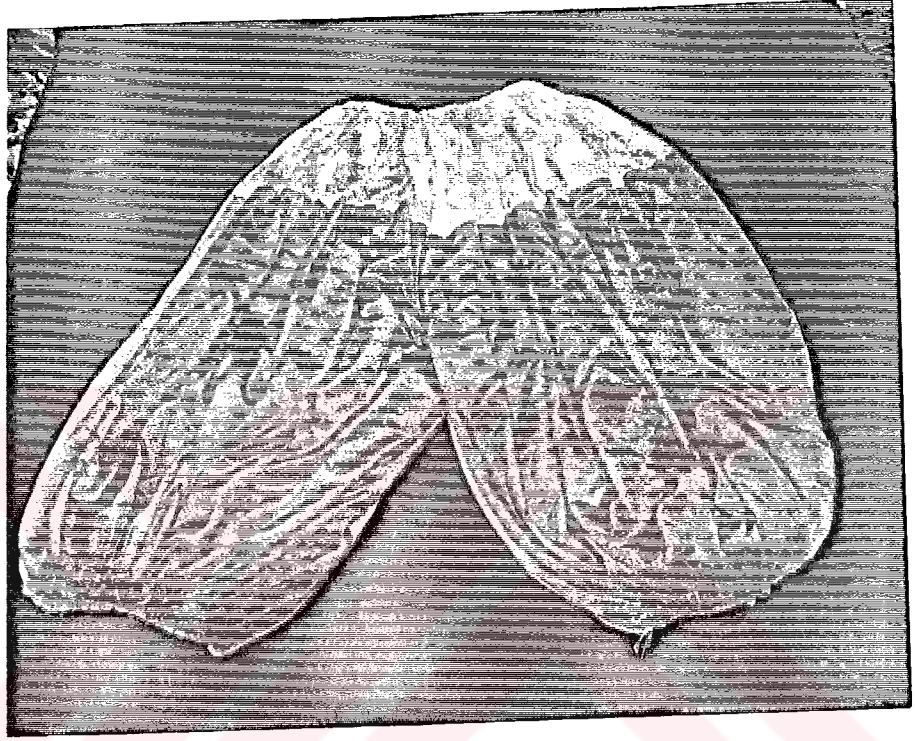
: Giysi için 1 adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysinin 7 adet parçası için kalıp çizilmiştir.

Açıklama

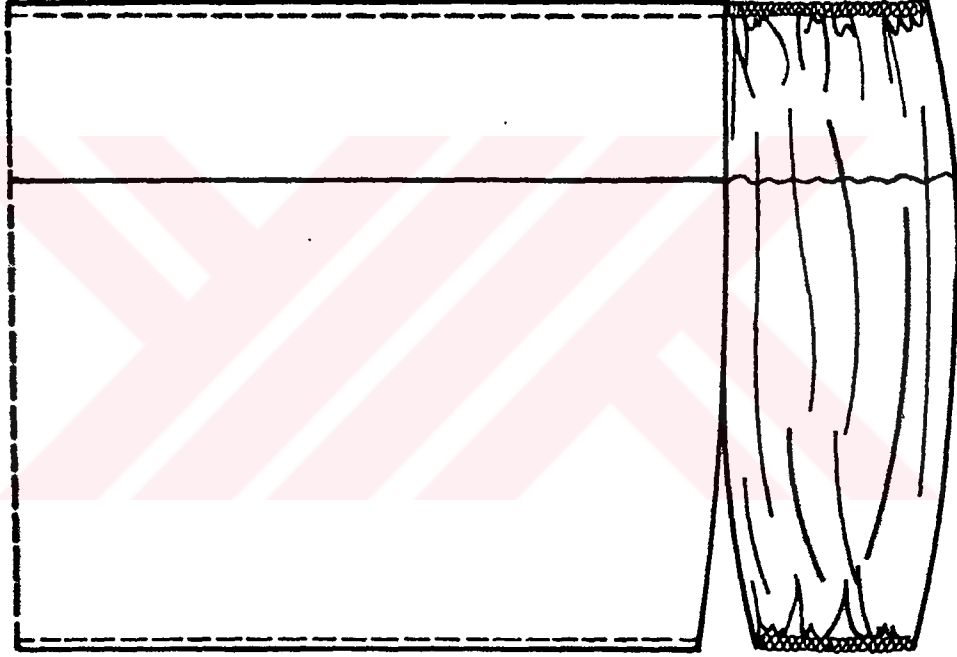
: Giysi üzerinde süsleme bulunmamaktadır. Astar çalışması yoktur.

Sarı Don
Genel Görünümü

SARI DON
TEKNİK ÇİZİMİ

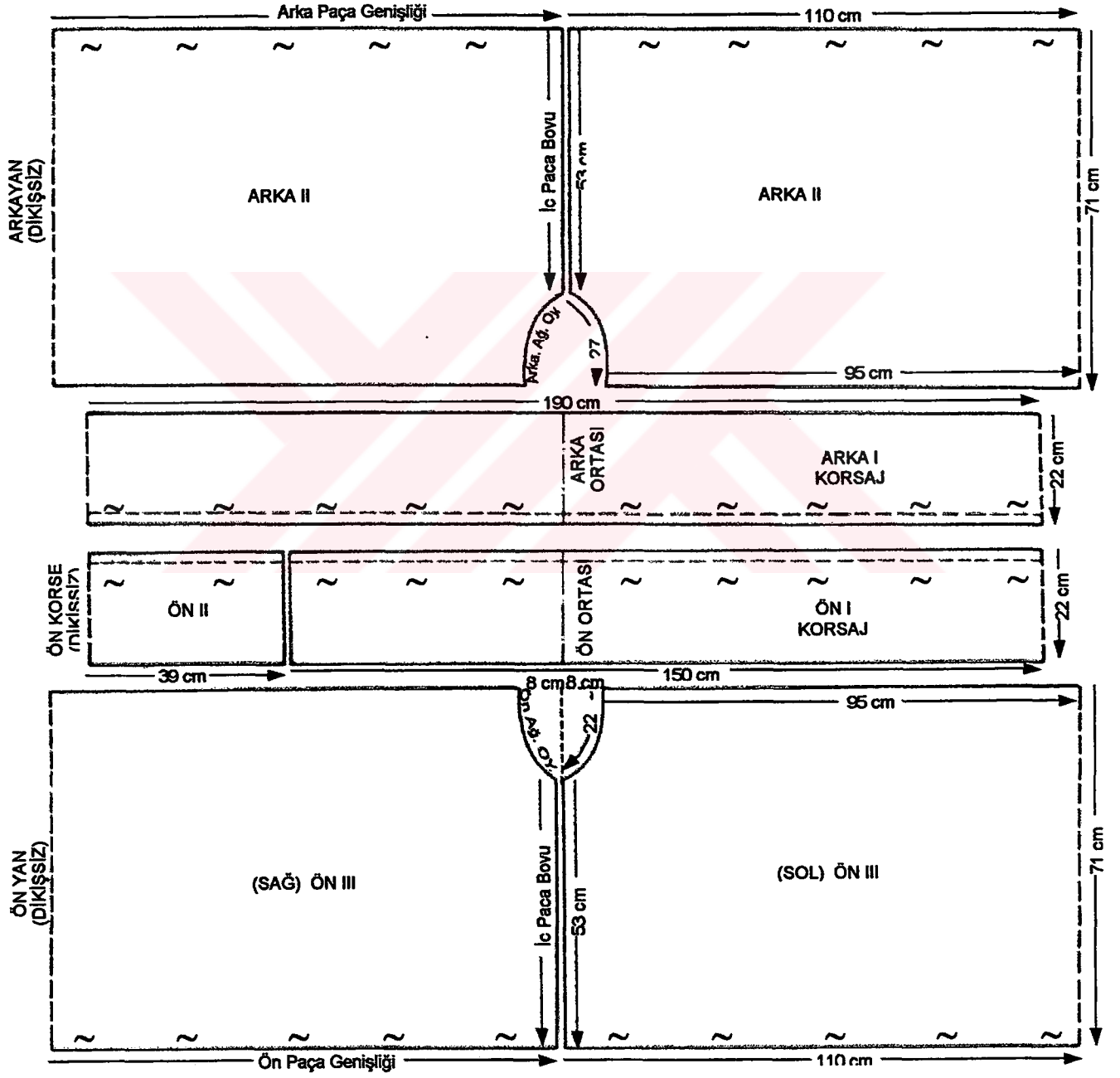
ÖLÇEK 1/10

ÖN - ARKA

SARI DON
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

1/10 ÖLÇEKTEN 0,20 ORANINDA KÜÇÜLTÜLMÜŞTÜR.

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 2
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 2/3
GİYSİ PARÇASININ ADI : Üç Beş Etek

Giysinin Kumaş Özellikleri İle İlgili Bilgiler : İç göynek üzerinde iki çeşit kumaş kullanılmıştır. Ana kumaş yörede el tezgahlarında dokunan ipek dokumadır. Giysinin görülecek yerlerinde bu kumaş kullanılmıştır. Giysinin içte kalan ve görülmeyen kısımlarında yörede "kapıt" adı verilen ince pamuklu kumaş kullanılmıştır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi "V" yakalı olup yaka açıklığı göğüs altına kadardır. Giysinin ön ve arka bedenlerde Omuzlardan aşağı inen pensleri bulunmaktadır. Giysi belden kesik olup koltuk altlarında üçgen parçalar bulunmaktadır. Giysinin ön bedeninde, belden etek ucuna kadar olan bölümünde, ön ortası ve yanlarda peşler bulunmaktadır. Giysinin yanlarında kalça hizasından etek ucuna kadar yırtmaç vardır. Giysi uzun kolludur. Kollar kare şeklinde

yerleştirilmiştir. Ön ortası, etek uçları, yan yırtmaçlarına dilimler halinde zincir süsleme yapılmıştır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir.

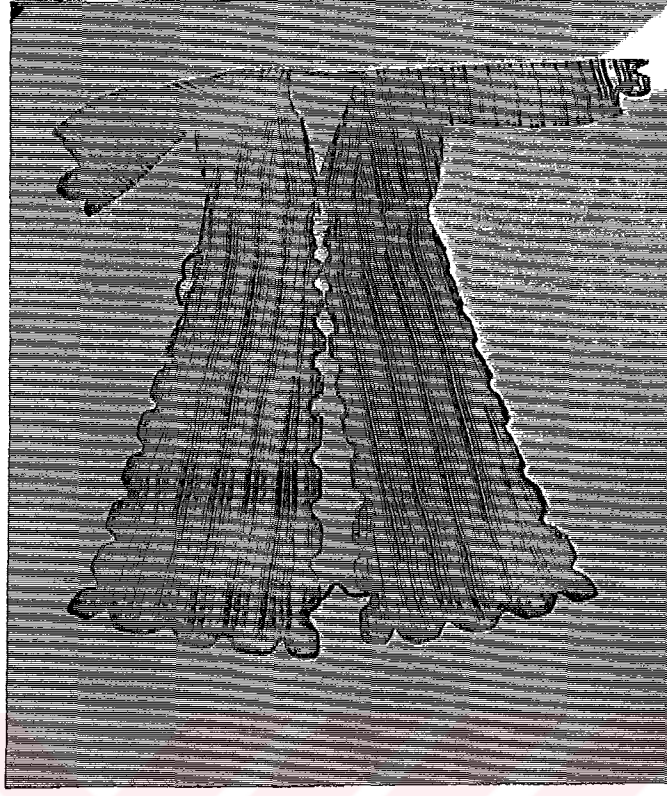
Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysinin ön ortası, etek ucu, kol ağzı bölgelerine siyah kordon ip ile zincir işi uygulanmıştır. Arka ortası etek ucuna zincir işinde süsleme yapılmıştır.

Giysinin Giyilme Şekli : Giysi, iç göynek (ipek göynek) üzerine giyilmektedir. Bir üst giysisidir.

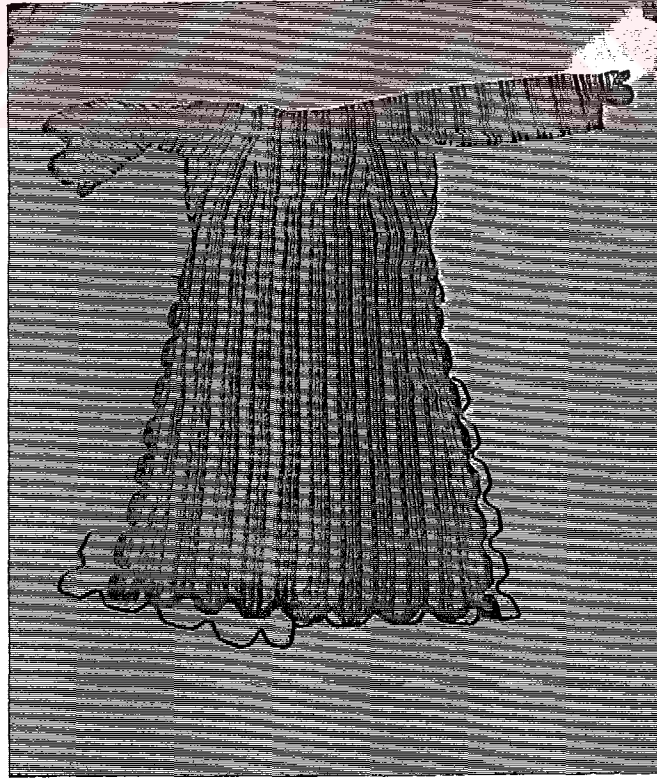
Teknik Çizim : Giysinin ön ve arka olmak üzere iki adet teknik çizimi hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi : Giysi 16 adet parçadan oluşmuştur. Her parça için ayrı kalıp çizilmiştir.

Açıklama : -

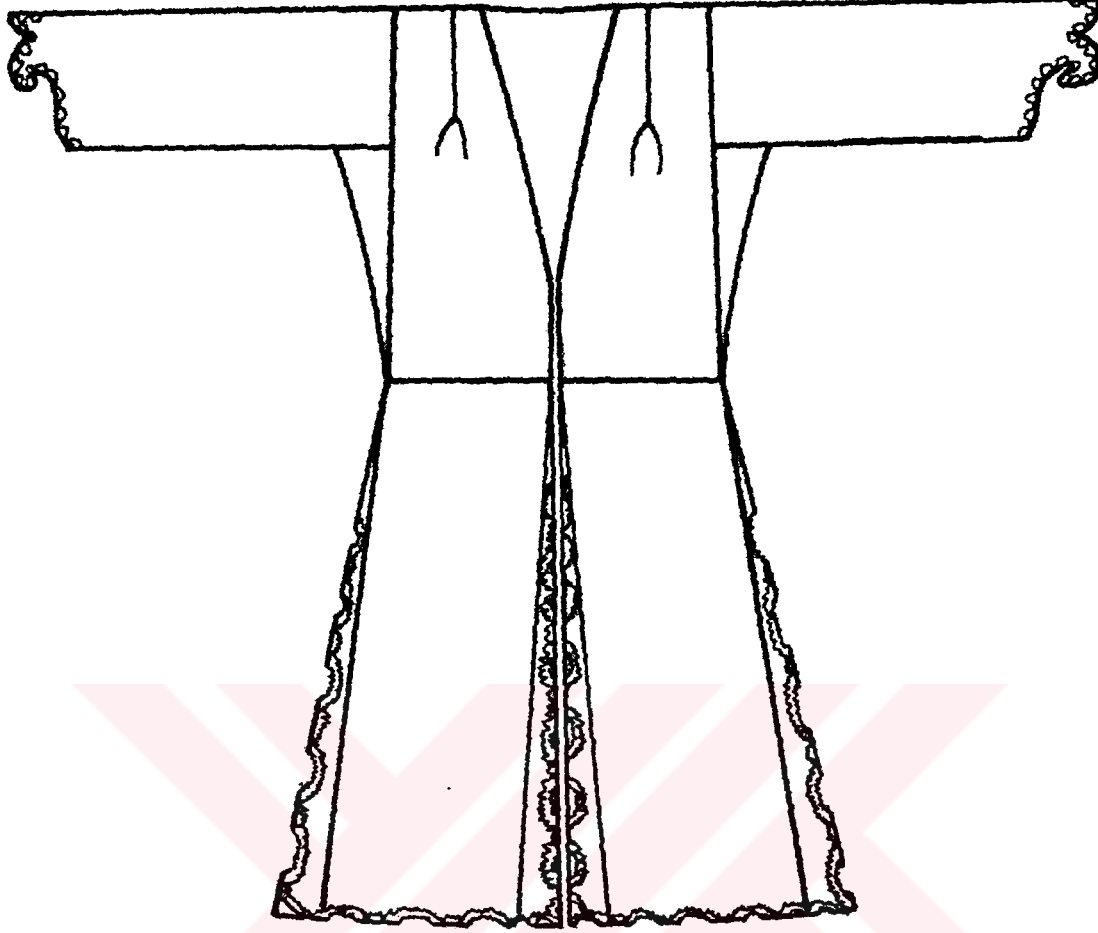
Üç Beş Etek
Önden Görünümü

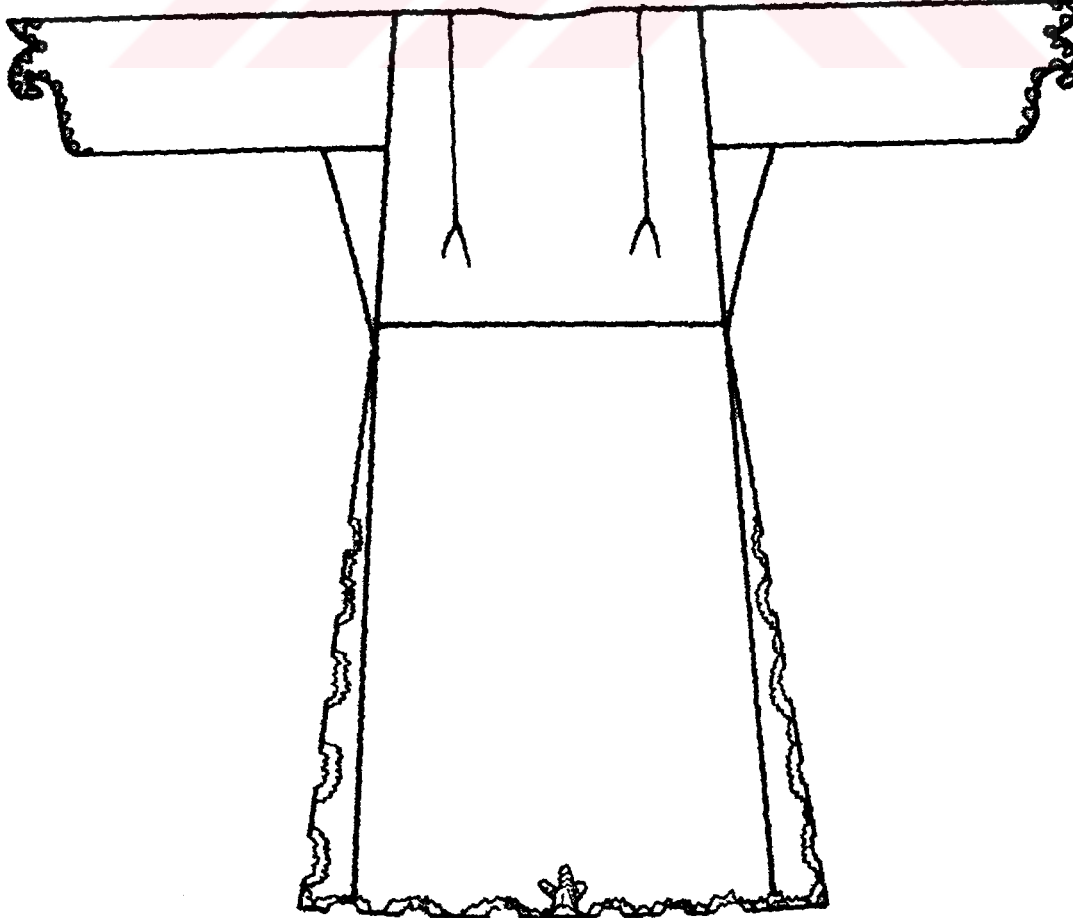
Üç Beş Etek
Arkadan Görünümü

ÜÇ - BEŞ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

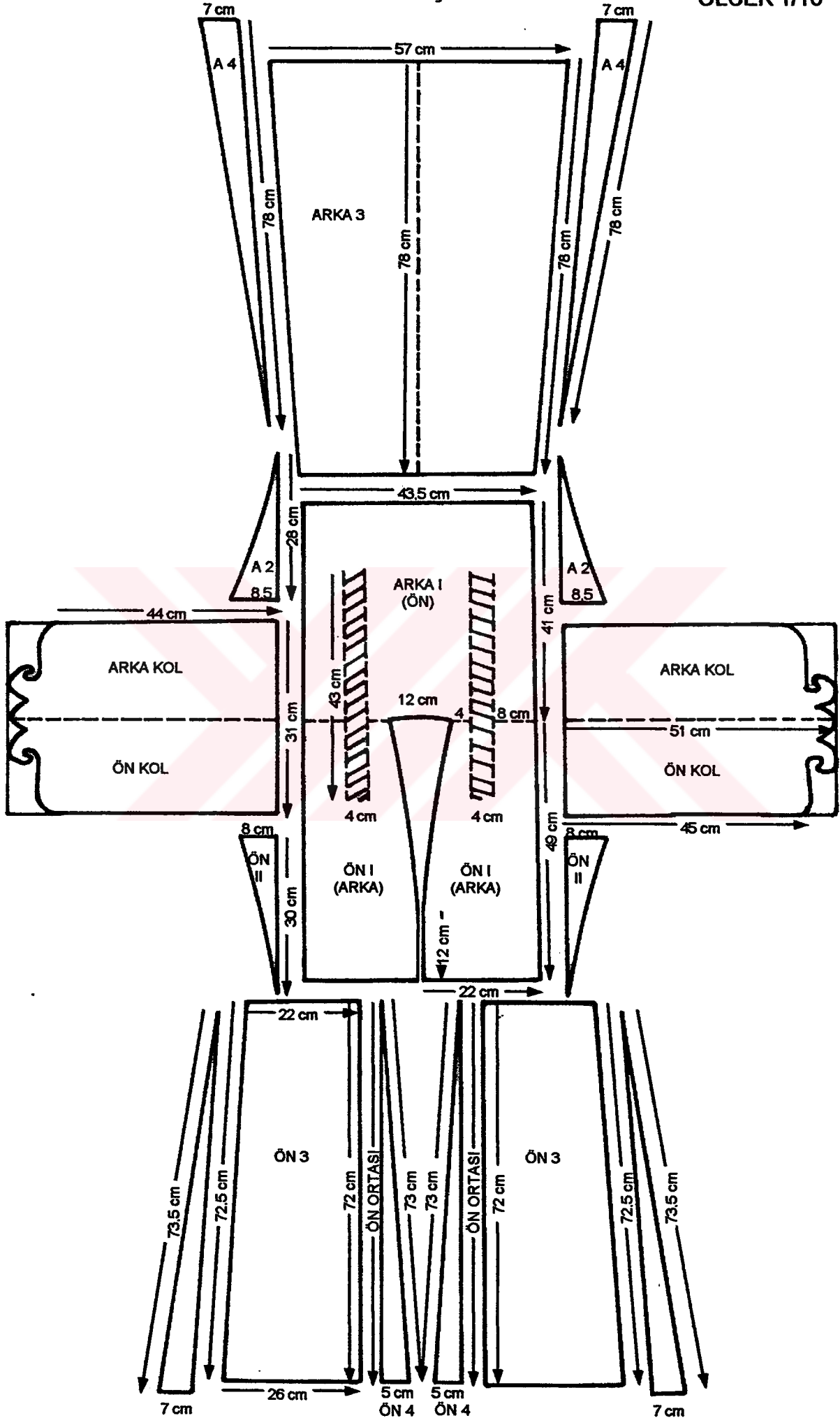

ÖN

UÇ-BEŞ ETEK
KALIP ÇİZİMİ

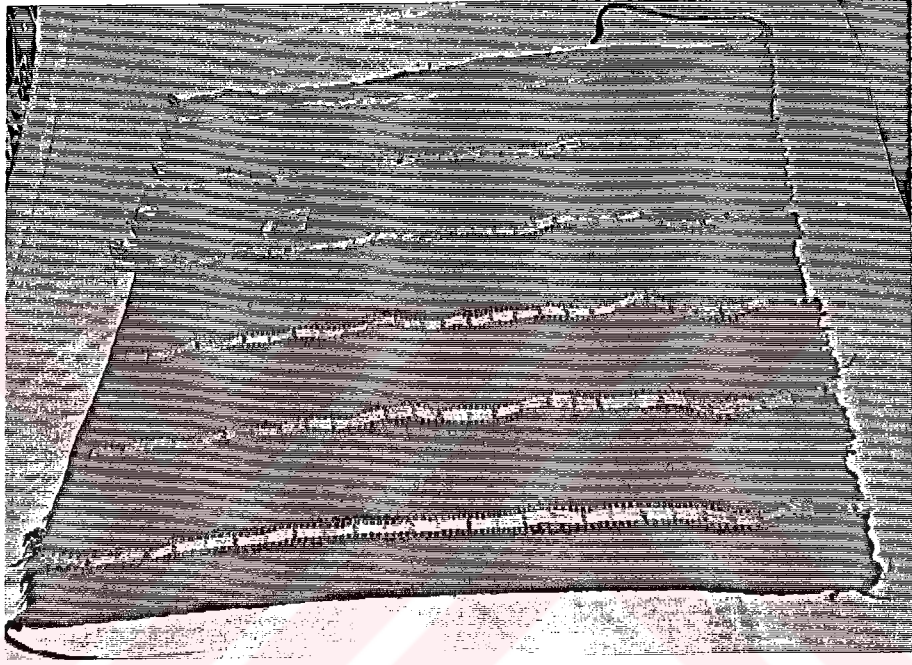
ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANAN VE TAKILANLAR

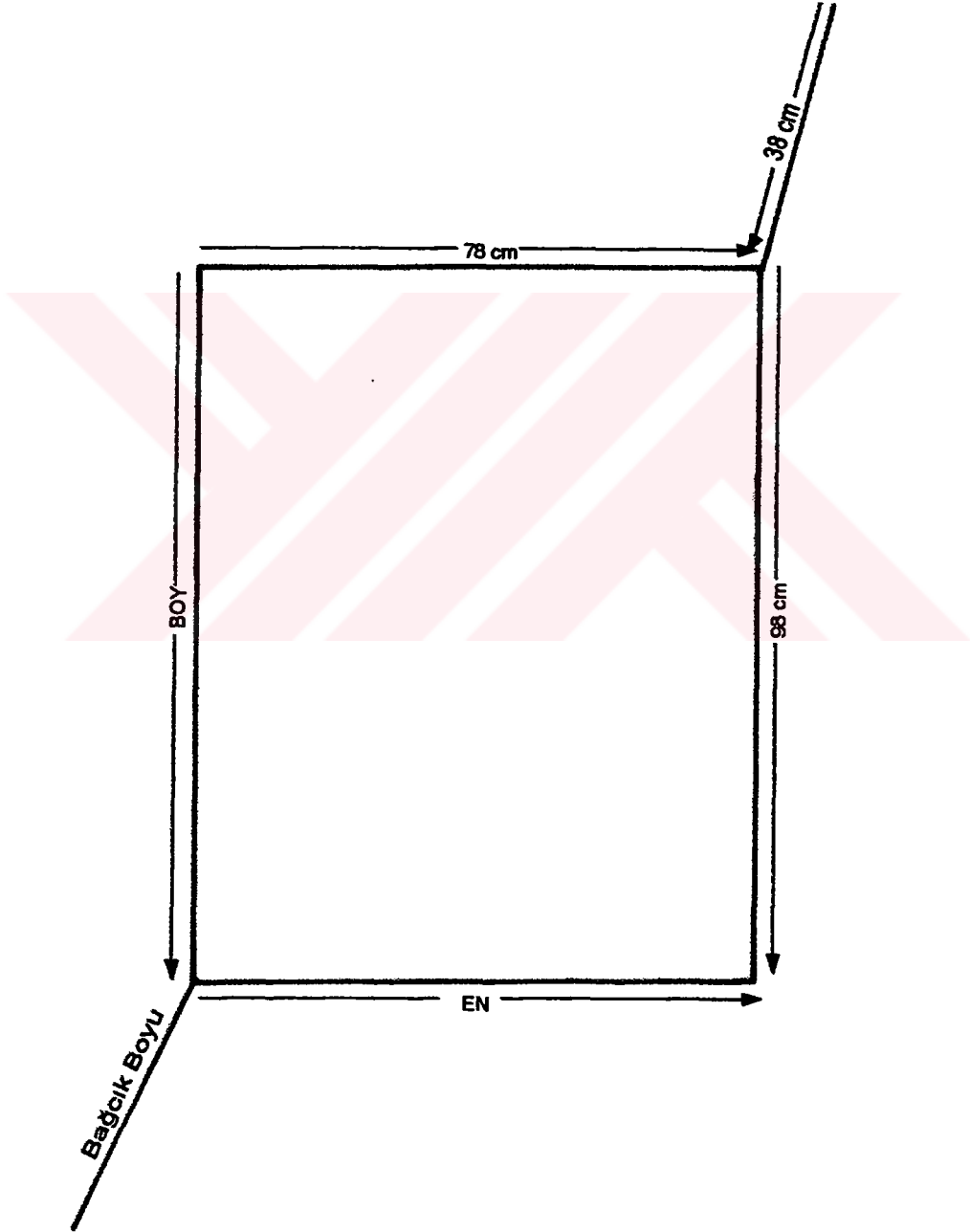
ÖRNEK NUMARASI	: 2
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI	: 2/4
GİYSİ PARÇASININ ADI	: Kıl Kuşak
Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler	: Keçi kılından elde edilen ipliklerden dokunarak elde edilmektedir. Kırmızı, turuncu, siyah, beyaz, yeşil, mor, kahverengi renklerden oluşmaktadır. Kumaş geometrik desenlidir.
Model Özelliği	: Kıl kuşak dikdörtgen şeklindedir. Çapraz olan iki köşesinde kolay bağlanabilmesi için kordon bağcıklar bulunmaktadır. Boyuna çizgili ve zikzak şeklindeki çizgilerden oluşmuştur. Karşılıklı iki kenar püsküllüdür.
Kullanım Şekli	: Kuşak üçgen şeklinde katlanır. Üçgenin üst köşesi arka kalça üzerine gelecek şekilde yerleştirilir. İki ucu ön beden üzerinde iç içe geçecek şekilde bağlanır.
Kalıp Çizimi	: 1 adet kalıp çizimi yapılmıştır.
Açıklama	: Kıl kuşak, 98x78 cm ebatlarında dikdörtgen dokumanın iki kenarında 38 cm uzunluğunda bağcıklar bulunmaktadır.

Kıl Kuşak

KIL KUŞAK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

C - BAŞA BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 2
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 2/5
GİYSİ PARÇASININ ADI : Oyalı Çempere

Kullanılan Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler: Oyalı çempere hazır tül bent çevresine boncuk geçirilerek hazırlanmaktadır. Lacivert rengindedir. Desen özelliği yoktur.

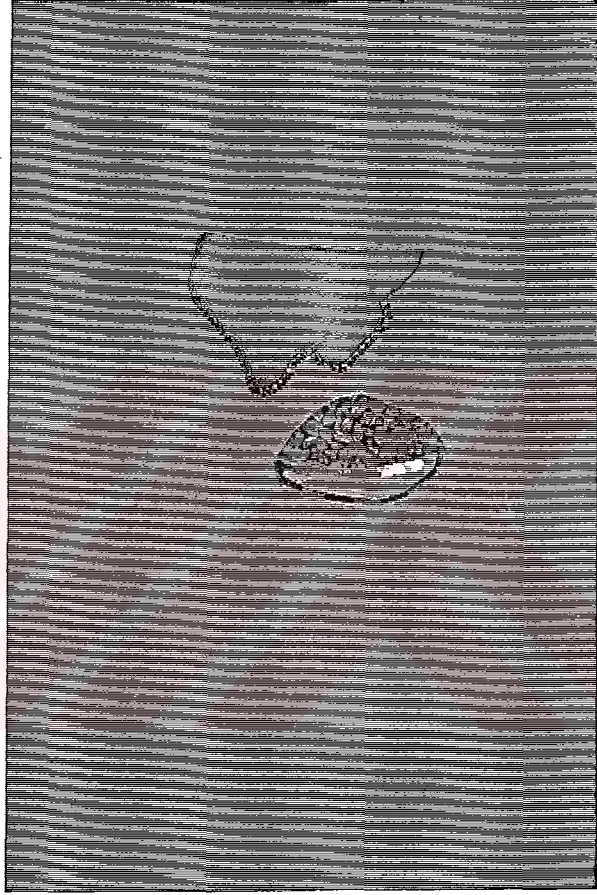
Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Kumaşın dört kenarı da elde bastırılmıştır.

Süsleme Özellikleri İle İlgili Bilgiler : Nakış ipliği tığ ile örülürken boncuklar yerleştirilmiştir. Örülürken çiçek şekilleri oluşturulmuştur. Siyah ve lacivert renkte boncuklar kullanılmıştır.

Başta Bağlama Özelliği İle İlgili Bilgiler : Başta ilk olarak takke giyilir, üzerine oyalı çempere bağlanır. Sonra ipek çempere önde altın paralar ve oyalı çempere görülecek şekilde bağlanır.

Kalıp Çizimi : 70x70 cm ebatlarındadır.

Açıklama : Oyalı çemperenin farklı kumaşlar dan ve farklı süslemelerden olmak üzere birçok çeşidine rastlanmıştır.

Oyalı Çempere

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 3
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Yörük Kadın Kıyafeti
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cinse Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1975-1993 yılları arasındadır.
Kaynak Kişiye Geliş Tarihi : Giysi parçaları farklı zamanlarda kişiye ulaşmıştır.
Kaynak Kişiye Geliş Biçimi : Kişinin yakın çevresi tarafından verilmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Önceleri günlük gelin giysisi iken günümüzde özel gün ve törenlerde kullanılmaktadır.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : İbrahim Yellice

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 22 Temmuz 1998
- İKİNCİ İNCELEME : 24 Temmuz 1998

Yörük Kadın Kıyafeti
Yandan Görünümü

Yörük Kadın Kıyafeti
Önden Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 3
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 3/1
GİYSİ PARÇASININ ADI : Yaneş Don

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Yaneş don yörede kapıt adı verilen kumaştan hazırlanmaktadır. Kumaş beyaz renktedir. Desen özelliği yoktur.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi oldukça geniş kumaştan hazırlanmıştır. Bel ve paçalardan lastik ile büzülerek toplanmıştır. Giysinin ağ oyuntusu oldukça azdır ve ağ genişliği fazla değildir. Giysinin iki yanlarına nakışlı geniş parçalar yerleştirilmiştir. Bu nakış parçaları ayrı bir yerde hazırlanmış ve giysiye sonradan yerleştirilmiştir. Giysinin boyu diz altına kadar inmektedir.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysinin dikişleri elde makine dikişi ile yapılmıştır. Parçalar, elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Bel ve paçalar 1 cm den kıvrılıp elde bastırılmıştır. Giysinin kenarları sürfile ile temizlenmiştir. Giysi üzerine sonradan yerleştirilen

işlenmiş kumaş, kenarlarından bastırılarak sabitlenmiştir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler

: Yaneş donun iki yanlarında işlemeli parçalar bulunmaktadır. Bu parçalar kapıt adı verilen bir kumaş üzerine, çapraz iğne (kanaviçe) ile yapılan nakışlarla tamamen kapatılmıştır. Nakış iplikleri olarak kırmızı, lacivert renkler kullanılmıştır.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi ten üzerine, elbise, üç etek, göynek gibi giysilerin altına giyilmektedir. Paça lastiği dizin hemen altına kadar çekilir, böylece don daha dökümlü görülmektedir.

Teknik Çizimi

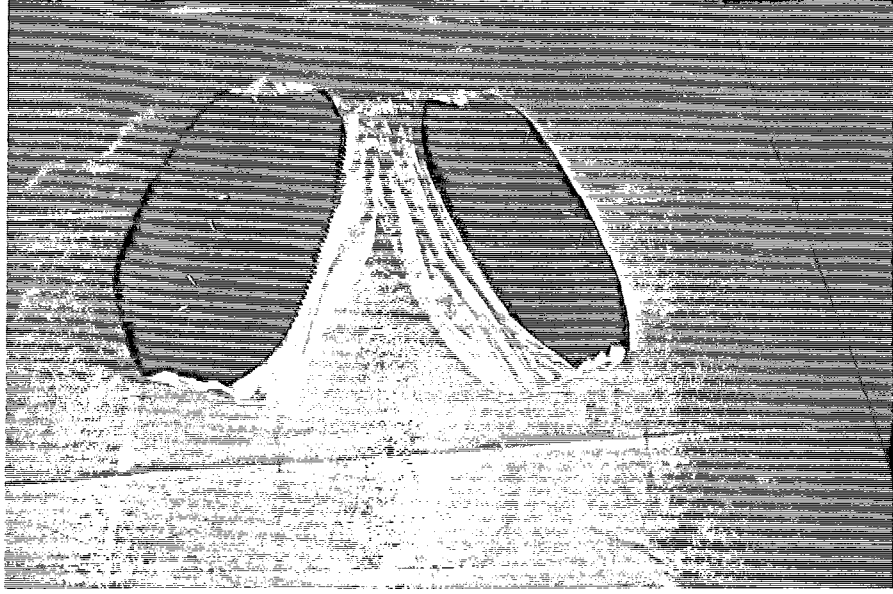
: Giysi için 1 adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysi için 4 parçadan oluşan kalıp çizimi hazırlanmıştır.

Açıklama

: Giyside astar çalışması yoktur. İncelemeler sırasında sadece bu örneğe rastlanmıştır.

Yaneş Don
Önden Görünümü

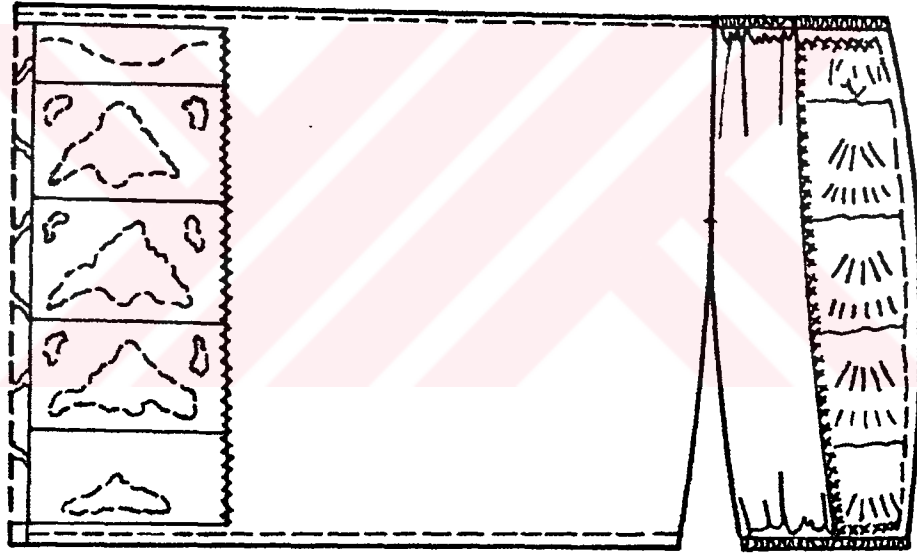
Yaneş Don
Yandan Görünümü

Yaneş Don Nakış İşlemleri

YANEŞ DON (ŞALVAR)
TEKNİK ÇİZİMİ

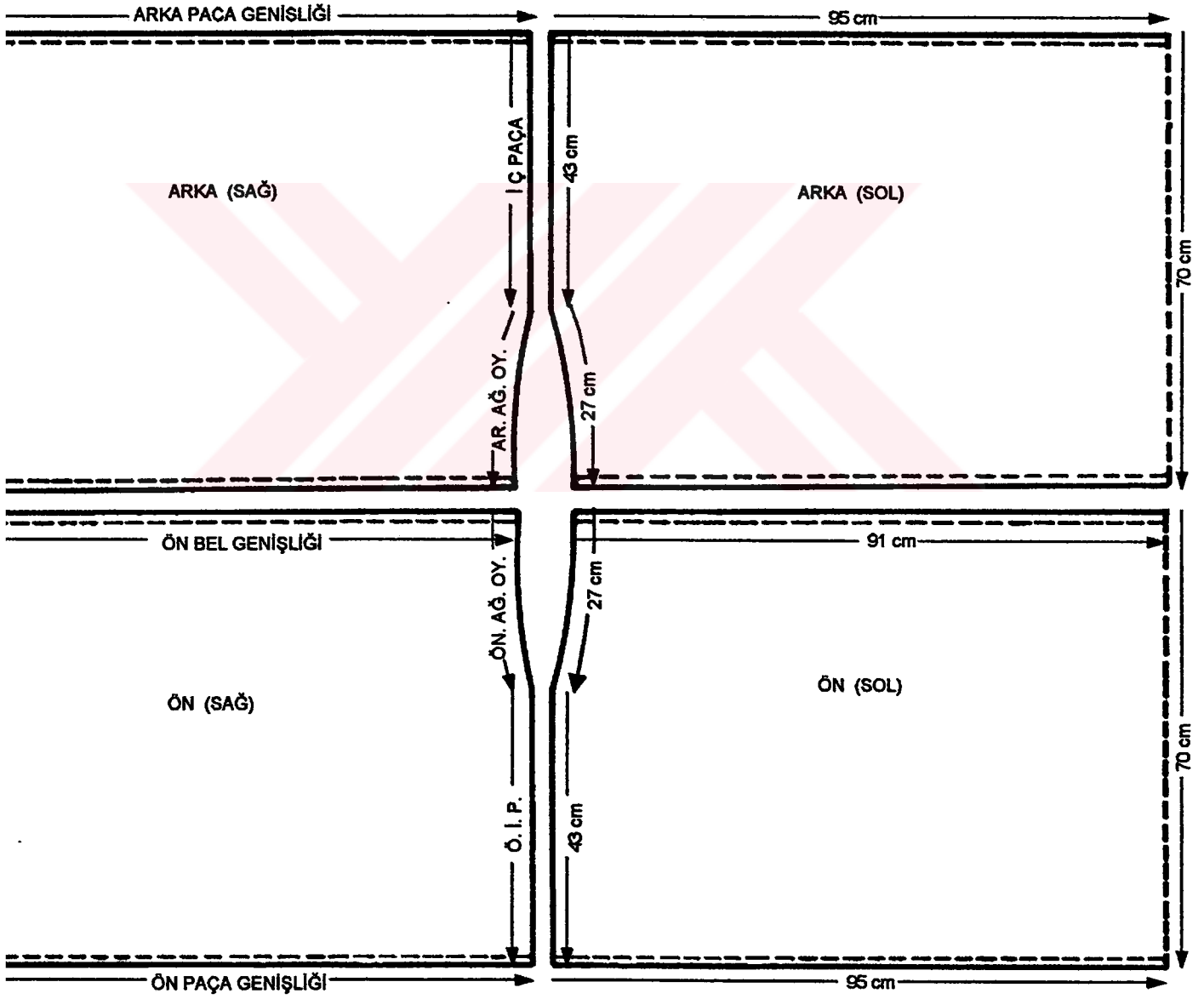
ÖLÇEK 1/10

ÖN - ARKA

YANES DON (SALVAR)
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 3
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 3/2
GİYSİ PARÇASININ ADI : Üç Beş Etek

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi kutnu adı verilen pamuklu dokuma kumaştan hazırlanmıştır. Kumaş boyuna çizgili olup bordo, turuncu, yeşil, beyaz, siyah, renklerden oluşmuştur.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi yuvarlak yakalıdır ön ortası etek ucuna kadar açıktır. Omuzlar dikişsizdir. Giysinin ön bedeninde ön ortası ve yan yırtmaçlarda peşler bulunmaktadır. Yan dikişlerde kalça hizasına kadar yırtmaçlar bulunmaktadır. Kol bilek hizasına kadar uzundur ve koltuk altlarında üçgen parçalar mevcuttur. Kol bedene dik bir açı ile yerleştirilmiştir. Kol ağzları ve etek uçlarına zincir işi çalışılmıştır Giysinin boyu diz altına kadar inmektedir.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi dikişleri elde makine dikişi ile yapılmıştır. Giysinin astarı da elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Kumaş ve astar birbirine teğel ile

tutturulmuştur. Astar kumaşa yaka, kol ağzı ve etek uçlarından sabitlenmiştir.

Astar Kumaşı İle İlgili Bilgiler

: Giysinin astarı yörede "kapıt" adı verilen beyaz, pamuklu kumaştan hazırlanmıştır.

Astarlama Tekniği

: Giysinin astar parçaları elde makine dikişi ile birleştirilmiştir. Kumaş ile astar, dikiş payları içte kalacak şekilde üst üste yerleştirilerek, koltuk oyuntusu, kol ağzı, ön ortası ve etek uçlarından elde baskı yapılmıştır. Kumaş ile astar zincir süsleme ile sabitlenmiştir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler

: Giysi üzerinde zincir işi ile süsleme yapılmıştır. Ön ortası, etek uçları, kol ağzı bölgelerine siyah kordon ip ile zincir işi yapılmıştır.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi, iç göynek (ipekli) üzerine giyilmektedir. Bir üst giysisidir.

Teknik Çizimi

: Giysinin ön ve arka görünümünün teknik çizimi hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysi 13 parçadan oluşmaktadır. Her parçanın kalıbı çizilmiştir.

Açıklama

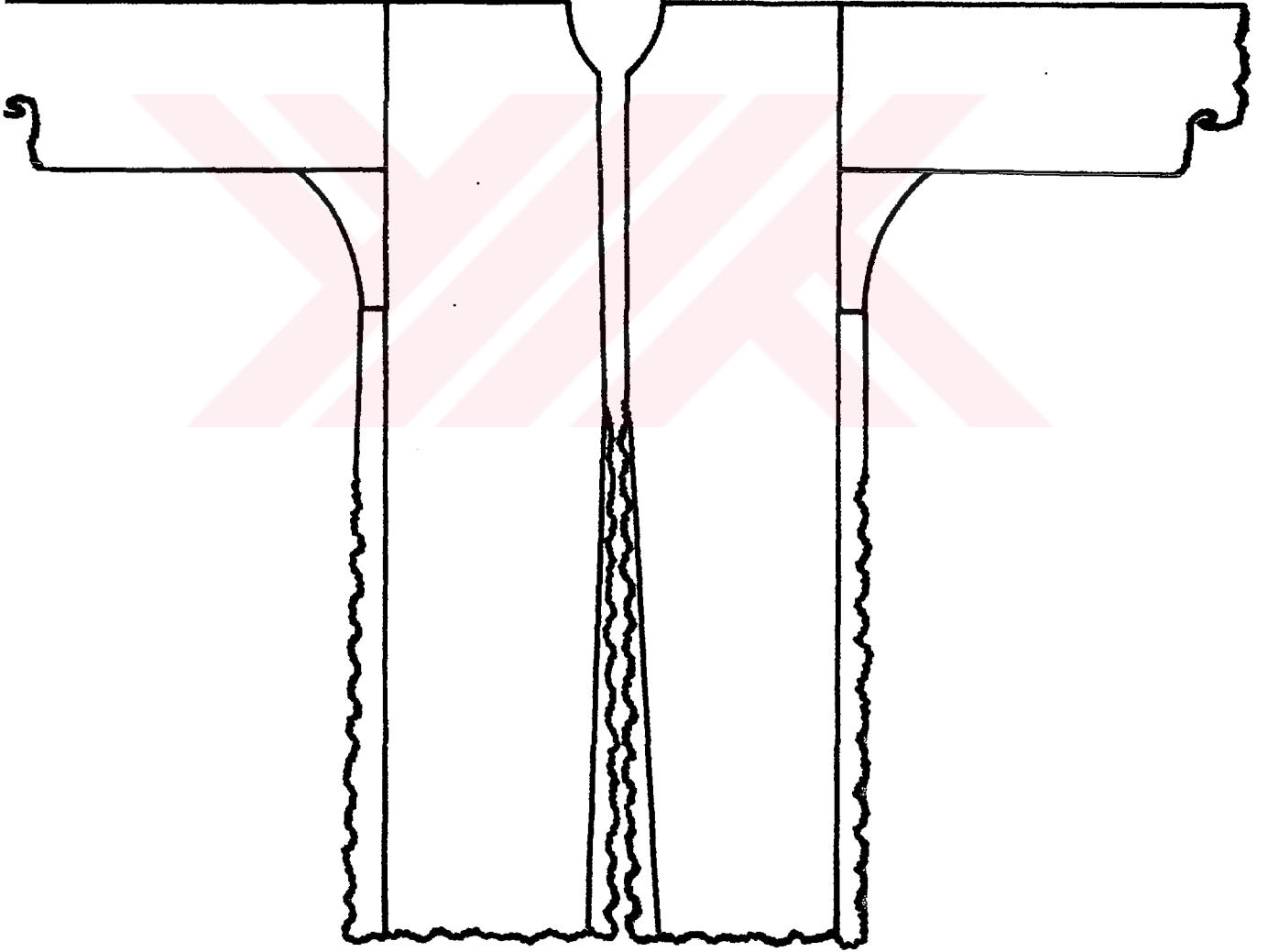
: -

Üç Beş Etek
Önden Görünümü

ÜÇ - BEŞ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ

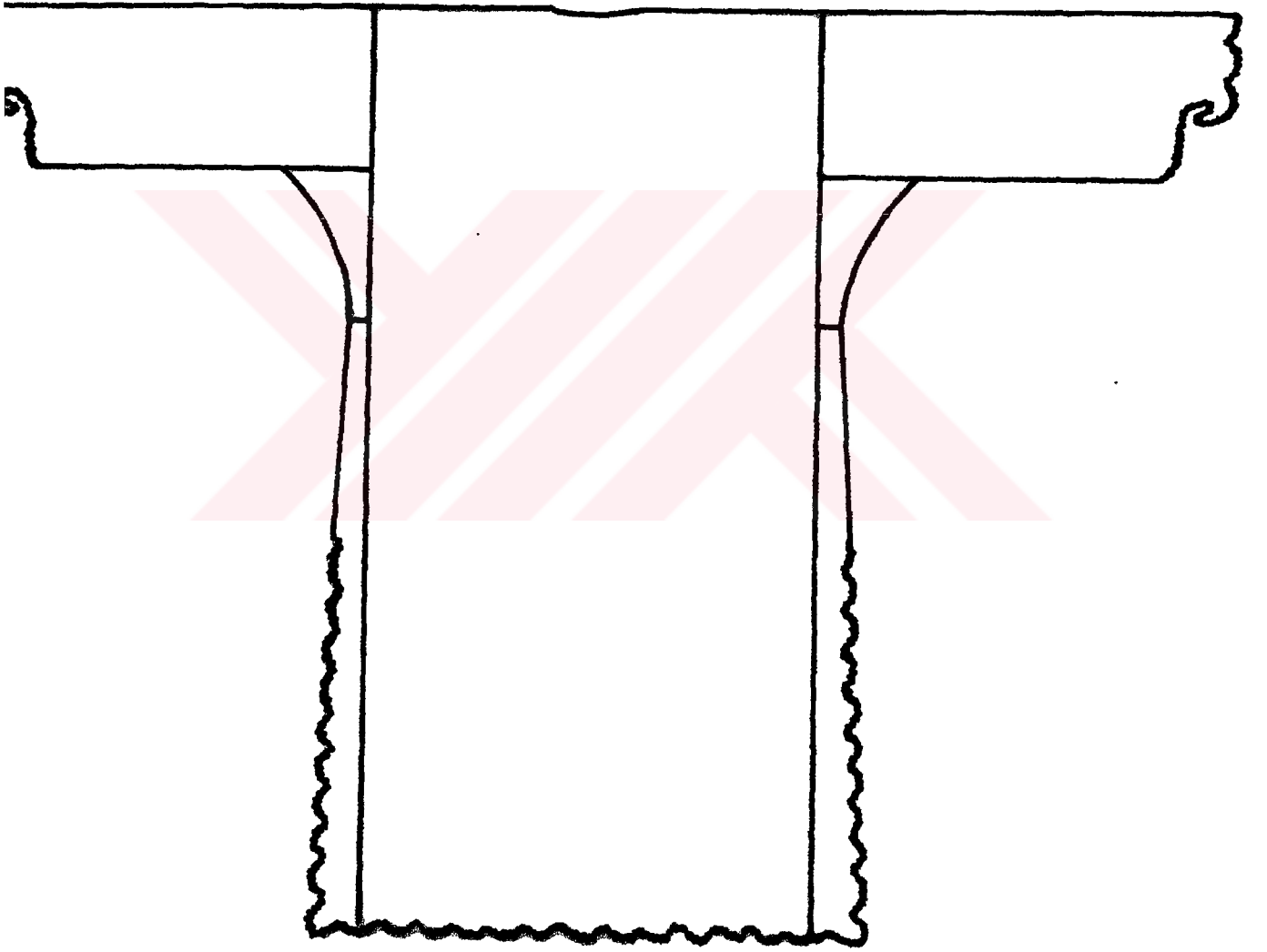
ÖLÇEK 1/10

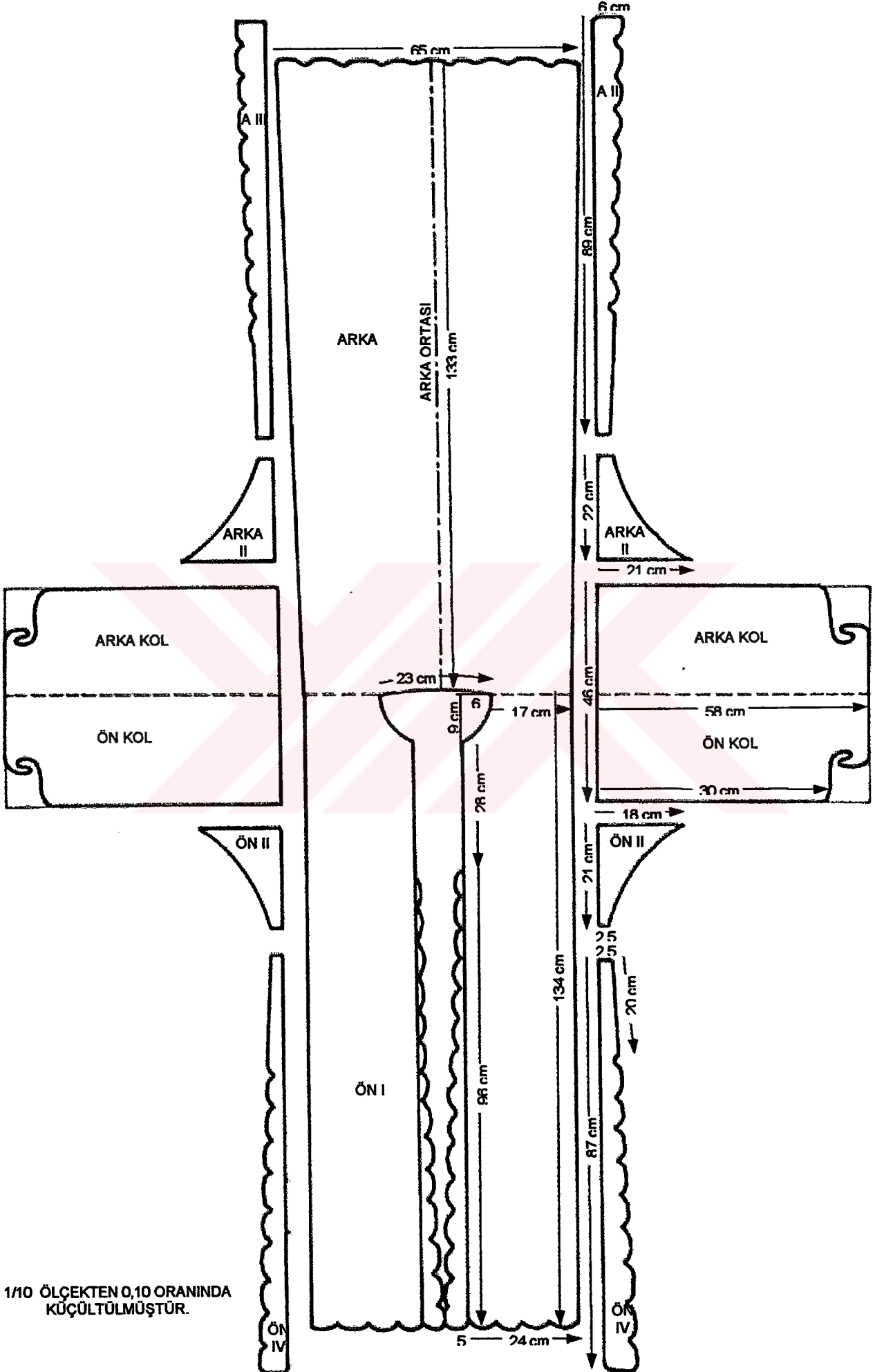
ÖN

ÜÇ - BEŞ ETEK
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

ARKA

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 3
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 3/3
GİYSİ PARÇASININ ADI : Göğüslük

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi parçası yörede "jarse" adı verilen pamuk - naylon karışımı kumaştan hazırlanmaktadır. Kumaşın desen özelliği yoktur. Kumaş mor renktedir fakat giysinin bağları mavi, kırmızı, beyaz renklerden hazırlanmıştır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi göğüs bölgesini kapatacak şekildedir. Boyun ve göğüs altından bedene bağlanmaktadır. Giysinin boyun kısmında büzgüler bulunmaktadır. Giysi üzerinde enine olmak üzere iki sıra pili bulunmaktadır. Göğüsün alt kısmında yine pililer oluşturulmuştur. Kumaş kordon ile bu pililer sabitlenmiştir.

Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi dikiminde makine dikişi kullanılmıştır. Giysinin kenar temizliği için 1 cm den kıvrılıp makine dikişi ile temizlenmiştir. Giyside farklı

renklerdeki kordon yine makine dikiş ile sabitlenmiştir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler

: Giyside süsleme malzemesi olarak dikiş ipliği kullanılmıştır. Göğüslük üzerinde boyun kısmında büzgüler, alt ucunda pililer yapılmıştır. Giysinin orta kısmına iki sıra pili yerleştirilmiştir. Pililer makine dikiş ile sabitlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi üç beş eteğin üzerinde göğüs hizasına bağlanmaktadır.

Teknik Çizimi

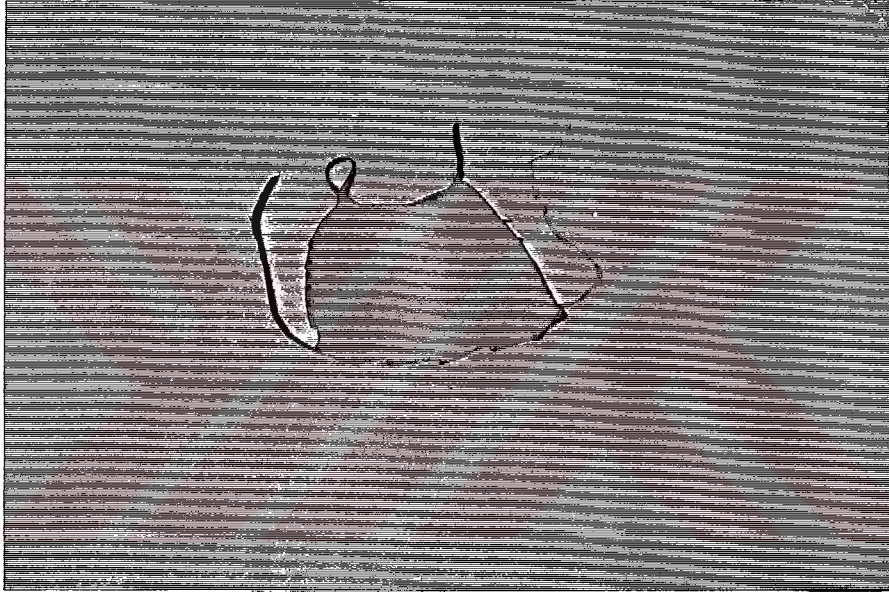
: Göğüslük için 1 adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysi 5 parçadan oluşmuştur. Her parçanın kalıp çizimleri hazırlanmıştır.

Açıklama

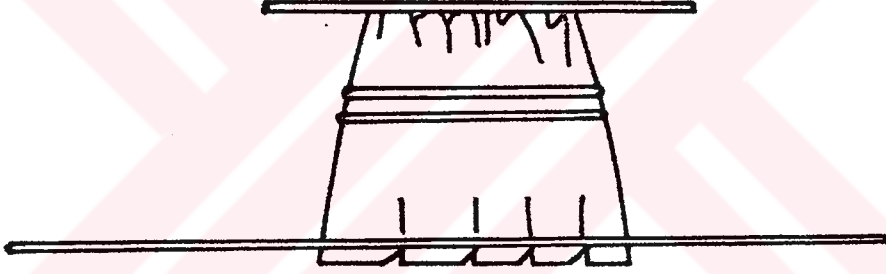
:Giyside astar çalışması bulunmamaktadır

Göğüslük
Genel Görünümü

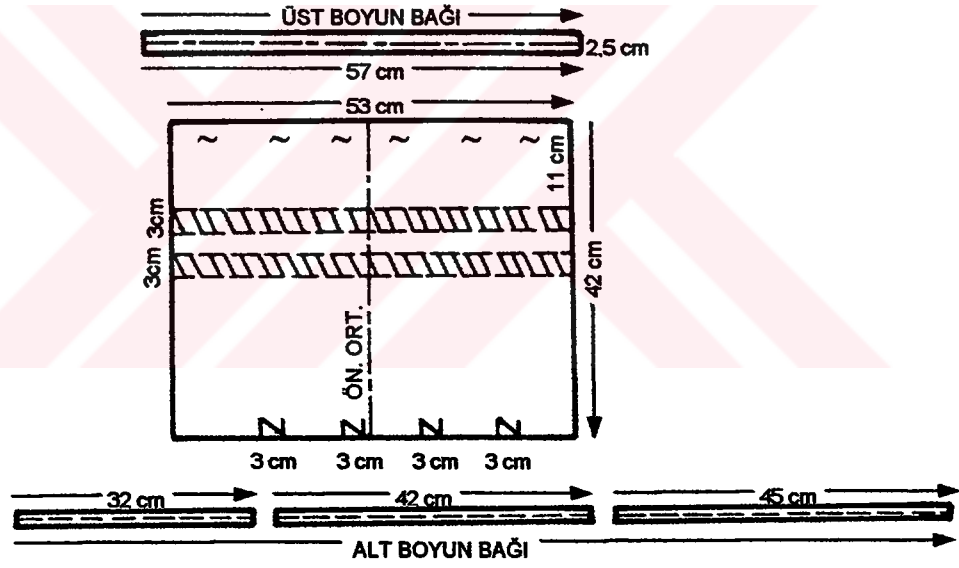
GÖĞÜSLÜK
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

GÖĞÜSLÜK KALIP ÇİZİMİ

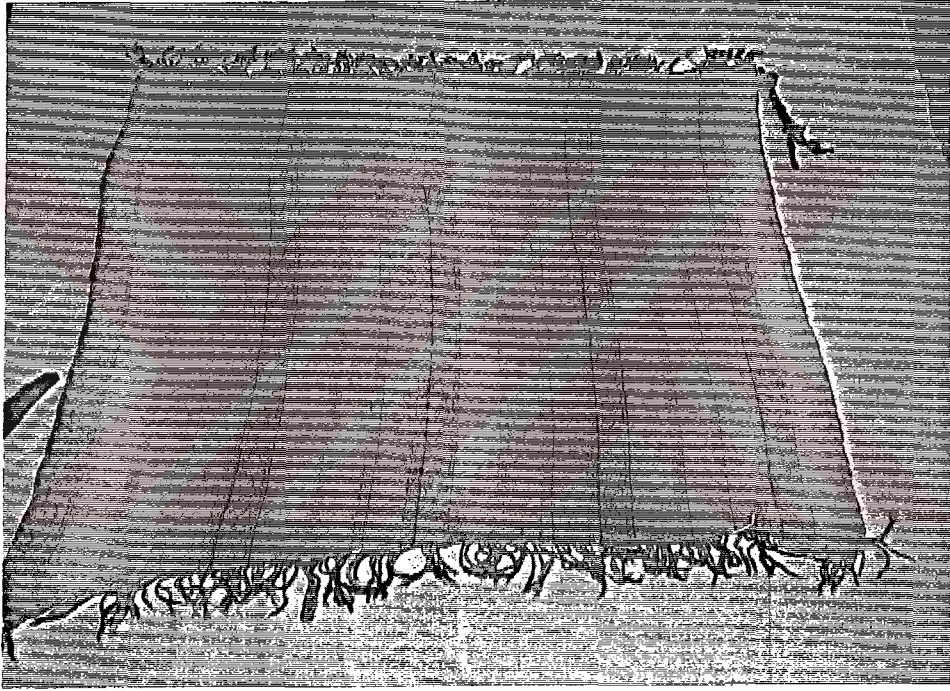
ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANAN VE TAKILANLAR

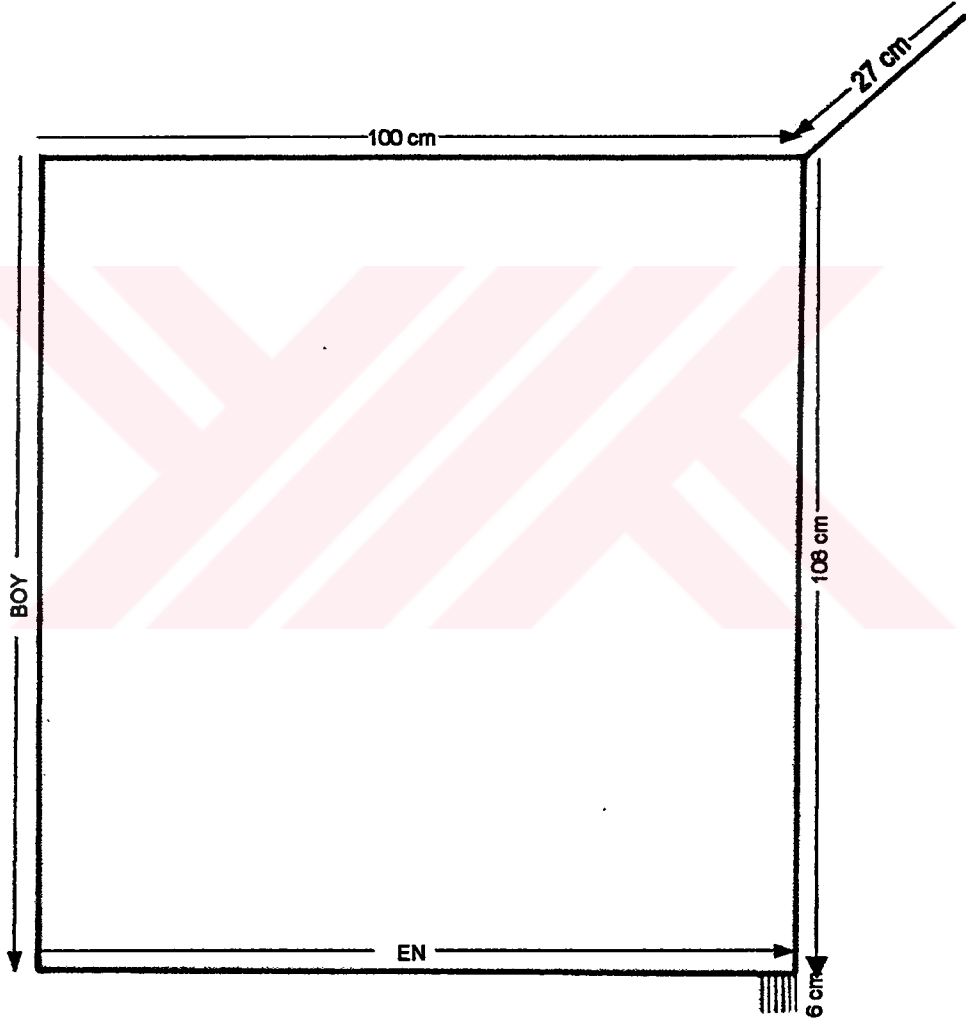
ÖRNEK NUMARASI	: 3
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI	: 3/4
GİYSİ PARÇASININ ADI	: Yün kuşak
Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler	: Kuşak, yün ipliklerden hazırlanan dokuma kumaştan oluşmuştur. Kuşak içerisinde turuncu, siyah, lacivert, sarı, kahverengi, mavi, yeşil renkler bulunmaktadır. Kuşak boyuna çizgili ve geometrik desenlidir.
Model Özelliği İle İlgili Bilgiler	: Kuşak dikdörtgen şeklindedir. Boyuna çizgileri olup iki kenarı püsküllüdür. Çapraz iki köşede bağcıklar bulunmaktadır.
Kullanım şekli	: Kuşak üçgen şeklinde katlanır. Üçgenin üst köşesi arka kalça üzerine gelecek şekilde yerleştirilir. İki ucu ön beden üzerinde iç içe geçecek şekilde sarılır.
Kalıp Çizimi	: Kuşağın bir adet kalıp çizimi yapılmıştır.
Açıklama	: 108x100 cm ebatlarındadır.

Yün Kuşak

YÜN KUŞAK
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 3
PARÇA NUMARASI : 3/5
PARÇA ADI : Mendil

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler : Mendil yörede "patiska" adı verilen pamuklu kumaştan hazırlanmaktadır. Kumaş krem rengindedir ve desen özelliği yoktur.

Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Kare şeklinde hazırlanmış mendilin dört köşesinde işleme bulunmaktadır.

Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Mendilin dört kenarı makine dikişi yapılarak kıvrılmıştır. Köşelerindeki nakışta sarma tekniği kullanılmıştır.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Mendil üzerine sarma tekniği ile nakış işlenmiştir. İşlemeler mendilin dört köşesine yapılmıştır. Desenler arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Nakış, kırmızı, pembe,

lacivert, açık yeşil renklerdeki
ipek ipliklerle işlenmiştir.

Kullanım Şekli

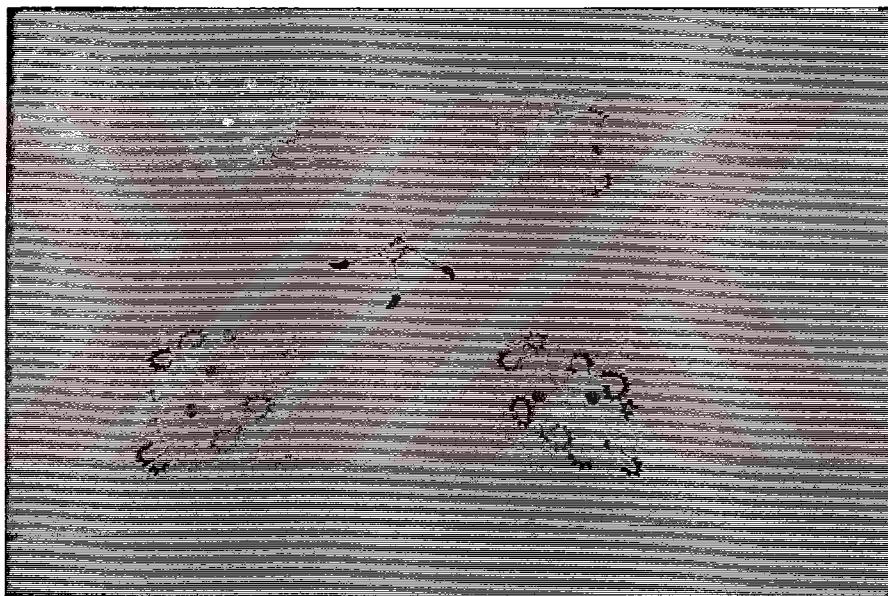
: Mendil sol tarafa, kuşağın
üst kenarına sıkıştırılarak
yerleştirilir.

Teknik Çizim

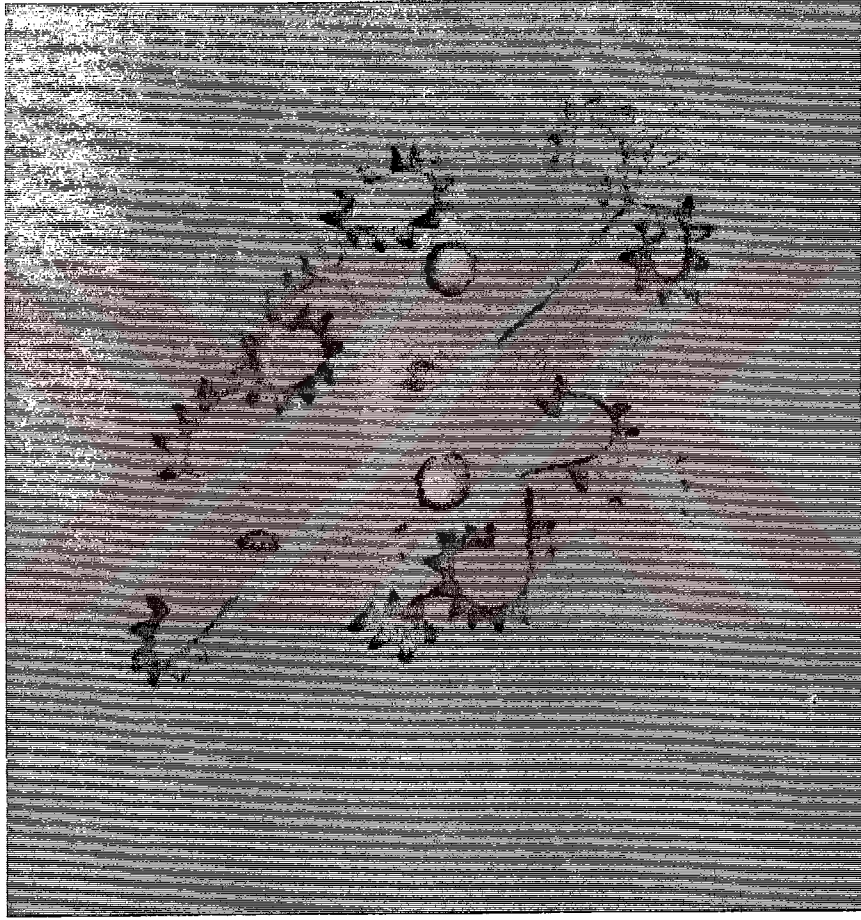
: Mendilin 1 adet teknik çizimi
hazırlanmıştır.

Açıklama

: Mendil 80×80 cm
ebatlarındadır. Sadece bir
örneğine rastlanmıştır.

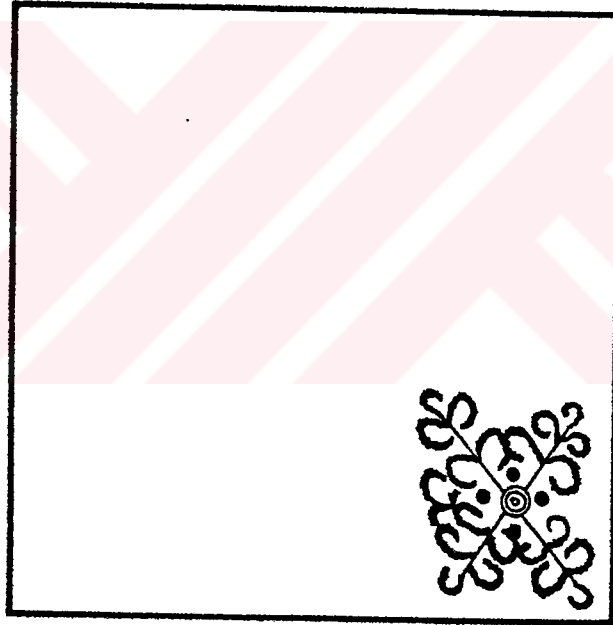
Mendil

Mendil İşlemeden Bir Ayrıntı

MENDİL
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

C - BAŞA BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 3

GİYSİ PARÇASINI NUMARASI : 3/6

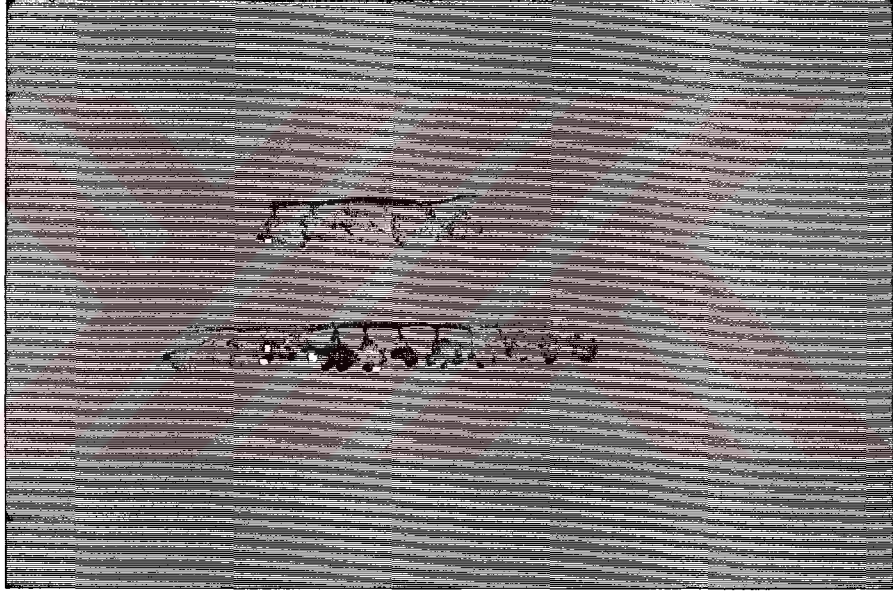
GİYSİ PARÇASININ ADI : Boncuk oyası

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler : Boncuk oyası "tığ" kullanılarak örülmektedir. Hazırlanışında kumaş kullanılmaktadır.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Boncuk oyası pul ve boncuklar örülerek hazırlanmaktadır. Kırmızı ip üzerine koyu mavi, gümüş renginde pul boncuklar bulunmaktadır.

Başa Bağlama Özelliği İle İlgili Bilgiler : Boncuk oyası, başın ön kısmında görülecek şekilde oyalı çemperenin üzerine bağlanmaktadır.

Açıklama : Boncuk oyasının teknik ve kalıp çizimi bulunmamaktadır. Oyada kumaş kullanılmadığından dolayı dikim tekniği bulunmamaktadır.

Boncuk Oyası

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

E - AYAĞA GIYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 3
PARÇA NUMARASI : 3/7
PARÇA ADI : Patik

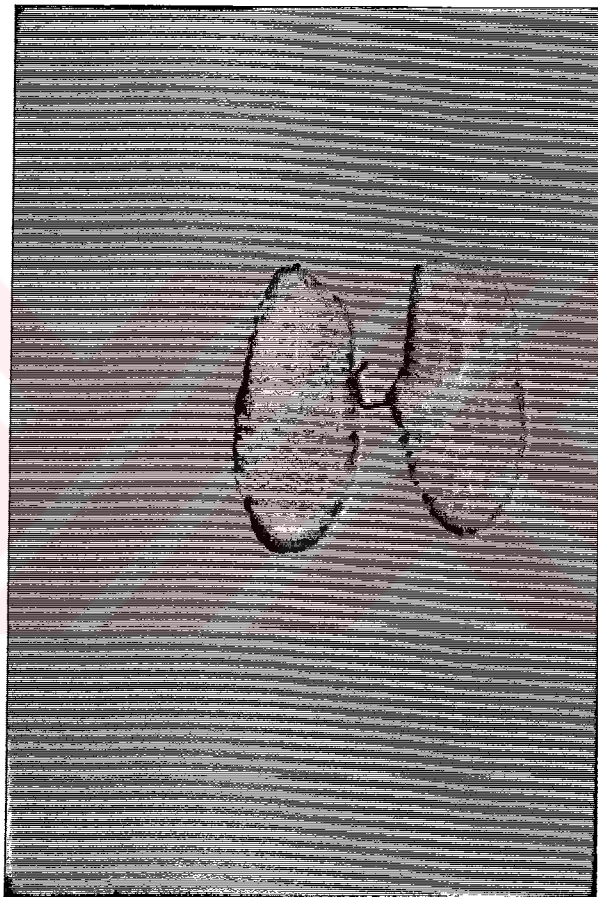
Genel Görünümü Hakkındaki Bilgiler : Patik, mor zemin üzerine sarı renklerle desen oluşturularak hazırlanmıştır. Patiğin genişliği 12 cm, uzunluğu 24 cm kadardır. Bilek çevresine tığ ile zincir örülerek kordon geçirilmiştir. Patik günlük kullanılmaktadır.

Yapımında Kullanılan Araç Gereçler : 5 şiş ile hazır orlon iplikler kullanılarak örülmüştür. Bilek çevresine tığ ile zincir örülerek kordon geçirilmiştir.

Yapım Özellikleri İle İlgili Bilgiler : Patik düz örgü tekniği ile örülmüştür. Burun kısmında arttırma, ayak üstü ve bilek çevresinde kapama tekniği kullanılmıştır. Patik üzerinde nesnel bezemelerden çengel ve muska motifi kullanılmıştır.

Giyildiği Yer : Patik ev içerisinde giyilmektedir.

Açıklama : Yöredeki incelemeler sırasında birçok farklı desen ve renkte çeşitlerine rastlanmıştır.

Patik

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 4
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Yörük Kadın Kıyafeti
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cinse Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : Giysi parçaları farklı zamanlarda hazırlanmıştır.
Kaynak Kişiye Geliş Tarihi : 1970-1980 tarihleri arasındadır.
Kaynak Kişiye Geliş Biçimi : Kaynak kişinin yakın çevresi tarafından verilmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysi önceleri günlük kullanılmakta olup günümüzde özel gün ve törenlerde giyilmektedir.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Aygün Yellice

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 22 Temmuz 1998
- İKİNCİ İNCELEME : 23 Temmuz 1998

Yörük Kadın Kıyafeti
Önden Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 4
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 4/1
GİYSİ PARÇASININ ADI : Göğüslük

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi kırmızı saten kumaştan hazırlanmıştır. Kumaşa yörede "ipekli" adı verilmektedir. Kumaşın desen özelliği yoktur. Giysinin bağları siyah pamuklu kumaştan yapılmıştır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi göğüs bölgesini kapatacak şekildedir. Boyun ve göğüs altından bedene bağlanmaktadır. Boyun çevresinde pili kaşeler bulunmaktadır. Giysi üzerinde tek sıra pili hazırlanmıştır. Bedene bağlanmak üzere boyunda ve göğüs altında kumaş kordondan hazırlanmış bağlar bulunmaktadır.

Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysi dikiminde makine dikişi kullanılmıştır. Boyundaki pili kaşeler makine ile dikilmiştir. Kenar temizliğinde 1 cm kıvrılarak makine ile dikilmiştir. Farklı kumaştan kordon hazırlanmıştır. Kordonlar boyuna ve alt kenar üzerinde sabitlenmiştir

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler

: Göğüslüğün boyun kısmına ince pililer çalışılmıştır. Giysinin astarında tek sıra pili çalışılmıştır. Pili makine dikişi ile sabitlenmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli

: Giysi üç beş eteğin üzerinde göğüs hizasına giyilmektedir. Giysi boyun ve göğüs altına bağlanmaktadır.

Teknik Çizimi

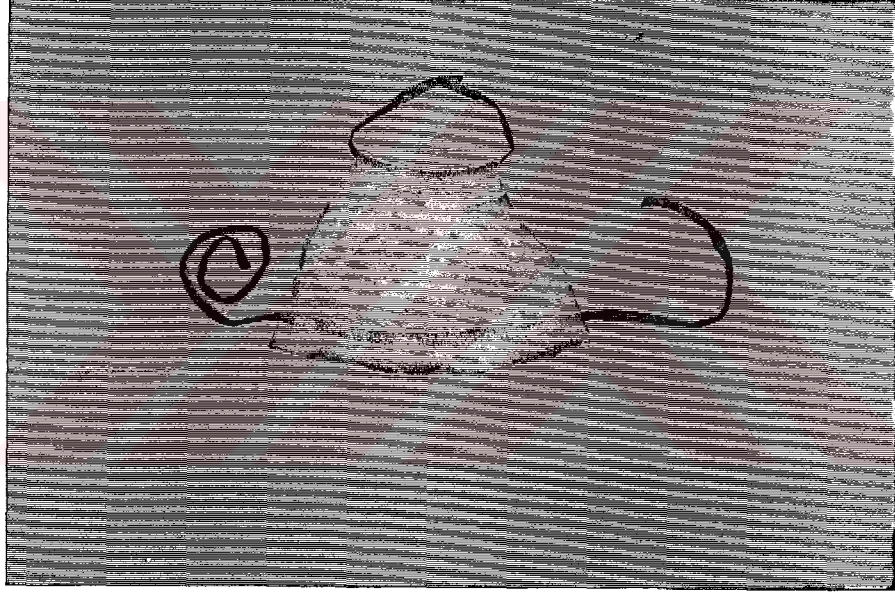
: Göğüslük için 1 adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp Çizimi

: Giysi 4 parçadan oluşmaktadır. Kumaş bir bütün halindedir. Bağcıkları 3 parçadan oluşmuştur.

Açıklama

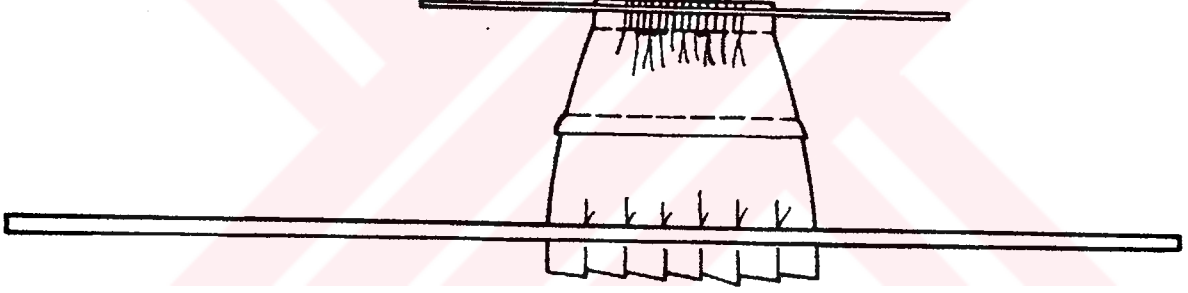
: Giyside astar çalışması bulunmamaktadır

Göğüslük
Genel Görünümü

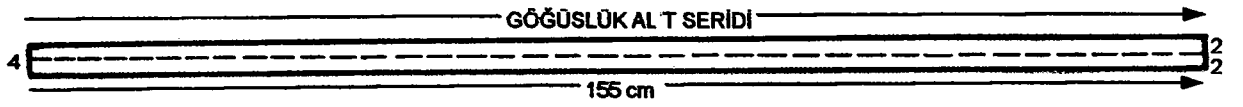
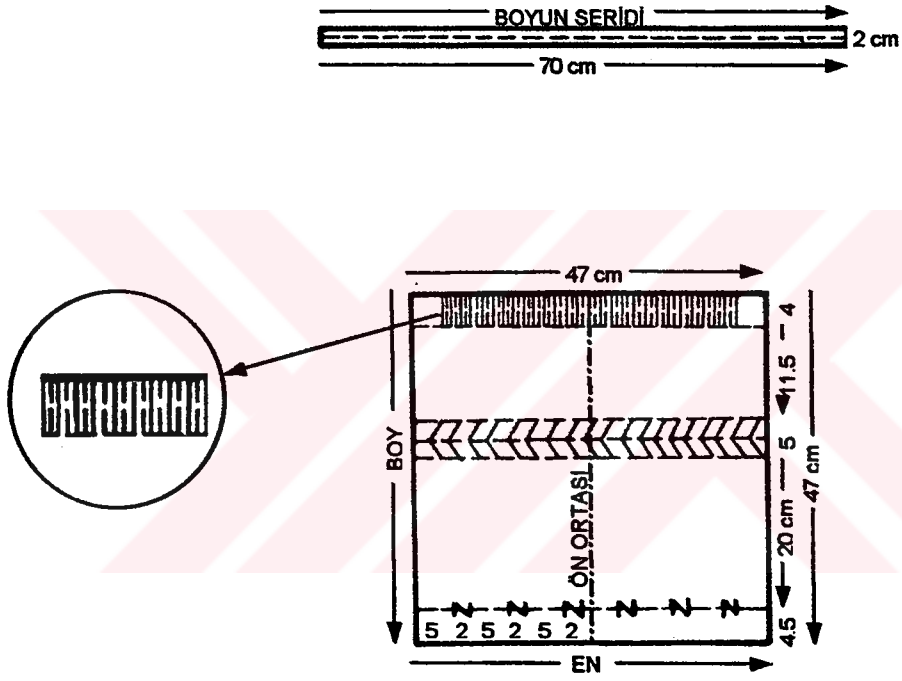
**GÖĞÜSLÜK
TEKNİK ÇİZİMİ**

ÖLÇEK 1/10

**GÖĞÜSLÜK
KALIP ÇİZİMİ**

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

C - BAŞA BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 4
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 4/2
GİYSİ PARÇASININ ADI : Takke

Kullanılan Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Takke "pazen" adı verilen pamuklu dokuma kumaştan hazırlanmıştır. Kumaş çiçek desenli olup kırmızı, yeşil, siyah renklerden oluşmaktadır.

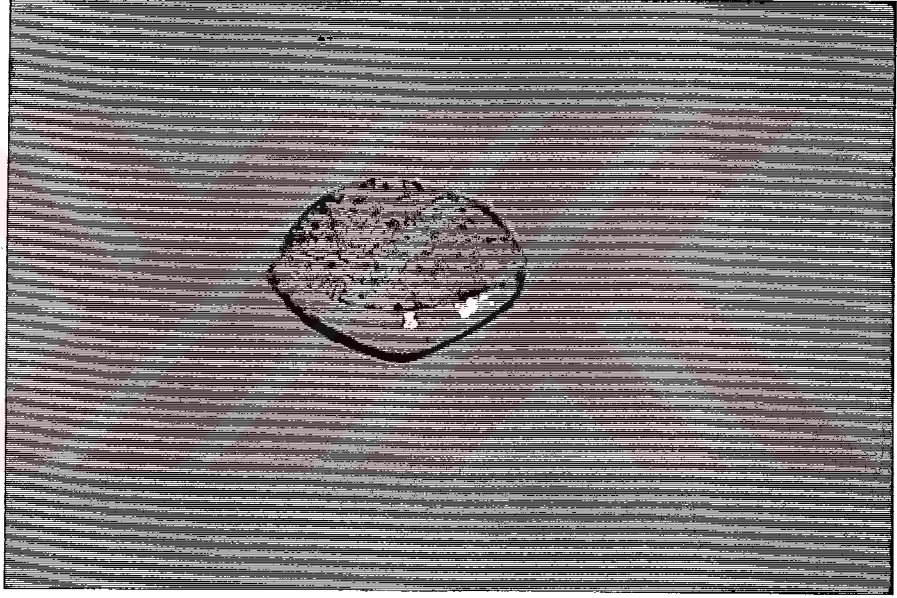
Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dikdörtgen şeklinde kesilen kumaş, iki kısa kenar birleştirilerek elde makine dikişi ile dikilir. Başın üst kısmına gelen kısım 1cm kıvrılarak elde baskı yapılır ve içinden lastik geçirilerek büzülür. Alt kenarı kıvrılarak temizlenir. Çene altından geçecek uzunlukta 1 cm genişliğinde şerit hazırlanarak iki ucundan takkeye sabitlenir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Takke altın paralar ile süslenmiştir. Altın paralar alın bölgesinde görülecek şekilde takkenin alt ucuna sıra ile dikilmiştir.

Başa Bağlama Özelliği ile İlgili Bilgiler : Başa ilk olarak takke giyilir, üzerine oyalı çempere bağlanır. Sonra ipek çempere önde altınlar ve oyalı çempere gözükcek şekilde bağlanır.

Açıklama : Takke 57×13 cm kumaşlardan kesilmiştir. Astar yoktur.

Takke
Önden Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

D - TAKILAR

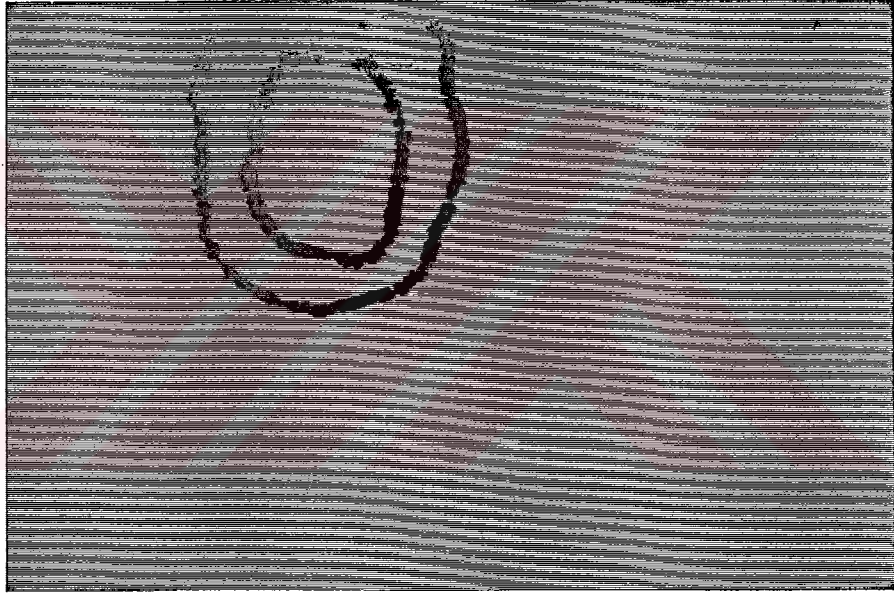
ÖRNEK NUMARASI : 4
PARÇA NUMARASI : 4/3
ADI : Karanfil Kolye

Takının Özellikleri İle İlgili Bilgiler : Yörede edinilen bilgilere göre, Kadına güzel koku vermesi için hazırlanmıştır. Kadınlar tarafından boyun çevresine takılmaktadır.

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler : Karanfiller kurutulduktan sonra iğne yardımıyla ipe dizilmektedir. İstenilen boyda hazırlanabilmektedir.

Kullanım Şekli İle İlgili Bilgiler : Sıralanmış haldeki karanfiller boyun kısmına bağlanır.

Açıklama : Yörede karanfil kolyenin birçok çeşidine rastlanmıştır. Örnek olarak bir tanesi seçilmiş ve incelenmiştir.

Karanfil Kolye

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 5
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Kadife Fisdon
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cinse Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1968
Kaynak Kişiyeye Geliş Tarihi : 1986
Kaynak Kişiyeye Geliş Biçimi : Kişiyeye düğün hediyesi olarak gelmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysiyi önceleri, yeni gelinler, özel gün ve törenlerde giyerlermiş. Giysi günümüzde sık rastlanmasa da özel günlerde giyilmektedir.

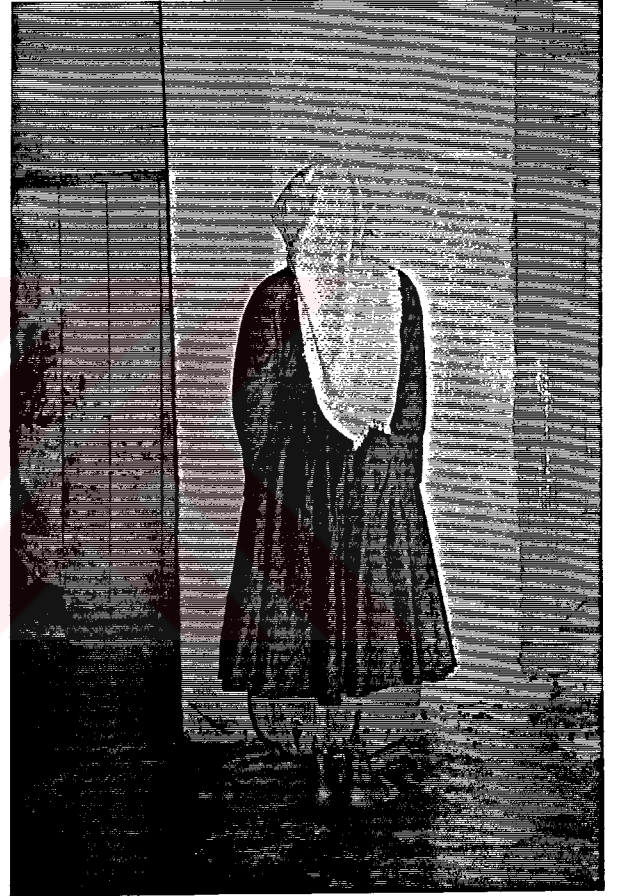
KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Hatice Nalbantoğlu

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 13 Ağustos 1999

Kadife Fisdon
Önden Görünümü

Kadife Fisdon
Arkadan Görünümü

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

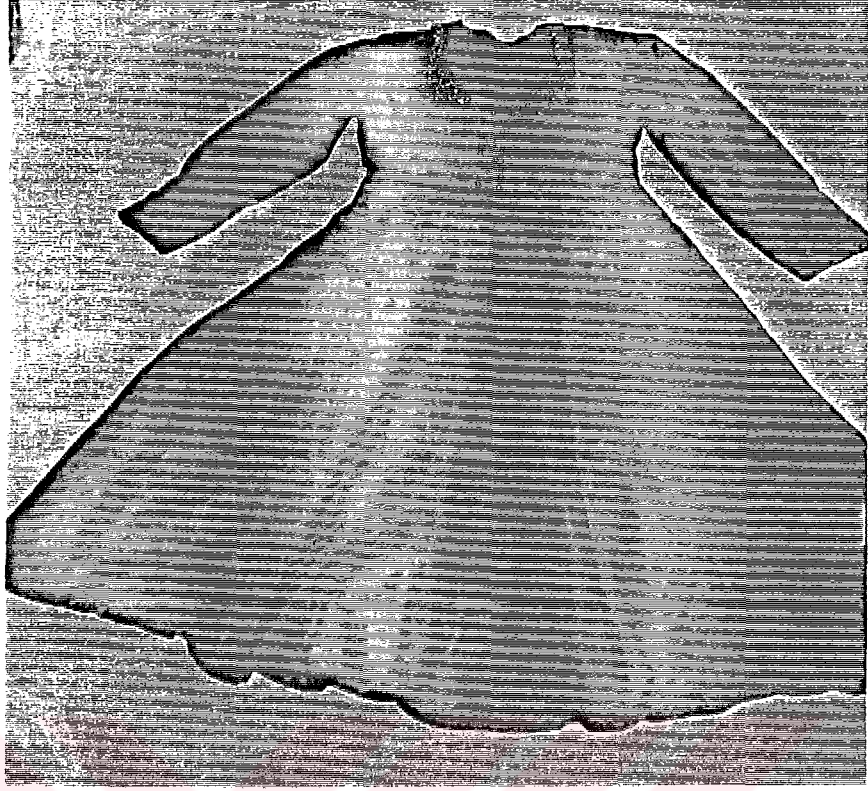
ÖRNEK NUMARASI : 5
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI :5
GİYSİ PARÇASININ ADI : Kadife fisdon

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Yörede "şifon" adı verilen kadife kumaşlardan hazırlanmıştır. Kumaş bordo rengindedir. Desen özelliği yoktur.

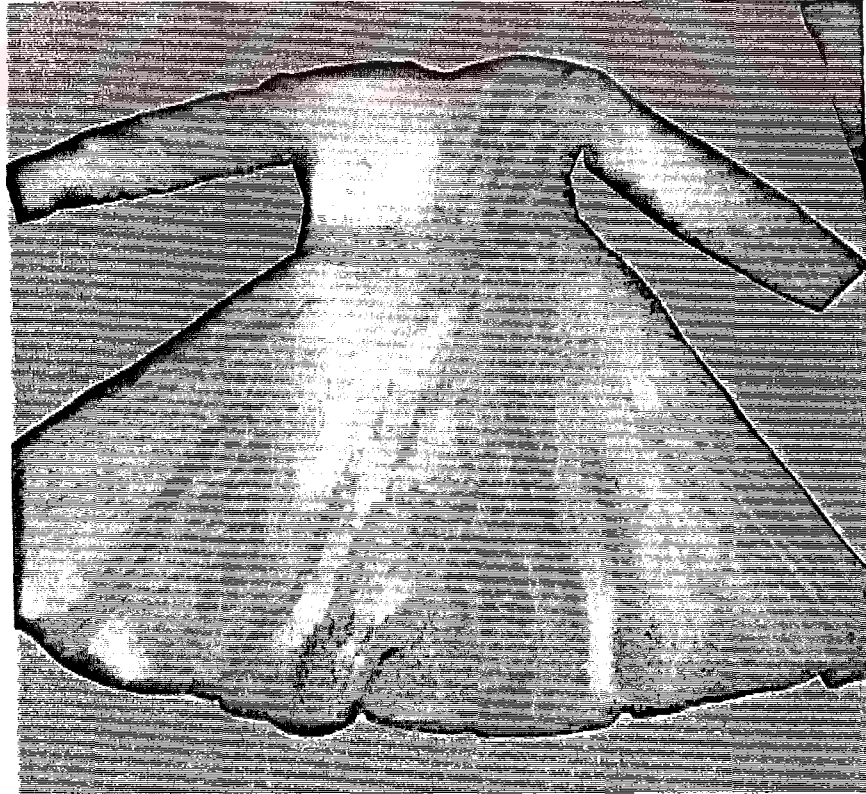
Giysinin Model Özelliği : Giysi şömiziye yakalıdır. Yaka ön bedende omuzlara kadar hazırlanmıştır. Ön ortasında bele kadar pat çalışılmıştır. Giysi bele penslerle oturtulmuştur. Giysi belden kesik olup etek ucuna doğru genişlemektedir. Giysi uzun kolludur. Kol ağzları penslerle daraltılmıştır. Giysinin boyu diz altına kadardır, etek ucunda parçalar bulunmaktadır. Giysinin yakasında ve patında küçük taşlarla süsleme yapılmıştır.

Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysinin parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Dikiş payları elde surfile ile temizlenmiştir.Etek ucu surfile baskı ile elde bastırılmıştır.

Süsleme zelliği İle İlgili Bilgiler	: Giysinin yaka ve pat bölgelerin de pullar ve parlak boncuklar kullanarak süsleme yapılmıştır. Yaka köşelerinde parlak boncuklar, pat ve düğme üzerinde metal pullar kullanılmıştır.
Giysinin Giyilme şekli	: Giysi göynek ve don üzerine giyilmektedir
Teknik izimi	: Giysinin nden ve arkadan olmak üzere 2 adet teknik çizim yapılmıştır.
Kalıp izimi	: Giysi 12 adet parçadan oluşmaktadır. Her parça için kalıp hazırlanmıştır.
Açıklama	: Giyside astar çalışması bulunmamaktadır. Giysiyi tamamlayan ipekli şalvar ,ipek çempere ve takke incelenen örneklerine göre farklılık göstermediği için çalışma içerisine alınmamıştır.

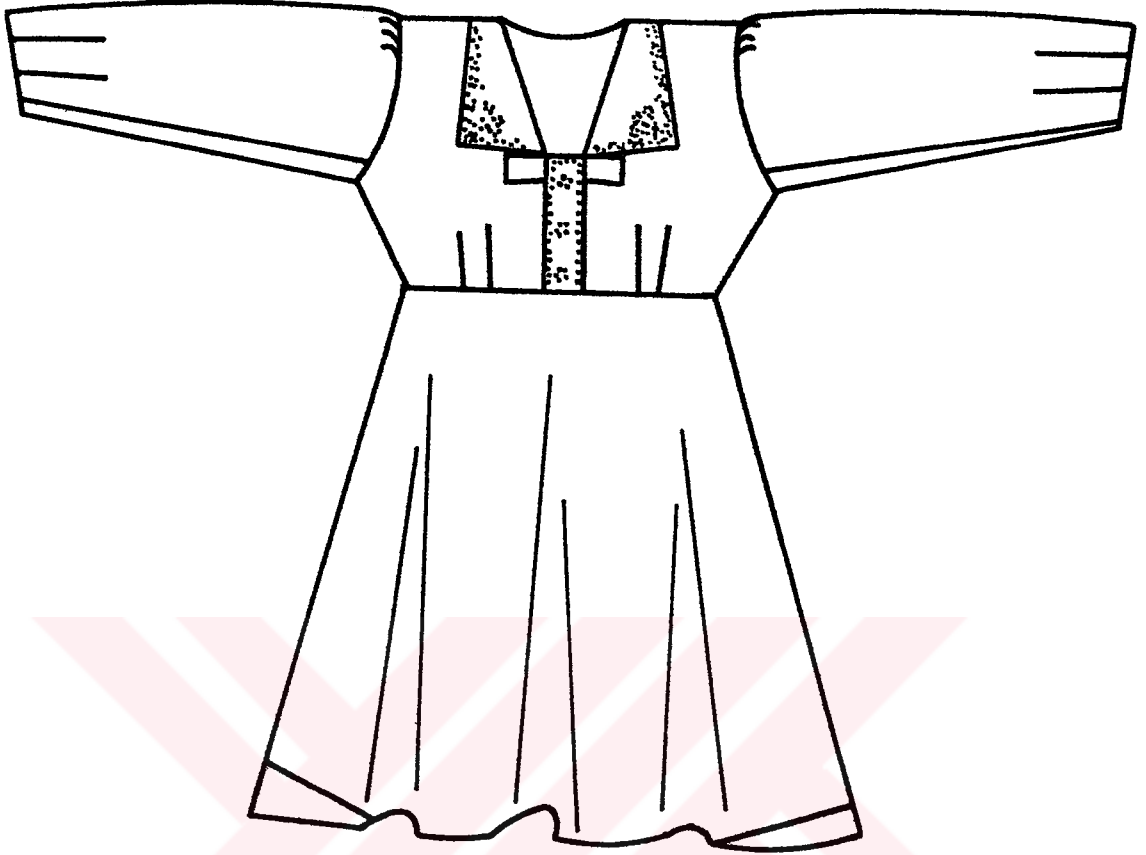
Kadife Fisdon
Önden Görünümü

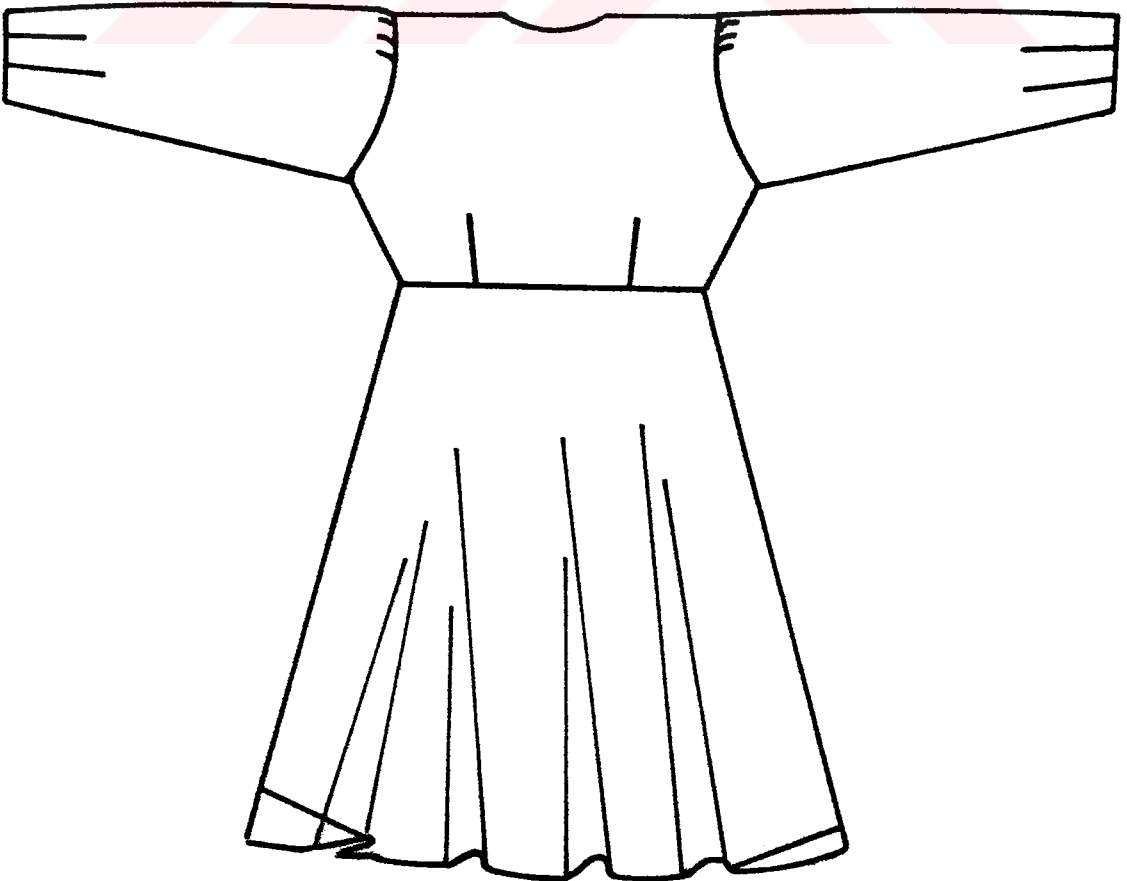
Kadife Fisdon
Arkadan Görünümü

SİFON FİSDON
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

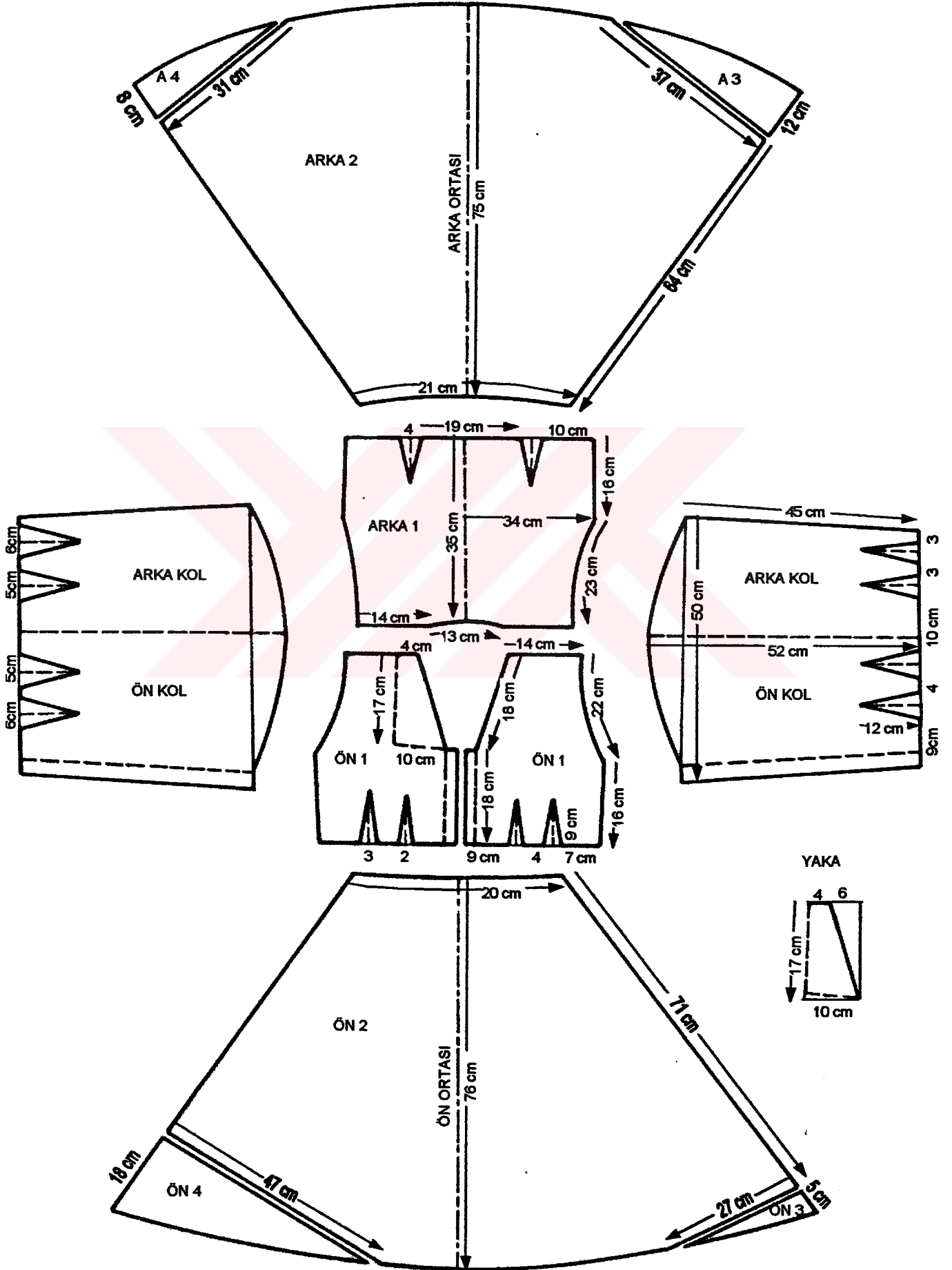
ÖN

ARKA

ŞİFON FİSDON KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 6
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Şifon Fisdon (Çiçekli Fisdon)
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cins Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1970
Kaynak Kişiyeye Geliş Tarihi : 1970
Kaynak Kişiyeye Geliş Biçimi : Kişiyeye düğün hediyesi olarak gelmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysiyi önceleri, yeni gelinler, özel gün ve törenlerde giyerlermiş. Günümüzde ise giysi, çok az kişi tarafından günlük olarak kullanılmaktadır.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Gülsevim Yavuz

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 13 Ağustos 1999

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 6
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI :6
GİYSİ PARÇASININ ADI : Şifon fisdon (Çiçekli Fisdon)

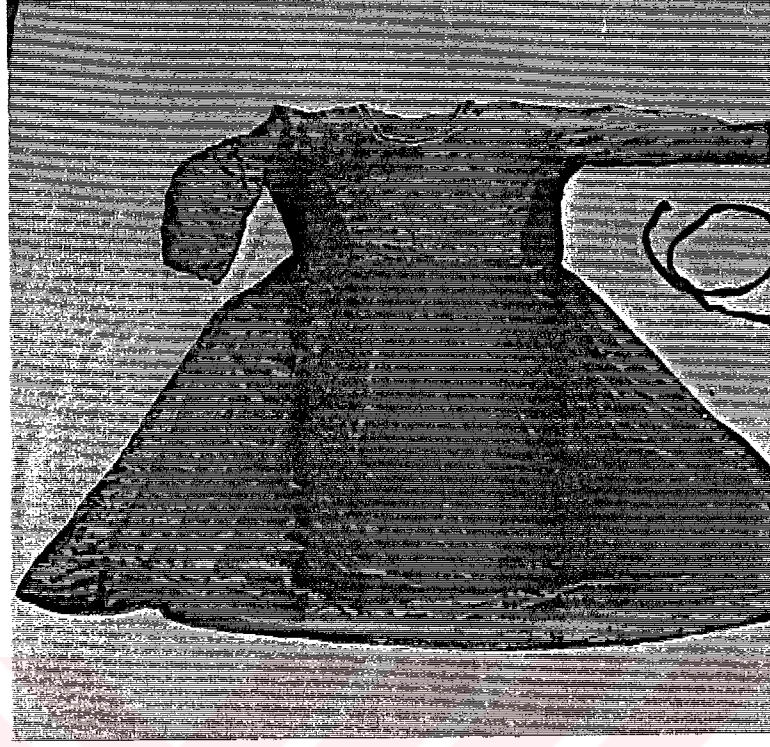
Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Yörede "çiçekli fisdon" olarak da geçmektedir. Şifon adı verilen kadife kumaştan hazırlanmaktadır. Giysinin kumaşı mavi renktedir.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi yuvarlak yakalıdır. Ön ve arka beden robalıdır. Giysi birçok parçanın birleşmesi ile meydana gelmiştir. Belden kesik olup, etek bedene pililerle toplanmıştır. Giysinin boyu diz altına kadardır. Giysi uzun kollu olup manşetlidir. Giysinin kumaşından hazırlanmış 1,5 cm genişliğinde kuşağı vardır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysinin parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Dikiş payları elde surfile ile temizlenmiştir. Etek ucuna surfile baskı yapılmıştır.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysinin ön yaka oyuntusu çevresine hazır harçlar kullanılarak süsleme yapılmıştır. İki sıra halinde beyaz su taşı yerleştirilmiştir.

Giysinin Giyilme Şekli	: Giysi göynek ve don üzerine giyilmektedir
Teknik Çizimi	: Giysinin ön ve arkadan olmak üzere 2 adet teknik çizimi yapılmıştır.
Kalıp Çizimi	: Giysi 20 parçadan oluşmaktadır. Her parçanın kalıp çizimleri hazırlanmıştır.
Açıklama	: Giyside astar çalışması bulunmamaktadır.Şifon fisonu tamamlayan diğer giysi parçalarına ulaşılammıştır.Bu nedenle giysi tek parça olarak incelenmiştir.

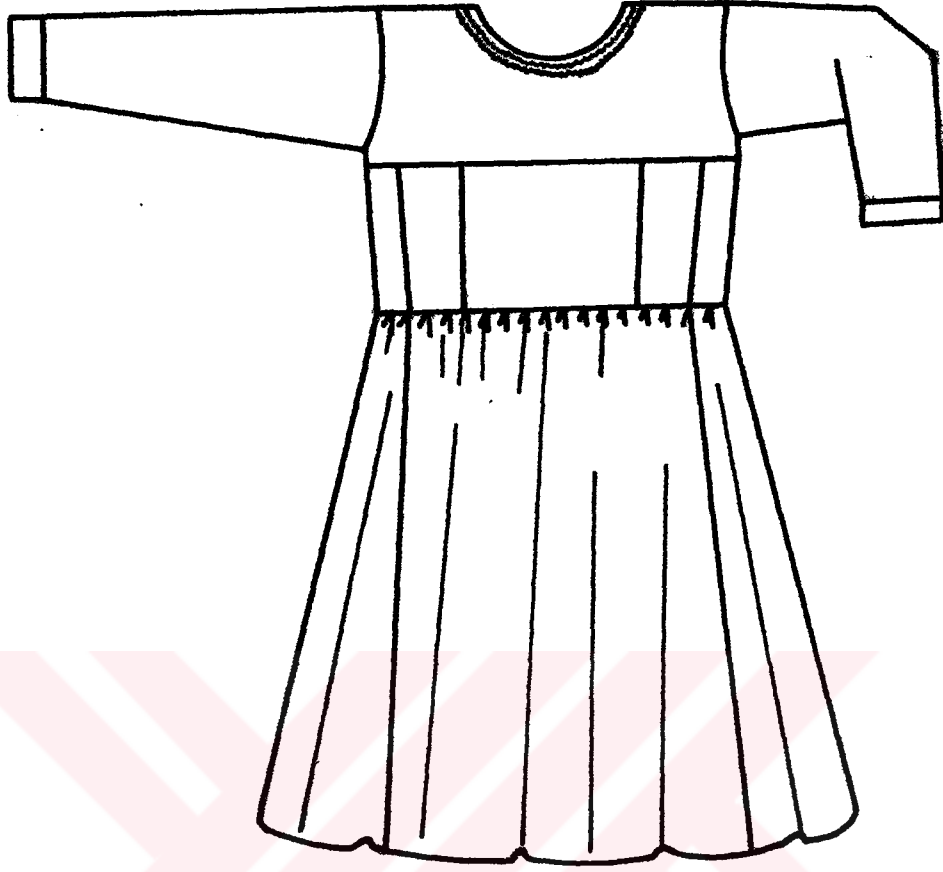
Şifon Fisdon (Çiçekli Fisdon)
Önden Görünümü

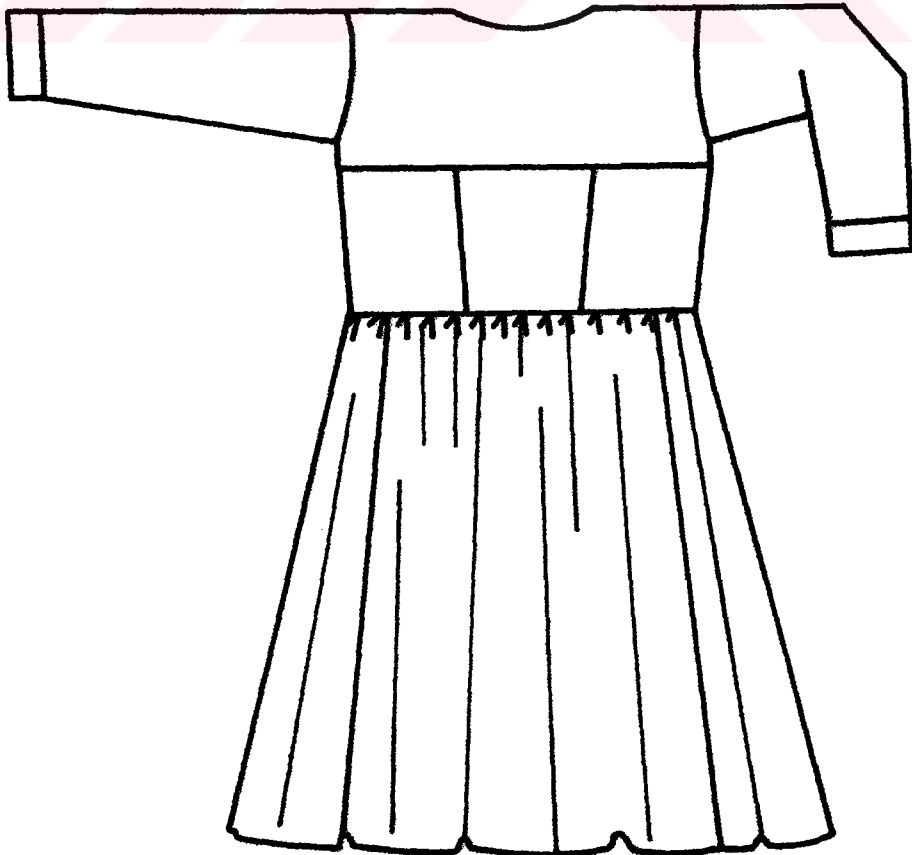
Şifon Fisdon (Çiçekli Fisdon)
Arkadan Görünümü

ŞIFON FİSDON
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

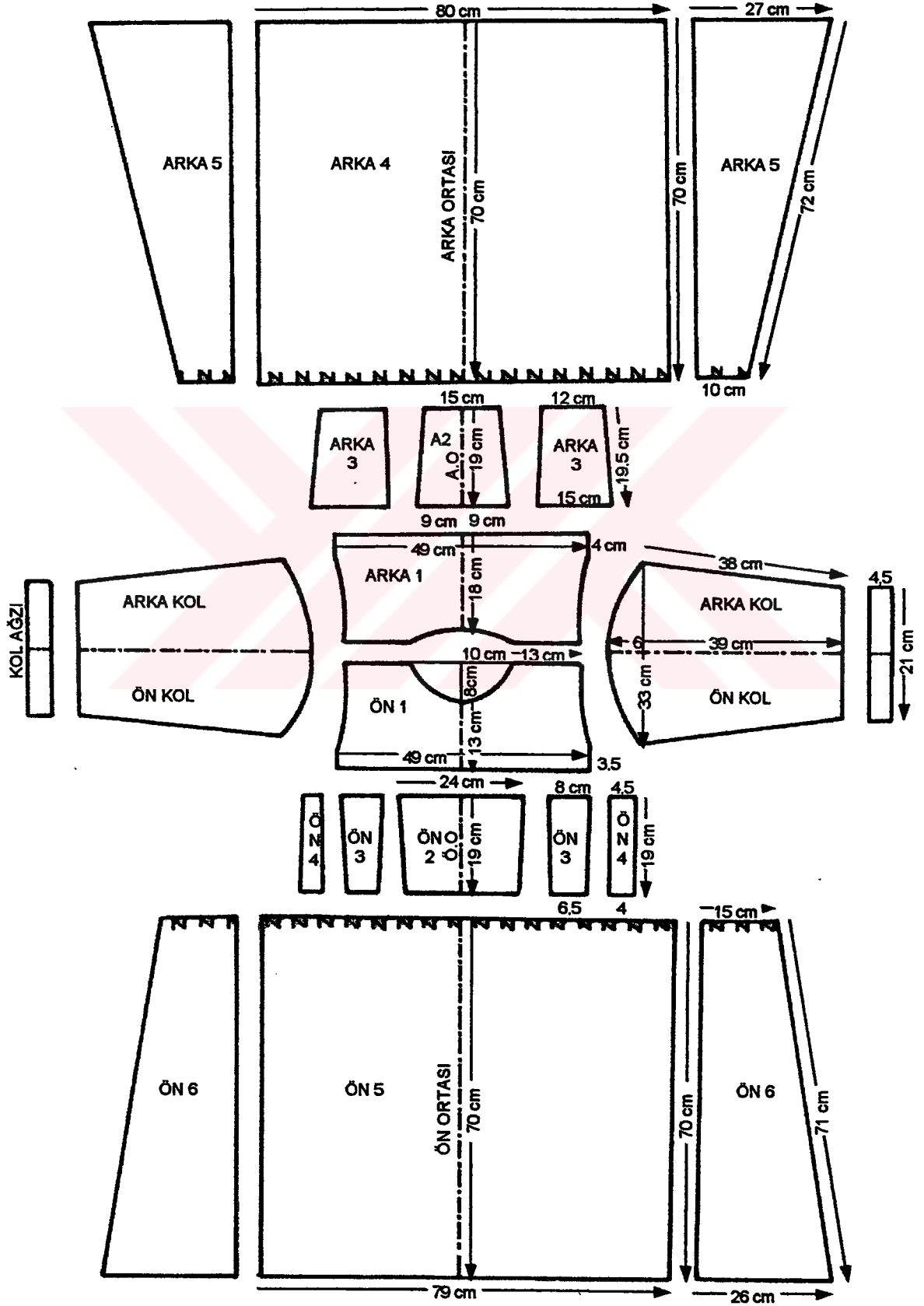
ÖN

ARKA

**SİFON FİSDON
KALIP ÇİZİMİ**

ÖLÇEK 1/0

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 7
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Çiçekli Fisdon (Şifon Fisdon)
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cins Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1969
Kaynak Kişiy e Geliş Tarihi : 1969
Kaynak Kişiy e Geliş Biçimi : Eşi tarafından hediye edilmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysiyi önceleri, yeni gelinler, özel gün ve törenlerde giyerlermiş. Günümüzde ise giysi, çok az kişi tarafından günlük olarak kullanılmaktadır.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Hatice Ak

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 14 Ağustos 1999

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 7
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 7
GİYSİ PARÇASININ ADI : Çiçekli Fisdon (Şifon Fisdon)

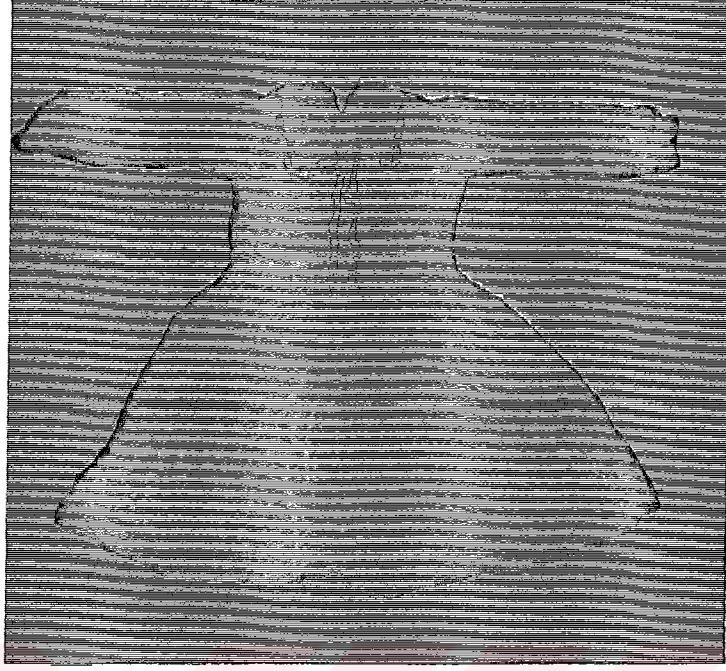
Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Yörede şifon veya çiçekli adı verilen kadife kumaşlardan hazırlanmıştır. Kumaş pembe renkli olup desen özelliği bulunmamaktadır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi şömiziye yakalıdır. Yaka ön bedende omuzlara kadar hazırlanmıştır. Ön ortasından bele kadar pat çalışılmıştır. Ön beden kol oyuntusu, ön ve arka bel üzerinde pensler bulunmaktadır. Giysi belden kesik olup, alt beden pililerle toplanmıştır. Giysi uzun kolludur. Kollar büzgülü olarak bedene yerleştirilmiştir. Yaka ve pat kenarları beyaz danteller ile süslenmiştir.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Giysinin parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Dikiş payları elde surfile ile temizlenmiştir. Etek ucu surfile baskı ile elde bastırılmıştır.

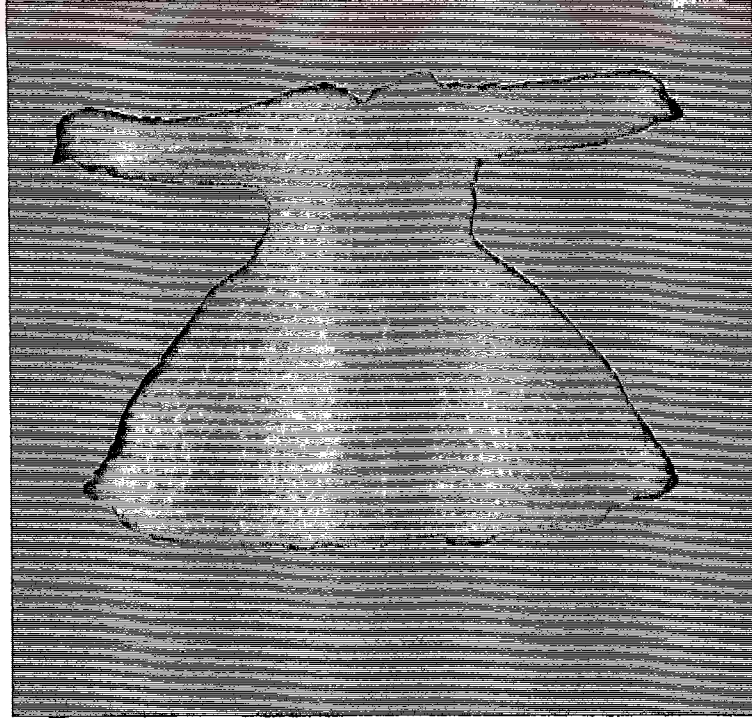
Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysinin yaka ve pat çevresine hazır harçlar yerleştirilmiştir. Beyaz

: Giyside astar çalışması bulunmamaktadır. Çiçekli fisdonu tamamlayan diğer giysi parçalarına ulaşılamamıştır. Bu nedenle giysi, tek parça olarak incelenmiştir.

Çiçekli Fısdon (Şifon Fısdon)

Önden Görünümü

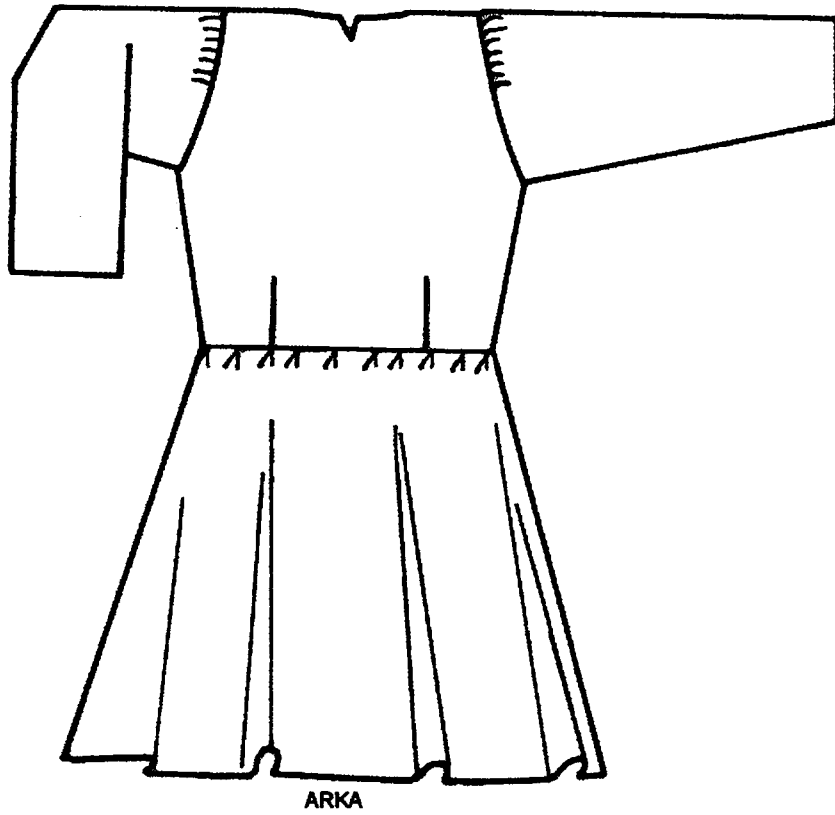
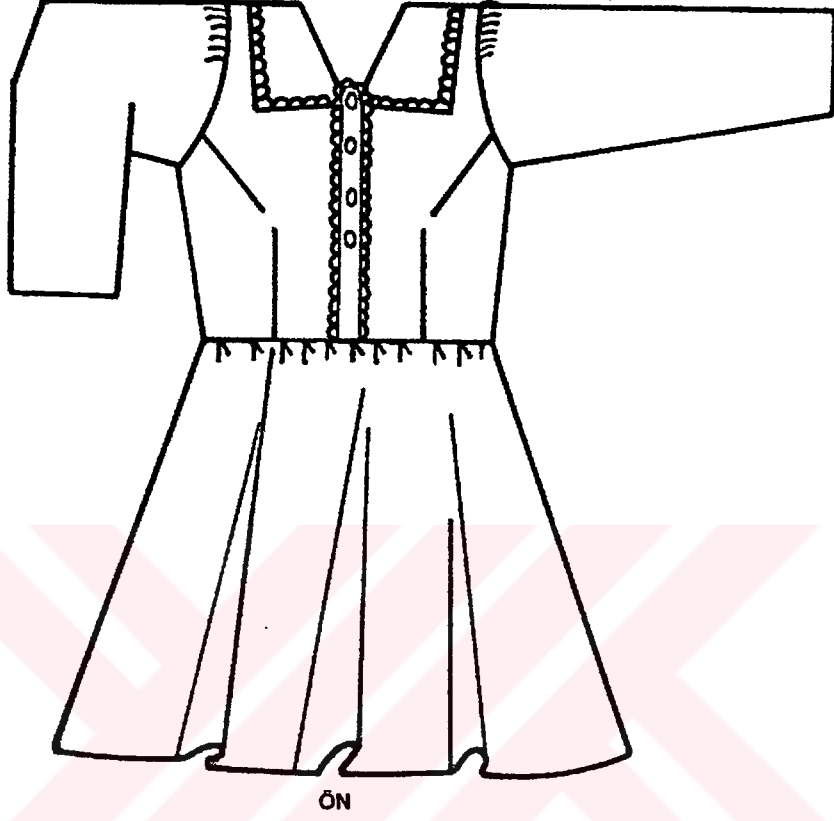

Çiçekli Fısdon (Şifon Fısdon)

Arkadan Görünümü

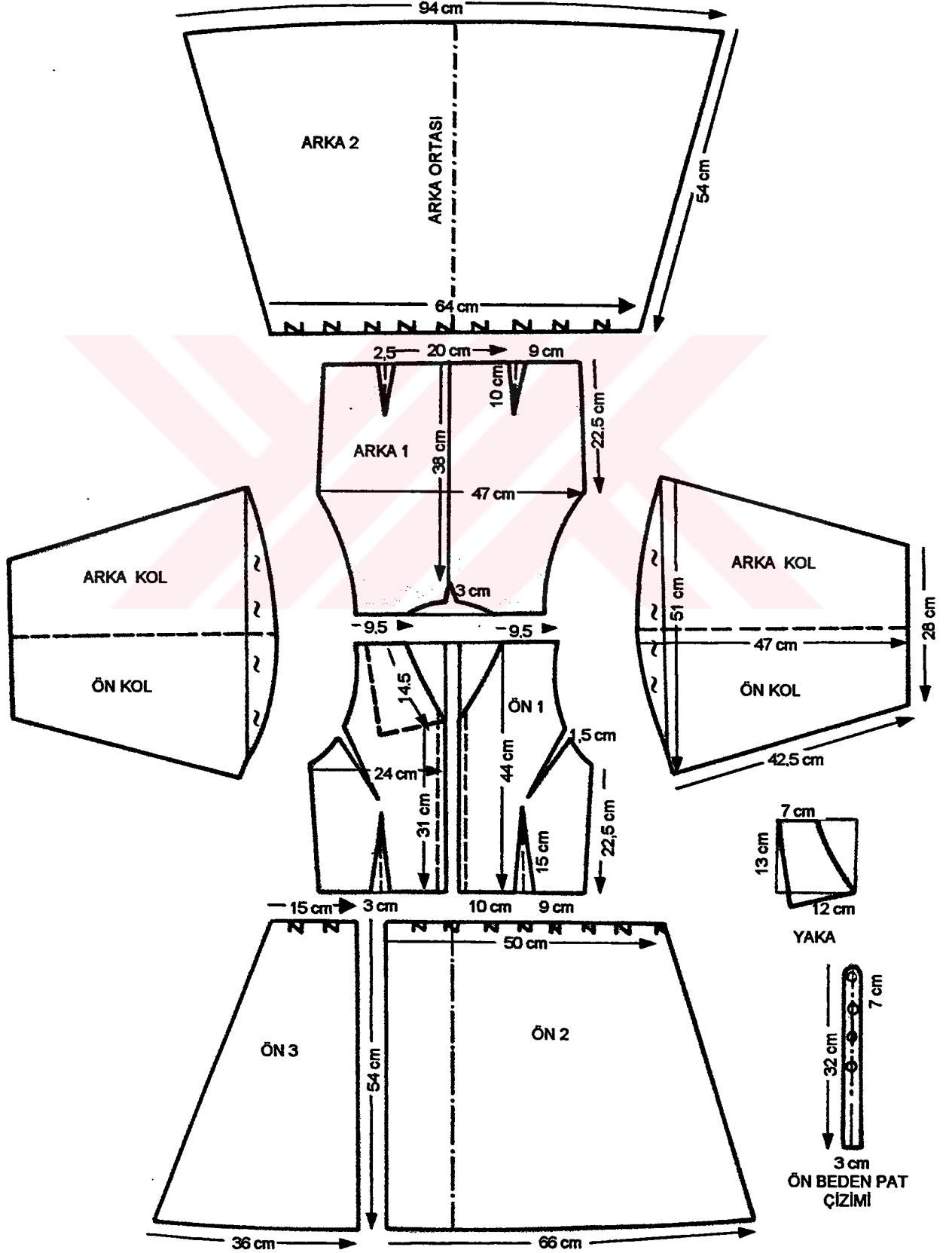
ŞIFON FİSDON
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

SİFON FİSDON
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 8
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Kadife Manto
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cins Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1970
Kaynak Kişiy e Geliş Tarihi : 1970
Kaynak Kişiy e Geliş Biçimi : Kişiy e düğün hediyesi olarak alınmıştır.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Giysiyi önceleri, yeni gelinler, özel gün ve törenlerde giyerlermiş. Günümüzde ise giysi, çok az kişi tarafından günlük olarak kullanıldığı görülmektedir.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Gülsevim Yavuz

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 13 Ağustos 1999

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

A - BEDENE GİYİLENLER

ÖRNEK NUMARASI : 8
GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 8
GİYSİ PARÇASININ ADI : Kadife manto

Giysinin Kumaş Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi ipek pamuk dokuma olan kadifeden hazırlanmıştır. Kumaş siyah renktedir. Desen özelliği bulunmamaktadır.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Giysi erkek yakalı olup, alt yaka üçgen dilimler şeklindedir. Yaka açıklığı bele kadardır. Giysi önden iki düğmelidir. Giysinin ön ve arka bedeninde omuzdan etek ucuna kadar kuplar bulunmaktadır. arka bedende etek ucunda üçgen parçalar vardır. Giysi uzun kollu olup kol ağzına manşet çalışılmıştır. Giysi bele oturacak şekilde olup, etek ucuna doğru genişlemektedir. Giysinin ön bedeninde iki adet aplike cep bulunmaktadır.

Giysinin Dikim Tekniği İle İlgili Bilgiler : Dikiş tekniği olarak makine dikişi kullanılmıştır. Giysi parçaları makine dikişi ile birleştirilmiştir. Yaka, manşet, cep kenarlarına spor dikiş

uygulanmıştır. Etek kenarları elde surfile baskı ile temizlenmiştir.

Astar Kumaşı İle İlgili Bilgiler

: Siyah astarlık kumaş kullanılarak giysinin i temizliği yapılmıştır.

Astarlama Tekniği

: Astar ve kumaş parçaları aynı kalıp üzerinden hazırlanmıştır (Klapa hariç). Astar parçaları makine dikişi ile birleştirildikten sonra yaka, manşet,kol oyuntusu kol ağzı ve etek ucundan elde baskı ile bedene sabitlenmiştir.

Süsleme zelliği İle İlgili Bilgiler

: Giysinin n yaka çevresi üçgen dilimler halinde hazırlanmıştır. Parçalar klapa ile temizlenmiştir.

Giysinin Giyilme şekli

: Giysi, kışın soğuktan korunmak için giyilen bir kış giysisidir. Özellikle gelinler tarafından giyilmektedir.

Teknik izimi

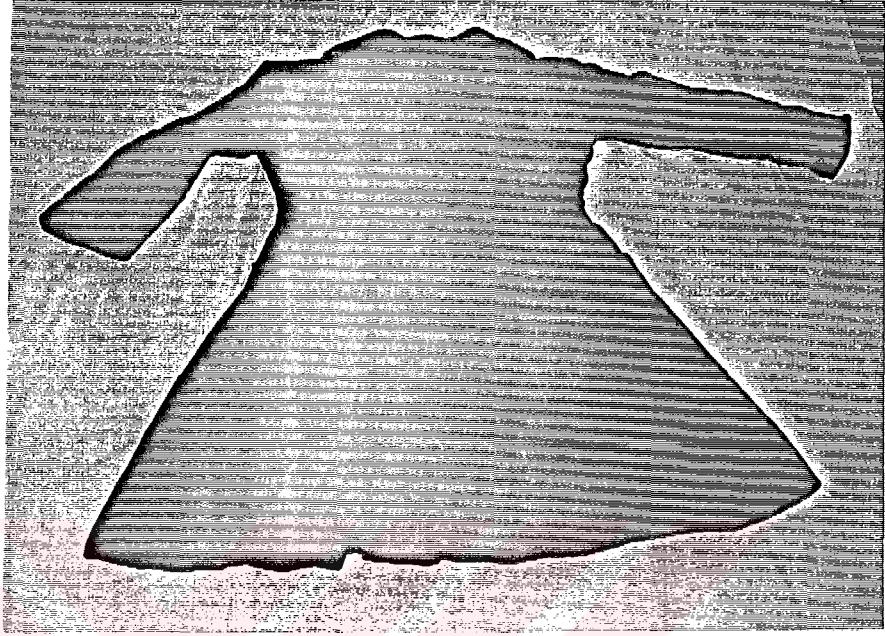
: n ve arka olmak üzere 2 adet teknik çizim hazırlanmıştır.

Kalıp izimi

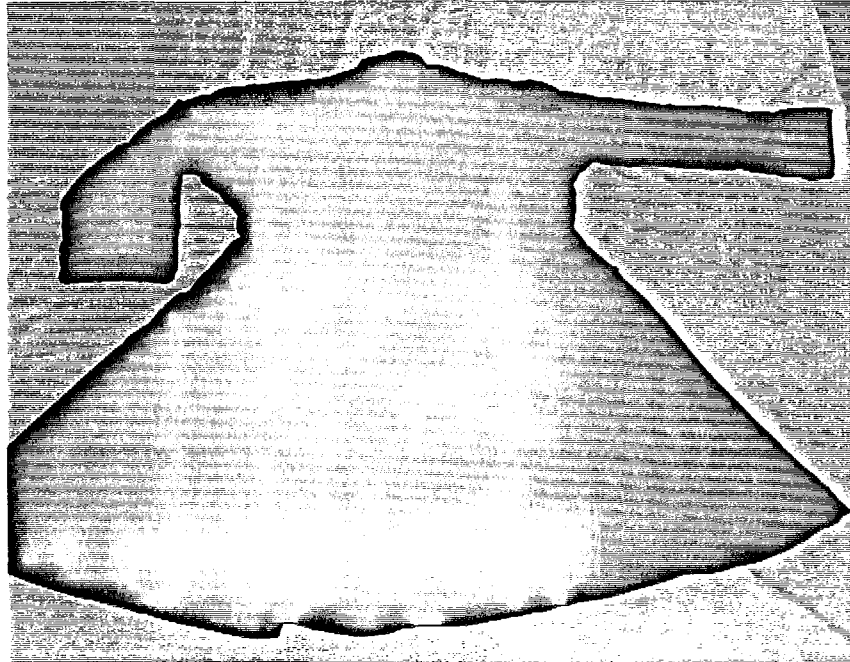
: Giysi klapa ve ceplerle birlikte 18 parçadan oluşmaktadır.

Açıklama

: Yörede incelemeler sırasında sadece bir örneğe rastlanmıştır.

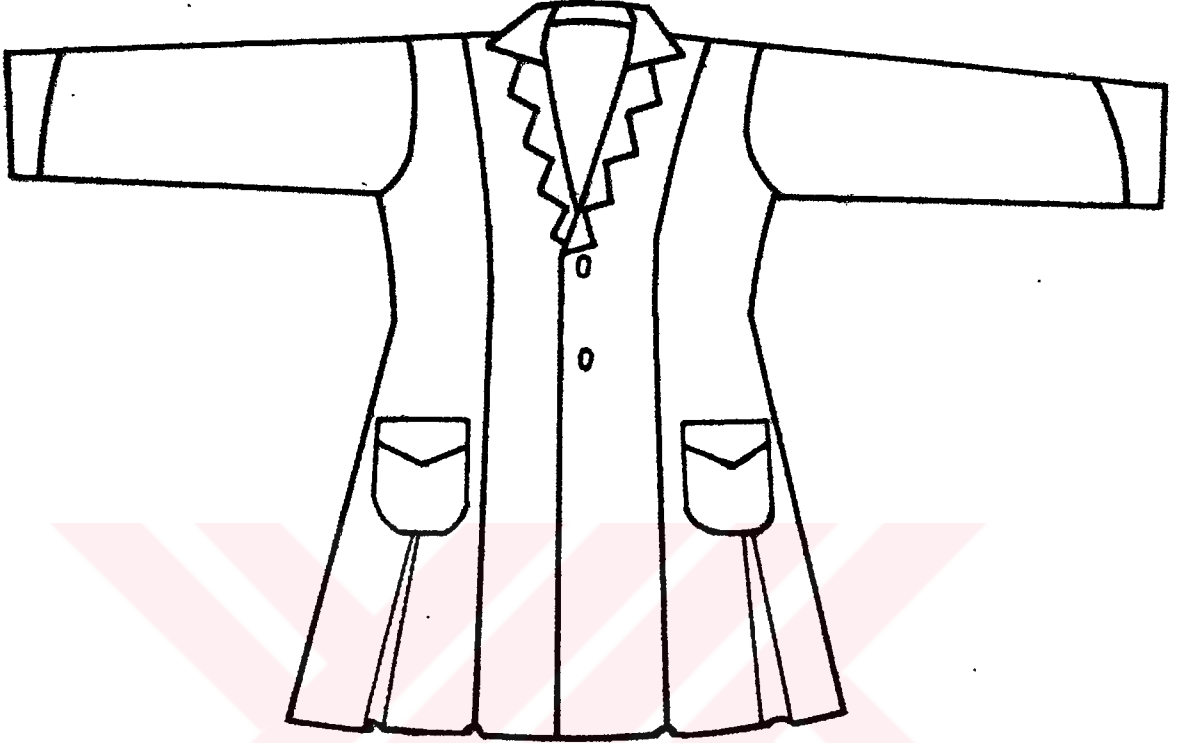
Kadife Manto
Önden Görünümü

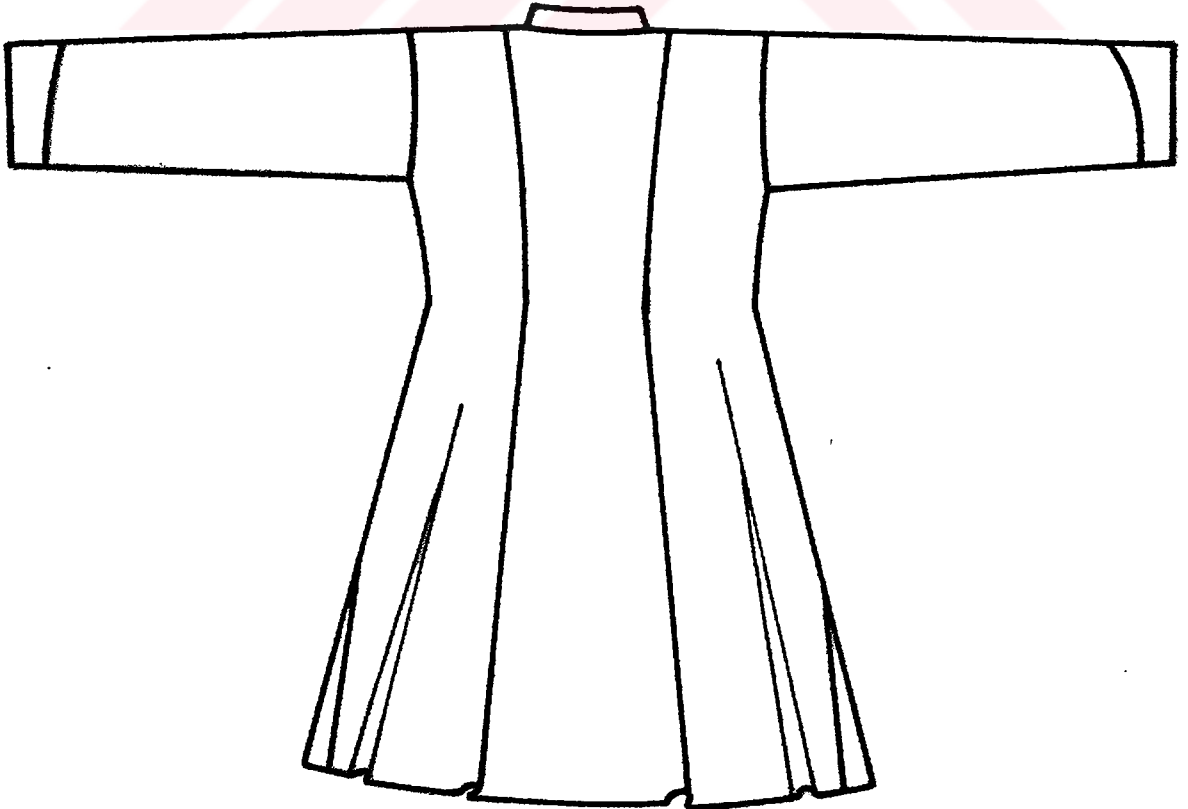
Kadife Manto
Arkadan Görünümü

KADİFE MANTO
TEKNİK ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

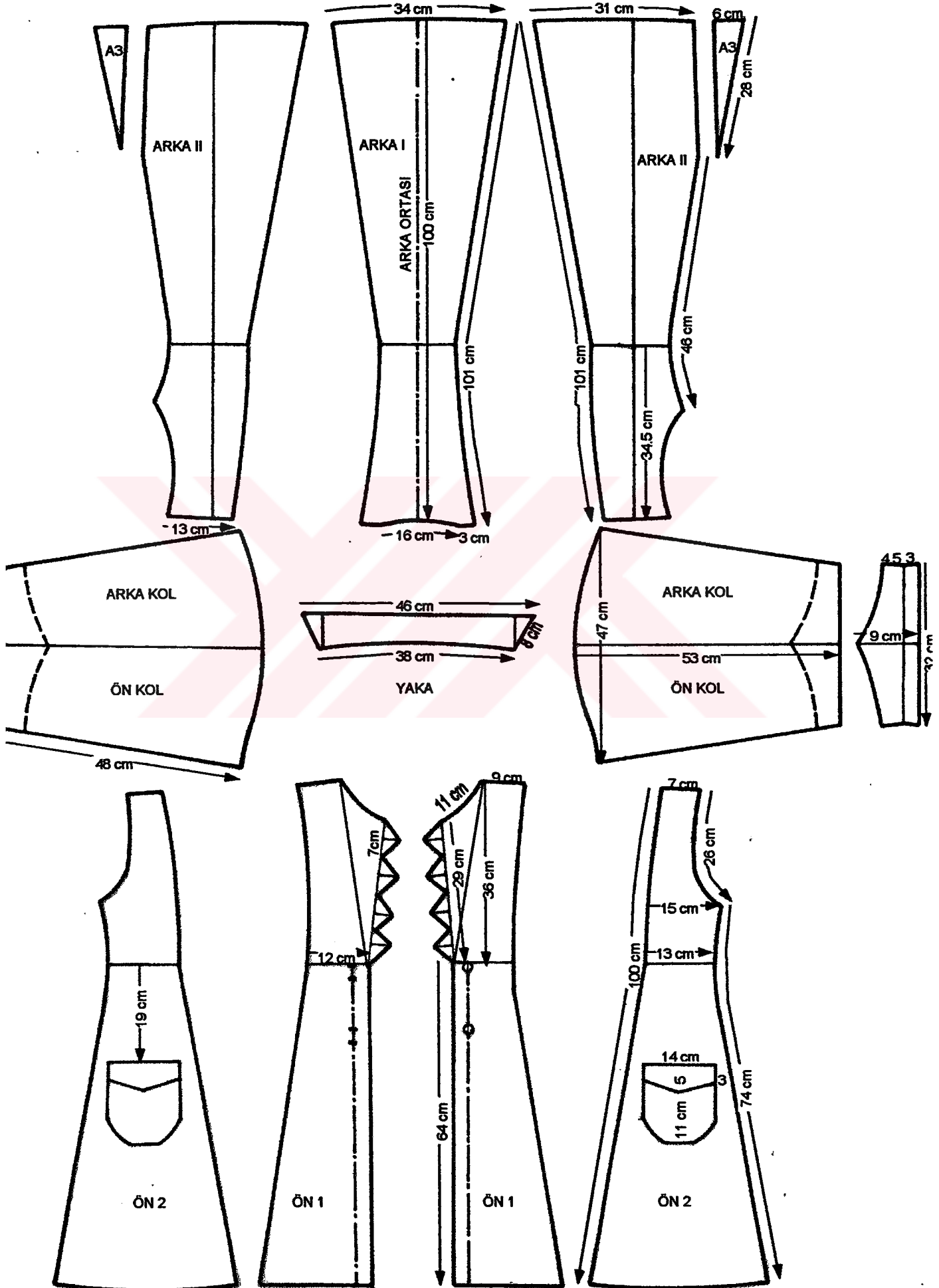
ÖN

ARKA

KADİFE MANTO
KALIP ÇİZİMİ

ÖLÇEK 1/10

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

ÖRNEK NO : 9
GİYSİNİN YÖRESEL ADI : Gümüş Kuşak
GİYSİNİN KULLANILDIĞI YÖRE : Muğla İli Milas İlçesi Çomak Dağ
Köyleri

GİYSİYE AİT BİLGİLER

Hangi Cins Ait Olduğu : Kadın Giysisidir.
Giysinin Yapıldığı Dönem : 1940 - 1945 yılları arasındadır.
Kaynak Kişiyi Geliş Tarihi : 1980
Kaynak Kişiyi Geliş Biçimi : Büyükannesi tarafından verilmiştir.
Onarım Görüp Görmediği : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Giysi kullanılabilir durumdadır.
Giyildiği Yer : Gümüş kuşak özel gün ve
törenlerde kullanılmaktadır.

KAYNAK KİŞİNİN ADI SOYADI : Ahmet Zengin

İNCELEME TARİHİ

- BİRİNCİ İNCELEME : 12 Ağustos 1999

YÖRESEL GİYSİ İNCELEME FORMU

B - BELE BAĞLANAN VE TAKILANLAR

ÖRNEK NUMARASI : 9

GİYSİ PARÇASININ NUMARASI : 9

GİYSİ PARÇASININ ADI : Gümüş Kuşak

Kullanılan Malzeme İle İlgili Bilgiler : Kırmızı pamuklu kumaştan hazırlanan kuşağın iki ucuna, gümüş başlıklar yerleştirilmiştir. Başlıklardan gümüş zincirler sarkıtılmıştır. Üzerine renkli taşlar yerleştirilmiştir.

Giysinin Model Özelliği İle İlgili Bilgiler : Kuşağın iki ucu gümüş işleme ile oluşturulmuştur. Kancanın olduğu bölümde tek taşlı, yuvarlak, gümüşten hazırlanmış parça bulunmaktadır. Metalin hemen altında gümüşten hazırlanmış zincir, zincirlerin ucunda ise gümüş parçalar sarmaktadır. Kuşağın geri kalan kısmı kumaştandır. Kumaşa lastik geçirilmiştir.

Süsleme Özelliği İle İlgili Bilgiler : Başlıklarda gümüş işlemeciliği görülmektedir. Başlıklar üzerinde kırmızı, yeşil taşlar bulunmaktadır. Kuşağın gümüş kısımları kabartma tekniği ile çiçek motifleri işlenmiştir. Kuşağın başlıklarından gümüş zincirler sarkıtılmıştır.

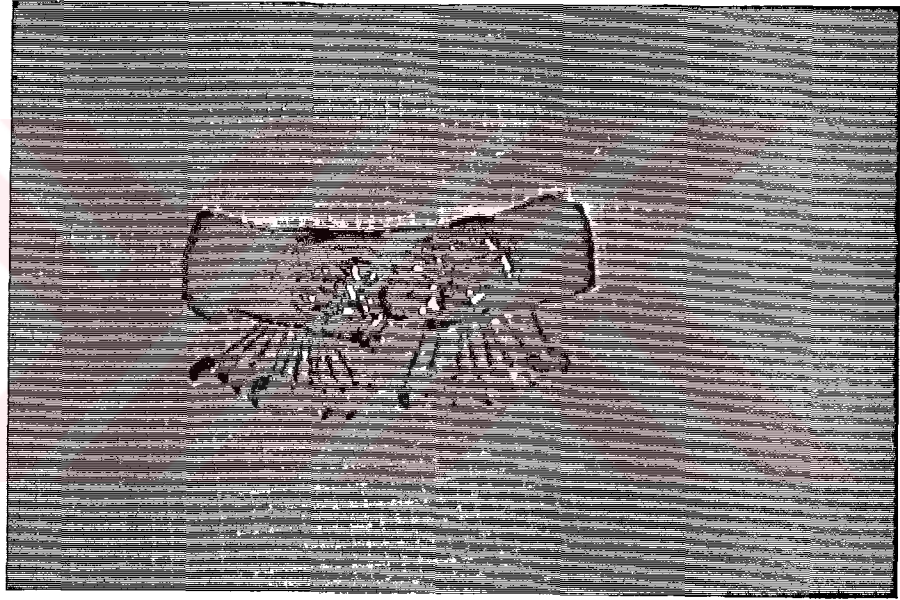
Bele Takılma Şekli

: Üç beş etek, elbise gibi giysilerin üzerine takılmaktadır.

Açıklama

: Yörede gümüş kuşağın sadece bir örneğine rastlanmıştır.

Gümüş Kuşak

ÖZET

"Giyim" insanoğlunun var olduğu günden bu yana, örtünmek, doğa koşullarından korunmak gereksinimi ile doğan ve günümüze kadar çeşitli değişimlere uğramasına rağmen asıl amacını yitirmeyen toplumsal bir olgudur.

Zamanla yaşam biçiminin göstergesi haline gelen giyim, örtünmekten başka kişinin yaşadığı coğrafi konuma, ekonomik durumuna ve toplumsal yapısına göre uyum sağlamıştır. Kişilerin farklılaşma tekdüzelikten kurtulma istekleri doğrultusunda giyim biçim değiştirerek göze hitap eden ve toplumsal beğenilerin oluşturduğu estetik bir görünüm almıştır. Moda akımlarının geniş kitleleri etkisi altına alması ve sosyal yaşantıların değişmesi, giyim kültürünü olumsuz etkilemiştir. Bu gelişmeden geleneksel giysilerimizde payına düşeni almıştır. Günümüzde ancak sandıklarda rastladığımız geleneksel giysilerimizi yaşatarak yeni nesillere aktarmak inancındayız. Bunu da giysileri belgelendirerek ve yapılacak tasarımlarla çağdaş giyimde yaşatarak olacaktır. Günümüz tasarımcılarına esin kaynağı oluşturması açısından geleneksel giysilerimiz önemli bir kaynak olacaktır.

Bu sebeplerden hareket edilerek "Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri Geleneksel Kadın Giysileri ve Çağdaş Tasarımları" konulu tez çalışması hazırlanmıştır. Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır.

Tez çalışmasının birinci bölümünde, konunun genel bir tanımı yapılmıştır. Tanım içerisinde geçmişten günümüze giyim ile ilgili bilgiler ve çağdaş tasarım ve gelişimi hakkında genel bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde Muğla İli, Milas İlçesi, Çomak Dağ Köyleri ve Yörükler hakkında genel bilgiler verilmiştir. Çomak Dağ Köyleri geleneksel kadın giysileri bir bütün içerisinde incelenmiştir. Oluşturulacak tasarımlara yardımcı olması amacıyla tasarımın temel işlemleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Konu ile ilgili kaynaklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Üçüncü bölümde araştırmanın materyal ve yöntemi hakkında bilgi verilmiştir.

Dördüncü bölümde Çomak Dağ Köylerinde bulunabilen giysi parçalarının inceleme formlarından yararlanarak, giysilerin kumaş, renk, dikiş özellikleri, biçim özellikleri, dikim ve süsleme tekniklerinden yola çıkılarak tablolar hazırlanmıştır. Tabloların açıklamaları yapılmıştır. Çıkan sonuçlar tasarım aşamalarında esin kaynağı olmuştur.

Tasarım aşamalarının oluşturan; hikaye ve renk panosu, özgün modeller, modelden model geliştirme, modele karar verme, kalıp hazırlama, giysinin kontrolü, üretim kalıbı, yerleşim planı, biçim tanımlama, proses analizi, ürün oluşturma ve maliyet hesapları bu bölümde yer almıştır.

Beşinci bölümde çalışmadaki giysilere yönelik ayrıntılar, sayısal sonuçlar ve ekler bölümünde yer alan inceleme formları, hazırlanan çağdaş tasarımlar doğrultusunda sonuca varılmış, geleneksel giysilerimizin korunması ve yeni nesillere esin kaynağı oluşturabilmesi için bazı öneriler sunulmuştur.

ABSTRACT

Clothing is a public fact since the beginning of the human kind which was born in the need of covering or protection from the natural conditions and keeps its original purpose although it faces some changes up to date.

In the course of time, besides the aim of protection, as becoming the indicator of the life style, clothing adopted itself to the geographical location, and economic and social conditions of the people. In the aim of being different, escaping from the monotonous life style, clothing became an aesthetical aspect by converting itself into a new form of public pleasures addressing to the eyes. The changes in the social life and the impact of the fashion on the huge masses have a negative effect on the clothing traditions. Our traditional clothes have also been effected from these developments. We are in the opinion of prospering our traditional clothings which can only be met in our coffers by transferring them to our new generations. The only way to achieve this purpose is the documentation of the traditional clothings along with using them in the contemporary clothing forms. Our traditional clothes are a remarkable source for today's stylists.

In the frame of above mentioned facts, the thesis on "The Traditional Women Clothing and Their Contemporary Styles of Çomak Mountain Villages of Milas Country of Muğla City" has been prepared. This study is composed of five chapters.

In the first chapter, a general definition is given. In the definition, a brief information about the clothing from the past till today and the contemporary style and its development is presented.

In the second chapter, a general information about Muğla, Milas, Çomak Mountain Villages and Yöroks is Given. The traditional women clothes of Çomak Mountain Villages are integrally analysed. Inorder to help to the drafts to be formed, general information about the basic principals of styling is given. The study for the determination of the sources were carried out.

In the third chapter, a brief information about the materials and the means of the study is given.

In the fourth chapter, tables are prepared by using the study forms of the cloth pieces found in the Çomak Mountain Villages through analysing their fabric, color, sewing specialities, forms and ornamenting techniques. The results are also become an inspiration source at the styling stage.

Story and color panels, exclusive models, model development from a model, decisions for modelling, modelling, control of the cloth, model production, settlement plan, from styling, process analysis, product forming and calculation of the costs which from the planning stage are included in this chapter.

In the fifth stage, through the analysis of the details of the clothes under the study, numeric results, the study forms at the annex, the contemporary styles; we have reached to a conclusion and forwarded some proposals for the protection of our traditional clothes and being the inspiration source to the new generations.